

ÕIGUSLIK TEAVE

Käesoleva dokumendi eesmärk on aidata kasutajatel täita REACH-määrusest tulenevaid kohustusi. NB! Ainus autentne õiguslik alus on REACH-määrus ja käesolev dokument ei ole õiguslikult samaväärne teave. Teabe kasutamise eest vastutab ainuisikuliselt selle kasutaja. Euroopa Kemikaaliamet ei võta mingit vastutust seoses käesoleva dokumendi sisuga.

Allkasutajate juhend

Viitenumber: ED-01-13-423-ET-C

ISBN: 978-92-9244-151-7

Avaldamiskuupäev: oktoober 2014

Keel: ET

© Euroopa Kemikaaliamet 2013

Vastutamatusesäte. See on algselt inglise keeles avaldatud dokumendi tõlke töövariant. Algdokument on ECHA veebilehel.

Kui teil tekib käesoleva dokumendiga seoses küsimusi või märkusi, saate need esitada juhendi tagasiside vormi abil (märkige sellele dokumendiviide, avaldamisaeg, peatükk ja/või lehekülg). Tagasiside vorm on ECHA juhendite veebilehel ja aadressil

https://comments.echa.europa.eu/comments_cms/FeedbackGuidance.aspx

Euroopa Kemikaaliamet

Postiaadress: P.O. Box 400, FI-00121 Helsingi, Soome

Külastusaadress: Annankatu 18, Helsingi, Soome

DOKUMENDI MUUDATUSED

Versioon	Muudatused	Kuupäev
Versioon 1.0	Esimene väljaanne	Jaanuar 2008
Versioon 2.0	<p>Juhendi ülesehituse ja sisu täielik läbivaatamine. Juhend on tervikuna läbi vaadatud ning eelmises versioonis esinenud vead ja ebatäpsused parandatud või eemaldatud; kajastatakse allkasutajate kohustuste parimat tava ja seniseid kogemusi.</p> <p>Versiooni uuendamist põhjustasid peamiselt probleemid, mis olid seotud kokkupuute (sh skaleerimise) vastavuse kontrolliga ja segude teabe esitamisega.</p> <p>Dokumendi ülesehitust on muudetud selguse ja parema loetavuse nimel. Teistes juhendites ja uuemates juhendmaterjalides kajastatud teave on sellest juhendist kõrvaldatud. Varasemad vooskeemid ja selgitavad märkused on asendatud allkasutajate peamiste kohustuste kasutajasõbralikema ja selgemate märkustega.</p> <p>Uues versioonis on sisse viidud järgmised muudatused.</p> <ul style="list-style-type: none">- Peatükkide 0 ja 1 läbivaatus, et kõrvaldada aegunud teave ja kajastada juhendi uuendatud struktuuri. Sissejuhatav peatükk algab nüüd ülevaatega REACH-määrusest, keskendudes allkasutajaile olulistele aspektidele ja teabevahetusele tarneahelas. Juhendis orienteerumiseks on toodud vastav tabel ja vooskeem. Lisatud on uus alapeatükk, kus selgitatakse põhitermineid, kasutades osaliselt eelmise juhendi 5.pPeatüki teavet.- Peatüki 2 läbivaatamine aegunud teabe kõrvaldamiseks. REACH-määruse ülevaade on viidud 1. peatükki ja teave on üles ehitatud selliselt, et tuua esmalt välja allkasutaja roll ja tegevused ning alles seejärel teised võimalikud rollid.- Algversiooni 3. peatükk on eemaldatud; oluliseks peetud teave on viidud 1. ja 2. peatükki.- Lisati uus 3. peatükk, kus kirjeldatakse kohe pärast allkasutaja rolli määratlemist, kuidas allkasutaja peaks oma kasutusala(de) ja oma klientide kasutusala(de) kohta teavet koguma. Selles peatükis käsitletakse ka teabe edastamist tarneahelas ülespoole, et kõik vajalikud kasutusosalad oleksid identifitseeritud. Eelistatakse kasutusala sektoripõhist kirjeldust, mis kajastab praegust head tava.- Algversiooni 4. peatükk on eemaldatud.- Lisati uus 4. peatükk, mis kirjeldab allkasutaja tegevust kokkupuutestsenaariumi saamise korral. Samuti kirjeldatakse, kuidas kontrollida vastavust kasutustingimustele ja millised on	Detsember 2013

sellise kontrollimise võimalikud tulemused. Tutvustatakse skaleerimise põhimõtteid, kuid tehnilised detailid ja praktilised näited on leitavad viidatavast praktilisest juhendist. Peatükk annab ülevaate võimalikest tegevustest, kui kasutusala ei ole kokkupuutesenaariumis hõlmatud.

- Algversiooni 5. peatükk on eemaldatud. Põhimõistete selgitused on 1. peatükis ja asjakohane teave vastavuse kontrolli kohta on 4. peatükis.

- Algversiooni 6. peatükk on eemaldatud; asjakohane teave on 4. peatükis.

- Lisati uus 5. peatükk, milles kirjeldatakse üksikasjalikult võimalust, kuidas koostada allkasutaja kemikaaliohutuse aruannet (CSR, tutvustus 4. peatükis). Peatükis selgitatakse õigusnõudeid, erinevusi standardsest kemikaaliohutuse hindamisest (CSA), antakse praktilist nõu allkasutaja kemikaaliohutuse hindamiseks ja selgitatakse aruandluskohustusi.

- Lisati uus 6. peatükk, milles käsitletakse allkasutaja kohustust edastada ohtude ja riskijuhtimismeetmete uut teavet tarneahelas ülespoole ning teavitada uuest klassifikatsioonist Euroopa Kemikaaliametit (ECHA).

- 7. peatükk on eemaldatud; asjakohane teave allkasutaja kemikaaliohutuse aruande kohta on värskendatud ja viidud 5. peatükki. Vähendatud on tehnilisi detaile, et tuua välja üksnes allkasutajale oluline. Korduste vältimiseks on viidatud asjakohastele peatükkidele „Teabele esitatavate nõuete ja kemikaaliohutuse hinnangu juhendis“.

- 8., 9., 10. ja 11. peatükk on eemaldatud. Asjakohane teave on ajakohastatud ning lisatud vastavalt juhendi uuele ülesehitusele ning töövoole 3., 4. ja 6. peatükki.

- Lisati uus 7. peatükk, milles käsitletakse segudega seotud teabe edastamise kohustusi tarneahelas. Peatüki alguses on toodud viited segudega seotud õigusaktidele. Seejärel täpsustatakse ja esitatakse juhised ning üldpõhimõtted segude koostajale, kellel on vaja koguda ja valida asjakohast teavet tarnijailt saadavate ainete või segude kohta ning valida kõige sobivam meetod koostatud segu teabe edastamiseks oma klientidele.

- 12. ja 13. peatükk on ühendatud uude 8. peatükki, mis käsitleb allkasutajaile olulisi autoriseerimise ja piirangute nõudeid. Olemasolevat teavet on ajakohastatud ja vähendatud, viidates teistele asjakohasematele allikatele.

	<ul style="list-style-type: none">- Lisati uus jaotis 8.3, milles tuuakse esile allkasutajate kohustused seoses toodetes sisalduvate ainetega. - 14. peatükk on eemaldatud. Asjakohane teave on uues 7. peatükis. - Algversiooni 15. peatükk on nüüd dokumendi lisa, sest levitajad ei ole allkasutajad. Peatüki sisu on läbi vaadatud, aegunud teave on eemaldatud ja esile on toodud praegu levitajatele kehtivad nõuded. - Lisad 1, 2, 4 ja 5 on eemaldatud, sest kokkupuute koostamise juhendid ning näited on nüüd teistes asjakohasemates ja ajakohastatud dokumentides. - 3. peatükk on eemaldatud. Kokkupuute vormid on elektrooniliselt kättesaadavad veebilehel, et lihtsustada nende uuendamist ja kasutamist. - Koostati uus lisa 2, milles kirjeldatakse täpsemalt skaleerimise põhimõtteid ja meetodeid. Osa siinsest teabest pärineb „Teabele esitatavate nõuete ja kemikaaliohutuse hindamise juhendi“ G osast. - Koostati uus lisa 3, kus täpsustatakse põhimõtteid, mille alusel valida segude kohta edastatavat teavet. See lisa täiendab 7. peatükki. - Algversiooni 6. lisa uuendati (nüüdne 4. lisa) vastavalt asjakohastele Euroopa Liidu õigusaktidele.	
Versioon 2.1	<p>Järgmised parandused:</p> <ul style="list-style-type: none">- Jaotisse 7.1 lisati järgmist: väga ohtlike kandidaatainete individuaalne miinimumkontsentratsioon segudes, mis tingib kohustuse esitada ohutuskaart; viide (tabelis 14) CLP-määruse nõuetele esitada ohutuskaart sensibilisaatoreid sisaldavate teatud segude kohta. - Väiksemad toimetusetlikud parandused (üksnes ingliskeelses versioonis).	Oktoober 2014

EESSÕNA

See dokument kirjeldab allkasutajate REACH-määruse kohaseid kohustusi. Juhend kuulub juhendisarja, mille eesmärk on aidata kõigil sidusrühmadel täita REACH-määrusega kehtestatud kohustusi. Juhendid sisaldavad üksikasjalikke suuniseid mitmesuguste oluliste REACH-menetluste ning teatud teaduslike ja/või tehniliste meetodite kohta, mida tootjad või ametiasutused peavad kasutama REACH-määruse nõuete täitmiseks.

Juhendid koostati ja arutati läbi REACH-rakendusprojektide raames Euroopa Komisjoni teenistuste juhtimisel ning kaasatud olid kõik asjaomased sidusrühmad: liikmesriigid, tootjad ja vabaühendused. Euroopa Kemikaaliamet (ECHA) ajakohastab juhendeid juhendite konsulteerimismenetluse järgi. Juhendid on Euroopa Kemikaali ameti veebilehel¹. Samal veebilehel avaldatakse ka täiendavad juhendid pärast nende kinnitamist või ajakohastamist.

Käesolev dokument käsitleb REACH-määrust ehk Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2006. aasta määrust (EÜ) nr 1907/2006².

¹ echa.europa.eu/web/guest/guidance-documents/guidance-on-reach.

² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2006. aasta määruse (EÜ) nr 1907/2006 (mis käsitleb kemikaalide registreerimist, hindamist, autoriseerimist ja piiramist (REACH) ning millega asutatakse Euroopa Kemikaaliamet, muudetakse direktiivi 1999/45/EÜ ja tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EMÜ) nr 793/93 ja komisjoni määrus (EÜ) nr 1488/94 ning samuti nõukogu direktiiv 76/769/EMÜ ja komisjoni direktiivid 91/155/EMÜ, 93/67/EMÜ, 93/105/EÜ ja 2000/21/EÜ) parandus (ELT L 396, 30.12.2006); muudetud nõukogu 15. novembri 2007. aasta määrusega (EÜ) nr 1354/2007, millega kohandatakse Bulgaaria ja Rumeenia ühinemise tõttu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EÜ) nr 1907/2006, mis käsitleb kemikaalide registreerimist, hindamist, autoriseerimist ja piiramist (REACH) (ELT L 304, 22.11.2007, lk 1).

Sisukord

Sisukord.....	7
Tabelid.....	10
Joonised.....	11
0 Juhendi eesmärk	13
1 Tutvustus	14
1.1 Ülevaade REACH-protsessidest	14
1.1.1 Registreerimine	14
1.1.2 Hindamine	15
1.1.3 Autoriseerimine	16
1.1.4 Piiramine	16
1.2 REACH-kohane teabevahetus tarneahelas	17
1.2.1 Registreerija roll tarneahela teabevahetuses	17
1.2.2 Allkasutajate roll tarneahela teabevahetuses	18
1.3 Põhimõistete selgitused	21
1.3.1 Turuleviimine	21
1.3.2 Kasutusala, omakasutus ja kindlaksmääratud kasutusala.....	21
1.3.3 Kokkupuutestsenaarium	22
1.3.4 Kasutustingimused.....	22
1.4 Ülevaade allkasutaja peamistest REACH-määruse kohustustest ja nende käsitlemine selles juhendis	23
1.4.1 Juhendi kasutamine	24
2 Millised on minu REACH-rollid?	27
2.1 Allkasutaja rollide kindlaksmääramine	27
2.1.1 Kes on REACH-kohaselt allkasutaja?.....	27
2.1.2 Teised REACH-rollid	30
3 Keemiliste ainete kasutusala teabe kogumine ja edastamine	33
3.1 Tutvustus	33
3.2 Aine olelutsükkel	34
3.3 Kasutusala teabe edastamine valdkonnaorganisatsioonide vahendusel	35
3.3.1 Valdkonnaorganisatsioonide vahendusel edastatava kasutusala teabe põhielemendid.....	36
3.4 Kasutusala teabe edastamine otse tarnijale	37
3.4.1 Otse tarnijale esitatava teabe põhielemendid.....	37
3.5 Tarnija vastus teabe saamisel kliendi kasutusala kohta	39
4 Allkasutajad ja kokkupuutestsenaariumid	41
4.1 Õiguslikud kohustused seoses allkasutaja vastavusega tarnijalt saadud teabele	41

4.2	Kasutusala ja kasutustingimuste kokkupuutestsenaariumisse kaasatuse kontrollimine	42
4.2.1	Kasutusala kontrollimine	42
4.2.2	Kokkupuutestsenaariumi protsesside/tegevuste kontrollimine	43
4.2.3	Kasutustingimuste kontrollimine (käitlemistingimused ja riskijuhtimismeetmed)	43
4.2.4	Skaleerimine	45
4.2.4.1	Mis juhul on skaleerimine võimalik?	45
4.2.5	Kasutusala, mida soovitatakse vältida	46
4.3	Mida teha, kui kasutusala ja kasutustingimused on kokkupuutestsenaariumis olemas	46
4.4	Mida teha, kui kasutusala ja kasutustingimused ei ole kokkupuutestsenaariumis hõlmatud	47
4.4.1	Tutvustus	47
4.4.2	Kas kohaldub vabastus allkasutaja kemikaaliohutuse aruande koostamisest?	49
4.4.3	Tarnija teavitamine oma kasutusala eesmärgiga muuta see kindlaksmääratud kasutusala	51
4.4.4	Kokkupuutestsenaariumis kirjeldatud kasutustingimuste rakendamine	51
4.4.5	Aine või segus oleva aine asendamine	52
4.4.6	Allkasutaja kemikaaliohutuse aruanne	52
4.5	Teie kasutusala on konfidentsiaalne	53
4.6	Kohustuste täitmise ajakava	53
5	Kasutusala ei ole hõlmatud: allkasutaja kemikaaliohutuse aruande koostamine	54
5.1	Allkasutaja kemikaaliohutuse aruandele kehtivad seadusandlikud nõuded	54
5.1.1	Teavitamise kohustus	55
5.2	Mis on kemikaaliohutuse hindamine ja kemikaaliohutuse aruanne?	56
5.3	Mis on allkasutaja kemikaaliohutuse aruanne?	57
5.4	Allkasutaja kemikaaliohutuse hindamise peamised etapid	58
5.4.1	Tarnija ohuteabe käsitlemine (ja vajaduse korral kohandamine)	59
5.4.2	Kokkupuute koostamine (hõlmamata kasutusala)	60
5.4.3	Kokkupuute hindamine	61
5.4.4	Riskide iseloomustamine	62
5.4.5	Allkasutaja kemikaaliohutuse hinnangu dokumenteerimine aruandes	63
5.5	ECHA teavitamine	63
5.6	Ajakohastatud ohutuskaardile asjakohaste kokkupuute lisamine	64
6	Ohu- ja riskijuhtimismeetmete uue teabe edastamine tarneahelas ülespoole	65
6.1	Tutvustus	65
6.2	Tarneahelas ülespoole uue teabe edastamine ohtlike omaduste kohta	65
6.3	Riskijuhtimismeetmete asjakohasuse teabe edastamine tarneahelas ülespoole	67

6.4	Aine uue klassifikatsiooni teatamine ECHA-le	68
7	Segudega seotud teabevahetus tarneahelas.....	69
7.1	REACH-määruse kohased segudega seotud õiguslikud kohustused	69
7.2	Segude kasutustingimuste teabe edastamine ohutuskaardil	79
7.2.1	Tarnijalt saadud ainete ja segude teabe koondamine.....	79
7.2.2	Allkasutajatele edastatava teabe identifitseerimine	80
7.2.3	Võimalused, kuidas edastada teavet allkasutajatele	82
7.2.4	Üldised juhised teabe edastamiseks tarneahelas allapoole.....	85
8	Autoriseeringute, piirangute ja toote koostises olevate ainete seotud nõuded	87
8.1	Autoriseerimisnõuded ja allkasutajad	87
8.1.1	Autoriseerimisest vabastatud kasutusala.....	88
8.1.2	Autoriseerimisnõuete täitmine	90
8.1.3	Konsulteerimiskorras osalemine.....	93
8.2	Allkasutajad ja kehtestatud piirangud	96
8.2.1	Piirangute lühiülevaade.....	96
8.2.2	Üldised erandid piirangute rakendamisel	97
8.2.3	Piirangute nõuetele vastavuse tagamine	97
8.2.4	Konsulteerimiskorras osalemine.....	98
8.3	Toote koostises olevate ainete nõuetele vastavus	99
8.3.1	Erandid kohustustest.....	99
8.3.2	Valmisoleku tagamine	100
8.3.3	Toodetega seotud teabe edastamine	100
Lisa 1	Levitajad ja vastavus REACH-nõuetele	101
A1.1	Ülevaade levitajatele kehtivatest REACH-määruse nõuetest	101
A1.2	Levitajate REACH-määruse kohased kohustused	101
Lisa 2	Skaleerimine.....	107
A2.1	Skaleerimispiirid	107
A2.2	Skaleerimisvõimaluste määratlemine	108
A2.3	Skaleerimismeetodid	110
Lisa 3	Segude kohta edastatava teabe valimise põhimõtted	112
Lisa 4.	Euroopa Liidu õigusaktid, mille nõuded on seotud REACH-määrusega.....	116
Lisa 5	Struktureeritud ülevaade nõutud teabevahetusest tarneahelas	122

Tabelid

Tabel 1. Kokkuvõte REACH-kohastest registreeritud ainete teabevahetuse kohustustest.....	17
Tabel 2. Näited kasutusalaadest.....	22
Tabel 3. Näited käitlemistingimuste kohta	23
Tabel 4. Allkasutajate peamised kohustused/tegevused ja ajalised piirangud	24
Tabel 5. Rolli kindlaksmääramine – allkasutaja.....	28
Tabel 6. Rolli kindlaksmääramine – teised tegutsejad, keda käsitletakse allkasutajatena	29
Tabel 7. Rolli kindlaksmääramine – eraldi ainete, segudes või toodetes sisalduvate ainete tootjad/importijad	31
Tabel 8. Rollide kindlaksmääramine – muud kui allkasutaja või tootja/importija rollid	31
Tabel 9. Riskijuhtimismeetmete kontrollimine	44
Tabel 10. Mida teha, kui kokkupuutestsenaarium ei hõlma kasutusala?	47
Tabel 11. Kuidas kontrollida, kas teile kohalduvad artikli 37 lõikes 4 märgitud allkasutaja kemikaaliohutuse aruande koostamisest vabastavad tingimused?.....	49
Tabel 12. Kogu kasutuse ja mittehõlmatud kasutusala kogused ja seotud teatamiskohustused.....	56
Tabel 13. Klassifitseeritud ainete ja segude kohta teabe edastamine.....	66
Tabel 14. Segude tootjaile kehtivad REACH-määruse IV jaotises toodud õiguslikud kohustused koos selgitustega.....	72
Tabel 15. Üldised erandid autoriseerimisnõudest	88
Tabel 16. Teabevoog tarneahelas	104
Tabel 17. Kokkupuutestsenaariumidest segude kohta olulise teabe valimise peamised põhimõtted	113

Joonised

Joonis 1. Lihtsustatud ülevaade erinevatest REACH-teabevoogudest (kriips-punktjooned tähistavad tööstusesisest teabevoogu; katkendlikud jooned tööstuse ja pädevate asutuste vahelist teabevoogu).....	20
Joonis 2. Ülevaade tegevustest, mille käivitab allkasutajate poolt saadud REACH-kohane teave	26
Joonis 3. Aine võimalikud kasutusala erinevates olelustsükli etappides. Allkasutaja kasutusala on tähistatud lühendiga „(AK)“	35
Joonis 4. Allkasutaja kemikaaliohutuse hindamise protsess	58
Joonis 5. Kokkuvõttev diagramm, millal tuleb allkasutajatele ja levitajatele edastada segu ohutuskaart või muud teavet segu kohta. NB! Tarnija ei ole kohustatud edastama tarbijatele ohutuskaarti.	71
Joonis 6. Lihtsustatud otsusepuu segude tootjaile, kuidas edastada teavet oma segude ohutu kasutamise kohta tarneahelas allapoole.....	84
Joonis 7. Autoriseerimisnõuete täitmise tööetapid.....	95
Joonis 8. Piirangute nõuetele vastavuse kontrollimise skeem	98
Joonis 9. Levitaja ja tarneahel.....	102

Kasutatud lühendid

AC	Tootekategooria
BREF	Parima võimaliku tehnika viitedokumendid
CL	Kandidaatainete loetelu
CMR	Kantserogeenne, mutageenne või reproduktiivtoksiline
CSA	Kemikaaliohutuse hindamine
CSR	Kemikaaliohutuse aruanne
DMEL	Tuletatud vähim toimet avaldav sisaldus
DNEL	Tuletatud mittetoimiv tase
DU	Allkasutaja
DU CSR	Allkasutaja kemikaaliohutuse aruanne
ECHA	Euroopa Kemikaaliamet
EMP	Euroopa Majanduspiirkond
ERC	Keskkonnaheitekategooria
ES	Kokkupuutestsenaarium
(ext)SDS	Laiendatud ohutuskaart
GES	Üldine kokkupuutestsenaarium
Guidance on IR&CSA	(ECHA) Teabele esitatavate nõuete ja kemikaaliohutuse hindamise juhend
OC	Käitlemistingimus
OEL	Ohtlike ainete piirnorm töökeskkonnas
PC	Kemikaalikategooria
PNEC	Arvutuslik mittetoimiv sisaldus
PPORD	Toote- ja tehnoloogiaalane uurimis- ja arendustegevus
PROC	Protsessikategooria
RMM	Riskijuhtimismeede
SCED	Spetsiifilised tarbijakokkupuute mõjutegurid
SDS	Ohutuskaart
SpERC	Spetsiifiline keskkonnaheitekategooria
SU	Kasutusala valdkonna kategooria
VOA (SVHC)	Väga ohtlik aine

0 Juhendi eesmärk

See juhend on mõeldud kemikaalide allkasutajatele. Ettevõttel võib olla mitu REACH-kohast eri rolli, sest roll on seotud sellega, mida ettevõtte konkreetse ainega teeb. Allkasutajal on REACH-kohane eri roll, mis viitab aine tööstuslikule või kutsealasele eraldi või segus kasutamisele. Teised REACH-kohased rollid on näiteks tootjad ja importijad.

Allkasutaja rollis võivad olla väga erinevat tüüpi ettevõtted, sh segude tootjad, kemikaalide ja segude tööstuskasutajad, toodete tootjad, oskustöölised, töökojad ja teenusepakkujad (nt puhastusteenused) või ümberpakkijad.

Selles juhendis on kasulikku teavet ka teistele tarneahelas tegutsejatele, kes ei ole allkasutajad, tootjad ega importijad, kuid kellele sellegipoolest laienevad REACH-määrusega seatud kohustused. Sellised tegutsejad on levitajad, jaemüüjad ja laoteenuse pakkujad.

Juhend aitab lugejal määratleda oma REACH-kohast rolli või rolle. See hõlmab allkasutajate REACH-määrusega seotud kohustusi ja erinevaid olukordi, millega nad võivad kokku puutuda. Samuti on siin teavet ECHA kodulehel paikneva allkasutajate veebilehe kohta³.

Navigeerimisvahend⁴ on lisavõimalus, mis aitab määratleda REACH-kohaseid rolle ja kohustusi seoses kasutatavate ainetega. Abiks võivad olla ka teised väljaanded, sh praktiline juhend „*Kuidas saavad allkasutajad käsitleda kokkupuutestsenaariume*”⁵.

NB! Selle dokumendi joonealused märkused sisaldavad peamiselt lisateavet, nt viiteid seotud dokumentidele ja õigusaktidele või selgitusi lisakohustuste kohta.

³ echa.europa.eu/regulations/reach/downstream-users.

⁴ echa.europa.eu/support/guidance-on-reach-and-clp-implementation/identify-your-obligations.

⁵ See juhend on ECHA veebilehel kohas echa.europa.eu/practical-guides

1 Tutvustus

1.1 Ülevaade REACH-protsessidest

REACH-määrus⁶ käsitleb kemikaalide registreerimist, hindamist, autoriseerimist ja piiramist Euroopas ning jõustus 2007. aasta 1. juunil. Määruse eesmärgiks on kindlustada kõrgemal tasemel inimestevise ja keskkonna kaitse. Muuhulgas sisaldab see alternatiivsete hindamismeetodite kasutamist ainete ohtude määramisel ning ainete vaba liikumist siseturul, soodustades samal ajal konkurentsi ja uuenduslikkust. REACH-määrus kehtib kõikides Euroopa Liidu liikmesriikides ja EMP riikides Islandil, Norras ja Liechtensteinis.

1.1.1 Registreerimine

Üks peamistest REACH-määruse nõuetest on kemikaalide **registreerimine**. See tähendab, et iga aine tootja või importija, kui ta toodab/importib ainet koguses 1 tonn või enam aastas, peab registreerimistoimiku kujul esitama Euroopa Kemikaaliametile (ECHA) teavet aine kohta. Teave sisaldab muuhulgas ainega seotud ohtusid ja aine kasutamisega kaasnevat võimalikke kokkupuutesenaariumeid⁷.

Kui ainet toodetakse või imporditakse koguses 10 tonni või enam aastas, nõutakse **kemikaaliohutuse hindamist**. Kõigepealt hinnatakse aine olemuslikest omadustest tulenevaid ohte (ohuhindamine). Kui aine vastab teatud ohukriteeriumitele⁸, tuleb hinnata ka kokkupuute laadi ja ulatust (kokkupuute hindamine ja riskide iseloomustamine). Selle eesmärk on näidata, kuidas teatud kindlate käitlemistingimuste ja riskijuhtimismeetmetega on võimalik juhtida ainega kokkupuutest tulenevaid riske.

Kemikaaliohutuse hindamine ja selle tulemused dokumenteeritakse kemikaaliohutuse aruandes, mis moodustab osa registreerimistoimikust. Seda tuleb uuendada alati, kui ilmneb uut asjakohast teavet.

Kuidas mõjutab registreerimiskohustus allkasutajaid? Registreerimisprotsess annab teavet aine ohtude ja riskide kohta. Kemikaaliohutuse aruandes on konkreetsete kasutusalaade soovitatavate riskijuhtimismeetmete kohta üksikasjalik teave. See on vajaduse korral kokkupuutena, mis on lisatud kemikaali ohutuskaardile. Segude kohta võib kokkupuute oluline teave sisalduda ohutuskaardil erineval moel, olenevalt konkreetsest juhust⁹.

Mõned ained on registreeritud vaheainetena. Kui kasutate ainet **vaheainena**¹⁰ **rangelt ohjatud tingimustes**,¹¹ tuleb teil tagada, et ainet kasutatakse vaheainetele kehtivate REACH-

⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 1907/2006, 18. detsember 2006, mis käsitleb kemikaalide registreerimist, hindamist, autoriseerimist ja piiramist (REACH) ja millega asutatakse Euroopa Kemikaalide Agentuur ning muudetakse direktiivi 1999/45/EÜ ja tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EMÜ) nr 793/93, komisjoni määrus (EÜ) nr 1488/94 ning samuti nõukogu direktiiv 76/769/EMÜ ja komisjoni direktiivid 91/155/EMÜ, 93/67/EMÜ, 93/105/EÜ ja 2000/21/EÜ (ELT L 396, 30.12.2006).

⁷ Mõned ained ja kasutusalaad ei kuulu REACH-rakendusalaasse. Üksikasjalik teave: echa.europa.eu/guidance-documents/guidance-on-reach.

⁸ Ained, mis vastavad CLP-määruse I lisas ja REACH-määruse 14. artikli lõikes 4 kirjeldatud ohuklassidele või kategooriatele.

⁹ Selle kohta on täpsem teave käesoleva juhendi 7. peatükis. Asjakohane teave on ka „Ohutuskaartide koostamise juhendis“ (echa.europa.eu/guidance-documents/guidance-on-reach).

¹⁰ Vaheained on määratletud REACH-määruse 3 artikli lõikes 15.

¹¹ Rangelt kontrollitud tingimused ja seotud kohustused on määratletud REACH-määruse 17. ja 18. artiklis.

määruse nõuete kohaselt. Samuti võib olla vajalik saata kirjalik kinnitus tarnijale, et kasutate ainet vaheainena. Lisateave vaheainete kohta on ECHA „*Vaheainete juhendis*”¹².

REACH-määrust kohaldatakse enamikule tänapäeval kasutatavatele ohtlikele ainetele. Turul juba olemasolevate ainete registreerimine toimub etapikaupa ajavahemikus 2010–2018, olenevalt aine kogusest ja ohtlikest omadustest¹³. Uued ained tuleb enne turule toomist registreerida.

1.1.2 Hindamine

REACH-määruse kohaselt võivad üksikainete registreerimistoimikuid **hinnata** pädevad asutused. Pädevad asutused viivad läbi kaht liiki hindamisi: toimiku hindamine ja aine hindamine.

ECHA-I on kohustus hinnata vähemalt 5% kõikidest registreerimistoimikutest igas kogusevahemikus ja kontrollida, kas toimikutes esitatud teave vastab REACH-kohastele teabele esitatud nõuetele. Kui ECHA hinnangul ei vasta toimik nõuetele, palutakse registreerijal toimikut täiendada. ECHA kontrollib põhjalikult ka katsetamissetpanekuid,¹⁴ mis on esitatud registreerimistoimiku osana, ja otsustab, kas anda luba katse tegemiseks, keelata see või esitada ettepanekud katsetamistoodika muutmiseks.

Aine hindamisel võetakse arvesse kõiki selle aine registreerimistoimikuid ja hindamine on liikmesriikide pädevate asutuste ülesanne. Ainet hinnatakse, kui on põhjust arvata, et aine kasutamisel võib tekkida inimtervise või keskkonnarisk. Hindamise käigus võivad pädevad asutused paluda registreerijatel koguda rohkem teavet aine, selle kasutamise või ainega seotud kokkupuute kohta.

Kuidas mõjutab hindamine allkasutajaid? Nii toimiku kui ka aine hindamine mõjutab registreerijaid ning allkasutajaid need protsessid otseselt ei mõjuta.

Mõlema protsessi tulemus võib muuta registreerija hindamist ja sellest tulenevalt ka kaetud kasutusalsid ja/või soovitatavaid kasutustingimusi. Selle tulemusena võidakse teile saata kemikaali täiendatud ohutuskart.

Kui aga aine hindamisel leitakse, et aine avaldab inimtervisele või keskkonnale rasket mõju, identifitseeritakse aine kui väga ohtlik aine (VOA) ja lisatakse kandidaainete loetellu¹⁵. Kandidaainete loetelus olevate ainete tarnimisel on allkasutajatel teatud õiguslikud kohustused, mida on kirjeldatud selle juhendi 8. peatükis. Samuti võib kandidaainete loetelus nimetatud aineid sisaldavate toodete tarnimisel olla ettevõttel kohustus edastada

¹² See juhend on kohas echa.europa.eu/guidance-documents/guidance-on-reach.

¹³ Tähtaeg 30. november 2010: ained, mida toodetakse/importitakse koguses vähemalt 1000 tonni aastas; ained, mis on väga mürgised vesikeskkonnale ja mida toodetakse/importitakse koguses vähemalt 100 tonni aastas; kõik kantserogeensed, mutageensed või reproduktiivtoksilised ained, mida toodetakse/importitakse vähemalt 1 tonn aastas. Tähtaeg 31. mai 2013: ained, mida toodetakse/importitakse koguse vähemalt 100 tonni aastas. Tähtaeg 31. mai 2018: kõik teised eelregistreeritud faasiained. Registreerimise kohta on täpsem teave „*Registreerimisjuhendis*”: echa.europa.eu/guidance-documents/guidance-on-reach.

¹⁴ Üks REACH-määruse eesmärke on vähendada asjatuid loomkatseid. Seetõttu ei ole ettevõtetel lubatud teha ilma ECHA loata selgroogsete loomadega katseid, mida nõutakse REACH-määruse lisades IX ja X. Registreerijad, kes peavad aine ohutu kasutamise hindamiseks vajalikuks katseid selgroogsete loomadega, esitavad ECHA-le katsetamissetpaneku registreerimistoimiku osana.

¹⁵ Täpsem teave väga ohtlike ainete ja kandidaainete loetelu kohta on ECHA veebilehel echa.europa.eu/addressing-chemicals-of-concern/authorisation/substances-of-very-high-concern-identification/candidate-list-of-substances-of-very-high-concern-for-authorisation.

teavet ohutu kasutamise kohta ja teavitada ECHA-t. Lisateave kandidaatainete loetellu lisatud ainetega seotud kohustuste kohta on ECHA vastaval veebilehel¹⁶.

1.1.3 Autoriseerimine

Kandidaatainete loetelus ning seejärel REACH-määruse XIV lisas esitatud väga ohtlikud ained peavad olema enne kasutamist autoriseeritud. Autoriseerimise eesmärk on selliste ainetega seotud riskide juhtimine ja ainete järkjärguline asendamine vähem ohtlike alternatiivsete ainetega või tehnoloogiatega, mis oleksid majanduslikult ja tehniliselt jätkusuutlikud ning tagaksid ühtse turu tõhusa toimimise. Kui aine on lisatud REACH-määruse XIV lissasse, ei ole võimalik seda pärast teatud kuupäeva (sulgemiskuupäeva) turustada ega kasutada, kui konkreetne kasutusala ei ole autoriseeritud või autoriseerimiskohustusest vabastatud.

Kuidas mõjutab autoriseerimine allkasutajaid? Allkasutaja võib autoriseerimiskohustusega ainet kasutada, kui tema kasutusala on kooskõlas tarneahelas ülalpool olevale tegutsejale antud autoriseerimise tingimustega. Allkasutaja võib taotleda ka oma kasutusala (või oma klientide kasutusala) eraldi autoriseerimist. Otsus selle kohta tuleb teha niipea, kui aine on lisatud XIV lissasse, sest autoriseerimistaotluste menetlemine on ajamahukas.

Kui aine tuleb autoriseerida, peab tarnija sellest teavitama ning autoriseerimisnumber peab olema märgitud aine märgistusel ja ohutuskaardi 2. jaos¹⁷.

Allkasutajaid puudutavaid autoriseerimisnõudeid on käsitletud põhjalikumalt käesoleva juhendi 8. peatükis.

1.1.4 Piiramine

Teatud ainete suhtes võidakse kehtestada kogu ühenduse ulatuses piirangud, et kaitsta inimtervist ja keskkonda kemikaalidega seotud vastuvõetamatute riskide eest. Piirangud võivad piirata või keelustada aine tootmist, turustamist või kasutamist, mis võib otseselt mõjutada aine kasutamist allkasutaja poolt.

Kuidas mõjutab piirang allkasutajaid? Kui allkasutaja eraldi ainenäidena, segus või tootes kasutatavale ainele kohaldatakse piirangut, võib ta jätkata aine kasutamist üksnes juhul, kui tema kasutusala ei ole keelatud. Ainete kasutamise piiramine ei ole REACH-määrusega kaasnenud uuendus, direktiivis 76/769/EÜ loetletud piirangud on lisatud REACH-määruse XVII lissasse.

Selle juhendi 8. peatükis selgitatakse täpsemalt, kuidas mõjutavad piirangud allkasutajaid.

¹⁶ echa.europa.eu/candidate-list-obligations.

¹⁷ Täpsem teave on „Ohutuskaartide koostamise juhendis” kohas echa.europa.eu/guidance-documents/guidance-on-reach.

1.2 REACH-kohane teabevahetus tarneahelas

REACH-määrusega muudeti kemikaalide ohutust tõendava teabe esitamise korda: nüüd on tootjate, importijate ja allkasutajate kohustus tagada, et nad toodavad ning kasutavad kemikaale selliselt, et see ei mõjuks halvendavalt inimestevisele ega keskkonnale. Selle eesmärgi saavutamiseks on oluline, et tarneahelas toimuks registreerijate ja allkasutajate vahel teabevahetus.

Allkasutajad võivad saada tarnijalt erisugust teavet sõltuvalt sellest, kas aine või segu on ohtlik, kas aine on registreeritud ja kui suur on nende tarneahelas tegutseva registreerija toodetava/importitava aine kogus.

Nagu juba enne REACH-määruse rakendamist, saavad allkasutajad ohtlike ainete ja segude kohta teavet ohutuskaartide kujul. REACH-määruse kohaselt võidakse nõuda, et ohutuskaartidel oleks lisadena kokkupuutestsenaariumid, kui registreeritud ohtlike ainete tootmise/importimise kogus ületab 10 tonni aastas. Kokkupuutestsenaariumis on üksikasjalik teave, kuidas ainet ohutult kasutada ning kuidas kaitsta töötajaid, kliente, tarbijaid ja keskkonda riskide eest.

Tabelis 1 on ülevaade REACH-kohastest registreeritud aine teabevahetuse kohustustest. Segudega seotud teabevahetust on käsitletud 7. peatükis. Registreerimisprotsessi käigus kogutud teave võib tekitada vajaduse uuendada ohutuskaarte.

Tarnijad võivad koostada vabatahtlikult ohutuskaarte ka ainete kohta, mille puhul see ei ole nõutud.

Tabel 1. Kokkuvõte REACH-kohastest registreeritud ainete teabevahetuse kohustustest

Teabevahetuse liik	Aine ei ole ohtlik	Aine on ohtlik
Ohutuskaart	<ul style="list-style-type: none">• Ohutuskaarti ei nõuta.• Ohutuskaardi esitamine on vabatahtlik• Tuleb esitada 32. artikli kohane teave	<ul style="list-style-type: none">• Ohutuskaart on nõutud (artikli 31 lõike 1 kohased ohtlikud ained)
Kokkupuutestsenaarium	<ul style="list-style-type: none">• Kokkupuutestsenaarium ei ole nõutud	<ul style="list-style-type: none">• Kokkupuutestsenaarium on nõutud, kui tootja/importija on registreerinud suurema koguse kui 10 tonni aastas (artikli 14 lõike 1 kohased ohtlikud ained)

1.2.1 Registreerija roll tarneahela teabevahetuses

Registreerimisprotsessi käigus koguvad registreerijad teavet iga aine ohtlike omaduste ja kasutusala kohta. Registreerijad peavad hindama iga sellise aine kemikaaliohutust, mida nad toodavad või impordivad koguses vähemalt 10 tonni aastas. Kokkupuutestsenaariumid põhinevad registreerijate tehtud kemikaaliohutuse hindamistel. Registreerijad ei pruugi aga teada kõiki kasutusalasid, mis on tarneahelas allpool. Seetõttu on allkasutajatelt saadud kasutusala teave äärmiselt oluline, et kokkupuutes kajastatud teave oleks asjakohane.

REACH-määrusega on ette nähtud erinevad meetodid, kuidas ühendada registreerijate aineomaduste teavet ja allkasutajate kasutusala teavet. Allkasutajad võivad taotleda ka aineteabe vahetuse foorumi (SIEF) liikmelisust, et jagada teatud ainete andmeid¹⁸.

Selleks, et teha registreeritavate ainete kemikaaliohutuse hindamist, tuleb registreerijail kõigepealt mõista, kuidas ainet kogu selle olelustsükli vältel kasutatakse. Selle analüüsimine on komplitseeritud, sest enamik ainetest esineb sageli segudes ja/või toodetes, kuid REACH-määrusega on nõutud jälgida aine kui sellise olelustsükli.

Aine olelustsükkel algab aine tootmisest ja lõpeb, kui aine muudetakse teiseks aineks, vabaneb heitena kas õhku või reovette või muutub jäätmeks. Suhteliselt väheste ainete olelustsükkel on lihtne: tootmine, aine kui sellise kasutamine, eraldumine keskkonda / muutumine jäätmeks. Tavalisem on olukord, kui aine toodetakse ja seejärel segatakse teiste ainetega. Segusid kasutatakse mingil eesmärgil või järgmiste segude valmistamiseks. Ühe aine olelustsüklik võidakse seda kasutada mitmes järjestikus segamisprotsessis ja mõnda segu võidakse kasutada toodetes. Kui aine ei eraldu heitena, muutub see jäätmeks, mida tuleb samuti ohutult käidelda.

REACH-määrus näeb ette, et registreerijad koguvad allkasutajatelt ainete kasutamise kohta teavet. Sealhulgas tuleb koguda teavet nii aine kui ka ainet sisaldavate toodete kasutusala kohta kogu olelustsükli jooksul, nii käitlemise kohta jäätmeetapis kui ka teavet tegelike kasutustingimuste kohta, st millised on iga kasutusala käitlemistingimused ja mis riskijuhtimismeetmeid võetakse. Kemikaaliohutuse hindamisel lähtuvad registreerijad sellest teabest. Tõenäoliselt korduva protsessi korral peavad registreerijad otsustama, millistel käitlemistingimustel ja riskijuhtimismeetmete võtmisel on aine kasutamine ohutu.

Et ainel on tavaliselt palju erinevaid kasutusalasid, tuleb vastavat teavet koguda süstemaatiliselt ja ühtset lähenemisviisi rakendades (vt 3. peatükk). Selle protsessi käigus on suure tähtsusega valdkonnaorganisatsioonid (olemasolu korral), sest allkasutajate ja registreerijate vaheline korrastatud dialoog on väga oluline. Lühidalt öeldes on soovitatav, et valdkonnaorganisatsioonid koguksid oma liikmetelt teavet ja muudaksid selle üldisteks hinnanguelementideks, mis kataksid vastava sektori peamisi kasutusalasid ning edastaksid vastava teabe registreerijatele. Ka allkasutajalt otse tarnijatele edastatavad kasutusalad tuleks esitada ühtses kokkulepitud vormis. Niimoodi sisaldab registreerijatele edastatav teave kõiki kemikaaliohutuse hindamise koostamiseks vajalikke elemente ja esindab usaldusväärselt kasutusalasid tarneahelas.

Pärast kemikaaliohutuse hindamist ja kemikaaliohutuse aruande koostamist esitavad registreerijad ECHA-le registreerimistoimiku osana aruande. ECHA võib kemikaaliohutuse aruannet põhjalikult kontrollida ja pärast vastavuskontrolli võib registreerijatel olla vaja seda täiendada. Registreerijad kasutavad kemikaaliohutuse aruannet kokkupuute koostamisel. Kokkupuutetsenaariumid lisatakse ohutuskardile lisadena ja need edastatakse tarneahelas allapoole. ECHA „Teabele esitatavate nõuete ja kemikaaliohutuse hindamise juhendi“ A osa¹⁹ kirjeldab põhjalikult kemikaaliohutuse hindamise tähtsamaid elemente.

1.2.2 Allkasutajate roll tarneahela teabevahetuses

Allkasutajad edastavad teavet aine, selle kasutusala ja ohutu kasutamise tingimuste kohta tarneahelas nii üles- kui ka allapoole, mis tagab, et kõik kasutusalad hinnatakse kui ohutud.

¹⁸ Ettevõtted, kes kavatsesid registreerida sama faasiainet, ühinevad aineteabe vahetuse foorumiga, et jagada andmeid aine olemuslike omaduste kohta, vältida uuringute dubleerimist (esmajoones kehtib kohustus jagada selgroogsete loomadega tehtud katsete andmeid) ja koostada iga aine ühise esitamise registreerimistoimik. Täpsem teave teabevahetuse protsesside ja allkasutajate võimaliku kaasamise kohta on „Andmete jagamise juhendis“ kohas echa.europa.eu/guidance-documents/guidance-on-reach.

¹⁹ echa.europa.eu/guidance-documents/guidance-on-information-requirements-and-chemical-safety-assessment.

Kui allkasutaja saab aine ohutuskaardi, tuleb neil identifitseerida, kohaldada ja soovitada meetmeid riskide asjakohaseks juhtimiseks. Kui allkasutaja saab aine kokkupuutestsenaariumid või nende põhjal tuletatud teabe, tuleb tal kontrollida, kas tema kasutusala ja oma toodete eeldatavad kasutusala ning kasutustingimused on kokkupuutes hõlmatud. Kui see on nii, on vastavad kasutusala registreerija kemikaaliohutuse hinnangu alusel hinnatud ohutuks. Kui mitte, tuleb allkasutajal tegutseda. Laiendatud ohutuskaardi teabe kontrollimise kohustus rakendub nii segude tootjaile kui ka lõppkasutajaile ning seda protsessi on kirjeldatud 4. peatükis.

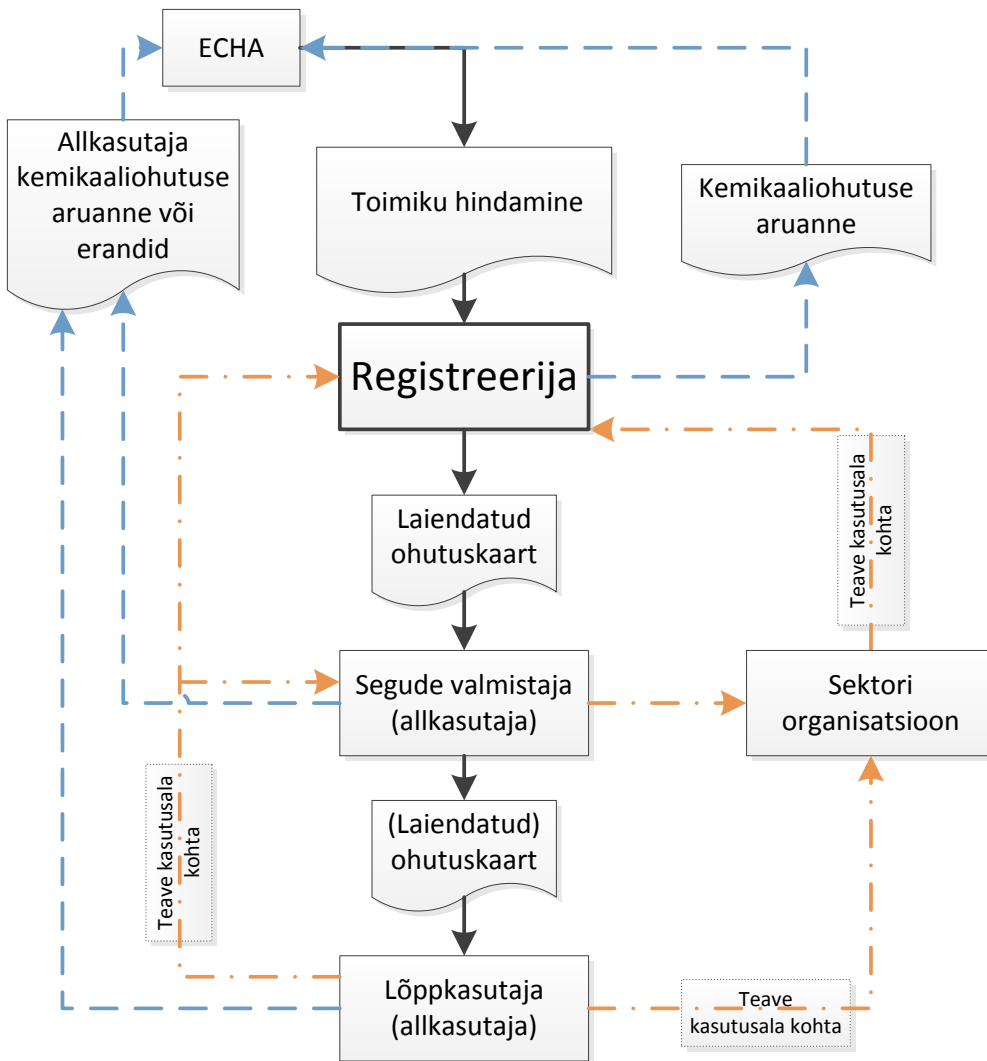
Kui segude tootjad saavad ohutuskaardid ja kokkupuutestsenaariumid, tuleb neil asjakohane teave tarneahelas edastada oma klientidele. Nad peavad otsustama, kuidas on kõige parem muuta ainete kohta saadud teave segude ohutu kasutamise teabeks. Erinevaid lähenemisviise ja võimalusi on kirjeldatud 7. peatükis.

Allkasutajatel on kohustus ka kontrollida, kas ohutuskaardil märgitud riskijuhtimismeetmed on asjakohased, ja teavitada tarnijaid, kui ilmneb vastuolusid.

Kõige lõpuks jõuab ohustusteave aine lõppkasutajani, kes võib olla nii tööstuslik kui ka kutsealane kasutaja²⁰. Põhimõtteliselt tähistavad need mõisted tegutsėjaid, kellel ei ole kohustust edastada kokkupuutestsenaariumide teavet, vaid üksnes kohustus kontrollida, kas nende kasutusala ja kasutustingimused on kokkupuutestsenaariumis hõlmatud.

Joonisel 1 on ülevaatlik diagramm REACH-määrusega nõutud teabevahetusest ainuüksi segu tootja tasandil.

²⁰ Mõisteid „tööstuslik kasutaja” ja „kutsealane kasutaja” on selgitatud tabelis 5.

Joonis 1. Lihtsustatud ülevaade erinevatest REACH-teabevoogudest²¹ (kriips-punktjooned tähistavad tööstusesisest teabevoogu; katkendlikud jooned tööstuse ja pädevate asutuste vahelist teabevoogu)

Joonise lihtsustatud kokkuvõtte näitab, kui tähtis on registreerijate ja allkasutajate vaheline teabevahetus tarneahelas: mida selgemini kirjeldatakse kasutusalasid ja olemasolevaid kasutustingimusi registreerijatele juba algusjärgus, seda sujuvam on edasine teabevahetus tarneahelas.

Enne teabevahetust tarnijaga tuleb allkasutajatel väga hoolikalt kontrollida ohutuskaardil toodud teavet.

²¹ Allkasutajate erinevaid rolle on selgitatud tabelites 5 ja 6.

1.3 Põhimõistete selgitused

Selles peatükis on allkasutajatele oluliste põhimõistete kokkuvõte.

1.3.1 Turuleviimine

Artikkel 3 lõige 12

Turuleviimine — kolmandatele isikutele tasu eest või tasuta tarnimine või kättesaadavaks tegemine. Importi käsitatakse turuleviimisena.

Aine või segu REACH-kohane turuleviimine tähendab aine või segu tasu eest või tasuta kolmandatele osalistele tarnimist või kättesaadavaks tegemist Euroopa Majanduspiirkonna territooriumil (Euroopa Liidu liikmesriigid ja Island, Norra ning Liechtenstein)²². Lisaks sellele käsitatakse turuleviimisena ka importi, mis on määratletud kui aine või segu füüsiline Euroopa Liidu või EMP riikide tolliterritooriumile toomine²³.

1.3.2 Kasutusala, omakasutus ja kindlaksmääratud kasutusala

Artikkel 3 lõige 24

Kasutusala – mis tahes töötlemine, valmistamine, tarbimine, ladustamine, säilitamine, töötlemine, mahutitesse paigutamine, ühest mahutist teise üleviimine, segamine, toote valmistamine või mis tahes muu kasutamine.

REACH-määruse kohaselt tähendab „kasutusala” mis tahes aine või seguga toimuvat tegevust. Kuivõrd seda mõistet on võimalik väga erinevalt tõlgendada, on REACH-määruses määratletud ka spetsiifilisemad mõisted, mis on väga olulised nii registreerijatele kui ka allkasutajatele. Sellised mõisted on näiteks „registreerija omakasutus” ja „kindlaksmääratud kasutusala”.

Artikkel 3 lõige 25

Registreerija omakasutus — aine tööstuslik või kutsealane kasutamine registreerija poolt.

Artikkel 3 lõige 26

Kindlaksmääratud kasutusala — tarneahelas tegutseja poolt ette nähtud aine otstarbekohane kasutamine nii ainenähtena kui ka segu koostisainena või segu kasutamine, sealhulgas omakasutus, või kasutusala, millest vahetult järgmine allkasutaja on teda kirjalikult teavitanud.

Mis tahes kasutusala võib muutuda „kindlaksmääratud kasutusalaks”, kui tarneahelas tegutseja (tootja/importija, levitaja või allkasutaja):

- kasutab (või plaanib kasutada) ainet (kas eraldi ainenähtena või segus) ise või
- teavitab üks tema vahetult järgmistest allkasutajatest teda kirjalikult olemasolevast või plaanitavast kasutusalast.

Mõned kasutusala näited on allolevas tabelis.

²² Ainete või segude ostmine Šveitsist, mis ei ole EMP liige, või näiteks Jaapanist, on võrdsustatud impordiga.

²³ „Turuleviimine” on määratletud ka CLP-määruse korduvate küsimuste jaotises vastuses nr 160. „Impordi” määratlus on täpsemalt REACH-määruse korduvate küsimuste dokumendis „Ainete importimine Euroopa Liitu”. Korduvate küsimuste ja küsimuste-vastuste dokumendid on veebilehel www.echa.europa.eu/support/faqs.

Tabel 2. Näited kasutusalaadest

Värvi tootmine	Segamise käigus kasutatakse nii aineid kui ka segusid. Kasutusala koosneb mitmest tegevusest, nagu toormaterjalide käitlemine ja anumate täitmine, segamine ja värvi pakendamine mahutitesse. Sellele lisaks võib olla vajalik anumate puhastamine.
Metalli galvaniseerimine	Metalli katmiseks kasutatakse elektrolüüte (ained või segud). Kasutusala koosneb erinevatest tegevustest, nagu elektrolüüsivannide ettevalmistamine (täitmine ja reguleerimine), osade sukeldamine vanni ja osade kuivatamine. Kasutusala käsitletakse ka puhastamist ja hooldustegevusi.
Plastkilede puhumine	Polümeersed toormaterjalid segatakse ja lisatakse ekstruuderisse, kus segu kuumutatakse ja puhutakse kileks. Seejärel materjal jahutatakse ja pakendatakse.

1.3.3 Kokkupuutestsenaarium

Kindlaksmääratud kasutusala (või kasutusala rühma) kokkupuutestsenaariumis kirjeldatakse, millistel tingimustel võib ainet kasutada, et kaasnevad riskid oleksid ohjatud. Kindlaksmääratud kasutusala märgitakse kokkupuutestsenaariumi pealkirjas ja ohutuskaardi 1. jaos (alajagu 1.2).

Kokkupuutestsenaariumi abil edastatakse teavet käitlemistingimuste ja riskijuhtimismeetmete kohta, mis tagavad riskide ohjamise kasutajatel kogu tarneahelas. Kokkupuutestsenaarium võib koosneda mitmest kaasnevast stsenaariumist, mis võivad omakorda kirjeldada konkreetse kokkupuutestsenaariumi erinevaid kokkupuutevorme (nt keskkonda, töotajaid ja tarbijaid, vajaduse järgi).

1.3.4 Kasutustingimused

Mõiste „kasutustingimused“ tähendab kõiki parameetreid, millel on mõju aine kasutamisega kaasneva kokkupuute hindamisele (nn kokkupuutetegurid). Kasutustingimused sisaldavad:

- käitlemistingimusi ja
- riskijuhtimismeetmeid.

Käitlemistingimused kirjeldavad tingimusi, milles töötajad või tarbijad kasutavad ainet. Need sisaldavad näiteks protsessitingimusi (nt temperatuur, suletud või avatud protsess), kasutamissagedus ja kestus ning kasutatud kogused. Käitlemistingimuste hulka kuuluvad ka protsessi käigus või tootes kasutatava aine füüsiline olek (tahke/vedel/gaasiline, kui tahke, siis ka tolmususe aste), samuti aine kasutuskeskkonna (nt ruumi suurus ja ventilatsiooni kiirus) ja heitekeskkonna iseloomustus (nt jõe voolukiirus ja reoveekäitlussüsteemi võimsus).

Riskijuhtimismeetmed on vahendid, mida võetakse aine (kas eraldi ainenäidena või segus) tootmisel või kasutamisel ja mis piiravad või takistavad inimeste või keskkonna kokkupuudet ainega. Tööstuslikul kasutamisel võetavad riskijuhtimismeetmed võivad olla näiteks protsessi läbiviimine suletud süsteemis, kohtventilatsioon, heitgaasipõletid, kohapealne jäätme- (või heitvee-) töötlus või kohalik heitveepuhastus. Ka isikukaitsevahendite kasutamine, nagu kindad või maskid, kuulub samuti riskijuhtimismeetmete hulka.

Tabelis 3 on käitlemistingimuste ja riskijuhtimismeetmete praktilised näited.

Tabel 3. Näited käitlemistingimuste kohta

	1. näide	2. näide
Kindlaksmääratud kasutusala	Kõvade pindade puhastusaine tööstuslik kasutamine Pesu- ja puhastusaine	Kõvade pindade puhastusaine tööstuslik kasutamine Pesu- ja puhastusaine
Tegevuse/kasutusala liik	<ul style="list-style-type: none"> Kontsentreeritud lahuse lahjendamine Puhastatavatele pindadele pihustamine Pindade puhastamine lapiga. 	<ul style="list-style-type: none"> Kontsentreeritud lahuse lahjendamine Puhastatavatele pindadele pihustamine Pindade puhastamine lapiga
Käitlemistingimused		
Kontsentratsioon	> 25%	> 25%
Ajaline kestus	1 h päevas	8 h päevas
Sagedus	5 tööpäeva nädalas	5 tööpäeva nädalas
Riskijuhtimismeetmed		
Ventilatsiooni nõuded	Kasutamine toimub siseruumides Tavaline õhuvahetus 0,5 h	Kasutamine toimub välitingimustes
Süsteemi suletus	Avatud protsess	Avatud protsess

1.4 Ülevaade allkasutaja peamistest REACH-määruse kohustustest ja nende käsitlemine selles juhendis

Allkasutajate peamisi kohustusi ja tegevusi on kirjeldatud tabelis 4. Olenevalt olukorrast ja mõnikord ka allkasutaja enda valikutest võib allkasutajal olla üks või mitu järgmist kohustust:

- Tutvuge ohutuskaardil kirjeldatud asjakohaste meetmetega ja kasutage neid.
- Kui teile on saadetud kokkupuutetsenaarium või selle põhjal koostatud teave, kontrollige, kas see hõlmab teie kasutusala ning kas nõutud tingimused on täidetud.
- Kui kokkupuutetsenaariumis teie kasutusala puudub, võtke ühendust tarnijaga, et teie kasutusala saaks samuti kokkupuutetsenaariumisse sisestatud või tegutsege 4.4 jaotises ja 5. peatükis toodud juhiste järgi.
- Võtke tarnijaga ühendust ka siis, kui saate uut teavet aine või segu ohtude kohta või kui arvate, et teile edastatud riskijuhtimismeetmed ei ole asjakohased (vt 6. peatükk).
- Kui turustate aineid või segusid (st tegutsete segude tootjana) või toodate tooteid, esitage oma klientidele asjakohast teavet segu ja/või toote ohutu kasutamise kohta (vt 7. ja 8. peatükk).
- Täitke kasutatava aine autoriseerimise või piirangutega seotud kohustusi. Asjakohase teabe ja kasustingimused, mida tuleb täita, edastab teile tarnija tavaliselt ohutuskaardil (vt 8. peatükk).

Peale selle tuleks teil tarneahela teabevahetuse lihtsustamiseks edastada (soovitavalt valdkonnaorganisatsiooni vahendusel) aine registreerijale teavet oma tüüpiliste kasutusala ja kasustingimuste kohta enne aine registreerimist, et registreerija saaks kaasata realistlikku teavet allkasutajate kasutusala kohta oma kemikaaliohutuse hinnangusse ja selle põhjal koostatud kokkupuutetsenaariumidesse.

Allkasutajate kemikaaliohutuse hinnanguid ja kohustusi määrata kindlaks riskivähendamismeetmed, neid kohaldada ja soovitada, on kirjeldatud REACH-määruse V jaotises. Nõudeid tarneahela teabevahetusele ja sealhulgas ohutuskaartide koostamise kohustusi on kirjeldatud REACH-määruse IV jaotises. REACH-määruse IV ja V jaotise nõuded ei kehti teatud ainetele ja segudele, mis võivad põhjustada minimaalset riski, mille korral ohutu kasutamine on reguleeritud teiste õigusaktidega või mis jäävad REACH-määruse kohaldusalast välja (vt REACH-määruse artiklit 2).

1.4.1 Juhendi kasutamine

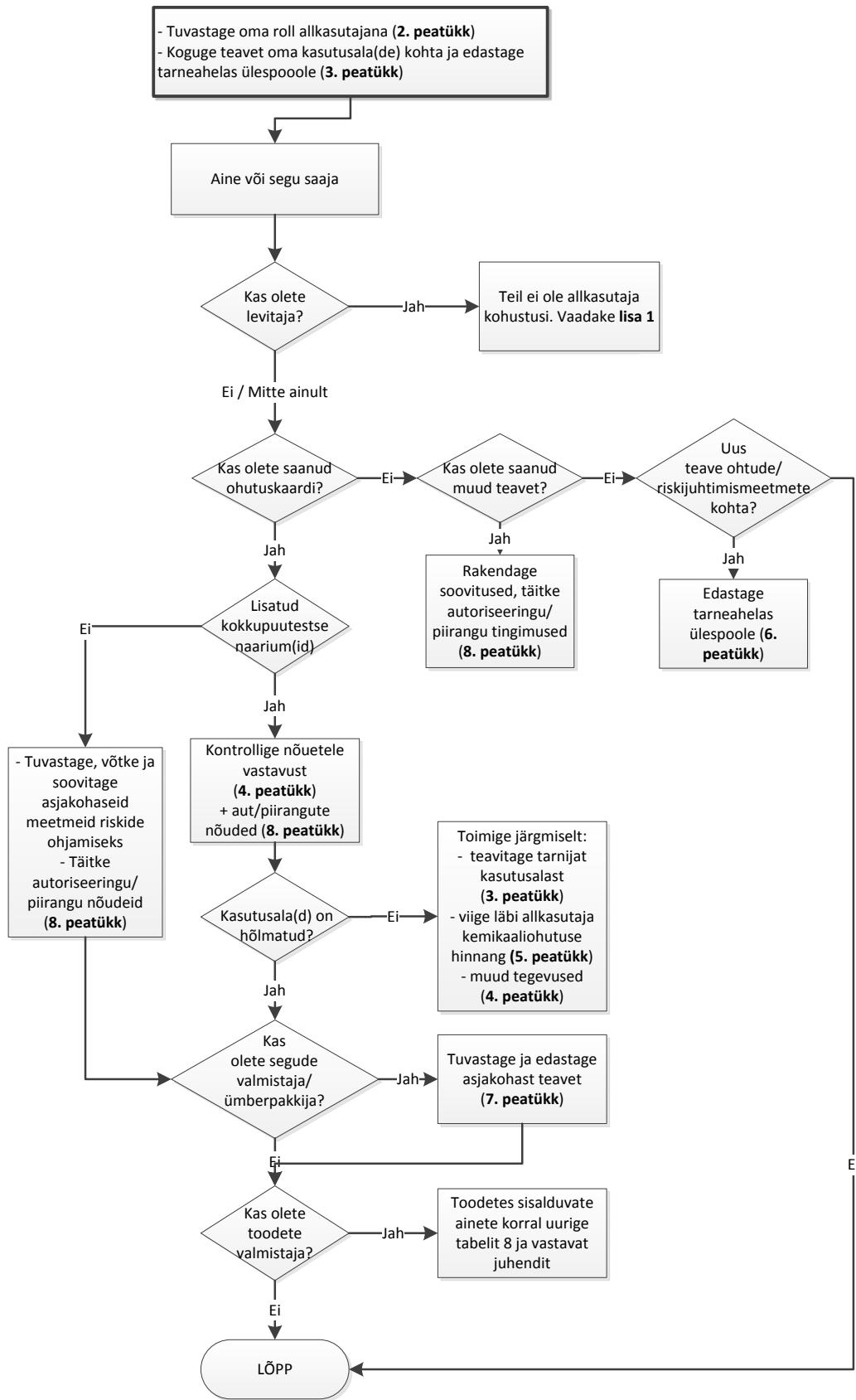
Juhend on üles ehitatud selliselt, et allkasutajate peamisi kohustusi ja nõudeid on käsitletud eraldi peatükkides. Allkasutajate peamised kohustused ja nõutud tegevused ning nendega kaasnevad ajalised piirangud on kokkuvõtlikult esitletud allpool tabelis 4 ja sellele järgneval joonisel 2. Seal on toodud ka viited juhise erinevatele osadele, kus vastavat teemat on lähemalt käsitletud.

REACH-määrus käsitleb keemiliste **ainete** tootmist ja kasutamist eraldi ainaena, segudes või toodetes. Selles juhendis vaadeldakse mõistet „aine“ vajaduse korral laiemalt.

Tabel 4. Allkasutajate peamised kohustused/tegevused ja ajalised piirangud

	Kohustused/tegevused	Ajakava	Viide peatükile
Tarneahela teabevahetusega seotud kohustused	Tuvastage REACH-määrusest tulenevad rollid.	Alates 1. juunist 2007.	2
	Teatage registreerijatele oma kasutusala (vabatahtlik tegevus).	31. maiks 2017 faasiainete korral, mis tuleb registreerida 31. maiks 2018.	3
	Tuvastage ja võtke asjakohased meetmed riskide juhtimiseks, mille kohta on esitatud teave ohutuskaardil või mõnel muul moel.	12 kuu jooksul pärast registreeritud aine ohutuskaardi saamist.	4
	Kontrollige, kas teie kasutusala on tarnija kokkupuutetsenaariumis, ja kui ei ole, tegutsuge vastavalt.	6 kuu jooksul tuleb teavitada ECHA-t katmata kasutusala, 12 kuu jooksul võtmiseks pärast registreeritud aine ohutuskaardi saamist tuleb võtta meetmed.	4 ja 5
	Edastage tarnijale teabe, mis võib seada kokkupuutetsenaariumis kirjeldatud riskijuhtimismeetmete asjakohasuse kahtluse alla.	Viivitamata.	6
	Teavitage tarnijaid mis tahes uutest ohtudest, sealhulgas ka klassifikatsioonist ja märgistusest.	Viivitamata.	6
Segude tootjate ja überpakendajate	Andke oma klientidele (sh levitajaile, tarbijaile) teavet, et tagada ainete või segude ohutu kasutamine. Teabevahetus peab toimuma REACH-määruse IV jaotise	REACH-määruse artikli 31 lõikes 9 kirjeldatud juhtudel tuleb	7

lisakohustused	nõuete kohaselt.	teave edastada kohe.	
Autoriseerimist nõudvate ainetega seotud kohustused	Kui soovite jätkata XIV lisas märgitud aine kasutamist pärast sulgemiskuupäeva, peab te tarnija või peate ise taotlema oma kasutusala autoriseerimist. Autoriseerimisele kuuluvate ainete korral tuleb täita kasutuslale kehtivad autoriseerimistingimused ja kui autoriseerimist taotleb tarnija, teavitada ECHA-t autoriseeritud aine kasutamisest.	ECHA-t tuleb autoriseeritud aine kasutamisest teavitada 3 kuu jooksul alates aine esmakordsest tarnimisest.	8
Piirangutega ainetega seotud kohustused	Kontrollige vastavust aine mis tahes piirangutele.	Piirangud on kirjeldatud REACH-määruse XVII lisas.	8
Üksnes toodete tootjaile rakenduvad lisakohustused	Kohustus edastada valmistatava/tarnitava toote saajale (ja vastava taotluse korral ka tarbijale) teavet toote ohutu kasutamise kohta, kui see sisaldab väga ohtlikke aineid kontsentratsioonis üle 0,1 massiprotsendi (REACH, artikkel 33).	Teave tuleb edastada tööstuslikele/kutse alastele kasutajaile toote tarnimisel; toote tarbijatele vastava taotluse saamisel 45 päeva jooksul.	8
Korduvimportijatele rakenduvad lisakohustused	Kohustus dokumenteerida, et aine on identne Euroopa Majanduspiirkonnas teie tarneahelas tegutseja registreeritud ainetega. Dokumentatsioon peab olema REACH-määruse artikli 31 (ohutuskaart ja kokkupuutestsenaarium, kui nõutud) või artikli 32 kohane.	Aine korduvimportimise l.	2.1.1 (Tabel 5)

Joonis 2. Ülevaade tegevustest, mille käivitab allkasutajate poolt saadud REACH-kohane teave

2 Millised on minu REACH-rollid?

Selles peatükis on toodud juhised, kuidas allkasutajad saavad määratleda oma REACH-kohase rolli.

2.1 Allkasutaja rollide kindlaksmääramine

Teie REACH-kohased kohustused olenevad konkreetsest tegevusest, mida te iga kasutatava ainega (eraldi ainega, segus või tootes oleva ainega) teete²⁴. Kõigepealt tuleb veenduda, et te ei ole tootja ega importija. Tootjatel ja importijatel on kohustus aine registreerida ning muud toodetega seotud kohustused. Teiseks tuleb kontrollida, kas teie tegevused vastavad levitaja või tarbija rollidele, sest need rollid on allkasutaja rollist selgelt eraldatud. Nendele küsimustele leiata vastused jaotisest 2.1.2.

Kui jõuate selgusele, et teie tegevus konkreetse ainega on REACH-määruse kohaselt allkasutamine, tuleb kindlaks teha, millised allkasutaja kohustused teile laienevad.

NB! REACH-määruse nõuded kehtivad igale konkreetsele kasutatavale ainele eraldi. Seetõttu võib teil erinevate ainete olemasolul olla kokkuvõttes rohkem kui üks roll. Rollide määratlemisel juhinduge iga aine korral eraldi tabelites 4, 5, 6 ja 7 toodud juhistest.

Tuleb veel märkida, et REACH-määrus kehtib ka juhul, kui viite läbi tegevusi üksi, st kohustused ei olene töötajate ja muu seotud personali arvust.

2.1.1 Kes on REACH-kohaselt allkasutaja?

Artikkel 3 lõige 13

Ühenduses asutatud füüsiline või juriidiline isik, kes ei ole tootja või importija, kuid kes kasutab ainet ainena või segu koostisainena oma tööstusliku või kutsealase tegevuse käigus. Levitaja või tarbija ei ole allkasutajad. Artikli 2 lõike 7 punkti c kohaselt vabastatud reimportijat käsitletakse allkasutajana.

Allkasutajate rolle on mitmesuguseid, see oleneb tegevustest ja tegutseja positsioonist tarneahelas. Tabelites 5 ja 6 on kirjeldatud nende tegutsejate eri rolle, kellele laienevad allkasutaja kohustused.

Tabel 5. Allkasutaja

- Segude tootja
- Ainete või segude tööstuslik lõppkasutaja
- Ainete või segude kutsealane lõppkasutaja
- Toote tootja
- Ümberpakendaja

Tabel 6. Teised tegutsejad, keda käsitletakse allkasutajatena

- Ainete importija, mille korral tarnija on määranud ainuesindaja
- Ainete reimportija.

²⁴ Selle juhendi ulatuses tähistab mõiste „aine” nii eraldi ainet kui ka ainet segus, kui ei ole märgitud teisiti.

Tabel 5. Rolli kindlaksmääramine – allkasutaja

Küsimus	Teie roll allkasutajana	Lisateave, näited
Kas segate EMP tarnijatelt ostetud aineid ja segate neid eesmärgiga viia saadud segud turule?	Te olete segude tootja: segusid tootev tegutseja. Teie kliendid / kauba saajad võivad olla samuti segude tootjad, kui nad kasutavad saadud segusid omakorda segude tootmiseks (kui tarnite näiteks lisandilahust või pigmendipastat). Teie kliendid / kauba saajad võivad olla ettevõtjad (ja seega REACH-kohaselt kas segude tootjad, tööstuslikud lõppkasutajad või kutsealased lõppkasutajad) või tarbijad. Nad võivad kasutada teie segusid toodete tootmiseks või rakendada muul moel lõppkasutajatena. See tähendab, et kui teie kliendid on teilt saadud segusid kasutanud, ei eksisteeri teie segu enam algsel (tarnitud) kujul, vaid on lõplikult kasutatud või esineb toote osana. Näiteks dekoratiivvärvid, puhastusained või polümeeride põhisegud.	Kui segude tootmisel ei toimu keemilist reaktsiooni, vaid ainult ainete segamine, ei tooda te ühtegi uut ainet. Samuti ei käsitata aine lahustamist vees tootmise, vaid kasutamisenä. Kuid tegevust, mille käigus toimub reaktsioon (nt happe ja alusega) ja mille tulemuseks on uus aine, käsitatakse tootmisprotsessina ²⁵ (vt täpsemalt 7. tabelist). Te võite olla lepinguline tellimuse täitja kolmandale osalisele, kellel on toodetud segu suhtes õigused ja kes segu turule viib. Segu tootmisel käsitatakse teid kui allkasutajat. Näiteks sellise puhastusaine tootja, mida müüakse levitaja kaubamärgi all ²⁶ .
Kas pakendate aineid või segusid ümber ühest mahutist teise?	Te olete überpakendaja: tegutseja, kes kannab aineid või segusid ühest mahutist teise.	Ainete või segude ülekandmine uutesse/teistesse mahutitesse (überpakendamine) on REACH-määruses käsitletud aine või segu kasutamisenä. Seetõttu on ka überpakendajad allkasutajad, isegi juhul, kui käideldavate ainetega/segudega ei võeta ette muid tegevusi.
Kas tegutsete tööstuslikul alal ja kasutate aineid nii, et need ei moodusta osa lõpptootest?	Te olete tööstuslik lõppkasutaja: tööstusliku protsessi lõppkasutaja, kes kasutab aineid nii, et need ei moodusta osa lõpptootest (nt kasutatakse tootmisprotsessis abiainetena).	Kui ained või segud ei kuulu teie toodetava toote koostisse, vaid neid kasutatakse näiteks protsessi lihtsustamiseks või „pestakse välja” pärast tootmise lõppu, kasutate neid aineid ainult protsessi abiainetena. Tööstuskasutajad võivad olla näiteks

²⁵ Täpsem teave ioonsete segude kohta on *V lisa juhendis* (1. manus) echa.europa.eu/guidance-documents/guidance-on-reach.

²⁶ Tegutseja võib sõlmida lepingu kolmanda osapoolega („alltöövõtja”), kes teeb tema eest teatud tegevusi. Kui alltöövõtjad toodavad aineid, kehtib neil kohustus aine registreerida, kui aine kuulub registreerimisele (vt tabel 7). See on kooskõlas ka direktiivis 67/548/EMÜ määratletud alltootmise mõistega (vt *Otsuste käsiraamat* direktiivi 67/548/EMÜ kohta (Manual of Decisions of Directive 67/548/EEC), lõige 7.4, lk 113 veebilehel: publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/11111111/5384). Alltöövõtjad, kes tegutsevad REACH-määruse mõistes allkasutajatena, peavad täitma allkasutajatele kehtivaid kohustusi (vt tabelid 4 ja 5). Põhitegutseja võib soovida konfidentsiaalsuse tagamiseks mõnesid ülesandeid alltöövõtja eest ise täita, näiteks koostada segudele ohutuskardiid/kokkupuutestsenariumid. See ei muuda aga alltöövõtja REACH-määrusest tulenevaid kohustusi. Kohustused on määratletud mõlema osapoole vahel sõlmitud lepingus kirjeldatud tegevustega. Seega on soovitatav, et tellija ja alltöövõtja tegevused oleksid lepingus täpselt määratletud.

	Te ei edasta ainet või segu teistele tegutsejatele.	pinnapuhastusvahendite kasutajad, kes puhastavad metalli pinda enne galvaniseerimist või keemilise sünteesi vaheainete kasutajad.
Kas tegutsete tööstuslikul alal ja viite kutsealase tegevuse käigus aineid toodete koostisesse?	Te olete toote tootja: kasutaja, kes viib aine toote koostisesse. Toote tootja kohustusi kirjeldatakse täpsemalt „Tootes sisalduvatele ainetele esitatavate nõuete juhendis”²⁷.	Puhta aine või segu toote koostisesse viimine tähendab: a) aine lisamist toote maatriksisse, nt tekstiilkiudude värvimine, b) kandmist toote pinnale, nt terase katmine lakiga.
Kas kasutate aineid ja segusid mittetööstuslike kutsealaste tegevuste käigus?	Te olete kutsealane lõppkasutaja: lõppkasutaja, kes kasutab aineid või segusid kutsealase tegevuse käigus, mida ei käsitata tööstusprotsessina.	Kasutajad, kes kasutavad aineid kutsealaselt toiminguteks, mida ei saa käsitada tööstusliku kasutamisenä. Siia alla kuuluvad oskustöölised ja teenusepakkujad, kes võivad, kuid ei pruugi omada kindlat töökohta / töökoda. Sellised kasutajad võivad olla näiteks põrandate valmistajad, mobiilsed puhastusfirmad, kutselised maalrid, ehitusettevõtted, talunikud ja seadmete (nt kettsaed) määrdevahendite kasutajad.

Tabel 6. Rolli kindlaksmääramine – teised tegutsejad, keda käsitletakse allkasutajatena

Küsimus	Teie roll allkasutaja kohustustega tegutsejana	Lisateave, näited
Kas impordite aineid või segusid EL-i väliselt tarnijalt, kes on määranud ainuesindaja?	Te olete importija EL-i väliselt tarnijalt, kes on määranud ainuesindaja, kes on omakorda aine registreerinud. Kui teie tarnija on määranud ainuesindaja, ei käsitata teid importija, vaid allkasutajana.	Kui EMP-väline tarnija on määranud ainuesindaja, ²⁸ võtab ainuesindaja üle aine Euroopa Majanduspiirkonda importimisega seotud kohustused. Seetõttu käsitatakse teid allkasutajana, kuigi võite osta otse EMP-väliselt tarnijalt, mitte ainuesindajalt. Soovitav on EMP-väliselt tarnijalt küsida, kas selline ainuesindaja on määratud (kui mitte, vaadake palun tabelis 7 toodud teavet), ja kirjalikku kinnitust ainuesindajalt, et teie imporditav aine on kooskõlas REACH-määruse nõuetega.
Kas teile teadaolevalt on EL-i väliselt tarnijalt imporditav aine algselt toodetud ja registreeritud	Te olete ainete korduvimportija: tegutseja, kes impordib aineid või segusid, mis on algselt toodetud Euroopa Liidus. REACH-määruse kohaselt	Selleks peab teil olema dokumentatsioon, mis tõendab, et aine on samane EL-is registreeritud ainega, mille on registreerinud EL-is teie tarneahelas eespool asuv tegutseja. Seda on võimalik tõendada tarneahela

²⁷ Vt aadressil echa.europa.eu/guidance-documents/guidance-on-reach.

²⁸ Ainuesindaja on füüsiline või juriidiline isik, kes on väljaspool Euroopa Liitu tegutseva aine tootja (kes võib toota aineid, segusid või tooteid) poolt määratud täitma REACH-määrusega importijale kehtivaid kohustusi. Näide. Kui ostate Jaapani tootjalt, kes on määranud ainuesindaja, käsitatakse teid allkasutajana. Ainuesindajate kohta on täpsem teave „Registreerimisjuhendis” (echa.europa.eu/guidance-documents/guidance-on-reach).

Euroopa Liidus teie tarneahelas eespool?	käsitatakse teid allkasutajana, kui saate tõendada, et aine on Euroopa Liidus registreeritud kellegi poolt teie tarneahelas.	<p>jälgimise ja dokumenteerimisega ning aine algse registreerija tuvastamisega. See võib olla asjakohane nii ettevõttesiseselt, nt rahvusvaheliste ettevõtete puhul, mis on jaganud tootmise mitmesse riiki, aga ka tegutsejatele, kes ei kuulu samasse ettevõttesse.</p> <p>Korduvalt imporditava aine registreerimise vältimiseks peab teil olema näiteks registreerijalt saadud ohtlike ainete/segude ohutuskaart või muu sarnane teave.</p> <p>Näiteks aine või segu, mida teie toote Euroopa Majanduspiirkonda, oli algselt valmistatud EMP-s ja seejärel eksporditud (nt segu valmistamiseks). Täpsem teave on „Registreerimisjuhendis”.</p>
--	--	--

2.1.2 Teised REACH-rollid

Iga aine korral, mida te oma tegevustes kasutate, on oluline välja selgitada, kas teie roll kasutatava aine suhtes on allkasutaja roll ja/või mõni muu roll. Järgmises kahes tabelis on selgitatud järgmised REACH-rollid.

Tabel 7. Tootjad/importijad

- Ainete tootja
- Ainete või segude importija
- Tootes sisalduvate ainete importija.

Tabel 8. Allkasutajast või tootjast/importijast erinevad rollid

- Levitaja
- Jaemüüja
- Ümbermärgistaja.

Kontrollige allolevatest tabelitest, kas teil on saadud/ostetud ainete suhtes need rollid. Kui see on nii, rakenduvad teile REACH-määrusega lisakohustused.

Tabel 7. Rolli kindlaksmääramine – eraldi ainete, segudes või toodetes sisalduvate ainete tootjad/importijad²⁹

Küsimus	Teie roll on...	Lisateave, näited
Kas toodate või ekstraheerite aineid nende loomulikus olekus? See hõlmab ka segude valmistamise käigus saadud aineid.	Eraldi aine või vähemalt ühes segus esineva aine tootja . Vt „Registreerimisjuhend“ (tootja on täpsemalt määratletud jaotises 2.1)	Aine või segu tavapärase kasutamise käigus moodustuvad „ained“ on V lisa kohaselt registreerimiskohustusest vabastatud. Kui kasutate näiteks reageerivat tekstiilivärvi, toimub protsessi käigus keemiline reaktsioon, kuid seda ei tule registreerida, sest see on „kasutamisega seotud reaktsioon“ ning seega registreerimiskohustusest vabastatud. Kui aga toodate neutraliseerimise kõrvaltootena kaltsiumsulfaati (kipsi) ja viiete selle turule, turustatakse seda kõrvalsaadusena ja teil tuleb aine registreerida (olete tootja või importija rollis).
Kas impordite aineid või segusid väljastpoolt Euroopa Majanduspiirkonda?	Ainete või segude importija Vt „Registreerimisjuhend“.	Eraldi ainete või segudes olevate ainete impordimise all mõeldakse olukorda, kui teie vastutate nende toomise eest EMP tollialasse. Polümeerse ainete impordimisel tuleb kontrollida, kas teil tuleb registreerida monomeere ja/või teisi polümeeris esinevaid aineid.
Kas te impordite tooteid?	Tootes sisalduvate ainete importija Vt „Toodetes sisalduvatele ainetele esitatavate nõuete juhend“	REACH-määrusega on toode määratletud kui „ese, millele antakse tootmise käigus teatud kuju, pinnaviimistlus või kujundus, mis määrab tema funktsiooni suuremal määral kui tema keemiline koostis“. Kui teie imporditavates toodetes esineb ainet suuremas koguses kui 1 tonn aastas ja aine eraldumine on toote kasutamise käigus ette nähtud, tuleb teil aine registreerida. Kui aine eraldumine ei ole ette nähtud, kuid tegemist on väga ohtliku ainega, võib teile kehtida kohustus teavitada ECHA-t.

Tabel 8. Rollide kindlaksmääramine – muud kui allkasutaja või tootja/importija rollid

Küsimus	Roll	Lisateave, näited
Kas asute Euroopa Majanduspiirkonnas ja tegelete üksnes eraldi või segudes esinevate ainete turule viimisega, st tarnite (või teete	Levitaja: tegutseja, kes aineid või segusid ainult ladustab ja viib turule. Te ei ole allkasutaja, kuid teile rakenduvad mõned REACH-määruse kohustused	REACH-iga määratletud levitaja võib aineid ja segusid ainult ladustada ning teha kättesaadavaks kolmandatele isikutele (nt edasimüük). Kui teie tegevused hõlmavad muid tegevusi, mis on REACH-määrusega

²⁹ Tabelis märgitud juhenddokumendid on kättesaadavad veebiaadressil echa.europa.eu/web/guest/guidance-documents/guidance-on-reach.

<p>muul moel kättesaadavaks) aineid või segusid tasuta eest või tasuta kolmandatele isikutele?</p>	<p>Täpsemalt vaadake selle juhendi Lisa 1</p>	<p>määratletud kui „kasutusala“, ega piirdu üksnes aine ladustamise ja turuleviimisega, on teie rolliks allkasutaja ja teile kehtivad tabelis 4 kirjeldatud kohustused.</p>
<p>Kas lisate kellegi teise toodetud tootele oma kaubamärgi?</p>	<p>Ümbermärgistaja: tegutseja, kes lisab kellegi teise toodetud tootele oma kaubamärgi. Te ei ole allkasutaja. Teid käsitatakse levitajana ja teile rakenduvad mõned REACH-määruse kohustused.</p> <p>Täpsemalt vaadake selle juhendi Lisa 1.</p>	<p>Kui te aqa peale oma kaubamärgi lisamise kasutate toodet REACH-määruse mõistes, näiteks kannate aine ühest mahutist teise üle, olete allkasutaja ja peate täitma allkasutaja kohustusi.</p>
<p>Kas te müüte aineid, segusid või tooteid tarbijatele?</p>	<p>Jaemüüja: tegutseja, kes ladustab ja viib turule aineid, segusid või tooteid, muutes need kättesaadavaks lõpptarbijale ja/või kutsealasele kasutajale jaemüügikaupluses. Te ei ole allkasutaja, kuid teile rakenduvad mõned REACH-määruse kohustused.</p> <p>Täpsemalt vaadake selle juhendi Lisa 1.</p>	<p>Jaemüüjad on levitajate alarühm. Kui te kasutate ainet viisil, mis on REACH-määruses määratletud mõistega „kasutusala“, (näiteks värvide poes ümbervalamine või segamine on REACH-määruse mõistes kasutamine), käsitatakse teid allkasutajana ja teile kehtivad tabelis 4 kirjeldatud kohustused.</p>

3 Keemiliste ainete kasutusala teabe kogumine ja edastamine

REACH-määruse kohaselt põhineb aine ohutusteabe tõhus edastamine kasutusala üheselt mõistetaval ja REACH-i määratluste alusel kirjeldamisel. Registreerijad teevad allkasutajatelt kogutud andmete põhjal aine kemikaaliohutuse hindamise kogu olelustsüklis. Kui registreerijatele esitatav teave on selge ja täpne, saavad nad edastada aine ohutu kasutamise teavet selgelt ja täpselt ka tarneahelas allapoole.

Selles peatükis selgitatakse kemikaaliohutuse REACH-kohast hindamist kogu aine olelustsüklit silmas pidades (jaotis 3.2). Kirjeldatakse, kuidas teavitada allkasutajate kasutusaladest tarnijaid: senise kogemuse põhjal loetakse kollektiivset teabevahetust valdkonnaorganisatsioonide vahendusel (jaotis 3.3) ja otsest teabevahetust tarnijaga (jaotis 3.4) kõige praktilisemaks lähenemiseks. Ka on selles peatükis kirjeldatud, mida tarnijatel tuleb teha, kui nad saavad teavet allkasutaja kasutusala kohta (jaotis 3.5).

3.1 Tutvustus

Artikkel 37 lõige 2

Igal allkasutajal on õigus kirjalikult (paberandjal või elektrooniliselt) teavitada teda aine või segu koostisainega varustavat tootjat, importijat, allkasutajat või levitajat aine kasutusala või vähemalt kasutusala lühikirjeldusest, eesmärgiga muuta see kindlaksmääratud kasutusalaks. Kasutusala teatavaks tehes esitab ta piisavalt teavet, et ainet tarnival tootjal, importijal või allkasutajal oleks tema kasutusala jaoks võimalik koostada tootja, importija või allkasutaja kemikaaliohutuse hinnangus kokkupuutestsenaarium või kasutus- ja kokkupuutekategooria, kui see on asjakohane.

REACH-määrus annab allkasutajatele õiguse teavitada oma kasutusalast tarnijat³⁰. Seda võib teha enne registreerimist, et tagada kasutusala hõlmamine. Kasutusalast võib teavitada ka pärast registreerimist, sest vastav kasutusala või käitlemistingimus ei ole allkasutajale edastatud kokkupuutestsenaariumis hõlmatud.

See ei ole kohustuslik ja te ei pea oma kasutusalast tarneahelas ülespoole teavitama. Konfidentsiaalsuse huvides ei pruugi te näiteks oma kasutusala teistele teatavaks teha. Sellisel juhul tuleb teil kemikaaliohutuse hinnang ise läbi viia, kui see on kõnealuse aine korral nõutav (vt 5. peatükki).

Kui allkasutaja soovib tarnijat oma kasutusalast teavitada, tuleb olla teadlik tarnijale kehtivatest ajapiirangutest, mis on REACH-määruse artikli 37 lõikes 3. Registreeritud ainete korral peab tarnija täitma kohustusi vähemalt 1 kuu enne järgmise tarne toimumist või 1 kuu jooksul pärast taotluse esitamist, olenevalt sellest, kumb on hilisem. Faasiainete korral, mille puhul veel kehtib registreerimistähtaeg, tuleb tarnijal taotlus täita enne registreerimist tingimusel, et taotlus on esitatud vähemalt 12 kuud enne registreerimistähtaega (st enne 1. juunit 2017). Täpsem teave on jaotises 3.5.

Tarnijatele kasutusala kohta teabe esitamine on tähtis etapp kogu registreerimisprotsessis, eriti ohtlike ainete korral, kui registreerimisel nõutakse kemikaaliohutuse aruannet. Allkasutajana tuleb teil järgida kemikaaliohutuse aruandes määratletud ohutu kasutamise tingimusi (vt 4. peatükk). Seetõttu on see allkasutaja huvides, et i) teie kasutusala on registreerijale teada enne registreerimist ja ii) registreerija kemikaaliohutuse hinnang põhineb tarneahela tegelikel kasutustingimustel.

³⁰ See õigus ei laiene toodete saajatele.

Registreerijatel soovitatakse aktiivselt teavitada (nt veebilehel), milliseid aineid kavatsetakse registreerida ja millised kasutusala on plaanis registreerimisega katta. Hea teabeallikas, kust kontrollida, kas teie kasutusala on hõlmatud, on ohutuskaardi 1. jaos – kui kasutusala on seal märgitud, on see tõenäoliselt hõlmatud ka edasises registreerimises ja kokkupuutestsenaariumis. Ka muu tarnijalt saadud tehniline teave või valdkonnaorganisatsiooni veebilehel avaldatud teave võib lisada kindlust, et teie kasutusala on hõlmatud. Kui teil aga esineb kahtlus, kas teie kasutusala on konkreetse aine puhul hõlmatud, võite tarnijaga otse ühendust võtta.

3.2 Aine olelustersükkel

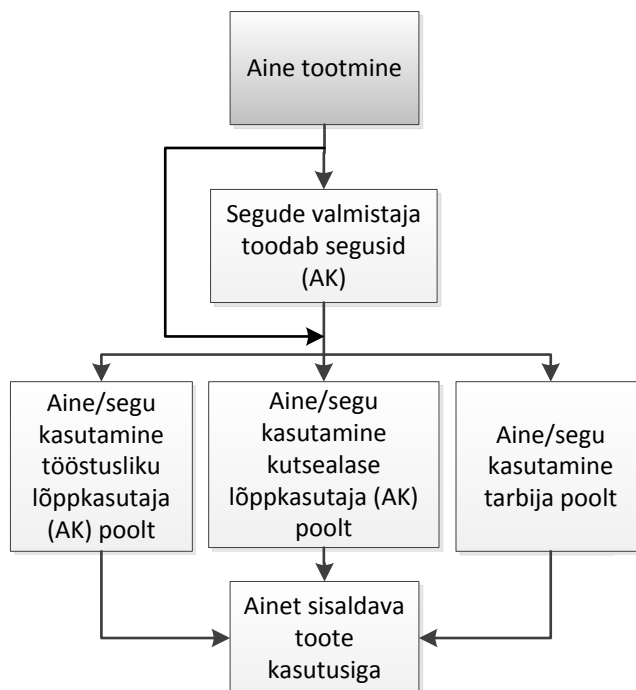
REACH-määruse järgi peab registreerija kemikaaliohutuse hinnang käsitlema kõiki registreeritavate ainete kasutusalasid aine olelustersükli igas etapis. Registreerijatel tuleb hinnata, kas allpool märgitud kuus olelustersükli etappi on konkreetse aine korral asjakohased, ja teha selle alusel kemikaaliohutuse hinnang. Selleks vajavad registreerijad teavet aine allkasutajatelt³¹.

1. Tootmine. Aine toodetakse toormaterjalidest ja/või vaheainetest. Tootmise käigus toimuvaid tegevusi, näiteks keemilist töötlemist või aine ülekandmist, käsitletakse tootmisena. See aine olelustersükkel ei ole allkasutaja jaoks tähtis.
2. Segude tootmine. Aine kantakse üle või segatakse teiste ainetega, et viia see seguna turule. See on segude tootjate tegevus.
3. Tööstuslik kasutamine. Selle olelustersükliga on kaetud aine kasutamine kõikides tööstuslikes valdkondades. Ainet võib kasutada mitmel moel, muuhulgas näiteks toormaterjalina protsessi käigus, töötlemise abiaienena, puhastamiseks või steriliseerimiseks, toote koostisesse viimiseks. Kokkuvõttes käsitleb tööstuslik tootmine kõikide tööstuslike lõppkasutajate, sealhulgas toodete tootjate tegevusi.
4. Kutsealane kasutamine. Nagu juba nimigi viitab, katab see aine olelustersükkel kõiki tegevusi, mida viivad läbi kutsealased töötajad. Need tegevused ei ole tööstuslikud ja seega on ka kokkupuude ainega teistlaadne: tegevused võivad toimuda mis tahes kohas, võimalike kasutajate hulk on väga suur ja ühe kasutaja kasutatav kogus on võrreldes tööstusliku kasutamisega tavaliselt suhteliselt väike. See aine olelustersükkel katab kutsealaste lõppkasutajate tegevusi, sealhulgas nii oskustöölise, puhastusteenindajate, avaliku sektori töötajate ja füüsilisest isikust ettevõtjate tegevusi.
5. Tarbija kasutusala. Selle olelustersükliga on kaetud aine kasutamine tavatarbija poolt. Tarbijad ei ole REACH-määruse kohaselt allkasutajad.
6. Toote kasutuskestus. Kui aine lisatakse toote koostisesse, tuleb vastava toote kasutuskestust käsitada aine olelustersükli osana. Lihtsamalt öeldes tähendab see toote kasutamist (kas tööstuslikult, kutsealaselt või tarbija poolt), kuid tuleb märkida, et toote kasutamine ei ole REACH-määruse artikli 3 lõike 24 määratletud kui aine „kasutusala“.

Tuleb märkida ka seda, et igas olelustersükli etapis tekkivad jäägid ja nende võimalik eraldumine jäätmetöötlemises võib samuti olla tähtis ning vastavat teavet tuleb selle olemasolu korral tarnijale edastada, et seda saaks registreerimisprotsessi käigus kasutada.

Alltoodud joonisel 3 on näidatud lihtsustatud kujul aine võimalikud kasutusala igas olelustersükli etapis.

³¹ Allpool kirjeldatud rollide määratlused on jaotises 2.1.

Joonis 3. Aine võimalikud kasutusala erinevates olelutsükli etappides. Allkasutaja kasutusala on tähistatud lühendiga „(AK)“.

3.3 Kasutusala teabe edastamine valdkonnaorganisatsioonide vahendusel

Kollektiivne teabevahetus valdkonnaorganisatsioonide (selliste olemasolu korral) vahendusel on senise praktika kogemusel kõige tõhusam viis kasutusala teavitamiseks.

Tavaliselt koguvad valdkonnaorganisatsioonid oma liikmete tegevuste kohta teavet ja „kaardistavad kasutusala“. Kasutusala kaardistamisel korrastatakse vastavas sektoris ainete kasutusala ja kasutustingimused. Sellised andmekogumid peaksid võimaluse korral katma terviklikult ainete, segude või toodete olelutsükli.

Kasutusala dokumenteeritakse ühes või enamas standardses kokkuvõttes valdkonna kasutusala. Kokkuvõtteid avaldatakse valdkonnaorganisatsiooni veebilehtedel ja need sisaldavad üldjuhul järgmist teavet.

- Kasutusala lühike üldkirjeldus, mis koosneb:
 - lühikesest vabas vormis / tehnilisest kirjeldusest ja
 - kokkulepitud kasutusala kirjeldamine.
- Kasutusala tavapärased käitlemistingimused ja riskijuhtimismeetmed, soovitatavalt väljendatud ühtses töötaja (tööstusliku või kutsealase), keskkonna ning tarbija kokkupuutelementide hindamise vormis. Sellised elemendid on näiteks:
 - töötaja kokkupuute üldine kokkupuutetsenaarium,
 - kasutusala spetsiifiline keskkonda eraldumise kategooria ja
 - kasutusala spetsiifiline tarbija kokkupuutetegur (kui on asjakohane).

Sellised sektoripõhised kirjeldused esindavad ühist arusaama tarneahelas, millised on aine tavalised kasutusala ja kasutustingimused. Samuti aitavad need edastada teavet tarnijatele konfidentsiaalseid ärisaladusi avaldamata ja oma kasutusala detailselt dokumenteerimata.

Võtke ühendust oma valdkonnaorganisatsiooniga ja uurige, kas sellised standardiseeritud kasutamiskirjeldused on teie sektoris olemas. Kui see on nii, tuleb teil kontrollida, kas standardsed kirjeldused katavad teie kasutusala ja kasutustingimused. Tavaliselt on kitsama valdkonna kasutusala sellistes standardsetes kirjeldustes kaetud. Kontrollige, kas olete aru saanud standardsetes kirjeldustes toodud ohutusteabest, sest teil tuleb järgida sektori kasutusala kaardistamise tulemusel koostatud laiendatud ohutuskaardi tingimusi. Küsimuste korral võtke ühendust valdkonnaorganisatsiooniga.

Võib ka juhtuda, et teie valdkonnas ei esine selliseid standardseid kasutusala kirjeldusi ja valdkonnaorganisatsioon võtab ise teiega ühendust. Sellisel juhul tuleb teil organisatsiooni päringutele vastata ja kirjeldada oma kasutusala ühtse terminoloogiaga. Kasutusala teabe kogumiseks on koostatud erinevaid vorme. Valdkonna tasandil teabe kogumiseks tuleb teil mõista, millised standardelemendid on selleks koostatud ja millist teavet tuleb teil valdkonnaorganisatsioonile edastada.

Võimaluse korral tuleb veel registreerimisele kuuluvate ainete kohta koguda kasutusala teavet ja koostada standardseid kirjeldusi valdkonnaorganisatsioonide vahendusel. Valdkonnaorganisatsioonile vajaliku teabe esitamine standardsete kasutusala kirjelduste koostamiseks on soovitatav, kuid mitte kohustuslik.

3.3.1 Valdkonnaorganisatsioonide vahendusel edastatava kasutusala teabe põhielemendid

Kui soovite saada oma kasutusala(de)st võimalikult selge standardse kirjelduse, peaks see sisaldama järgmisi põhielemente.

Lühike kirjeldav/tehniline kasutusala kirjeldus

Valdkonnale omaste kasutusala kirjeldused peaksid olema valdkonna tasandil ühtlustatud. Kirjeldage protsesse ja tegevusi, mida te oma kasutusala ainega (tootjana) või seguga (segude tootjana ja lõppkasutajana) teete, nii et kõikide valdkonnas tegutsejate andmed saaks valdkonna tasandil ühtlustada.

Kasutusala kirjeldamine

Kasutusala kirjelduse koostamist lihtsustab standardne kasutusala kirjeldussüsteem, mis iseloomustab vastava kasutusala eri aspekte. See sisaldab kasutaja põhivaldkonda (tööstuslik kasutaja, kutsealane kasutaja või tarbija), valdkondi, kus võib toimuda aine lõppkasutus (kasutusala valdkonnad), rakendusmeetodeid või kutsealaselt määratletud protsessi liike (protsessi kategooriad), keskkonna seisukohast määratletud kasutustingimusi (keskkonnaheitekategooriad), keemiatootte liiki, kus aine tarnitakse lõppkasutuseks (kemikaalikatégorie) ja ainet sisaldava lõpptootte liik (toote kategooria). Lisateave kasutusala kirjeldussüsteemi kohta on ECHA „Teabele esitatavate nõuete ja kemikaaliohutuse hindamise juhendi“ peatükis R.12³².

Standardsetesse kokkupuute hindamisesse on hõlmatud paljud kasutusala kirjeldused ning loodud seosed kasutusala kirjelduse ja eeldatava kokkupuute vahel. NB! Kasutusala kirjelduse valik võib olulisel määral mõjutada kokkupuute hindamise tulemust.

Üldised kokkupuutetsenaariumid (GES)

Üldised kokkupuutetsenaariumid kirjeldavad valdkonnale iseloomuliku toote või protsessi tüüpilisi kasutustingimusi. Sellised kasutustingimused on väljendatud vormis, mis võimaldab nende üleslaadimist standardsetesse kokkupuute hindamisesse. Üldise kokkupuutetsenaariumi kohaldatavus oleneb aine omaduste erinevusest (nt aururõhu vahemik või DNEL-vahemik). Üldised kokkupuutetsenaariumid sisaldavad peamiselt

³² Kasutusala kirjeldussüsteem on ECHA „Teabele esitatavate nõuete ja kemikaaliohutuse hindamise juhendi“ peatükis R.12: echa.europa.eu/guidance-documents/guidance-on-information-requirements-and-chemical-safety-assessment.

kasutustingimusi, mis on olulised töötaja kokkupuute ohjamiseks³³. Mõnes valdkonnas on ka üldistes kokkupuutestsenaariumides käsitletud keskkonnakokkupuudet.

Spetsiifilised keskkonnaheitetekategooriad (SpERC)

Spetsiifilised keskkonnaheitetekategooriad kirjeldavad valdkonna toodete ja protsesside tüüpilisi kasutustingimusi keskkonnanahoiu seisukohast. Need hõlmavad ka kasutustingimustest tulenevaid heitetegureid. Sellised kasutustingimused on väljendatud vormis, mis võimaldab nende üleslaadimist standardsetesse kokkupuute hindamise vahenditesse. Spetsiifilised keskkonnaheitetekategooriad avaldatakse valdkonnaorganisatsioonide vastavatel veebilehtedel.

Spetsiifilised tarbijakokkupuute mõjutegurid (SCED)

Spetsiifilised tarbijakokkupuute mõjutegurid kirjeldavad tarbijale suunatud toodetes sisalduvate ainetega seotud tüüpilisi kasutustingimusi. Sellised kasutustingimused on väljendatud vormis, mis võimaldab nende üleslaadimist standardsetesse kokkupuute hindamise vahenditesse. Need sisaldavad teavet aine kontsentratsiooni, toote kasutusviisi, tarbija harjumuste kohta ja praktikaga seotud teavet (nt kasutussagedus, ruumide suurus).

Paljud valdkonnaorganisatsioonid koostavad üldisi kokkupuutestsenaariumeid, spetsiifilisi keskkonnaheitetekategooriaid ja spetsiifilisi tarbijakokkupuute mõjutegureid.

3.4 Kasutusala teabe edastamine otse tarnijale

Teabe esitamine valdkonnaorganisatsiooni vahendusel ei pruugi olla võimalik näiteks juhul, kui kasutamine toimub harva või erijuhtudel või kui puudub sobiv valdkonnaorganisatsioon. Sellisel juhul tuleb teil oma kasutusala ja kasutustingimusi kirjeldada otse tarnijale, et need oleksid kajastatud kemikaaliohutuse hinnangus.

Kui olete segude või toodete tootja, võite koguda teavet ka oma toodete eeldatava kasutamise kohta oma klientidelt, kes on teist tarneahelas allpool, et edastada tarnijale teavet aine kogu olulustsükli kohta. Sellisel juhul tuleks kaasata oma peamisi kliente, et koguda tarneahelas allpool rakendavate kasutusala teavet.

Tarnijale kasutusala teabe edastamiseks ja oma klientidelt ning tarneahelas allpool olevatelt tegutsejatelt teabe kogumiseks soovitame kasutada selleks ettenähtud ja avalikult kättesaadavaid vorme³⁴ või tarnija küsimustikke, mis on koostatud kasutusala kohta teabe kogumiseks. Nendes vormides ja küsimustikes on toodud esile, millist teavet kasutusala ning kasutustingimuste kohta on vaja kemikaaliohutuse hinnangu koostamiseks.

3.4.1 Otse tarnijale esitatava teabe põhielemendid

Kui soovite, et teie kasutusala oleks kindlaksmääratud kasutusala, tuleb teil edastada oma käitlemistingimuste ja riskijuhtimismeetmete kohta piisavat teavet, et tarnija saaks alustada kokkupuutestsenaariumi koostamist, milles oleks käsitletud teie kasutusala. Selline teave peaks sisaldama näiteks järgmist:

- lühike protsessi/tegevuse kirjeldus;
- selle toote liigi lühike kirjeldus, millesse te ainet lisate;
- asjakohased kasutusala kirjeldused³⁵;

³³ NB! Üldisi kokkupuutestsenaariumeid võib kasutada ka *ohutu* kasutamise tingimuste dokumentatsioonile viitamiseks. Sellisel juhul on üldises kokkupuutestsenaariumis kirjeldatud kasutustingimused hinnatud ohutuks.

³⁴ Vt ECHA veebilehe allkasutajate jaotis (echa.europa.eu/regulations/reach/downstream-users).

³⁵ Vt „Teabele esitavate nõuete ja kemikaaliohutuse hindamise juhendi” peatükk R.12 echa.europa.eu/guidance-documents/guidance-on-information-requirements-and-chemical-safety-assessment.

- asjakohased spetsiifilised keskkonnaheitekategooriad;
- aine füüsikaline olek (tahke või mitte);
- kokkupuute kestus ja sagedus;
- protsessi temperatuur (kui kasutatakse kõrgemat temperatuuri);
- kas tegevus toimub välistingimustes või siseruumides;
- kas siseruumides on olemas kohtväljatõmme;
- kasutatavad hingamisteede kaitsevahendid ja nende liik;
- kasutatavad silmakaitsevahendid ja nende liik (kaitseprillid);
- kasutatavad kätekaitsevahendid ja nende liik (kindad);
- aine kontsentratsioon segus;
- protsesside käigus aine eraldumiskiirus vette, õhku ja pinnasesse (kui seda esineb);
- kasutatavad keskkonnariskide juhtimise meetmed ja nende tõhusus;
- kättesaadav teave mõõdetud kokkupuute kohta.

Ohtlikumate ainete ja selliste kasutusala korral, kus nähakse ette ulatuslikku kokkupuudet, ei pruugi standardses vormis teabe edastamine olla piisav, et registreerija saaks oma kemikaaliohutuse hinnangu korrektselt läbi viia. Te peate registreerijat teavitama näiteks sellest, kui teie kasutusala tekitab aerosooli või tolmu, mille tulemusel esineb võimalus otsekokkupuuteks naha või suuga või kui toodet kasutatakse suurtel pindadel siseruumides. Samuti tuleb registreerijale teada anda olukordadest toote olemuslikus, mis võivad esile kutsuda kokkupuute tootes sisalduva ainega.

Teave, mis on tarnijale vajalik kokkupuutestsenaariumi koostamiseks, sarnaneb teabega, mida valdkonnaorganisatsioonid koguvad sektorispetsiifiliste kasutusala kirjeldusteks. Vajalikke elemente on lähemalt selgitatud jaotises 3.3.1. Oma kasutusala kohta teabe kogumisel tuleb teil kogutav teave struktureerida vastavalt sellele, millise tasandi detaile vajatakse.

Soovitame koguda teavet, mis on teie organisatsioonis vabalt kättesaadav, nt protsessikirjeldused, töökohtade riskihinnangud, keskkonnalaad või keskkonnaheite mõõtmistulemused või toodetega seotud kokkupuuted. Selle juhendi 4 lisa loetleb Euroopa Liidu õigusaktid, mille teave võib REACH-määruse seisukohast olla asjakohane.

Kui see teave ei ole kemikaaliohutuse hindamiseks (kas teie enda või tarnija poolt) piisav, saab lünkasid täita, kui rääkida tehniliste ekspertide, müügipersonali või teiste organisatsiooni liikmetega.

Kui ka niimoodi ei ole võimalik puuduvat teavet leida, võib olla vaja konsulteerida organisatsiooniväliste ekspertidega. Standardseid protsessikirjeldusi võib saada näiteks tööstusliitudelt või riiklikest asutustest. Kättesaadavad võivad olla ka parima võimaliku tehnika viitedokumendid (BREF)³⁶, mis kirjeldavad spetsiifilisi protsesse või keskkonnaheite

³⁶ Parima võimaliku tehnika (*best available techniques*, BAT) viitedokumendid on koostatud selleks, et välja tuua parimad võimalikud tehnikad igas rahvusvahelise taimekaitsekonventsiooni (*International Plant Protection Convention*, IPPC) sektoris (olemas veebilehel eippcb.jrc.ec.europa.eu/reference/). NB! Parima võimaliku tehnika viitedokumendid ei pruugi sisaldada ainete töötlemise tõhususe hinnangut.

stsenaariume³⁷. Biotsiididirektiivis käsitletud tehnilised juhendid³⁸ võivad olla abiks biotsiidides sisalduvate ainete ja sarnast tüüpi rakendusvaldkondade või protsesside korral.

3.5 Tarnija vastus teabe saamisel kliendi kasutusala kohta

Nagu juba eelmistes peatükkides kirjeldatud, võib allkasutaja võtta tarnijaga otse ühendust, et teavitada oma kasutusala kohta.

Tarnija, kes vastava päringuga tegeleb, võib olla kas levitaja, allkasutaja või tootja/importija, kes on aine registreerinud. Kui teie tarnija on levitaja, tuleb tal vastav teave kohe oma tarnijale edastada. Kui teie olete allkasutaja ja samas ka tarnija (nt segude tootja, kes tarnib aineid eraldi või segudes tarneahelas edasi), võite valida, kas edastate vastava teabe oma tarnijale või tegelete sellega ise.

Päringuga tegelev tarnija võib vastata mitmel moel, nagu allpool kirjeldatud.

- Tarnija võib kasutusala hinnata ja koostada vajaduse järgi kemikaaliohutuse hinnangu. Kui vajalik, võib tarnija seejärel edastada kliendile vastava kokkupuutesenaariumi.
- Tarnija võib otsustada, et tal ei ole võimalik lisada kasutusala kindlaksmääratud kasutusala, sest see ei ole ohutu inimtervisele või keskkonnale. Sellisel juhul märgib tarnija kasutusala kui mittesoovitava. Niisuguse otsuse korral peab tarnija viivitamatult oma otsuse põhjendus(t)est kasutajat ja ECHA-t kirjalikult teavitama.

Kui tarnija otsustab, et tegemist on ohtliku kasutusala, kuid allkasutaja ei nõustu sellega, tuleb neil küsimust edasi arutada. Tarnija hinnang võib põhineda mittetäielikul või ebakorrektsel teabel, võtmata näiteks arvesse spetsiifilisi käitlemistingimusi või riskijuhtimismeetmeid, mida on käitlemiskohal rakendatud. Sellisel juhul peab allkasutaja edastama tarnijale kasutustingimuste kohta lisateavet, mis võimaldab tarnijal kemikaaliohutuse hinnangut uuesti üle vaadata.

Kui tarnija sellegipoolest otsustab, et tegemist on ohtliku kasutusala ja esitab oma põhjendused, võib aine tarnimine jätkuda juhul, kui allkasutaja teeb omapoolse kemikaaliohutuse hinnangu ja suudab tõendada, et ta kasutusala on ohutu (vt 5. peatükk).

Tarnijal võib olla vaja täiendada oma klientidele edastatavat teavet, nt ohutuskaarti või REACH-määruse artiklis 32 kirjeldatud teavet.

Kemikaaliohutuse aruande koostamisel või täiendamisel tuleb tarnijal silmas pidada järgmisi ajalisi piiranguid.

- Veel registreerimata ained: kasutusala peab olema hõlmatud kemikaaliohutuse aruandes ja selle alusel koostatud laiendatud ohutuskaardil enne registreerimistähtaega eeldusel, et allkasutaja on teinud vastava päringu vähemalt 12 kuud enne registreerimistähtaega.
- Registreeritud ained: kasutusala peab olema lisatud kemikaaliohutuse aruandesse ja selle alusel koostatud laiendatud ohutuskaarti enne aine või segu järgmist tarnimist

³⁷ Keskkonnaheite stsenaariumide dokumendid on olemas eri valdkondade jaoks nii Euroopa Liidu tasandil (uute kemikaalide direktiivi ja biotsiididirektiivi alusel koostatud riskide hindamise tehniline juhend) kui ka OECD kaudu. Nendes kirjeldatakse spetsiifilisi protsesse ja on kirjas vaike-heitetegurid.

³⁸ [ihcup.jrc.ec.europa.eu/our_activities/public-health/risk_assessment_of_Biocides/guidance-documents](http://hcup.jrc.ec.europa.eu/our_activities/public-health/risk_assessment_of_Biocides/guidance-documents). NB! Biotsiididirektiiv jõustus 1. septembril 2013 ja ECHA võttis üle regulatiivsed kohustused, mis hõlmavad biotsiide. ECHA avaldab oma veebilehel vastavad juhendid.

allkasutajale eeldusel, et päring tehti vähemalt üks kuu enne tarnimist (või ühe kuu jooksul pärast päringu saamist, olenevalt sellest, kumb tähtaeg on hilisem).

Võib juhtuda, et arvestatavatel põhjustel ei hinda kasutusala ükski tarneahelas tegutseja. Sellisel juhul tuleb sellest tarneahelast allpool tegutsejat kohe teavitada ja tal tuleb oma kohustuste täitmiseks kasutada alternatiivseid võimalusi.

Üks selline võimalus on vahetada tarnijat, kes toetab tema kasutusala/kasutustingimusi. Kui ükski teine tarnija ei toeta vajalikke kasutustingimusi, tuleb allkasutajal kaaluda saadud kokkupuutestsenaariumis kirjeldatud meetmete võtmist. Kui allkasutaja arvab, et kasutamine tema kasutustingimustel on ohutu, on tal võimalik seda näidata, koostades allkasutaja kemikaaliohutuse aruande (vt jaotis 4.4). Allkasutaja võib ka oma kohustuste täitmiseks vahetada kasutatava aine või protsessi ohutuma alternatiivi vastu.

4 Allkasutajad ja kokkupuutestsenaariumid

Selles peatükis kirjeldatakse allkasutaja kohustusi, kui ta on saanud tarnijalt aine kohta teavet. Esmajoones on toodud juhised, kuidas allkasutaja saab määratleda, kas see teave toetab tema kasutusala ja/või kasutustingimus. Kirjeldatakse ka mida hinnangu tulemuste alusel ette võtta.

4.1 Õiguslikud kohustused seoses allkasutaja vastavusega tarnijalt saadud teabele

Artikli 37 lõige 5

punkt 5 Allkasutaja määratleb, kohaldab ja vajaduse korral soovib asjakohaseid meetmeid niisuguste riskide piisavaks ohjamiseks, mis on määratletud

(a) talle esitatud ohutuskaardil või ohutuskaartidel;

(b) tema enda kemikaaliohutuse hinnangus;

(c) riskijuhtimismeetmeid käsitlevas mis tahes teabes, mis esitatakse talle vastavalt artiklile 32.

Allkasutajana on teil kohustus määratleda ja võtta asjakohased meetmed, mis on vajalikud riskide ohjamiseks. Sellised meetmed edastab teile tavaliselt tarnija ohutuskaardi abil.

Oma klientidele tarnimisel võib ka teil olla vaja edastada neile asjakohaseid meetmeid. 7. peatükis on üksikasjalikud juhised segude tootjaile, kes tarnivad segusid.

Ohtlike ainete ja segude kohta peavad allkasutajad saama ohutuskaardi. Ohutuskaart võib sisaldada ühte või enamat sellele lisatud kokkupuutestsenaariumit. Kokkupuutestsenaariumid kirjeldavad kasutustingimusi, mille rakendamisel on võimalik aineid või segusid ohutult kasutada. Kokkupuutestsenaariumeid selgitab selle juhendi 1. peatükk ning üksikasjalik teave kokkupuute kohta on „Teabele esitatavate nõuete ja kemikaaliohutuse hindamise juhendi” osas D³⁹.

REACH-määruse artikli 37 lõige 4 käsitleb kohustust koostada kemikaaliohutuse aruanne igale kasutuslale, mis ei ole hõlmatud kokkupuutestsenaariumis kirjeldatud kasutustingimustega, välja arvatud juhul, kui kehtivad erandid. Neid juhtusid kirjeldatakse jaotises 4.4.2.

Artikli 37 lõige 4

Aine või segu koostises esineva aine allkasutaja koostab kemikaaliohutuse aruande vastavalt XVII lisale iga kasutusala jaoks, mis jääb välja talle ohutuskaardiga edastatud kokkupuutestsenaariumist või vajaduse korral kasutus- ja kokkupuutekategorias kirjeldatud tingimustest, või mis tahes sellise kasutusala jaoks, mida tema tarnija ei soovita.

...

Seega on teie esimeseks sammuks ohutuskaardi ja lisatud kokkupuutestsenaariumi(de) saamisel veenduda, et teie kasutusala ja/või kasutustingimused on stsenaariumis hõlmatud. Kui tarnite ainet edasi (nt olete segude tootja), tuleb teil hinnata, kas teie toote, mis sisaldab vastavat ainet, eeldatavad kasutusalad on tarnijalt saadud kokkupuutestsenaariumis hõlmatud.

³⁹ echa.europa.eu/web/guest/guidance-documents/guidance-on-information-requirements-and-chemical-safety-assessment.

Kasutusala ja kasutustingimuste kaasatuse kontrollimise võib tulemusel esineda üks järgmistest olukordadest.

1. Kasutusala, käitlemistingimused ja riskijuhtimismeetmed vastavad kokkupuutestsenaariumile (vt täpsemalt juhendi jaotis 4.3).
2. Kasutusala, käitlemistingimused ja riskijuhtimismeetmed ei vasta täpselt kokkupuutestsenaariumile, kuid erinevuste tasakaalustamiseks on võimalik teha ümberkorraldusi ja hoida kokkupuude minimaalsel tasemel (vt juhendi jaotis 4.4).
3. Kasutusala ja/või kasutustingimused ei ole kokkupuutestsenaariumis hõlmatud. Viimasel juhul on teil mitu võimalust ja teil tuleb otsustada, kuidas edasi toimida. Selle kohta lugege täpsemalt 4.4 jaotisest. Kui olete REACH-määruse artikli 37 lõikes 4 märgitud tingimuste kohaselt vabastatud kemikaaliohutuse aruande koostamise kohustusest, ei pea te midagi ette võtma⁴⁰.

Kuidas kontrollida, kas kasutusala ja kasutustingimusi on kokkupuutestsenaariumis käsitletud, on kirjeldatud järgmises jaotises 4.2 ning 13. *praktilises juhendis „Kuidas saavad allkasutajad käsitleda kokkupuutestsenaariume“*⁴¹.

Artiklis 37 kirjeldatud kohustused rakenduvad registreerimisnumbriga ohutuskaardi saamisel (REACH-määruse artikkel 39 lõige 1).

4.2 Kasutusala ja kasutustingimuste kokkupuutestsenaariumisse kaasatuse kontrollimine

Selleks, et võrrelda oma kasutusala(sid) ja kasutustingimusi kokkupuutestsenaariumis toodud teabega, võib teil olla vaja koguda teavet oma kasutusala(de) ja oma klientide eeldatavate kasutusala(de) kohta. Teavet võib koguda erinevatest allikatest, sealhulgas teiste õigusaktide (nt keemiliste mõjurite direktiiv⁴², keskkonnalubade vastavus tööstusheite direktiivi nõuetele⁴³) täitmiseks koostatud dokumentatsioonist, mõõtmistulemustest töökohal ja/või heidete seireandmetest ning oma personali (nt tehnilised eksperdid ja müügipersonal) töökogemustest. Teabe vajalik täpsusaste sõltub kokkupuutestsenaariumis toodud teabe täpsusastmest. Selles peatükis kasutatud põhimõistete tähendused on selgitatud juhendi jaotises 1.3.

4.2.1 Kasutusala kontrollimine

Kõigepealt tuleb teil veenduda, et teie kasutusala ja teie toodete eeldatavaid kasutusalasid on käsitletud kui „kindlaksmääratud kasutusalasid“, mis on hõlmatud ohutuskaardi lisas toodud kokkupuutes. Kindlaksmääratud kasutusalad on loetletud ohutuskaardil, tavaliselt ohutuskaardi alajaos 1.2, ja lisatud kokkupuute pealkirja jaotises. Ohutuskaardil ja kokkupuutestsenaariumi nimetused peavad ühtima, kuigi kokkupuutestsenaariumi pealkirja jaotises võib olla ka

⁴⁰ Selle lausega on mõeldud, et teil ei ole kohustust tegutseda REACH-määruse mõistes, kuid see ei välista, et lähtuvalt inimtervise ja keskkonnakaitse aspektist kehtivad teie suhtes ELi teiste õigusaktide nõuded (vt täpsemalt lisa 4).

⁴¹ echa.europa.eu/practical-guides.

⁴² Nõukogu direktiiv 98/24/EÜ, 7. aprill 1998, töötajate tervise ja ohutuse kaitse kohta keemiliste mõjuritega seotud ohtude eest tööol (keemiliste mõjurite direktiiv). Direktiivi tekst on veebilehel eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:01998L0024-20070628:ET:NOT.

⁴³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2010/75/EL, 24. november 2010, tööstusheidete kohta (saastuse kompleksne vältimine ja kontroll).

lisateavet (nt kasutusala kirjeldused), mis ei pruugi olla lisatud ohutuskaardi jakku 1.2⁴⁴. Ühe ja sama kindlaksmääratud kasutusala võib olla seotud mitu erinevat kokkupuutestsenaariumi, mis kirjeldavad erinevaid kasutustingimusi. Samuti võib ühte kokkupuutestsenaariumit kasutada mitme kindlaksmääratud kasutusala korral, millele kehtivad sarnased kasutustingimused. Kasutusala kirjeldamise standardsüsteem on „Teabele esitavate nõuete ja kemikaaliohutuse hindamise juhendi” peatükis R.12 ja Chesari 2. kasutusjuhendis⁴⁵.

4.2.2 Kokkupuutestsenaariumi protsesside/tegevuste kontrollimine

Järgmiseks tuleb teil veenduda, et teie protsessid/tegevused on kokkupuutestsenaariumis hõlmatud. Tegevusi/protseesse on kirjeldatud kokkupuutestsenaariumi 1. osas lühikirjeldusena ja/või kasutusala kirjeldustes (st protsessikategooriad ja keskkonnaheitekategooriad⁴⁶). Kindlaksmääratud kasutusala seotud tegevustest on toodud ainult sellised, kus eeldatakse kokkupuudet kõnealuse ainega. Hinnake, kas see, mida te aine või ainet sisaldavate segudega teete ja mis loetelus puudub, võib põhjustada ulatuslikumat või teistlaadset kokkupuudet kui loetletud tegevused/protsessid.

4.2.3 Kasutustingimuste kontrollimine (käitlemistingimused ja riskijuhtimismeetmed)

4.2.3.1 Käitlemistingimuste võrdlemine

Võrrelge kokkupuutestsenaariumis toodud teavet oma käitlemistingimustega. Kui olete viinud läbi riskihindamise keemiliste mõjurite direktiivi kohaselt, võite seda teavet kasutada nõuetele vastavuse kontrollimiseks. Erinevate keskkonnalubade taotlusvormidel toodud teave on samuti väärtuslik teabeallikas. Kui kokkupuutestsenaariumis kirjeldatud kasutustingimused ja teie praktikas rakendatavad tingimused on erinevad, ei pruugi see alati tähendada, et teie kasutusala ei ole hõlmatud. Jaotises 4.2.4 leiate juhiseid, kuidas veenduda, et teie kasutustingimused on kokkupuutestsenaariumis hõlmatud.

Kokkupuutestsenaariumis võivad olla toodud ka tegurid, mis kirjeldavad ümbritseva keskkonna või töökoha (kuhu aine eraldub) peamisi parameetreid (nt õhu kogus ruumis). See teave on oluline kokkupuute hindamisel, sest see määratleb täpsemalt näiteks aine lahjenemist väliskeskkonnas, töökohas või tarbija keskkonnas.

4.2.3.2 Riskijuhtimismeetmete võrdlemine

Võrrelge esitatud riskijuhtimismeetmeid ja nende tõhusust teie võetavate meetmetega.

Tõhusus on riskijuhtimismeetmete puhul väga tähtis. Tõhusust väljendab riskijuhtimismeetmete võtmisega saavutatav kokkupuute või keskkonnaheite vähendamine (nt kohtväljatõmme vähendab aine kontsentratsiooni töökoha õhus 50% võrra, kindad vähendavad nahaga kokkupuudet 80% võrra). Mõnel juhul tuleb teil teha kvalitatiivseid järeldusi, kui arvulised väärtused ei ole võrreldavad. Näiteks võib olla kokkupuutestsenaariumis väljendatud, et heitgaasipõleti peaks hävitama 95% orgaanilistest

⁴⁴ Ohutuskaardi alajaos 1.2 soovitatakse vältida kasutusala kirjelduste lisamist, sest see loend võib olla väga pikk. Nende märkimiseks on näidatud teised võimalused „Ohutuskaartide koostamise juhendis” (jaotis 4.11), mis on veebilehel echa.europa.eu/guidance-documents/guidance-on-reach.

⁴⁵ ECHA „Teabele esitavate nõuete ja kemikaaliohutuse hindamise juhend” on veebilehel echa.europa.eu/guidance-documents/guidance-on-information-requirements-and-chemical-safety-assessment; Chesari kasutusjuhendid on veebiaadressil chesar.echa.europa.eu/web/chesar/support/manuals-tutorials.

⁴⁶ Kasutusala kirjeldused, nagu nt protsessikategooriad ja keskkonnaheitekategooriad, on määratletud ECHA „Teabele esitavate nõuete ja kemikaaliohutuse hindamise juhendi” peatükis R12 – Kasutusala kirjeldussüsteemid echa.europa.eu/guidance-documents/guidance-on-information-requirements-and-chemical-safety-assessment.

ühenditest heitgaasis, kuid teil on teavet ainult heitgaasis sisalduva orgaanilise süsiniku kontsentratsiooni kohta. Et määratleda, kui tõhusad on teie riskijuhtimismeetmed, tuleb teil nõu pidada tehnilise personaliga ja/või uurida tehniliste seadmete juhendeid või mõõtmisaruandeid. Ka selliste seadmete tootjad võiksid varustada teid teabega seadme funktsioneerimise ja tõhususe kohta.

Tabel 9. Riskijuhtimismeetmete kontrollimine

Teave kokkupuutestsenaariumis	Teie kontrolli tulemus
<ul style="list-style-type: none"> • Respiraator (eeldatav kaitsetegur 10) • Kanda (nitriilist) kindaid • Kirjeldatud käitlemistingimustel ei ole vaja võtta keskkonnaga seotud meetmeid 	<ul style="list-style-type: none"> • Kantakse nõuetele vastavaid respiraatoreid • Kantakse nõuetele vastavaid kindaid • Keskkonnaga seotud meetmeid ei ole võetud
Värviülejägid ja tühjad anumad tuleb kasutuselt kõrvaldada ohtlike jäätmetena	Jäägid kõrvaldatakse kasutuselt ohtlike jäätmetena

Võite olla kindel, et teie riskijuhtimismeetmed on kohased, kui nende tõhusus on võrdne või suurem kokkupuutestsenaariumis hõlmatust. See kehtib näiteks juhul, kui kasutate respiraatoreid, mille kaitsefaktor on 25, aga kokkupuutestsenaariumis on nõutud minimaalselt kaitseklassi 10.

NB! Teatud riskijuhtimismeetmetel võib erinevate ainete (ainerühmade) korral olla erinev mõju. Kindad võivad enam-vähem sobida käitlemistingimustega ning heitgaasipõleti võib küll täielikult kõrvaldada orgaanilised ühendid, kuid ei mõjuta mingil moel metalle. Kui te ei ole päris kindel, võtke ühendust vastava riskijuhtimisvahendi tarnijaga. Tähelepanu tuleb juhtida ka riskijuhtimismeetmete hierarhia, mida kirjeldatakse töötajate tervise ja ohutuse kaitse direktiivis⁴⁷, ja parimatele võimalikele tehnikatele, mis on määratletud keskkonnaalastes õigusaktides (parima võimaliku tehnika viitedokumendid (BREF), vastuvõetud nii saastuse kompleksse vältimise ja kontrolli direktiivi kui ka tööstusheidete direktiiviga⁴⁸), mida tuleb riskijuhtimismeetmete tõhususe hindamisel arvesse võtta.

Kui võtate riskijuhtimismeetmed, mis on asjakohaste õigusaktidega võrreldes rangemad ja mis on tõhusamad kui kokkupuutestsenaariumis hõlmatud riskijuhtimismeetmed, võite olla kindel, et teie kasutustingimused vastavad nõuetele. Näiteks kui kokkupuutestsenaarium näeb ette isikukaitsevahendi kasutamist, mille tõhusus on 90%, ja teie olete viinud protsessi suletud süsteemi, millest eraldumine on <3% (võrdne tõhususega 97%), on tegu hierarhias kõrgema ja ka tõhusama riskijuhtimismeetmega ning seega vastavad teie kasutustingimused nõuetele.

4.2.3.3 Eri tarnijate käitlemistingimused ja riskijuhtimismeetmed ei ühti

Kui ostate ainet rohkem kui ühelt tarnijalt, võite saada erinevaid kokkupuutestsenaariumeid ja täiendavaid stsenaariumeid, mis ei ole omavahel võrreldavad. Need võivad erineda nii rakendusala (hõlmatud kasutusala arv ja liik) kui ka kasutustingimuste poolest või esineb erinevusi aine omadustes.

Sellisel juhul peate veenduma, et teie kasutustingimused vastavad kõige rangema kokkupuutestsenaariumi nõuetele. Kui see on nii, on teie kasutusala hõlmatud ka teistes kokkupuutestsenaariumides.

⁴⁷ Nõukogu direktiiv 98/24/EÜ. Lisas 4 on (mitteamendav) ülevaade asjakohastest ELi õigusaktidest.

⁴⁸ Parima võimaliku tehnika dokumente saab alla laadida veebilehelt eippcb.jrc.ec.europa.eu/reference.

Kui teie kasutustingimused on hõlmatud ühes saadud kokkupuutestsenaariumis, kuid ei vasta teise kokkupuutestsenaariumi minimaalse kokkupuute nõuetele, tuleb pädeval isikul toimida järgmiselt:

- a. kontrollida, kas aine, selle omadused ja kasutusala on tegelikult samad;
- b. veenduda, et valitud meetmed tagavad ohutu kasutamise isegi juhul, kui need on vähem ranged kui teiste tarnijate soovitatud meetmed;
- c. dokumenteerida oma otsus koos põhjendustega.

Kui erinevate tarnijate kokkupuutestsenaariumid ei ühti, tuleb teil võtta tarnijatega ühendust ja teavitada neid erinevustest eesmärgiga saada ühtsed kokkupuutestsenaariumid. Teisel juhul võib toimida ka jaotises 4.4 kirjeldatud viisil.

4.2.4 Skaleerimine

Kui teie kasutustingimused on tarnija kokkupuutestsenaariumist veidi erinevad, võib olla võimalik näidata, et teie kasutustingimustel on kokkupuute (inimeste või keskkonnaga) võrdne või väiksem kui tarnija kirjeldatud tingimustel. Sellisel juhul võite otsustada, et rakendate vähemalt teile saadetud ohutuskaardi kokkupuutestsenaariumis kirjeldatud tingimusi.

Seda, kuidas te määratlete, kas teie tingimuste tase on nõutud tingimuste tasemega võrdne või väiksem, nimetatakse „skaleerimiseks”. Skaleerimise korral võib ühe teguri muutmist kompenseerida teise teguri muutmisega. Skaleerimine on ette nähtud selleks, et teil oleks lihtsam kontrollida, kas teie tingimused on võrdsed kokkupuutestsenaariumis nõutud tingimustega.

Vajaduse korral peab tarnija andma kokkupuutestsenaariumis vastavat teavet, mis aitab teil määratleda, kas teie kasutusala on kokkupuute mõjurite skaleerimisel hõlmatud.

4.2.4.1 Mis juhul on skaleerimine võimalik?

Skaleerimine on matemaatiline lähenemine, mille käigus muudetakse kokkupuutestsenaariumis kirjeldatud kasutustingimust, et määratleda, kas kokkupuutestsenaarium hõlmab allkasutaja tegelikke kasutustingimusi. Seejuures tuleb tagada ohutus aine kasutamisel. Skaleerimine võib võimaldada teil rakendada kasutustingimusi, mis erinevad tarnija kokkupuutestsenaariumis kirjeldatust, ilma jaotises 4.4 kirjeldatud lisatoiminguid tegemata.

Skaleerimist võib rakendada ainult siis, kui registreerija on kasutanud kemikaaliohutuse aruandes aine spetsiifilisel kasutamisel esineva kokkupuute (inimeste ja keskkonnaga) arvutamiseks kokkupuute hindamise vahendit. Skaleerimist ei saa rakendada, kui registreerija hinnang põhineb mõõdetud kokkupuutel. Seda seetõttu, et kokkupuute mõõtmistulemused on otseselt seotud mõõtmisaegsete tegelike kasutustingimustega.

Teile tarnitud aine ühte (või mitut) kasutusala käsitleva kokkupuutestsenaariumi skaleerimise võimalusest teavitab teid tarnija laiendatud ohutuskaardil. Kui laiendatud ohutuskaardil skaleerimistingimusi ei ole, ei saa vastava aine kasutustingimusi skaleerida.

Skaleerimise võimalused peavad olema toodud kokkupuutestsenaariumi 4. osas „Juhend allkasutajale”, kui tarnija on koostanud kokkupuutestsenaariumi ECHA „Teabele esitavate nõuete ja kemikaaliohutuse hindamise juhendi” osa G ja Chesari järgi⁴⁹.

⁴⁹ „Teabele esitavate nõuete ja kemikaaliohutuse hindamise juhendi” täiendatud osa G on veebilehel echa.europa.eu/guidance-documents/guidance-on-information-requirements-and-chemical-safety-assessment; juhised on ka Chesari 6. kasutusjuhendi lisa 1, kus on ka juhised kokkupuutestsenaariumi muudetud vormi kasutamiseks, mida täiendati Chesari arendamisel ja mis on veebilehel chesar.echa.europa.eu/support/manuals-tutorials.

Kui skaleerimine on lubatud, peab tarnijalt saadud teave sisaldama järgnevat:

- matemaatiline meetod, mida kasutada (see võib olla valem või skaleerimisvahendi või kokkupuutestsenaariumi koostamise vahendi (mida tarnija kasutas oma hinnangu koostamiseks) veebirakendus);
- parameetrid (kokkupuutetegurid), mida on võimalik skaleerida;
- skaleerimispiirangud (millises ulatuses võib muudetud parameetreid kompenseerida teiste parameetrite muutmisega).

Lisateave skaleerimismeetodite kohta on selle juhendi lisa 2. Skaleerimisnäited on koostamisel ja need lisatakse praktilisse juhendisse „*Kuidas saavad allkasutajad käsitleda kokkupuutestsenaariume*“, mis on ECHA veebilehel⁵⁰.

4.2.5 Kasutusala, mida soovitatakse vältida

Kui ohutuskaardi jaos 1.2 on märgitud, et teie kasutusala soovitatakse vältida, võtke ühendust tarnijaga, nagu kirjeldatud jaotises 3.5.

Kui olete saanud kinnituse, et teie kasutusala soovitatakse vältida, on teil valida järgmiste võimaluste vahel:

- lõpetada vastava aine või segu kasutamine;
- vahetada tarnija sellise vastu, kellel on teie kasutusala hõlmatud ja vajalikud riskijuhtimismeetmed määratletud;
- koostada allkasutaja kemikaaliohutuse aruanne ja tõendada kasutusala ohutust.

4.3 Mida teha, kui kasutusala ja kasutustingimused on kokkupuutestsenaariumis olemas

Kui olete kontrollimise tulemusel veendunud, et teie kasutusala on kokkupuutestsenaariumis olemas, ei ole teil REACH-määruse järgi edasisi kohustusi.

Kuid teil tuleb oma kontrolli tulemused dokumenteerida ja kirja panna kõik tegevused, mis tõendavad vastavust kokkupuutestsenaariumis kirjeldatud kasutustingimustele, sealhulgas skaleerimisarvutuste tulemused (kui see on rakendatav). See võib lihtsustada ka näiteks teiste segude (mida kasutate samamoodi) kasutusala kontrollimist. Kasuks võib tulla ka see, kui võtate tingimustele vastavuse kontrolli oma tervishoiu-, ohutus- ja keskkonnajuhtimissüsteemi. Tähtis ohustusteave tuleb lisada ka mis tahes teie koostatud ohutuskaardile, mida edastate oma klientidele.

Kui rakendate oma tarnijalt saadud kokkupuutestsenaariumit (nt rakendate tarnijalt saadud kokkupuutestsenaariumis kirjeldatud kasutustingimusi), võite kokkupuute mõõdetud tulemusi kasutada ka selleks, et näidata töötamist kokkupuutestsenaariumiga ettenähtud piirides. Töötajate ja keskkonna seire tulemused võivad aidata tõendada, et kokkupuute tase teie töökeskkonnas on kasutamise piirides ohutu. Sellist teavet võib esitada inspektoritele tõendusmaterjalina. Kui teie mõõdetud andmed näitavad, et kokkupuutestsenaariumi rakendamine põhjustab ohtlikke kasutustingimusi (nt inimeste ja/või keskkonna riski iseloomustav suhtarv > 1), tuleb teil sellest tarnijat kohe teavitada ja võtta meetmed riskide ohjamiseks.

⁵⁰ echa.europa.eu/practical-guides.

4.4 Mida teha, kui kasutusala ja kasutustingimused ei ole kokkupuutestsenaariumis hõlmatud

Selle jaotise eesmärk on aidata allkasutajal otsustada, mida teha, kui tema kasutusala ei ole kokkupuutestsenaariumi kasutustingimustega hõlmatud.

4.4.1 Tutvustus

Hindamise tulemusena võib selguda, et konkreetse aine või segu korral ei ole teie kasutusala ja/või kasutustingimused tarnijalt saadud kokkupuutestsenaariumis hõlmatud. Sellisel juhul on teil REACH-määruse kohaselt mitu võimalust, mida on kirjeldatud artikli 37 lõikes 4. Järgnevalt on toodud lühiülevaade peamistest võimalustest:

1. teavitage tarnijat oma kasutusalast eesmärgiga muuta see „kindlaksmääratud kasutusala”, et see oleks hõlmatud tarnija kemikaaliohutuse hinnangus: sellisel juhul tuleb teil tarnijaga ühendust võtta ja edastada teave oma kasutusala/kasutustingimuste kohta (mis ei ole kokkupuutestsenaariumis hõlmatud), et tarnija saaks oma hinnangut täiendada ja saata teile täiendatud kokkupuutestsenaariumi, kus teie kasutusala/kasutustingimused on hõlmatud (vt jaotised 3.3 ja 3.4). Tarnijal on kohustus hinnata kasutusala ühe kuu jooksul või enne järgmist tarnimist (olenevalt sellest, kumb on hilisem); või
2. rakendage teile saadetud kokkupuutestsenaariumis kirjeldatud kasutustingimusi; või
3. asendage aine mõne teise ainega, mille puhul kokkupuutestsenaarium ei ole nõutav või mille kokkupuutestsenaariumi(te)s oleks teie kasutustingimused hõlmatud. Alternatiivne võimalus on asendada protsess sellisega, milles ei ole vaja vastavat ainet; või
4. leidke ainele teine tarnija, kelle ohutuskaart ja kokkupuutestsenaarium hõlmavad teie kasutusala; või
5. koostage allkasutaja kemikaaliohutuse aruanne (kontrollige kõigepealt, kas rakenduvad mõned seda välistavad olukorrad, vt jaotis 4.4.2)

Erinevate valikutega seotud eeliseid ja puudusi on kirjeldatud tabelis 10.

Tabel 10. Mida teha, kui kokkupuutestsenaarium ei hõlma kasutusala?

Võimalus	See valik on parim, kui	Eelised	Puudused
Rakenduvad vabastused (vt jaotis 4.4.2)	Hinnatakse igal üksikjuhul eraldi	Protsessis või ainetes/segudes ei ole vaja teha muudatusi.	
Teavitage tarnijat oma kasutusalast (vt 4.4.3)	- see ei tekita teil konfidentsiaalsuse probleeme; - ei ole täpselt arusaadav, kas teie kasutusala on hõlmatud, sest tarnijalt saadud kokkupuutestsenaarium on kas liiga	- Tarnija täpsem kemikaaliohutuse hinnang, mis põhineb teie kasutustingimustel, võib näidata, et sellise kasutusala korral riske ei	Tarnija hinnang ei pruugi olla soodne.

	<p>üldine või laiaulatuslik.</p>	<p>esine.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tarnija saab parema ülevaate, kuidas klientide kasutusalasid tuleb hõlmata. 	
<p>Rakendage kasutustingimused (vt 4.4.4)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - teie kasutusala ei ole hõlmatud mitme erineva kokkupuutestsenaariumi (sarnaste) kasutustingimustega ; - teil esineb probleeme vastavuse saavutamise muudele seadusandlikele nõuetele ja te kaalute oma riskijuhtimismeetmete muutmist ka teistes valdkondades. 	<ul style="list-style-type: none"> - Kindlustunne, et kasutusala on hinnatud ega tekita mingisugust ohtu. - Sünergia teiste õiguskohustuste täitmiseks. - Võimalik kasu pikemas perspektiivis. 	<ul style="list-style-type: none"> - Olemasolevate riskijuhtimismeetmete täiendamine või uute kasutuselevõtt võib olla kulukas. - Uued/teistsugused käitlemistingimused/riskijuhtimismeetmed võivad olla vastuolus teiste asjakohaste õigusnõuetega määratletud kasutustingimustega. - Võib tekkida vajadus protsessi muuta. - Tarbetud lisakulud liiga konservatiivsete riskijuhtimismeetmete korral.
<p>Asendage kasutatav aine või segu (vt 4.4.5)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - teil on väga vähe aineid või segusid, mis ei ole kokkupuutestsenaariumides hõlmatud; - te soovite aineid/segusid teiste vastu vahetada ka muudel põhjustel. 	<ul style="list-style-type: none"> - Sellega võite kõrvaldada või vähendada mitmeid ohte. - Võite parandada toote kvaliteeti. 	<ul style="list-style-type: none"> - Asendamine võib olla ajamahukas ja kulukas. - Võib tekkida vajadus protsessi muuta. - Asendamine ei pruugi olla teostatav. - Sobiv asendusaine ei pruugi olla veel registreeritud või täielikult hinnatud.
<p>Leidke tarnija, kelle kokkupuutestsenaariumis on teie kasutusala hõlmatud</p>		<p>Peale toormaterjali hankeprotsessi ei ole vaja praegust töökorraldust muuta.</p>	<p>Toormaterjali tarnija vahetus</p>
<p>Koostage allkasutaja kemikaaliohutuse aruanne (4.4.6)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - te ei soovi avaldada teavet oma kasutusala kohta, teil on piisavalt teavet ja teadmisi, et kemikaaliohutuse hinnang ise läbi viia; - teie käitlemistingimused ja riskijuhtimismeetmed on suhteliselt ainulaadsed ega esinda valdkonna üldisi tingimusi. 	<ul style="list-style-type: none"> - Ohutu kasutamine on näidatud ja dokumenteeritud. - Saate aine kasutamist jätkata. 	<ul style="list-style-type: none"> - Nõuab teatavaid ressursse ja eriteadmisi. - Kui olemasolevate kasutustingimuste rakendamisel ei ole võimalik näidata piisavat riskide ohjamist, võib tekkida vajadus muuta protsessi.

4.4.2 Kas kohaldub vabastus allkasutaja kemikaaliohutuse aruande koostamisest?

Kui teie kasutusala ei ole hõlmatud kokkupuutestsenaariumis, nõuab REACH-määruse artikli 37 lõige 4, et tuleb koostada eraldi kemikaaliohutuse aruanne, välja arvatud juhul, kui kehtib samas lõigus nimetatud kuuest tingimusest üks. Seega tuleb enne kemikaaliohutuse aruande koostamist kõigepealt kontrollida, kas kehtib mõni artikli 37 lõike 4 punktis a–f toodud tingimustest.⁵¹

Tabelis 11 on toodud REACH-määruse artikli 37 lõikes 4 toodud vabastavad tingimused.

Tabel 11. Kuidas kontrollida, kas teile kohalduvad artikli 37 lõikes 4 märgitud allkasutaja kemikaaliohutuse aruande koostamisest vabastavad tingimused?

Vabastav tingimus REACH-määruse artikli 37 lõikes 4	Selgitus – teie kasutusala	Selgitus – kliendi kasutusala ⁵²
Artikli 37 lõike 4 punkt a – ohutuskaardi esitamist koos aine või seguga ei nõuta	Kui teie tarnija ei ole kohustatud esitama koos ainega ohutuskaarti, ei ole ka teil kohustust vormistada aine kasutusala allkasutaja kemikaaliohutuse aruannet. Võimalik, et olete saanud koos ainega vabatahtlikult koostatud ohutuskaardi ja kokkupuutestsenaariumid. Seda võib tulla ette näiteks juhul, kui aine ei ole klassifitseeritud ohtliku aineks. Kui ohutuskaart on koostatud vabatahtlikult, ei esine nõuet koostada allkasutaja kemikaaliohutuse aruannet.	Kui tarnite oma klientidele segusid, kuid teie segude korral ei ole ohutuskaardi edastamine kohustuslik (nt aineid kasutatakse kontsentratsioonides, mis jäävad allapoole künniskoguseid), tuleb REACH-määruse artikli 32 nõuete (vt ka 7. peatükki) kohaselt edastada klientidele teavet.
Artikli 37 lõike 4 punkt b – tarnija ei ole kohustatud koostama kemikaaliohutuse aruannet	Allkasutaja kemikaaliohutuse hinnang (ja selle alusel koostatud kemikaaliohutuse aruanne) on nõutav ainult selliste segus sisalduvate ainete korral, mille puhul tootja või importija (registreerija) on koostanud kemikaaliohutuse hinnangu või mida esineb segus rohkem kui REACH-määruse artikli 14 lõikes 2 määratletud künniskogused. Asjakohane teave selle	Segus oleva aine kemikaaliohutuse hinnangu läbiviimist tuleb kaaluda üksnes juhul, kui teie tarnijatel on kohustus koostada kemikaaliohutuse aruanne.

⁵¹ Isegi juhul, kui olete vabastatud allkasutaja kemikaaliohutuse aruande koostamisest, tuleb teil siiski teha riskihindamine ja võtta kohalduvate Euroopa Liidu õigusaktide järgi (nt keemiliste mõjurite direktiiv) meetmed, mis tagavad aine/segude ohutu kasutamise.

⁵² Kui tarnite aineid ja/või segusid tarneahelas edasi (näiteks olete segude tootja), tuleb teil oma klientidele toodete kohta teavet edastada (nt ohutuskaardi kujul). Sellise teabe koostamiseks tuleb teil hinnata, kas oma tarnijatel saadud ainete (eraldi või segudes) kokkupuutestsenaariumid hõlmavad ka teie klientide eeldatavaid kasutusalasid. Kui üks või enam teie klientide kasutusalasid ei ole hõlmatud, on teil võimalus koostada allkasutaja kemikaaliohutuse aruanne, mis hõlmaks selliseid kasutusalasid, või valida mõni muu jaotises 4.4.1 kirjeldatud võimalustest. Allkasutaja kemikaaliohutuse aruande kohta vaadake lähemalt 5. peatükist ja segude puhul edastatava teabe kohta leiate lisateavet 7. peatükist. Lisateavet tarneahela teabevahetuse kohta leiate praktilisest juhendist „Kuidas saavad allkasutajad käsitleda kokkupuutestsenaariume”.

	kohta, kas registreerija on läbi viinud kemikaaliohutuse hinnangu, on ohutuskaardi 15. jaos (alajaagu 15.2). Täpsem teave on 7. peatükis.	
Artikli 37 lõike 4 punkt c – ainet kasutatakse vähem kui üks tonn aastas	Vaadake tabeli all toodud selgitusi. NB! Kui kasutate seda punkti vabastuse alusena, tuleb sellest teavitada ECHA-t, vt lähemalt jaotis 5.5.	
Artikli 37 lõike 4 punkt d – hõlmatud on vähemalt kokkupuutestsenaariumis kirjeldatud kasutamistingimused	Jaotises 4.2 on kirjeldatud, kuidas rakendada kokkupuutestsenaariumis kirjeldatud kasutustingimusi.	
Artikli 37 lõike 4 punkt e – aine kontsentratsioon on väiksem artikli 14 lõikes 2 sätestatud mis tahes määradest	Kui kasutate segu, mis sisaldab ainet vähem kui REACH-määruse artikli 14 lõikes 2 kirjeldatud väikseimad künniskogused, ei ole teil vaja ainele allkasutaja kemikaaliohutuse aruannet koostada. See kehtib ka juhul, kui lahjendate ainet oma tootes selliselt, et toode sisaldab ainet väiksemas koguses kui REACH-määruse artikli 14 lõikes 2 kirjeldatud künniskogused. Sellegipoolest tuleb teil ohutuskaardi koostamisel arvestada kogu olemasolevat teavet (kui see on nõutud).	
Artikli 37 lõike 4 punkt f – ainet kasutatakse toote- ja tehnoloogiaalaseks uurimis- ja arendustegevuseks (PPORD)	Vaadake tabeli all toodud selgitusi. NB! Kui kasutate seda punkti vabastuse alusena, tuleb sellest teavitada ECHA-t, vt lähemalt jaotis 5.5.	

Viide: artikli 37 lõike 4 punkt c (tabel 11) – kas ainet kasutatakse kokku vähem kui üks tonn aastas⁵³?

Kasutatud kogusena lähevad arvesse ka ladustatud kogused (isegi juhul, kui ladustamine on juba tarnija kokkupuutestsenaariumis hõlmatud). Koguse piir hõlmab igasugust aine kasutamist, hoolimata sellest, et aine kasutusala või tarnijad on erinevad, ja sellest, kas on saadud aine kokkupuutestsenaarium.

Kui teile kohaldub see määruse punkt, on teil siiski kohustus (REACH-määruse artikli 37 lõike 6 kohaselt) võtta arvesse aine kasutusala ning määrata kindlaks ja kohaldada tarnijalt saadud teabe kohaselt kõiki asjakohaseid meetmeid, mida on vaja inimeste tervise ja keskkonnariskide ohjamiseks. Kui tarnite ainet edasi, tuleb teil tuvastada asjakohased meetmed ja edastada vastav teave ohutuskaardil (kui see on nõutud) oma klientidele. Samuti tuleb teil teavitada ECHA-t (vt jaotis 5.5).

Viide: artikli 37 lõike 4 punkt f (tabel 11) – aine kasutamine toote- ja tehnoloogiaalaseks uurimis- ja arendustegevuseks

Kui kasutate eraldi või segu koostises olevat ainet toote- ja tehnoloogiaalaseks uurimis- ja arendustegevuseks (PPORD⁵⁴), ei ole teil kohustust allkasutaja kemikaaliohutuse aruannet

⁵³ NB! REACH-määruse artikli 37 mõistes tuleb koguseid arvestada kalendriaasta lõikes, mitte 3 aasta keskmise kogusena, mida rakendati registreerimisel.

koostada eeldusel, et „[...] inimeste tervisele ja keskkonnale avalduvaid riske ohjatakse piisavalt kooskõlas töötajate ja keskkonna kaitset käsitlevate õigusaktidega”. Sellisel juhul tuleb teil esitada ECHA-le REACH-määruse artikli 38 lõikes 2 määratletud teavet. See kehtib ka uurimis- ja arendustegevuse kohta, millest olete varem teatanud vastavalt direktiivi 67/548/EMÜ nõuetele, sest varasemad teated ei ole alates 1. juunist 2008 kehtivad. NB! ECHA-le teatamine ei ole nõutud sellise toote- ja tehnoloogiaalase uurimis- ja arendustegevuse korral, kus ainet kasutatakse vähem kui 1 tonn aastas (REACH-määruse artikli 38 lõige 5).

NB! Ained, millega te teete toote- ja tehnoloogiaalast uurimis- ja arendustegevust, võivad kuuluda autoriseerimisele ning neile võivad rakenduda piirangud.

Kui tarnija on teid lisanud ametile esitatud toote- ja tehnoloogiaalase uurimis- ja arendustegevuse teavituses osutatud kliendina, tuleb teil rakendada tarnija edastatud tingimusi (sh kõik ECHA kehtestatud tingimused). Nende tingimuste rakendamine on teie kohustus⁵⁵. Kui soovite ainet kasutada muudel eesmärkidel kui toote- ja tehnoloogiaalaseks uurimis- ja arendustegevuseks, tuleb aine vastavalt registreerida (kui ei kehti vabastust registreerimiskohustusest). Sellest tuleb teavitada tarnijat, et tagada aine kasutusala registreerimine (sellisel juhul peate saama registreerimisnumbriga ohutuskaardi ja kokkupuutestsenaariumi (kui asjakohane), milles teie kasutusala oleks hõlmatud, või tuleb teil endal aine oma kasutusala registreerida).

Kui kasutate ainet, mille kokkupuutestsenaariumis on ette nähtud toote- ja tehnoloogiaalane uurimis- ja arendustegevus, kuid te ei ole lisatud tarnija osutatud kliendina, rakenduvad kõik allkasutaja kohustused.

4.4.3 Tarnija teavitamine oma kasutusala eesmärgiga muuta see kindlaksmääratud kasutusala

On võimalik, et teie kasutusala täielikult puudub tarnija kokkupuutestsenaariumis (jaotis 4.2.1). Sellisel juhul on teil võimalus teha oma kasutusala tarnijale kirjalikult teatavaks, et muuta see kindlaksmääratud kasutusala. Täpsem teave selle kohta on selle juhendi jaotistes 3.3 ja 3.4.

Võimalik on ka see, et üks teie kindlaksmääratud kasutusala protsessid/tegevustest tarnija kokkupuutestsenaariumis täielikult puudub (vt jaotis 4.2.2). Sellisel juhul on teil võimalus teha oma protsessid/tegevused tarnijale kirjalikult teatavaks, et tarnija saaks need kokkupuutestsenaariumis hõlmata.

4.4.4 Kokkupuutestsenaariumis kirjeldatud kasutustingimuste rakendamine

Kui teie kasutustingimused ei ole kokkupuutestsenaariumis hõlmatud, võite muuta ka seda, kuidas te ainet või segu kasutate, ja rakendada kokkupuutestsenaariumis vastavad kasutustingimused. Peaksite tagama, et võtate arvesse kõiki kokkupuutestsenaariume, milles

⁵⁴ REACH-määratlus: „Toote- ja tehnoloogiaalane uurimis- ja arendustegevus – tootearendusega seotud teaduslik arendustegevus või nii aine kui ka segude või toodete koostises esineva aine väljatöötamise jätkamine, mille käigus arendatakse tootmisprotsessi ja/või katsetatakse aine kasutusvõimalusi katsetootmises või pilootseadmel”. Tuleb märkida, et teaduslik uurimis- ja arendustegevus võib hõlmata ka analüüsidesega seotud tegevusi. Vaadake veel ka autoriseerimistaotluse küsimuste ja vastuste lehte nr 585, mille leiate veebilehelt: echa.europa.eu/support/qas-support/qas. Täpsemat teavet selle kohta, milliseid tegevusi käsitletakse toote- ja tehnoloogiaalase uurimis- ja arendustegevusena, leiate ECHA „Teadusliku uurimis- ja arendustegevuse ning toote- ja tehnoloogiaalase uurimis- ja arendustegevuse (PPORD-tegevuse) juhendist”, mis on veebilehel: echa.europa.eu/guidance-documents/guidance-on-reach.

⁵⁵ Kui aine või segu on klassifitseeritud CLP-määruse alusel ohtlikuks (või kuni 1. juuni 2015 on segu klassifitseeritud ohtlike ainete määruse kohaselt ohtlikuks) peab ainega koos esitama ohutuskaardi või see on vaja esitada päringu korral, kui segu ei ole klassifitseeritud ohtlikuna, kuid sisaldab ohtlikke aineid. Kui ohutuskaart ei ole nõutud, tuleb edastada teavet rakendatavate tingimuste kohta vastavalt toote- ja tehnoloogiaalase uurimis- ja arendustegevuse teatele, tuginedes REACH-määruse artiklile 32.

teie kasutustingimused ei ole hõlmatud, et saavutaksite korraga nende kõigiga vastavuse. Seda tuleb kaaluda eriti juhul, kui:

- mitme aine kokkupuutestsenaariumid ei hõlma teie kasutustingimusi ja neis soovitatakse sarnaseid riskijuhtimismeetmeid;
- olete kogenud raskusi olemasolevate keskkonnakaitse või tööõigusaktide nõuetele vastavusega.

Kokkupuutestsenaariumi rakendamine võib kaasa tuua järgmist:

- uute riskijuhtimismeetmete lisamist; ja/või
- olemasolevate riskijuhtimismeetmete täiendamist; ja/või
- käitlemistingimuste muutmist vastavalt kokkupuutestsenaariumi teabele;
- protsessi (nt kinnisesse süsteemi üleviimine) või toote muutmist (nt aine või segus oleva aine kontsentratsiooni muutmine tootes) vastavalt kokkupuutestsenaariumi teabele.

Kui otsustate muuta protsessi või võtta uusi riskijuhtimismeetmeid, tuleb teil seda teha ühe aasta jooksul alates registreerimisnumbriga ohutuskaardi ja kokkupuutestsenaariumi saamist (REACH-määruse artikli 39 lõige 1).

4.4.5 Aine või segus oleva aine asendamine

Aine asendamiseks tuleb vahetada välja kas toormaterjalid ja/või kohaldada protsessi selliselt, et kõnealused ained muutuvad ebavajalikeks. Kui teie allkasutajana kavatsete asendada ühe aine teisega, tuleb teil kõigepealt veenduda, et asendava aine kokkupuutestsenaarium (kui see on nõutud) hõlmab teie kasutusala ja kasutustingimusi. Teil tuleb kontrollida ka asendusaine füüsikalisi-keemilisi omadusi ja ohutushinnangut, et asendusaine kasutamisel esineks vähem riske kui esialgse puhul. Teised tegurid, mida tuleb aine asendamisel kaaluda, võivad olla järgmised:

- muudatusi tuleb klientidega arutada ja võimalik, et ka allkasutajate juures katsetada;
- kliente peaks aegsasti enne muudatuste tegemist selgesõnaliselt teavitada, sest nende ümberkvalifitseerimine võib olla väga ajamahukas;
- asendamise kulud (nt analüüsid, kvalifitseerimine/sertifitseerimine, protsesside/seadmete muutmine jne);
- muudatuse lihtsus ja praktilisus;
- kui aine (eraldi või segus) on kandidaatainete loetelus (vt REACH-määruse artikkel 59), võib olla vaja see tulevikus autoriseerida;
- alternatiivide olemasolu;
- sotsiaal-majandusliku analüüsi tulemused.

„Autoriseerimistaotluse ettevalmistamise juhend”⁵⁶ sisaldab nõuandeid, kuidas hinnata asendamise kättesaadavust ja teostatavust, ning võib olla kasulik teabeallikas, mis aitab teil asendamist läbi viia.

4.4.6 Allkasutaja kemikaaliohutuse aruanne

Allkasutaja kemikaaliohutuse aruande koostamine tähendab, et te ise hindate, kas teie kasutusala korral on eraldi või segus oleva aine kasutamise riskid piisavalt ohjatud. Sellest on kirjutatud põhjalikumalt 5. peatükis.

⁵⁶ echa.europa.eu/guidance-documents/guidance-on-reach.

4.5 Teie kasutusala on konfidentsiaalne

Te võite otsustada, et aine või segus oleva aine kasutusala on konfidentsiaalne. Sellisel juhul kehtivad teile REACH-määruse kohaselt samuti kõik kolm eelpool kirjeldatud võimalust: võite asendada aine mõne sellisega, mis ei nõua kokkupuutestsenaariumit või mille kokkupuutestsenaariumis on teie kasutusala hõlmatud, võite oma kasutusala kohandada tarnijalt saadud kokkupuutestsenaariumile või koostada allkasutaja kemikaaliohutuse aruande, mis näitab, et riskid on piisavalt ohjatud.

4.6 Kohustuste täitmise ajakava

REACH-määruse artikli 39 lõige 1 ütleb:

Allkasutajad peavad järgima artikli 37 nõudeid hiljemalt kaksteist kuud pärast registreerimisnumbri saamist, mille tarnijad edastavad neile ohutuskaardil.

Kui teie kasutusala soovitatakse vältida (ohutuskaardi jao 1.2 kohaselt), tuleb teil selle 12 kuu jooksul:

- lõpetada selline kasutamine; või
- koostada allkasutaja kemikaaliohutuse aruanne, mis hõlmab sellist kasutusala.

Kui leiate, et teie kasutusala ei vasta kokkupuutestsenaariumides kirjeldatud tingimustele (pärast kontrollimist 4. peatüki juhiste kohaselt), tuleb teil 12 kuu jooksul:

- rakendada tarnija kokkupuutestsenaariumis kirjeldatud tingimused ja soovitada neid tingimusi ka oma klientidele; või
- paluda tarnijal selgitada, kas teie kasutusala on hõlmatud, ning eitava vastuse korral paluda oma kasutusala kemikaaliohutuse hinnangus hõlmata; või
- leida teine tarnija, kellel on teie kasutusala hõlmatud; või
- koostada allkasutaja kemikaaliohutuse aruanne (välja arvatud juhul, kui teile kehtib mõni REACH-määruses kirjeldatud vabastus allkasutaja kemikaaliohutuse hinnangu läbiviimise kohustusest).

Ajalise piirangu alguseks loetakse registreerimisnumbriga ohutuskaardi saamist, kuid samas ei ole võimalik kontrollida, kas kasutusala on hõlmatud, kui kokkupuutestsenaariumeid ei ole ohutuskaardile lisatud. Kui olete saanud tarnijalt ohutuskaardi, millele ei ole kokkupuutestsenaariumeid lisatud, on soovitatav tarnijalt küsida selle põhjust. Dokumenteerige selle päringu tegemine ja kokkupuutestsenaariumi(te) kättesaamise aeg (olemasolu korral).

Artikli 39 lõige 2

Allkasutajad peavad järgima artikli 38 nõudeid hiljemalt kuus kuud pärast registreerimisnumbri saamist, mille tarnijad edastavad neile ohutuskaardil.

REACH-määruse artikli 38 nõuete kohaselt (vt jaotis 5.1.1) peavad allkasutajad ECHA-t teavitama 6 kuu jooksul pärast registreerimisnumbriga ohutuskaardi saamist.

5 Kasutusala ei ole hõlmatud: allkasutaja kemikaaliohutuse aruande koostamine

Kui allkasutaja kontrollib, kas tema kasutusala on tarnijalt saadud kokkupuutestsenaariumis hõlmatud (nagu kirjeldatud 4. peatükis), võib ta jõuda järeldusele, et tema kasutusala (ja ka tarneahelas temast järgmised kasutusala) ei ole hõlmatud.

Ühe võimalusena on jaotises 4.4 välja toodud allkasutaja kemikaaliohutuse aruande koostamine. Selles peatükis kirjeldatakse, kuidas kemikaaliohutuse hinnangut läbi viia ja seda allkasutaja kemikaaliohutuse aruandes dokumenteerida. Peatükis on puudutatud järgmisi küsimusi:

- allkasutaja kemikaaliohutuse aruandele kehtivad nõuded;
- allkasutaja kemikaaliohutuse aruande ulatus;
- kemikaaliohutuse hinnangu läbiviimine ja allkasutaja kemikaaliohutuse aruande koostamine;
- teabevahetus ECHA ja klientidega.

5.1 Allkasutaja kemikaaliohutuse aruandele kehtivad seadusandlikud nõuded

REACH-määruse artikli 37 lõige 4 ütleb järgmist:

Artikli 37 lõige 4

Aine või segu koostises esineva aine allkasutaja koostab kemikaaliohutuse aruande vastavalt XII lisale iga kasutusala jaoks, mis jääb välja talle ohutuskaardiga edastatud kokkupuutestsenaariumist või vajaduse korral kasutus- ja kokkupuutekategorias kirjeldatud tingimustest, või mis tahes sellise kasutusala jaoks, mida tema tarnija ei soovi.

Teil on kohustus koostada allkasutaja kemikaaliohutuse aruanne:

- igale kasutusosalale, mis ei ole teile edastatud kokkupuutestsenaariumis hõlmatud või mille tingimused ei vasta kokkupuutestsenaariumis kirjeldatud tingimustele;
- igale kasutusosalale, mida tarnija soovib vältida (kui otsustate jätkata aine kasutamist, tuleb dokumenteerida, et kasutusala on ohutu).

REACH-määruse XII lisas on toodud üldsätted allkasutaja kemikaaliohutuse hinnangu läbiviimiseks ja kemikaaliohutuse aruande koostamiseks.

Enne allkasutaja kemikaaliohutuse aruande koostamist on soovitatav kaaluda kõiki erinevaid võimalusi ja kontrollida, kas teile rakendub mõni REACH-määruse artikli 37 lõikes 4 märgitud vabastustest, nagu kirjeldatud jaotises 4.4. Üheks artikli 37 lõike 4 punktis c märgitud vabastuseks on, kui „allkasutaja kasutab ainet või segu kokku vähem kui üks tonn aastas”. Kui see tingimus on täidetud, tuleb allkasutajal siiski veenduda, et kaasnevad riskid on piisavalt ohjatud, nagu on täpsustatud REACH-määruse artikli 37 lõikes 6:

Artikli 37 lõige 6

Kui allkasutaja ei koosta kemikaaliohutuse aruannet vastavalt lõike 4 punktile c, võtab ta arvesse aine kasutusala(sid) ning määrab kindlaks ja kohaldab kõik asjakohased riskijuhtimismeetmed, mida on vaja inimeste tervist ja keskkonda mõjutavate riskide

asjakohase ohjamise tagamiseks. Vajaduse korral kantakse see teave mis tahes tema poolt koostatavale ohutuskaardile.

5.1.1 Teavitamise kohustus

Artikli 38 lõige 1 ütleb järgmist:

Enne tarneahelas ülevalpool oleva tegutseja poolt vastavalt artiklile 6 või 18 registreeritud aine teatud viisil kasutama hakkamist või kasutamise jätkamist esitab allkasutaja ametile käesoleva artikli lõikes 2 kirjeldatud teabe järgmistel juhtudel:

- a) allkasutaja peab koostama kemikaaliohutuse aruande vastavalt artikli 37 lõikele 4 või*
- b) allkasutaja tugineb artikli 37 lõike 4 punktides c või f toodud vabastusele.*

Teil on kohustus teavitada ECHA-t juhul, kui teil tuleb koostada allkasutaja kemikaaliohutuse aruanne.

Samuti tuleb ECHA-t teavitada juhul, kui teil ei ole vaja kemikaaliohutuse aruannet koostada, sest teile kehtib vabastus kemikaaliohutuse aruande koostamisest järgmistel alustel:

- te kasutate ainet või segu kokku vähem kui üks tonn aastas (artikli 37 lõike 4 punkt c);
- te kasutate ainet toote- ja tehnoloogiaalaseks uurimis- ja arendustegevuseks (PPORD) eeldusel, et inimeste tervisele ja keskkonnale avalduvaid riske ohjatakse piisavalt kooskõlas töötajate ning keskkonna kaitset käsitlevate õigusaktidega. Märkida tuleb, et ECHA teavitamine ei ole nõutud, kui kasutate ainet toote- ja tehnoloogiaalaseks uurimis- ja arendustegevuseks vähem kui üks tonn aastas (artikli 37 lõike 4 punkt f).

Kui kasutate ainet kokku vähem kui üks tonn aastas, arvestades kõiki kasutusalasid kokku, tuleb ECHA-t teavitada kõikidest kasutusaladest, mis ei ole hõlmatud saadud kokkupuutetsenaariumides.

Artikli 38 lõige 5

[...] teabe esitamine ei ole nõutav niisuguse aine või segu koostises esineva aine puhul, mida allkasutaja kasutab vähem kui 1 tonn aastas konkreetse kasutusala jaoks, välja arvatud juhul, kui allkasutaja tugineb artikli 37 lõike 4 punktis c sätestatud erandile.

Kui teil tuleb koostada allkasutaja kemikaaliohutuse aruanne, ei ole teil vaja ECHA-t konkreetsest kasutusalast teavitada eeldusel, et kasutate ainet vähem kui üks tonn aastas. See erand kehtib üksnes juhul, kui kasutate ainet kõikidel otstarvetel (sealhulgas kasutusalad, mis on kemikaaliohutuse hinnangus hõlmatud) kokku vähem kui üks tonn aastas. Alltoodud tabelis on kokkuvõtvalt kirjeldatud koguste ja nõuete vahelised seosed.

Tabel 12. Kogu kasutuse ja mittehõlmatud kasutusala kogused ja seotud teatamiskohustused

Kasutamine kokku (tonni aastas)	Konkreetne mittehõlmatud kasutusala (tonni aastas)	Kas allkasutaja kemikaaliohutuse aruanne nõutud?	Kas teavitamine kohustuslik?	ECHA on
<1	-	Erand	Jah	
>1	>1	Jah	Jah	
>1	<1	Jah	Ei	

Allpool on toodud ka täpsustavaid näiteid.

1. näide Te kasutate registreeritud ainet koguses 5 tonni aastas (kasutamine kokku > 1 tonn aastas). Teie kasutate 0,8 tonni pihustamisprotsessil ja ülejäänud 4,2 tonni sukeldamisprotsessil. Teie pihustamisprotsess ei ole hõlmatud saadud kokkupuutestsenaariumis, kuid sukeldamisprotsess on.

- Artikli 37 lõike 4 kohaselt tuleb teil koostada allkasutaja kemikaaliohutuse aruanne, sest teie tarnija ja teised tarneahelas ülalpool tegutsejad ei ole ohutuskaardile lisanud kokkupuutestsenaariumi, mis hõlmaks pihustamisprotsessi, ja te kasutate ainet kokku suuremas koguses kui üks tonn aastas.
- Te ei pea aga teavitama ECHA-t, sest konkreetset mittehõlmatud kasutusala (pihustamine) kasutate ainet vähem kui üks tonn aastas, kuigi kasutate ainet aastas rohkem kui üks tonn. See näide vastab viimasele reale tabelis 12.

2. näide Te kasutate registreeritud ainet kokku 0,8 tonni aastas ja kasutate seda ainult pihustamisprotsessis. Teie kasutusala ei ole hõlmatud saadud kokkupuutestsenaariumis.

- Teil ei ole vaja koostada allkasutaja kemikaaliohutuse aruannet, sest kasutate ainet kokku väiksemas koguses kui üks tonn aastas.
- Teil tuleb aga teavitada ECHA-t, et teie kasutusala ei ole hõlmatud. See näide vastab esimesele reale tabelis 12.

Seda, kuidas ECHA-t teavitada, on kirjeldatud lähemalt jaotises 5.5 ja ECHA veebilehe allkasutajate jaotises⁵⁷.

5.2 Mis on kemikaaliohutuse hindamine ja kemikaaliohutuse aruanne?

Kemikaaliohutuse hindamise eesmärgiks on tuvastada, millistel kasutustingimustel on võimalik ainet ohutult kasutada kogu aine olemusliku vältel. See hõlmab nii ohu- kui ka kokkupuutehinnangut ning riskide iseloomustamist. Sellise hindamise viib läbi aine registreerija ja dokumenteerib seda registreerimiseks vajalikus **kemikaaliohutuse aruandes**. Kemikaaliohutuse aruanne esitatakse ECHA-le. Aruanne ei ole kogumahu avalikult kättesaadav.

⁵⁷ echa.europa.eu/regulations/reach/downstream-users.

Teatud ohtlike ainete korral on kemikaaliohutuse hinnangu põhielemendiks kokkupuutestsenaariumid⁵⁸, mis kirjeldavad kaasnevate riskide piisavaks ohjamiseks vajalikke käitlemistingimusi ja riskijuhtimismeetmeid. Allkasutajatele edastatakse asjakohast teavet registreerija kemikaaliohutuse hinnangu kokkupuutes. Edastamiseks mõeldud kokkupuutestsenaarium lisatakse ohutuskaardile. Kokkupuutestsenaariumid peaksid sisaldama praktilist ja proportsionaalset teavet, millega allkasutaja saaks oma kasutusala(sid) võrrelda täiendavat hinnangut läbi viimata.

5.3 Mis on allkasutaja kemikaaliohutuse aruanne?

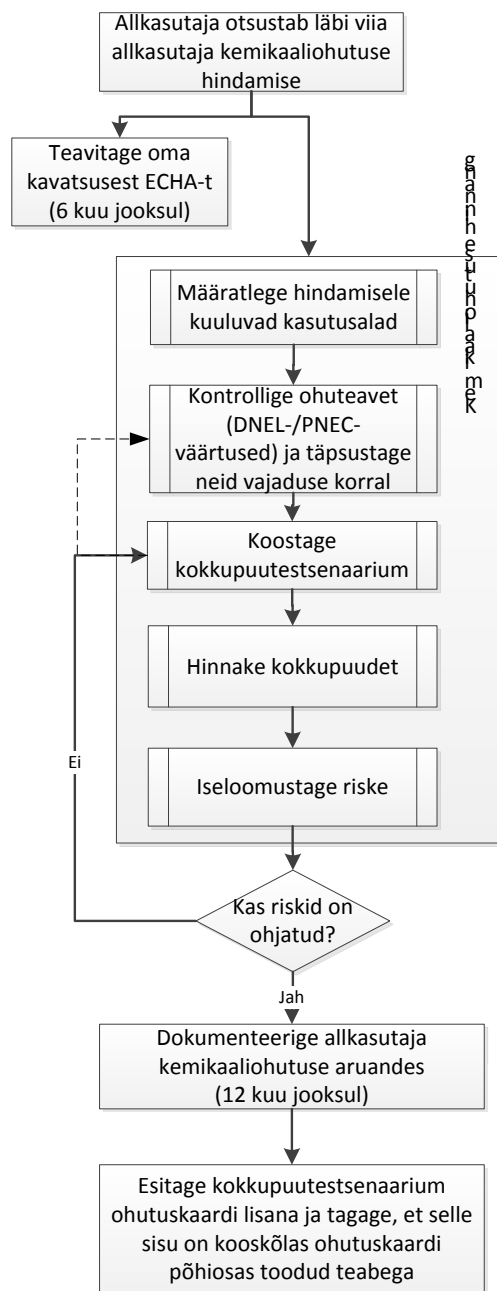
Kui allkasutaja on otsustanud viia läbi kemikaaliohutuse hindamise, dokumenteeritakse saadud tulemused allkasutaja kemikaaliohutuse aruandes. Hinnanguga määratletakse kasutamistingimused, et tagada tarnijalt saadud kokkupuutes mittehõlmatud kasutusala(de) riskide (inimeste tervisele ja keskkonnale) piisav ohjamine.

Allkasutaja kemikaaliohutuse aruanne erineb registreerimisel nõutavast kemikaaliohutuse aruandest ja on sellest tavaliselt vähem mahukam. Erinevused seisnevad järgmises:

- allkasutajal ei ole vaja läbi viia ohuhinnangut. Üksikasjalik ohuhinnang on toodud registreerija kemikaaliohutuse aruande 1. ja 8. osas. Allkasutaja kemikaaliohutuse aruanne põhineb tavaliselt ohutuskaardil esitatud tabel, välja arvatud juhul, kui allkasutaja otsustab viia läbi iseseisva ohuhinnangu.
- Allkasutajal tuleb hinnata ainult selliseid kasutusalasid, mis ei ole tarnija poolt hõlmatud. Seda on tunduvalt vähem, kui registreerija kemikaaliohutuse aruandes, kus hinnatakse kõiki aine kindlaksmääratud kasutusalasid (see teave on toodud registreerija kemikaaliohutuse aruande 9. ja 10. osas).
- Allkasutajal ei ole vaja kasutada ka IUCLID-rakendust, mida kasutavad registreerijad ECHA-le registreerimistoimikute esitamiseks.
- Allkasutaja kemikaaliohutuse aruannet ECHA-le ei esitata. Seda võib kontrollida riiklik järelevalveasutus ja see peab olema kättesaadav allkasutaja juures.

Kui hindamise tulemusel selgub, et riskid ei ole piisavalt ohjatud, tuleb allkasutajal teha muudatusi tingimustes, need rakendada ja kemikaaliohutuse hindamist korrata. Kui tegutsete tarnijana, võib olla vaja läbiviidud hindamise tulemustest teatada ohutuskaardil oma klientidele.

⁵⁸ Aine, mis vastab REACH-määruse artikli 14 lõike 4 kriteeriumidele.

Joonis 4. Allkasutaja kemikaaliohutuse hindamise protsess

5.4 Allkasutaja kemikaaliohutuse hindamise peamised etapid

REACH-määrusele vastav allkasutaja kemikaaliohutuse hinnang sarnaneb üldiselt töökoha ja keskkonna riskihindamisega, kuid sisaldab mõnesid spetsiifilistest õiguslikest nõuetest tulenevaid erinevusi. Joonis 4 kujutab ülevaatlilikult hindamise protsessi ja allpool on hinnangu koostamise põhipunktid. Allkasutaja kemikaaliohutuse aruande koostajalt eeldatakse kogemust ja asjatundlikkust riskihindamises. „Teabele esitatavate nõuete ja kemikaaliohutuse hindamise juhendi”⁵⁹ osadest D ja E leiame lisateavet ja üksikasjalikke juhiseid.

- i. Hinnatavate kasutusosalade tuvastamine

⁵⁹ echa.europa.eu/guidance-documents/guidance-on-information-requirements-and-chemical-safety-assessment.

Hindamisprotsessi alustamiseks tuleb kõigepealt tuvastada kasutusala, millele hinnang koostatakse. Alustage oma kasutusala ja kui olete otsustanud hõlmata oma klientide kasutusala, tuvastage ka kõik tarneahelas teist allpool olemasolevad kindlaksmääratud kasutusala.

ii. Töötage läbi tarnijalt saadud ohuteave.

Määratlege, kas tarnijalt saadud ohutuskaardi 8. jaos toodud ohuteave on teie poolt tuvastatud kasutusala(de) korral asjakohane. Tavaliselt peaksid olema selles arvestatud kõik asjakohased kokkupuuteviisid ja esitatud vastavad andmed (kättesaadavuse korral). Kui teil tekib küsimusi, kuidas puuduva teabe korral edasi tegutseda, vaadake selle kohta lähemalt jaotisest 5.4.1.

iii. Hinnatavatele kasutusaladele kokkupuutestsenaariumide koostamine

Esialgset kokkupuutestsenaariumid peaksid sisaldama hinnatavate kasutusalade protsesside tehnilisi kirjeldusi ja/või ainega läbiviidavaid tegevusi, käitlemistingimusi ja riskijuhtimismeetmeid. Vt lähemalt jaotisest 5.4.2.

iv. Kokkupuute hindamine

Kokkupuute hindamine on alus, mille põhjal näidata, et kokkupuude on piisavalt ohjutud. Potentsiaalset kokkupuudet on võimalik hinnanguliselt määrata mõõdetud kokkupuute andmete, kokkupuute hindamise töövahendite või kontrollitasemete abil. Ohutuskaardi 9. jaos on kirjeldatud aine füüsikalisi ja keemilisi omadusi, mis võivad allkasutajale olla abiks kokkupuute hindamisel. Nõuandeid kokkupuute hindamiseks on toodud ka „Teabele esitatavate nõuete ja kemikaaliohutuse hindamise juhendi“ osas D ja peatükkides R14–R18.

v. Riskide iseloomustamine

Võrrelge hinnangulisi kokkupuute tasemeid kvantitatiivse või kvalitatiivse ohuteabega, et näidata riskide piisavat ohjamist. Kvantitatiivse hinnangu puhul väljendatakse seda riski iseloomustava suhtarvuga. Kui esialgse kokkupuutestsenaariumi kohaselt ei ole riskid piisavalt ohjutud, tuleb protsessi korrata ja kasutustingimusi täpsustada, kuni on võimalik näidata, et riskid on piisavalt ohjutud. Riskide iseloomustamise kohta leiate edasist teavet „Teabele esitatavate nõuete ja riskide hindamise juhendi“ osast E.

vi. Tulemuste dokumenteerimine allkasutaja kemikaaliohutuse aruandes

Kemikaaliohutuse hindamise tulemused ja lõplikud kokkupuutestsenaariumid, milles riskid on piisavalt ohjutud, tuleb dokumenteerida allkasutaja kemikaaliohutuse aruandes. Tarneahelas järgmise taseme allkasutajale (ja allapoole) vajalik ohutu kasutamise teave tuleb vajaduse korral lisada laiendatud ohutuskaardile.

5.4.1 Tarnija ohuteabe käsitlemine (ja vajaduse korral kohandamine)

Kui kemikaaliohutuse aruanne on nõutud ja ohutu kasutamise künnisväärtused tuletatud, peab tarnija esitama need ohutuskaardi 8.1 jaos (REACH-määruse II lisa). Need väärtused avaldatakse ka ECHA veebilehel kemikaaliteabe jaotises⁶⁰. Tavaliselt kasutavad allkasutajad neile edastatud DNEL-/PNEC-väärtusi.

⁶⁰ echa.europa.eu/information-on-chemicals.

NB! REACH-määrusele vastav kemikaaliohutuse hinnang põhineb pigem DNEL-/PNEC-väärtustel kui ohtlike ainete piirnormil töokeskkonnas (OEL) või heite piirnormidel.

Vaid vähestel juhtudel võib esineda järgmised olukorrad:

- (i) DNEL-/PNEC-väärtusi ei ole lisatud
- (ii) teie hinnangul ei ole tarnija ohuhinnang asjakohane

(i) DNEL-/PNEC-väärtused ei ole lisatud

Siin võib olla tegu lihtsalt tarnija eksitusega ja te peaksite tegema tarnijale ametliku päringu, miks asjakohased DNEL-/PNEC-väärtused ei ole kättesaadavad.

Võib juhtuda ka seda, et DNEL-/PNEC-väärtusi ei ole tuletatud. Kui teil on piisavalt kogemust REACH-määrusega ja tehnilist asjatundlikkust (nt kui olete ise mõne aine registreerinud), võite toimida järgmiselt:

- paluda tarnijal (või tema tarnijal) esitada päring aineteabe vahetuse foorumile ja uurida, kas teised foorumi liikmed on huvitatud nende väärtuste tuletamisest (või juba tegelevad sellega);
- tuletada väärtused ise „Teabele esitatavate nõuete ja kemikaaliohutuse hindamise juhendi“ peatükkides R8 ja R10 toodud juhiste⁶¹ ja praktilise juhendi „Kuidas koostada IUCLID-is ainete toksilisusandmete kokkuvõtteid ja tuletada mittetoimivaid tasemeid (DNEL)“ abil⁶² (NB! see nõuab kõrgtasemel teadmisi toksikoloogiast ja ökotoksikoloogiast).

Kui pärast tulemuste / asjakohaste andmete kontrollimist selgub, et DNEL-/PNEC-väärtusi ei ole võimalik tuletada, võite läbi viia kvalitatiivse riskihindamise. Selle läbiviimisel saate tugineda „Teabele esitatavate nõuete ja kemikaaliohutuse hindamise juhendi“ osale E ja praktilisele juhendile „Kuidas koostada terviseriskide kvalitatiivset hinnangut ja esitada seda kemikaaliohutuse aruandes“⁶³. Selle praktilise juhendi puhul eeldatakse, et teil on mõningaid teadmisi kasutatavate ainete olemuslikest omadustest, mida iseloomustatakse CLP-määruse alusel, ja kemikaalide riskihindamisest.

(ii) Tarnija ohuhinnang ei ole asjakohane

Kui otsustate oma teadmiste põhjal, et tarnijalt saadud aine ohuteave ei ole korrektne, võite sellest tarnijat ametlikult teavitada. Seda tehes tuleb teil esitada ka omapoolsed põhjendused ja paluda tarnijal ohuteave üle kontrollida.

Kui teil on piisavalt kogemust REACH-määrusega ja tehnilist asjatundlikkust (kui olete näiteks ise mõne aine registreerinud), võite ohuhinnangut ise täiendada, kasutades abimaterjalina „Teabele esitatavate nõuete ja kemikaaliohutuse hindamise juhendis“ toodud teavet (nt osa B, peatükid R.2–R.10 jne).

5.4.2 Kokkupuute koostamine (hõlmamata kasutusala)

Allkasutajad tunnevad tavaliselt hästi selliste kasutusala kasutustingimusi, mis ei ole kokkupuutes hõlmatud. Aineid kasutatakse enamasti kohapeal või kasutusala, millest klient on

⁶¹ echa.europa.eu/guidance-documents/guidance-on-information-requirements-and-chemical-safety-assessment.

⁶² echa.europa.eu/practical-guides.

⁶³ echa.europa.eu/practical-guides.

teid teavitatud. Seega peaks teil olema piisavalt teavet kokkupuutestsenaariumi koostamiseks.

Mõned tööstussektorid ja ettevõtted on koostanud ka üldisi kokkupuutestsenaariume. Need kehtivad erinevate ainete/segude kohta ja hõlmavad kasutustingimusi laiemalt. Kui teie sektoris on sellised üldised kokkupuutestsenaariumid koostatud ja need hõlmavad ka teie kasutusala, võite neid kasutada alusmaterjalina ja vajaduse korral kohendada.

Kokkupuutestsenaariumi koostamisel tuleb arvesse võtta töötajatele, keskkonnale ja klientidele avalduvaid riske. Kui aine on toote koostises, tuleb arvestada ka toote olelustersüklit. Vajaduse korral tuleb käsitleda ka jäätmekäitlust.

Kui tegutsete tarnijana ja edastate kokkupuutestsenaariumeid oma klientidele, on soovitatav kasutada standardset kirjeldussüsteemi (vt „*Teabele esitatavate nõuete ja kemikaaliohutuse hindamise juhendi*“ peatükk R.12: Kasutusala kirjeldussüsteem⁶⁴).

Ka teie kliendid võivad teile oma kasutusala kohta teada anda; sellisel juhul tuleb teil otsustada, kas soovite neid oma kemikaaliohutuse aruandes hõlmata või edastate vastavad andmed tarneahelas ülespoole (oma tarnija(te)le).

Kvalitatiivsete hinnangute alusel võib teil olla võimalik näidata, et teatud kokkupuutevormid on vähetähtsad ja neid ei ole vaja kvantitatiivselt hinnata, et veenduda riskide ohjatuses. Mõned sellised käsitletavad ja näited on toodud praktilise juhendi „*Teabele esitatavate nõuete ja kemikaaliohutuse hindamise juhendi*“ R.5 peatükis.

5.4.3 Kokkupuute hindamine

Kokkupuute hindamine on oluline nii kvantitatiivsel kui ka kvalitatiivsel riskihindamisel. Kokkupuute hindamiseks ja riskide iseloomustamiseks on mitu meetodit, sh:

- A. kokkupuute mõõteandmed
- B. kokkupuute hindamise töövahendid
- C. kontrollitasemed

A. Kokkupuute mõõteandmed

Kokkupuute mõõteandmed näitavad isiku kokkupuute või keskkonnaheite mõõtmistulemusi, mis on saadud konkreetse tegevuse, protsessikategooria või samalaadse toimingu kohta. Paljudel allkasutajatel on tõenäoliselt töökeskkonna tervise ja ohutuse seire programmi raames sellised mõõdetud kokkupuute andmed juba kogutud.

Kasutatavate andmete usaldusväärsust ja esinduslikkust tuleb kontrollida, sest nende kogumise eesmärk võib mõjutada seda, kuidas on andmeid võimalik kasutada REACH-määruses nõutud kokkupuute hindamisel. Kaaluge hoolikalt, mille alusel ja mis tingimustel andmeid koguti ning mis standardeid ja eeskirju järgiti (nt standard EN 689 töökeskkonna õhukvaliteedi mõõtmiseks või „*Testing Compliance with OELs for Airborne Substances*“ (BOHS, 2011) jne). Seda tuleks allkasutaja kemikaaliohutuse aruandes dokumenteerida. Täpsem teave on „*Teabele esitatavate nõuete ja kemikaaliohutuse hindamise juhendi*“ peatükis R.14: Töölase kokkupuute hindamine⁶⁵.

Kui mõõdetud andmeid ei ole, võib sobivusel kasutada analoogseid andmeid. Analoogete andmed on tavaliselt saadud sama ainega läbiviidud sarnaste toimingute käigus või sarnaste omadustega ainega läbiviidud sama toimingu käigus. Analoogete andmete kasutamisel tuleb hindajal riski alahindamise vältimiseks veenduda, et tema hinnang on kindluse mõttes rangem.

⁶⁴ echa.europa.eu/guidance-documents/guidance-on-information-requirements-and-chemical-safety-assessment.

⁶⁵ echa.europa.eu/guidance-documents/guidance-on-information-requirements-and-chemical-safety-assessment.

B. Kokkupuute hindamise töövahendid

Kokkupuute hindamiseks on olemas mitu vabalt kättesaadavat rakendust, näiteks:

- a. allkasutaja kemikaaliohutuse aruande / skaleerimise vahendid (põhinevad tavaliselt ECETOC TRA-vahendil)
- b. ECETOC TRA (töötaja, tarbija, keskkond)
- c. Stoffenmanager (töötaja)
- d. Advanced Reach Tool (ART) (töötaja)
- e. EUSES (keskkond)
- f. ConsExpo (tarbija)

Need vahendid on avalikult ja tasuta kättesaadavad. „Teabele esitatavate nõuete ja kemikaaliohutuse hindamise juhendi“ peatükkides R.14, R1.5 ja R.16 on toodud selliste rakenduste kokkuvõtlikud kirjeldused, veebilingid ja rakendatavus ning piirangud, samuti on kirjeldatud erinevaid lähenemisvõimalusi ja töövahendeid. Kokkupuute hindamise vahendid erinevad nii täpsusastme kui ka rakendatavuse poolest. Mõned neist põhinevad konservatiivsel sõeluuringul, teistes on võimalik parameetreid täpsemalt määratleda, mis annab teatud korral täpsema hinnangu.

Selliste infotehnoloogiliste vahendite kasutamine ja tulemuste interpreteerimine nõuab vastavaid teadmisi ning kogemust.

C. Kontrollitasemed

Töökeskkonnas sissehingamisel tekkiva kokkupuute arvutamisel võib kasutada näiteks kontrollitaseme vahendit EMKG-Expo-Tool. See kokkupuute arvutamise vahend põhineb eeldusel, et kokkupuute töökeskkonnas on määratletud käitletava ainega kokkupuute võimaluse ja rakendatava ohjamisstrateegia alusel. Ainete ja kasutustingimusi iseloomustava teabe alusel arvutab vahend kokkupuutevahemiku vähima ja suurima väärtuse. Riskide iseloomustamisel (nt DNEL-väärtusega võrdlemisel) tuleb tavaliselt kasutada suurimat väärtust.

Vahendit EMKG-Expo-Tool on võimalik alla laadida internetist⁶⁶. Selle vahendi kasutamist kemikaaliohutuse hindamisel on kirjeldatud lähemalt „Teabele esitatavate nõuete ja kemikaaliohutuse hindamise juhendi“ osas D ja peatükis R.14. Kontrollitasemete hindamiseks on võimalik samuti kasutada vahendit Stoffenmanager, mis on olemas internetis.

Peatükis R.14 on märgitud, et võib valida mitu erinevat ohjamisstrateegiat (erinevate riskijuhtimismeetmetega) ja arvutada erinevate strateegiate mõju hinnangulisele kokkupuutele.

5.4.4 Riskide iseloomustamine

Riskide iseloomustamiseks tuleb võrrelda kokkupuutetasemeid kvantitatiivse või kvalitatiivse ohuteabega (REACH-määrus, I lisa, punkt 6). Kui sobivad tuletatud mittetoimivate kontsentratsioonide (PNEC) või tuletatud mittetoimivate tasemete (DNEL) väärtused on kättesaadavad, tuletage nende põhjal riske iseloomustavad suhtarvud (RCR), et otsustada, kas riskid on piisavalt ohjatud igas keskkonnaosas ja iga inimrühma korral, kes teadaolevalt või tõenäoliselt ainega kokku puutuvad (REACH-määruse I lisa, punkt 6.4). Kui kõik riski iseloomustavad suhtarvud on väiksemad kui 1, on risk piisavalt ohjatud ja vastavad

⁶⁶ reach-helpdesk.de/en/Exposure/Exposure.html.

kasutustingimused võib dokumenteerida lõplikus kokkupuutestsenaariumis. Seda nimetatakse riski kvantitatiivseks iseloomustamiseks.

$$\text{riski iseloomustav suhtarv RCR} = \frac{\text{Kokkupuude}}{\text{DNEL- või PNEC- väärtus}}$$

DNEL: tuletatud mittetoimiv tase

PNEC: arvutuslik mittetoimiv sisaldus

Kui võrdlusaluseid DNEL-/PNEC-väärtusi ei ole, sest puuduvad künnisväärtused, tehke poolkvantitatiivne (kui DMEL-väärtus⁶⁷ on teada) või kvalitatiivne hinnang tõenäosuse kohta, et mõju välditakse kokkupuutestsenaariumi rakendamisel (REACH-määruse I lisa, punkt 6.5). Kasutatavad meetodid põhinevad sageli ohu- ja kontrollitasemetel ning neid võib kasutada, kui on olemas piisavalt tõendusmaterjali, et saadud kasutustingimuste rakendamisel on riskid ohjatud. Täpsem teave on praktilises juhendis „*Kuidas koostada terviseriskide kvalitatiivset hinnangut ja esitada seda kemikaaliohutuse aruandes*”⁶⁸.

Kohapealne riskihinnang, mis on tehtud teiste õiguslike nõuete kohaselt, võib samuti olla hea teabeallikas.

5.4.5 Allkasutaja kemikaaliohutuse hinnangu dokumenteerimine aruandes

Allkasutaja kemikaaliohutuse hinnang peab sisaldama kõiki kemikaaliohutuse aruande vormi asjakohaseid pealkirju, mis on REACH-määruse I lisas.

Allkasutaja kemikaaliohutuse aruanne sisaldab järgmist:

- Part A. Allkasutaja deklaratsioon, et allkasutaja rakendab oma kasutusala riskimeetmeid, mis on asjakohastes kokkupuutes, ning edastab kindlaksmääratud kasutusala kokkupuute riskijuhtimismeetmete teavet tarneahelas allapoole (kui on asjakohane).
- Part B. Teave kasutatud DNEL-/DMEL-/PNEC-väärtuste kohta ja lisateave allkasutaja läbiviidud ohuhinnangu kohta (kui see tehti), kokkupuute hinnang (koos vajalike selgituste ja tõendusmaterjalidega) ning riskide iseloomustus kõikide hinnatud kasutusala korral. See vastab REACH-määruse I lisa 7. jaos toodud vormi punktidele 9 ja 10.

Te ei pea esitama allkasutaja ECHA-le kemikaaliohutuse aruannet, kuid peate seda ajakohastama ja see peab olema kättesaadav. Soovitame üle vaadata kõik saadetakavad ained uued ohutuskaardid ning kontrollida, kas andmed, mis võivad mõjutada teie hinnangut, on muutunud.

5.5 ECHA teavitamine

Kui teil on kohustus ECHA-t teavitada (allkasutaja aruanne), on teil selleks kaks võimalust:

⁶⁷ Tuletatud vähim toimet avaldav sisaldus.

⁶⁸ Täpsem teave on praktilises juhendis „*Kuidas koostada terviseriskide kvalitatiivset hinnangut ja esitada seda kemikaaliohutuse aruandes*”, mis on veebilehel echa.europa.eu/practical-guides.

- (i) veebivorm ECHA allkasutajate veebilehel⁶⁹: seda soovitatakse kasutada enamikul allkasutajatel, eriti nendel, kes ei ole kogunud IUCLID-rakenduse kasutajad
- (ii) REACH-IT/IUCLID-rakendus: seda soovitatakse kasutada allkasutajatel, kes on juba varem IUCLID-rakenduse kasutajad ning kes soovivad hoida teavet esitatud aruannete kohta REACH-IT süsteemis. Seda kirjeldab lähemalt andmete esitamise juhend „*Kuidas koostada ja esitada allkasutaja aruannet IUCLID 5 abil*“⁷⁰.

Kui teil tuleb teatada, et aine klassifikatsioon⁷¹ erineb teie tarnija määratlusest, saate seda teha ainult (ii) võimaluse abil, st REACH-IT vahendusel.

Avage veebis allkasutajate aruannete lehekülg⁷² ja valige aruande esitamise viis.

Mittehõlmatud kasutusala(de) kohta tuleb esitada järgmine teave:

- allkasutaja isiku- ja kontaktandmed;
- aine registreerimisnumber;
- aine identifitseerimisandmed;
- tarnija isikuandmed;
- kasutusala(de) ja kasutustingimuste lühike üldkirjeldus; ja
- ettepanek täiendavateks selgroogsete loomadega tehtavateks katseteks (kui see on vajalik).

Kasutusala lühikirjeldus peaks sisaldama andmeid mittehõlmatud kasutusala(de) kohta, kirjeldama tegureid, mis mõjutavad kokkupuute taset, ja välja tooma peamised riskijuhtimismeetmed. See ei ole kemikaaliohutuse aruanne. Allkasutaja aruanne peab olema kohapeal kontrollimiseks kättesaadav riiklikele pädevatele asutustele.

5.6 Ajakohastatud ohutuskaardile asjakohaste kokkupuute lisamine

Kui olete koostanud allkasutaja kemikaaliohutuse aruande oma klientide kasutusala(de) kohta, tuleb asjakohased kokkupuutestsenaariumid (teabe edastamiseks) lisada ka klientidele edastatavale ohutuskaardile (REACH-määruse artikli 31 lõige 7).

Korrektse teabevahetuse tagamiseks tuleb lisada ka skaleerimisala teave (kui skaleerimine on võimalik). Täpsem teave skaleerimise, sh põhimõtete, skaleerimisvõimaluste teabevahetuse ja skaleerimise piirangute kohta on lisas 2.

Lisateave on REACH-määruse juhendis „*Ohutuskaartide koostamise juhend*“⁷³. Käesoleva juhendi 7. peatükis on toodud täpsemad juhised, kuidas edastada teavet segude kohta.

⁶⁹ echa.europa.eu/regulations/reach/downstream-users.

⁷⁰ echa.europa.eu/support/dossier-submission-tools/reach-it/data-submission-industry-user-manuals.

⁷¹ Vastavalt määrusele (EÜ) nr 1272/2008 (CLP-määrus).

⁷² echa.europa.eu/regulations/reach/downstream-users/downstream-user-reports.

⁷³ echa.europa.eu/guidance-documents/guidance-on-reach.

6 Ohu- ja riskijuhtimismeetmete uue teabe edastamine tarneahelas ülespoole

Selles peatükis on toodud juhised, kuidas täita REACH-määruses sätestatud allkasutajate kohustusi:

- edastada tarneahelas ülalpool asuvatele tarnijatele uut teavet ainete ja segude ohtlikest omadustest;
- edastada tarneahelas ülespoole mis tahes teavet, mis võib muuta ohutuskaardil esitatud riskijuhtimismeetmete asjakohasuse küsitavaks; ja
- teavitada ECHA-t, kui aine klassifikatsioon erineb tarnija esitatud teabest.

6.1 Tutvustus

Vahel ei saa te nõustuda tarnija laiendatud ohutuskaardil esitatud teabega. Kui teie hinnangul ei ole esitatud riskijuhtimismeetmed asjakohased või klassifitseerite teie (põhjendatud alustel) oma ainet tarnijast erinevalt, tuleb teil vastavalt kas oma tarnijat või ECHA-t teavitada. Peale selle võib teil olla aine kohta mingit muud lisateavet. Sellisel juhul tuleb vastavat teavet aktiivselt oma tarnija(te)ga jagada.

6.2 Tarneahelas ülespoole uue teabe edastamine ohtlike omaduste kohta

Artikkel 34

Kõik aine või segu tarneahelas tegutsejad edastavad tarneahelas neist vahetult ülevalpool olevale kasutajale või levitajale järgmist teavet:

(a) uut teavet ohtlike omaduste kohta, hoolimata asjaomastest kasutusalaadest;

Iga aine või seguga võite saada oma tarnijalt teavet kas ohutuskaardi kujul või muul REACH-määruse artiklis 32 täpsustatud viisil. Kui teile koos aine või seguga vastavat teavet ei edastata, peaks see tähendama, et tarnija hinnangul ei ole aine või segu ohtlik ja seda võib käidelda spetsiifilisi riskijuhtimismeetmeid võtmata.

REACH-määrus ei määratle, mida mõeldakse täpselt „uue“ teabe all või millised teabeallikad ja millise kvaliteediga andmed on vastuvõetavad. Uus teave võib puudutada nii aineid kui ka segusid. Peamised kriteeriumid, mille alusel saate otsustada, kas teie valduses on uus teave, on järgmised:

- tarnija ei ole teile vastavat teavet edastanud;
- teave ei ole kättesaadav avalikes andmebaasides ega kirjandusallikates;
- teave on asjakohane tarnijalt saadud aine või segu osas;
- teil on hea tõendusmaterjal teabe kinnitamiseks;
- teave võib mõjutada ainega seotud riskide juhtimist;

Uus teave võib olla näiteks tähelepanek inimtervisele või keskkonnale avalduva kõrvaltoime kohta (nt inimeste tervise äkiline halvenemine töökohal) või teie poolt aine/seguga tehtud katsete tulemused.

Klassifitseerimata ainete ja segude korral ei pruugi te tarnijalt mitte mingisugust teavet saada. Kuid ka sellisel juhul kehtib kohustus teavitada tarnijaid uue teabe ilmnemisel. Seega kui teil on teavet, et aine või segu, mille kohta te ei ole teavet saanud (ei ohutuskaarti ega muud artiklis 32 kirjeldatud teavet), on ohtlik, tuleb sellest oma tarnijat teavitada.

Allpoolses tabelis 13 esitatakse ohutuskaardi jaod, mille teavet tuleb teil võrrelda enda teabega. Kui teile kättesaadav teave erineb tarnija ohutuskaardil olevast, tuleb sellest tarneahelas ülespoole teavitada.

Tabel 13. Klassifitseeritud ainete ja segude kohta teabe edastamine

Ohutuskaardi jagudes toodud teave	Aine/segud	Uus teave ja nõuded/tingimused teabe edastamisele tarneahelas ülespoole
2: Ohtude tuvastamine		<u>Ained</u> : kohustuslik on edastada uut teavet ohtude kohta, sh ka katsete käigus ja muudest allikatest saadud uut teavet, mis muudab aine klassifikatsiooni. <u>Segud</u> : teil on kohustus teavet edastada, kui teete ostetud seguga katseid ja saadud tulemused erinevad tarnijalt saadud ohutuskaardil esitatud teabest või kui tuvastate, et segu klassifikatsioon on selgelt ebakorrekne või mittetäielik
8: Kokkupuute piirnormid või bioloogilised väärtused		Teie suhtes kehtivad riiklike või muude ühenduse õigusaktidega sätestatud erinevad piirnormid. Teil tuleb oma tarnijat teavitada, kui teile kohaldatavad kindlad piirnormid muutuvad.
8: Tuletatud mittetoimivad tasemed (DNEL-väärtused) ja tuletatud mittetoimivad kontsentratsioonid (PNEC-väärtused)	DNEL- ja PNEC-väärtused segude ohutuskaartides võivad olla teiste ainete kohta.	Kui olete näiteks allkasutaja kemikaaliohutuse aruande koostamisel viinud läbi katseid, et täpsustada DNEL-/PNEC-väärtusi, on teil kohustus seda teavet tarneahelas ülespoole edastada. Kui te ei ole katseid läbi viinud, kuid olete nende väärtuste kohta jõudnud teistsugusele järeldusele, sest kasutate teisi andmeid või käsitlete neid erinevalt, võite sellest tarneahelas ülespoole teavitada.
9: Füüsikaliskemilised omadused 10: Püsivus ja reaktsioonivõime 11: Toksilisus 12: Ökotoxilisus		Katsete või praktilise kogemuse käigus või muudest allikatest saadud uut teavet tuleb edastada tarnijale, kui see on tarnijalt saadud aine või segu puhul asjakohane.
(2), (3), 15, (16): R-laused või ohulaused		Võtke tarnijaga ühendust ja selgitage välja, kas tarnija klassifitseerib ainet teisiti või on ohutuskaardil eksitus.

Kõik tegutsejad, kelle käsutuses on uut ohuteavet, peaksid sellest kohe tarnijat teavitama, hoolimata sellest, kas konkreetne tarnija on aine registreerija. Kõigepealt võite edastada üksnes seda, et teil on aine või segu kohta uut teavet, ja saadud tulemused. Katsearuannet ei ole vaja edastada. Kui tarnija on katsearuande saamisest huvitatud, võite pidada sellise teabe edastamise tingimuste üle läbirääkimisi. NB! Kui saate ise oma klientidelt uut ohuteavet, on teil kohustus edastada see tarneahelas ülevälpool olevale tegutsejale.

Allkasutajal on ka võimalus taotleda andmete valdajana aineteabe vahetuse foorumi liikmeks saamist, et jagada asjakohast teavet. Täpsem kirjeldus on „Andmete jagamise juhendis”⁷⁴.

Tarneahelas ülespoole ohuteabe edastamisele ei ole konkreetseid ajalisi piiranguid. Sellist teavet tuleb edastada võimalikult kiiresti pärast seda, kui olete tuvastanud, et teil on võrreldes tarnijalt saadud teabega uus teave. Uue teabe esitamise kohustus kehtib nii ohutuskaardi

⁷⁴ echa.europa.eu/guidance-documents/guidance-on-reach.

põhiosa kui ka kokkupuutestsenaariumi kohta. NB! Selline tarneahela teabevahetus ei puuduta ECHA teavitamist.

Uus ohuteave võib mõjutada teie tarnija soovitusi riskijuhtimismeetmete kohta. Kui olete segude tootja, tuleb teil kontrollida, kas uus teave nõuab teie segu korral uue ohutusteabe edastamist teie klientidele (vt ka käesoleva juhendi 7. peatükk).

6.3 Riskijuhtimismeetmete asjakohasuse teabe edastamine tarneahelas ülespoole

REACH-määruse artikkel 34: *Kõik aine või segu tarneahelas tegutsejad edastavad tarneahelas neist vahetult ülevalpool olevale kasutajale või levitajale järgmist teavet:*

(a)[...]

(b) *muud teavet, mis võib seada kahtluse alla talle esitatud ohutuskaardil määratletud riskijuhtimismeetmed; see edastatakse ainult kindlaksmääratud kasutusala kohta.*

Selle REACH-määruse sätte eesmärk on tagada, et teile edastatud ohutuskaardil ja/või kokkupuutestsenaariumil määratletud riskijuhtimismeetmed, mida teil tuleb võtta, on riskide ohjamiseks piisavad. See tähendab ka, et võite kahtluse alla seada tarnija soovitusi, mis ei ole tehniliselt teostatavad. Lühidalt öeldes parandab teabevahetus tarnijaga küsitavate riskijuhtimismeetmete asjakohasuse üle ohutuskaartide kvaliteeti. Teabevahetuse kohustus kehtib nii ohutuskaardi põhiosa kui ka kokkupuutestsenaariumi suhtes.

Ohutuskaardi 8. jaos on toodud riskijuhtimismeetmed kõikidele kindlaksmääratud kasutusaladele. Need riskijuhtimismeetmed on üldised või ainult viitavad kokkupuutestsenaariumis hõlmatud kasutusala spetsiifilistele riskijuhtimismeetmetele. Selles alajaotises on mõned näited, mille puhul võib tekkida küsimus, et ohutuskaardi 8. jaos märgitud riskijuhtimismeetmed ei pruugi olla asjakohased. See kehtib nii kvantitatiivsetele kui ka kvalitatiivsetele meetmetele.

- Soovitatud meetmed ei ole tõhusad seda tüüpi ainete korral: kui näiteks tarnija soovib heitgaasi põletamist metalle sisaldava segu töötlemisel. Põletamine eemaldab ainult orgaanilisi ühendeid, mitte metalle (mis eralduvad keskkonda vastavate metallidena või mitmesuguste metallühenditena).
- Soovitatud meetmed on liiga ranged: näiteks kogu käsivart katvad kaitsekindad aine korral, millel ei ole klassifitseeritud akuutset mõju. Soovitatud meetmed kehtivad kokkupuutevormile, mida ei esine: näiteks soovitatakse kasutada gaasipuhastit mittelenduvate ainete korral.

Kui teie olemasolev praktika erineb soovitatust, ei pruugi see ainult tähendada, et esitatud meetmed on ebakorrektsed, vaid ka seda, et meetmed on asjakohased mõne teise, kuid mitte teie kindlaksmääratud kasutusala korral, või et teie võetud meetmed ei ole konkreetse aine või segu korral ohutud. Teine põhjus võib olla selles, et teie paigaldised on kohaldatud teistele ohtlikumatele ainetele ja seetõttu on teie kasutustingimused rangemad kui tarnija soovitatud. See ei pruugi tähendada, et soovitatud riskijuhtimismeetmed on ebakorrektsed. Selgitage välja, miks te kasutate ainet või segu teistmoodi, ja dokumenteerige saadud tulemused. Siinjuures võivad abiks olla tehniliselt personalilt saadav teave (mõõtmisi pole võimalik läbi viia) või tervise-, ohutuse- ja keskkonnajuhtimise protsesside (riskihindamine / mõõtmistulemused / uus ohuteave) teave.

REACH-määrus ei täpsusta, millist teavet ja millisel kujul tuleb ebakorrektsete riskijuhtimismeetmete teabevahetuse korral edastada. Teil tuleb edastada piisavalt teavet, mis põhjendaks teie hinnangut. Teabe liik oleneb põhjusest, miks te soovitusi küsitavaks peate. Kui teie hinnangul ei ole meetmed tõhusad või on liiga ranged, tuleb teil selgitada, miks te nii arvate, ning viidata näiteks oma käitlemistingimustele ja riskihindamistel saadud tulemustele. Kui soovitus on vastuolus kehtivas klassifikatsiooni või märgistusega või olemasolevate õigusaktidega (nt keemiliste mõjurite direktiivis toodud riskijuhtimismeetmete hierarhia),

piisab sellele viitamisest. Kui edastate teavet kokkupuutestsenaariumis kirjeldatud riskijuhtimismeetmete kohta, võib edastatav teave sisaldada näiteks kokkupuutestsenaariumi hindamise dokumente, mõõtmistulemusi või mis tahes muud tüüpi teavet, mis põhjendaks teie hinnangut.

Peale teile edastatud riskijuhtimismeetmetele reageerimise võite edastada ennetavalt oma tarnijale teavet, et teie kasutustingimused oleksid tema kokkupuutestsenaariumis hõlmatud (vt käesoleva juhendi 3. peatükk).

Kui tarnija saab teilt teavet, tuleb tal oma kemikaaliohutuse hinnang üle vaadata ja hinnata, kas riskijuhtimismeetmeid oleks vaja muuta ohutuskaardil või vastava(te)s kokkupuutestsenaariumi(de)s või mõlemas. Vastusena teie päringule võib tarnija teilt saadud teabe alusel muuta oma soovitusi või esitada vastuväite, et teie edastatud teave ei muuda tema soovitusi küsitavateks. Viimasel juhul ei pruugi tarnija oma soovitusi muuta ja teie ei pruugi saada ajakohastatud ohutuskaarti. Tarnija võib ka otsustada oma hinnangut mitte korrata, kui ta leiab, et see on liiga koormav, või otsustada uue teabe alusel määrata teie kasutusala mittesoovitavaks kasutusalaaks. Käesoleva juhendi 4. peatükis on kirjeldatud, mis on viimasel juhul teie edasised võimalused.

6.4 Aine uue klassifikatsiooni teatamine ECHA-le

Artikkel 38 lõige 4: Allkasutaja annab ametile teada, kui aine temapoolne klassifikatsioon erineb tarnija omast.

Kui olete aine klassifitseerinud ja teie klassifikatsioon erineb kõikide teie tarnijate klassifikatsioonidest (eraldi ainete korral ohutuskaardi 2. jaos ja segu koostises oleva aine korral 3. jaos), tuleb teil oma klassifikatsioonist ECHA-t teavitada. See teave lisatakse ECHA andmebaasis vastava aine klassifikatsiooni ja märgistusandmikku.

Enne ECHA-le oma klassifikatsiooni teatamist on soovitatav võtta ühendust oma tarnija(te)ga ja arutleda, kas on võimalik kokku leppida ühises klassifikatsioonis. Tarnija teavitamine on kohustuslik, kui kasutate klassifikatsiooni määramisel uut teavet, mida tarnija ei ole arvestanud (vt jaotis 6.2). Kui lepite tarnijaga klassifikatsioonis kokku ja see kantakse tarnija ajakohastatud ohutuskaardile, ei ole teil vaja ECHA-t teavitada.

Oma klassifikatsioonist teavitamise kohustus kehtib ainult ainetes/segudes olevate ainete korral, mida kasutate koguses vähemalt 1 tonn aastas (REACH-määruse artikli 38 lõige 5). Praktilised juhised, kuidas teavitada allkasutaja klassifikatsioonist ECHA-t, on allkasutajate aruannete küsimuste-vastuste jaotises⁷⁵.

⁷⁵ echa.europa.eu/qa-display/-/qadisplay/5s1R/view/reach/downstreamusersreports.

7 Segudega seotud teabevahetus tarneahelas

Selles peatükis on juhiseid allkasutajatele, kes toodavad segusid. Siin on kirjeldatud peamisi segudega seotud REACH-määruse kohaseid kohustusi ja kuidas edastada segude ohutu kasutamise kohta tarneahelas teavet.

Segude tootjaile oluline lisateave on ka „CLP-määruse kriteeriumide rakendamise juhendis”, kus käsitletakse segude klassifitseerimist, juhend on ECHA CLP-määrust selgitavas jaotises,⁷⁶ ja „Ohutuskaartide koostamise juhendis”⁷⁷.

Segu on määratletud REACH-määruse artikli 3 lõikes 2 ja CLP-määruse artikli 2 lõikes 8 kui „kahest või enamast ainest koosnev segu või lahus”. Segu võib olla vedelas, gaasilises või tahkes (nt sulamid ja plastgraanulid) olekus. Lahustiga (nt veega) lahjendatud aine on segu.

Segu füüsiline olek võib mõjutada kokkupuute taset segus oleva ainega kindlaksmääratud kasutusalaal. Seda tuleb silmas pidada kasutustingimuste määramisel, et riskid oleksid piisavalt ohjatud.

See peatükk on mõeldud eeskätt segude tootjaile, kuid see on asjakohane ka ümberpakendajatele ja kõigile tootjaile, importijaile või levitajaile, kes segu turule viivad. Rollide kirjeldused on 2. peatükis.

7.1 REACH-määruse kohased segudega seotud õiguslikud kohustused

Allpool on segude tootjate kõige olulisemad REACH-määruse kohased õiguslikud kohustused seoses segude kohta teabe edastamisega. Tervikpildi huvides on lisatud ka viited mõnele asjakohasele CLP-määruses toodud kohustusele. Joonisel 5 on peamiste kohustuste otsustusdiagramm.

REACH-määruse artiklid, mis kehtivad esmajoones segude tootjaile, koos kommentaaride ja selgitustega, on tabelis 14. Tabel hõlmab REACH-määruse IV jaotises toodud segudega seotud kohustusi.

Segude tootjana võivad olla teil järgmised kohustused:

1. Segude klassifitseerimine, märgistamine ja pakendamine

- i. Kuni 1. juunini 2015 peab segude klassifikatsioon vastama ohtlike valmististe direktiivi (DPD 1999/45/EÜ) nõuetele. Enne seda kuupäeva võib vabatahtlikult rakendada ka CLP-määruse klassifikatsiooni. Märgistus peab vastama DPD- või CLP-määruse nõuetele. Kui märgistamine vastab CLP-nõuetele, peab olema lisatud ka CLP-määrusele vastav klassifikatsioon;
- ii. Pärast 1. juunit 2015 peab klassifitseerimine, märgistamine ja pakendamine vastama CLP-määruse nõuetele, kuid segusid, mis on viidud turule DPD-määruse nõuete kohaselt enne 1. juunit 2015, ei ole CLP-määruse nõuete kohaselt enne 1. juunit 2017 (CLP-määruse artikkel 61) kohustuslik ümber märgistada ega pakendada.

⁷⁶ echa.europa.eu/regulations/clp.

⁷⁷ Vt echa.europa.eu/guidance-documents/guidance-on-reach.

Tarnija peab ECHA-t ainete (või segu koostises olevate ainete) klassifikatsioonist teavitama, kui tema on aine tootja või importija ning registreerimisprotsessi käigus (CLP-määruse artikkel 40) ei ole aine klassifikatsiooni ja märgistust teatatud.

2. Segude ohutuskaartide koostamine REACH-määruse II lisa (muudetud määrusega 453/2010) kohaselt:

- i. kõikidele segudele, mis on klassifitseeritud ohtlikuks ja mida tarnitakse allkasutajatele ja levitajatele;
- ii. päringu kohaselt segudele, mis ei ole klassifitseeritud ohtlikuks, kuid mille koostises on (REACH-määruse artikkel 31 lõige 3):
 - vähemalt üks tervist või keskkonda ohustav aine, mille individuaalne kontsentratsioon on mittegaasiliste segude puhul ≥ 1 massiprotsenti ja gaasiliste segude puhul $\geq 0,2$ mahuprotsenti, või
 - püsiv, bioakumulatiivne ja toksiline või väga püsiv ja väga bioakumulatiivne aine, mille individuaalne kontsentratsioon on $\geq 0,1$ massiprotsenti (üksnes mittegaasilised segud), või
 - kandidaatainete loetellu lisatud väga ohtlikud ained, mis tuleb autoriseerida teistel põhjustel ja mille individuaalne kontsentratsioon on $\geq 0,1$ massiprotsenti (üksnes mittegaasilised segud), või
 - ained, mille suhtes on ühenduses kehtestatud töökeskkonna kokkupuute piirväärtused.

Ülalmärgitud (i) kohustuse korral kehtib ka üks erand. Kui segu müüakse või tehakse kättesaadavaks laiemale üldsusele ja piisav teave ohutu kasutamise kohta on tagatud, ei ole vaja edastada ohutuskaarti muul juhul kui allkasutaja või levitaja vastava päringu korral. Need kohustused on loetletud REACH-määruse artiklis 31.

3. Kui ohutuskaart ei ole nõutud, edastage asjakohast teavet tarneahelas allapoole:

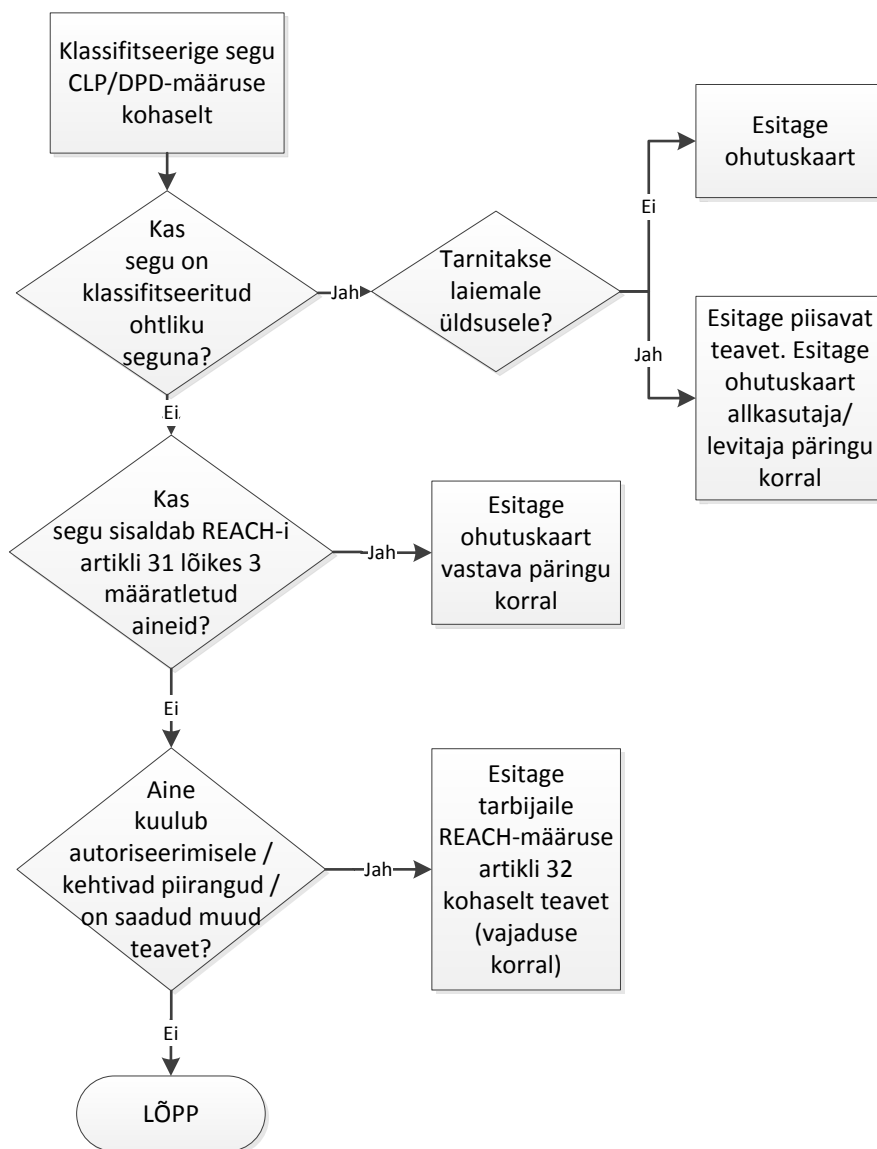
- i. edastage autoriseerimise ja piirangutega ning ohutu kasutamisega seotud teavet;
- ii. edastage registreerimisnumber ainete korral, millele kehtib autoriseerimise kohustus, piirangud või mille puhul on vaja edastada teavet ohutute kasutustingimuste rakendamiseks.

Teabevahetuseks kasutatavad vahendid sõltuvad teabe mahust, kuid selleks võib kasutada näiteks tootele lisatud tutvustusmaterjale, toote teabelehti ja märgistust. Need kohustused on loetletud REACH-määruse artiklis 32.

4. Üldiste allkasutajatele kehtivate kohustuste täitmine. Allkasutajate kohustusi on kirjeldatud REACH-määruse V jaotises ja neid on selgitatud mujal selles juhendis. Peamiselt tuleb teil teada järgmist:

- i. edastage oma tarnijale segudes oleva(te) aine(te) kasutusala kohta teavet, et muuta need kindlaksmääratud kasutusaladeks. See ei ole kohustuslik. Vaadake täpsemalt 3. peatükist.
- ii. kontrollige, kas teie kasutusala(d) (ja teie klientide eeldatavad kasutusala(d)) on hõlmatud tarnijatelt saadud teabes. Rakendage või soovitage ohutuskaardi kokkupuutestsenaariumis (kas ohutuskaardi lisana või selle põhiosas) toodud tingimusi või leidke alternatiivne lahendus. 4. peatükis on lähemalt selgitatud olemasolevaid võimalusi ja neist lähtuvaid kohustusi.

- iii. teavitage tarneahelas ülespoole, kui saadud ohutuskaardil kirjeldatud riskijuhtimismeetmete asjakohasuse suhtes esineb küsitavusi või kui teile saab teatavaks uut ohuteavet. Täpsemalt lugege 6. peatükist.

Joonis 5. Kokkuvõttev diagramm, millal tuleb allkasutajatele ja levitajatele edastada segu ohutuskaart või muud teavet segu kohta. NB! Tarnija ei ole kohustatud edastama tarbijatele ohutuskaarti.

Tabel 14. Segude tootjaile kehtivad REACH-määruse IV jaotises toodud õiguslikud kohustused koos selgitustega

REACH-määruse artikkel	Määruse tekst	Selgitus
Artikkel 31 lõige 1	<p><i>(...) segu tarnija esitab (...) segu saajale II lisa kohaselt koostatud ohutuskaardi, kui</i></p> <p><i>a) (...) segu vastab direktiivi 1999/45/EÜ kohaselt ohtlikuks klassifitseerimise kriteeriumidele, (...)</i></p> <p>.....</p>	<p>Ohutuskaart on nõutud juhul, kui segu on klassifitseeritud DPD-määruse kohaselt ohtlikuks. Ohutuskaardile esitatavad nõuded on toodud REACH-määruse II lisas. Täpsemad juhised on „<i>Ohutuskaartide koostamise juhendis</i>”.</p> <p>1. juunil 2015 mõned II lisa nõuded muutuvad, kui toimub üleminek CLP-määrusele. Enne 1. juunit 2015 turuleviidavate segude ohutuskaarte (vastavad DPD-määrusele) ei ole vaja täiendada enne 1. juunit 2017. Kui aga toote märgistus vastab CLP-määrusele, peab ka ohutuskaart vastama II lisa hilisemale versioonile (juuni 2015).</p> <p>NB! Ohutuskaardi edastamise kohustus kehtib mitte ainult REACH-määruse kohaselt registreeritud ainetele ja segudele, vaid kõikide ohtlike ainete ja segude korral. REACH-määruse artikli 31 lõike 1 alapunktid b ja c kehtivad ainult ainete korral.</p> <p>Saajad on allkasutajad ja levitajad (sealhulgas jaemüüjad). Tarbija ei ole saaja ja seega ei esine kohustust tarbijatele ohutuskaarti edastada.</p>
Artikkel 31 lõige 2	<p><i>Iga tarneahelas tegutseja, kes on vastavalt artiklitele 14 või 37 kohustatud teostama aine kemikaaliohutuse hindamise, tagab, et ohutuskaardil sisalduv teave on vastavuses kõnealuses hinnangus sisalduva teabega.</i></p> <p><i>Kui ohutuskaart koostatakse segu jaoks ning tarneahelas tegutseja on koostanud segu kohta kemikaaliohutuse hinnangu, piisab sellest, kui ohutuskaardil sisalduv teave vastab segu kohta koostatud</i></p>	<p>Ohutuskaardil toodud teave peab vastama aine kemikaaliohutuse hinnangule. Kui kemikaaliohutuse hinnang viiakse läbi segu kohta tervikuna, peab ohutuskaart põhinema sellisel kemikaaliohutuse hinnangul.</p> <p>REACH-määruses ei ole määratletud segu kemikaaliohutuse hinnangut. REACH-määruse I lisa (registreerijale) ja XVII lisa</p>

	<p>kemikaaliohutuse aruandele, mitte iga segu koostisesse kuuluva üksiku aine kohta koostatud kemikaaliohutuse aruandele.</p>	<p>(allkasutajale) käsitlevad eraldi ainete kemikaaliohutuse hinnangut/aruannet.</p>
<p>Artikkel 31 lõige 3⁷⁸</p>	<p>Tarnija esitab saajale taotluse korral vastavalt II lisale koostatud ohutuskaardi, kui segu ei klassifitseerita ohtlikuks vastavalt direktiivi 1999/45/EÜ artiklitele 5, 6 ja 7, kuid selle koostisesse kuulub</p> <p>a) mittegaasiliste segude puhul vähemalt 1 massiprotsent ja gaasiliste segude puhul vähemalt 0,2 mahuprotsenti vähemalt ühte tervist või keskkonda ohustavat ainet, või</p> <p>b) mittegaasiliste segude puhul vähemalt 0,1 massiprotsenti vähemalt ühte XIII lisas sätestatud kriteeriumide kohaselt püsivat, bioakumuleeruvat ja toksilist või väga püsivat ja väga bioakumuleeruvat ainet või ainet, mis on võetud muudel kui punktis a osutatud põhjustel artikli 59 lõike 1 kohaselt koostatud loetellu, või</p> <p>c) aine, mille suhtes on ühenduses kehtestatud töökeskkonnas kokkupuute piirväärtused.</p>	<p>Vastava taotluse korral tuleb ohutuskaart edastada ka juhul, kui segu ei ole klassifitseeritud ohtlikuks, kuid vastab punktidele a, b või c:</p> <p>a) kontsentratsioonipiirid kehtivad ka siis, kui aine ei ole klassifitseeritud ohtlikuks,</p> <p>b) PBT-/vPvB-ainete korral kehtib see nii ainete kohta, mis on tuntud kui PBT-/vPvB-ained, kui ka ainete kohta, mida käsitletakse PBT-/vPvB-ainetena. Artikli 59 lõike 1 kohaselt koostatud loetelu on kandidaatainete loetelu, mis lõpuks lisatakse autoriseerimist nõudvate ainete loetellu,</p> <p>c) see punkt kehtib hoolimata aine kontsentratsioonist segus.</p> <p>CLP-määruse kohaselt peab ohutuskaart olema edastatud vastava taotluse korral, kui teatud aineid esineb segus rohkem kui 0,1% (sealhulgas 2. kategooria kantserogeenid või 1. või 2. kategooria toksilised ained. Vt tabelid 3.6.2 ja 3.7.2 CLP-määruses)</p>
<p>Artikkel 31 lõige 4</p>	<p>Ohutuskaarti ei ole vaja esitada, kui (...) direktiivi 1999/45/EÜ kohaselt ohtlikud segud, mida pakutakse või müüakse üldsusele, on varustatud piisava teabega, mille alusel kasutajal on võimalik rakendada asjakohaseid meetmeid tervise, ohutuse ja keskkonna kaitseks, välja arvatud juhul, kui allkasutaja või levitaja taotleb ohutuskaardi esitamist.</p>	<p>Ohtlikuks klassifitseeritud segude korral nõuab artikli 31 lõige 1 tarnijalt ohutuskaardi esitamist allkasutajatele või levitajatele (kasutatakse ka mõistet „saajad“).</p> <p>Kui aga need segud on kättesaadavad ka laiemale üldsusele, ei kehti ohutuskaardi esitamise nõue, kui tarnija esitab piisavalt</p>

⁷⁸ NB! Pärast 1. juunit 2015 muudetakse seda artiklit seoses segude ohtlikuks klassifitseerimisega ja segus olevate ainete klassifitseerimisega, mis tekitavad kohustusi (CLP-määruse artikkel 59).

		<p>teavet, näiteks toote märgistusel või tutvustaval materjalil, millega on tagatud, et segu on võimalik kasutada inimeste tervist või keskkonda kahjustamata.</p> <p>Tarnija peab tagama, et (i) saajale esitatav teave on piisav ja (ii) segu pakutakse või müüakse laiemale üldsusele.</p> <p>Saajal on õigus saada ohutuskaart, kui ta on teinud vastava taotluse. Tarnijal ei ole kohustust esitada tarbijale ohutuskaarti.</p>
Artikkel 31 lõige 5	<i>Ohutuskaart esitatakse nende liikmesriikide ametlikes keeltes, kus aine või segu turule viiakse, kui asjaomane (asjaomased) liikmesriik (liikmesriigid) ei sätesta teisiti.</i>	<p>Kokkupuutestsenaariumid on ohutuskaardi osa ja nõue esitada teave liikmesriigi ametlikus keeles laieneb ka kokkupuutele, kui vastav liikmesriik ei ole sätestanud teisiti.</p> <p>Segude tootjad võivad esitada taotluse teistes keeltes kokkupuutestsenaariumi saamiseks (nt inglise keeles), et lihtsustada erinevatest riikidest saadud teabe võrdlemist. Tarnijal ei ole õiguslikku kohustust sellist taotlust rahuldada, kuid ta võib seda teha ärilistel kaalutlustel.</p>
Artikkel 31 lõige 6	<i>Ohutuskaardile märgitakse kuupäev ning see sisaldab järgmisi lahtreid: ...</i>	Ohutuskaardi pealkirjad on loetletud artikli 31 lõikes 6.
Artikkel 31 lõige 7	<i>Iga tootmisahelas tegutseja, kellelt nõutakse kemikaaliohutuse aruande koostamist vastavalt artiklitele 14 või 37, lisab ohutuskaardi lisana kindlaksmääratud kasutusalasid hõlmavad asjakohased kokkupuutestsenaariumid (sealhulgas vajaduse korral kasutus- ja kokkupuutekategooriad) (...)</i>	<p>Segude tootjal võib olla kohustus koostada kemikaaliohutuse aruanne, kui tema enda või tema kliendi kasutusala registreeritud aine korral on väljaspool kokkupuutestsenaariumis toodud tingimusi (artikkel 37). Kui segude valmistaja on ka tootja või importija, võib tal olla kemikaaliohutuse aruande koostamise kohustus, kui talle kehtivad artikli 14 nõuded.</p> <p>Kui segude tootja koostab kemikaaliohutuse aruande, tuleb tal lisada kõik asjakohased kokkupuutestsenaariumid ohutuskaardi lisana.</p>
Artikli 31 lõige 7	<i>Iga allkasutaja võtab arvesse talle edastatud ohutuskaardil olevaid</i>	Segude tootja peab edastama asjakohast

<p>jätkub</p>	<p><i>asjakohaseid kokkupuutestsenaariume ja kasutab muud seal leiduvat asjakohast teavet oma kindlaksmääratud kasutusala jaoks ohutuskaardi koostamisel.</i></p>	<p>teavet tarneahelas. Teavet on võimalik saada talle esitatud kokkupuutest ja ohutuskaardilt. Segude tootja võib:</p> <p>(i) lisada asjakohast teavet ohutuskaardi põhiossa,</p> <p>(ii) lisada segu ohutu kasutamise teavet ohutuskaardile,</p> <p>(iii) lisada asjakohaseid kokkupuutestsenaariume ohutuskaardile.</p> <p>Kui kokkupuutestsenaariumis kirjeldatud tingimusi ei rakendata ega soovitata, toob see kaasa spetsiifilisi õiguslikke kohustusi (artikkel 37 lõige 4). Seega on soovitatav, et ohutuskaardil kirjeldatud kasutustingimused, mis on saadud segu koostises oleva aine kokkupuutestsenaariumist, oleksid selgelt väljendatud. Täpsemalt vt jaotises 7.2.3.</p>
<p>Artikkel 31 lõige 7 (jätkub)</p>	<p><i>Iga levitaja edastab talle edastatud ohutuskaardil olevad asjakohased kokkupuutestsenaariumid ja kasutab muud seal leiduvat asjakohast teavet oma ohutuskaardi koostamisel nende kasutusala jaoks, mille kohta ta on edastanud teavet vastavalt artikli 37 lõikele 2.</i></p>	<p>See säte tagab, et allkasutajad, kes on oma kasutusala teatavaks teinud, saavad ohutu kasutamise teavet kokkupuutestsenaariumis, mitte ohutuskaardi põhiosas.</p>
<p>Artikkel 31 lõige 8</p>	<p><i>Ohutuskaart esitatakse paberandjal või elektrooniliselt tasuta hiljemalt aine või segu esmakordse tarnimise kuupäevaks.</i></p>	<p>Kui ohutuskaarti ei ole vaja edastada (artikli 31 lõige 4), on tavaliselt lubatud teatud mõistlik ajavahemik ohutuskaardi edastamiseks pärast vastava taotluse saamist.</p>
<p>Artikkel 31 lõige 9</p>	<p><i>Tarnijad ajakohastavad ohutuskaarti viivitamata järgmistel juhtudel:</i></p> <p>(a) <i>niipea, kui ilmneb riskijuhtimismeetmeid mõjutada võiv või ohtusid käsitlev uus teave;</i></p> <p>(b) <i>pärast autoriseeringut või selle andmisest keeldumist;</i></p> <p>(c) <i>pärast piirangu kehtestamist.</i></p> <p><i>Teabe uus, kuupäevaga varustatud variant, mis kannab märget „Läbi</i></p>	<p>Segude tootja peab oma ohutuskaarti täiendama kohe, kui esineb vajadus ohutusala nõuete või ohuteabe muutmise järele, või kui leidub uut teavet autoriseeringu või piirangu kohta.</p> <p>Kui segude tootjad saavad registreeritud aine laiendatud ohutuskaardi, sisaldab see tõenäoliselt uut teavet näiteks</p>

	<p>vaadatud: (kuupäev)", esitatakse paber kandjal või elektroonsel kujul tasuta kõigile, kellele on ainet või segu eelneva 12 kuu jooksul tarnitud. Kõik registreerimisele järgnevad ajakohastused peavad olema varustatud registreerimisnumbriga.</p>	<p>riskijuhtimismeetmete, DNEL-/PNEC-väärtuste või uue klassifikatsiooni kohta. Segude tootjad peavad kontrollima, kas neil tuleb esitatud teabe alusel oma ohutuskaarti ajakohastada.</p>
Artikkel 31 lõige 10	<p>(...) Kui segud on klassifitseeritud määruse (EÜ) nr 1272/2008 kohaselt alates selle jõustumisest kuni 1. juunini 2015, võib selle klassifikatsiooni lisada kemikaali ohutuskaardile koos klassifikatsiooniga direktiivi 1999/45/EÜ kohaselt. 1. juunini 2015, mil ained ja segud nii klassifitseeritakse kui märgistatakse määruse (EÜ) 1272/2008 kohaselt, esitatakse see klassifikatsioon ohutuskaardil koos aine, segu ja selle koostisainete klassifikatsiooniga vastavalt direktiivile 67/548/EÜ ja 1999/45/EÜ.</p>	<p>Kuni 1. juunini 2015 kehtib segude klassifitseerimisel üleminekukord. Selle kuupäevani peaks segu ohutuskaart sisaldama klassifitseerimisteavet DPD-direktiivi nõuete kohaselt. Kuid ohutuskaart võib sisaldada ka CLP-määruse kohast klassifikatsiooni, kui see on kättesaadav.</p> <p>Kui aga aine või segu on klassifitseeritud ja märgistatud CLP-määruse kohaselt enne 1. juunit 2015, peab ohutuskaardil esitatud klassifikatsioon vastama nii CLP-määruse kui ka DSD/DPD-direktiivi nõuetele.</p>
Artikkel 32 lõige 1	<p>Kõik (...) segu koostisaine aine tarnijad, kes ei pea esitama ohutuskaarti vastavalt artiklile 31, esitavad saajale järgmise teabe:</p> <p>a) (...) registreerimisnumber või -numbrid, kui need on olemas, seoses iga ainega, mille kohta edastatakse teavet käesoleva lõike punktide b, c või d kohaselt;</p> <p>b) (...) üksikasjad (...) autoriseeringu või sellest keeldumise kohta;</p> <p>c) (...) kehtestatud piirangute üksikasjad;</p> <p>d) muu kättesaadav ja asjakohane teave aine kohta, mis on vajalik asjakohaste riskijuhtimismeetmete määratlemiseks ja kohaldamiseks (...)</p>	<p>Kui REACH-määruse artikli 31 kohaselt tuleb esitada ohutuskaart, tuleb segu tarnijal edastada saajale REACH-määruse artikli 32 lõikes 2 määratletud teave. Sellega on tagatud, et saaja saab alati asjakohaste riskijuhtimismeetmete kohta vajalikku teavet.</p>
Artikkel 32 lõige 2	<p>Lõikes 1 osutatud teave edastatakse tasuta paber kandjal või elektrooniliselt hiljemalt aine või segu koostisaine esimese tarne ajal, mis toimub pärast 1. juunit 2007.</p>	<p>Nagu ohutuskaardi puhul, tuleb tarnijal ka sellist teavet saajale aktiivselt edastada.</p>
Artikkel 32 lõige 3	<p>Tarnijad ajakohastavad nimetatud teavet viivitamata järgmistel juhtudel:</p> <p>a) niipea, kui ilmneb riskijuhtimismeetmeid mõjutada võiv või ohtusid käsitlev uus teave;</p>	<p>Kirjeldatud tingimuste korral tuleb lõikes 1 kirjeldatud teave kohe ajakohastada. Tingimused on samad mis ülalmärgitud artikli 31 lõikes 9 kirjeldatud tingimused.</p>

	<p>b) pärast autoriseeringut või sellest keeldumist; c) pärast piirangu kehtestamist, Lisaks esitatakse kaasajastatud teave paber kandjal või elektroonselt tasuta kõigile varasematele saajatele, kellele on ainet või segu eelneva 12 kuu jooksul tarnitud. Kõik registreerimisele järgnevad ajakohastused peavad olema varustatud registreerimisnumbriga.</p>	<p>NB! Artikkel 32 käsitleb saajaid, esmajoones allkasutajaid ja levitajaid. Need nõuded ei kehti tarbijatele edastatava teabe kohta.</p>
Artikkel 33	<p>Kohustus edastada teavet toodetes sisalduvate ainete kohta.</p>	<p>Sellest lähemalt juhendi 8. peatükis ja terviklik ülevaade on „Toodetes sisalduvatele ainetele esitatavate nõuete juhend“.</p>
Artikkel 34	<p>Kõik aine või segu tarneahelas tegutsejad edastavad tarneahelas neist vahetult ülevalpool olevale kasutajale või levitajale järgmist teavet; a) uut teavet ohtlike omaduste kohta, hoolimata asjaomastest kasutusalaadest; b) muud teavet, mis võib seada kahtluse alla talle esitatud ohutuskaardil määratletud riskijuhtimismeetmed; see edastatakse ainult kindlaksmääratud kasutusalaade kohta. (...).</p>	<p>Kui segude tootjale või allkasutajale saab teatavaks mis tahes uut teavet aine või seguga seotud ohtude kohta, tuleb neil oma tarnijat sellest teavitada.</p> <p>Teile võib näiteks ilmned, et kokkupuutestsenaariumis või ohutuskaardil märgitud riskijuhtimismeetmed ei ole piisavad (nt aine või segu koostises oleva ainega kokkupuutega seostatava haiguse tekkimisel, kuigi järgiti kokkupuutestsenaariumis toodud soovitusi).</p> <p>Kokkupuutestsenaariumis või ohutuskaardil soovitatavad riskijuhtimismeetmed võivad olla ka liiga ranged (töökoha seireandmete ja ulatuslike tervise järelevalve andmete alusel).</p> <p>Tarneahelas ülespoole teavitamist käsitletakse põhjalikumalt 6. peatükis.</p>
Artikkel 35	<p>Tööandja tagab töötajatele ja nende esindajatele juurdepääsu vastavalt artiklitele 31 ja 32 esitatud teabele, mis on seotud nende poolt töö käigus kasutatavate ainete või segudega või ainete ja segudega, millega nad võivad töö käigus kokku puutuda.</p>	<p>„Esitatud teave“ hõlmab mis tahes piisavat teavet, kui segu müüakse laiemale üldsusele ja kehtib artikli 31 lõikes 4 väljendatud erand.</p> <p>Kui aga ohutuskaardil toodud lisateave on oluline ohutu kasutamise tagamiseks, tuleb ohutuskaart teha kättesaadavaks töötajatele</p>

		ja nende esindajatele.
Artikkel 36	<i>Teabe säilitamise kohustus</i>	Selles artiklis on toodud üksikasjad teabe talletamise ja säilitamise kohta.

Lisateave on „Ohutuskaartide koostamise juhendis“.

7.2 Segude kasutustingimuste teabe edastamine ohutuskaardil

Segude tootjal on kohustus „võtta arvesse talle edastatud ohutuskaardil olevaid asjakohaseid kokkupuutestsenaariume ja kasutada muud seal leiduvat asjakohast teavet oma kindlaksmääratud kasutusala jaoks ohutuskaardi koostamisel” (REACH-määruse artikli 31 lõige 7). Selle eesmärk on koondada teavet, mis aitab kaitsta tervist ja keskkonda saajale lihtsalt arusaadaval moel.

Selles jaotises on kirjeldatud, kuidas segude tootja saab seda kohustust täita. Selgitatakse, kuidas segude tootja saab:

- **koondada teavet**, mida ta on oma tarnijatelt saanud, et see oleks edasiseks töötamiseks kergesti juurdepääsetav (alajaotis 7.2.1);
- **tuvastada teavet**, mis on asjakohane tarneahelas allapoole edastamiseks (alajaotis 7.2.2);
- **edastada teavet** tõhusal viisil (alajaotis 7.2.3).

7.2.1 Tarnijalt saadud ainete ja segude teabe koondamine

Segude tootjana ostate tõenäoliselt aineid ja segusid mitmelt tarnijalt. Erinevatelt tarnijatelt saadud teave võib erineda nii vormilt kui ka kasutusala ja kasutustingimuste kirjelduse poolest.

Kõigepealt tuleb teil erinevatelt tarnijatelt saadud teave koondada ning alles seejärel saate tuvastada ja valida teabe, mida tarneahelas allapoole edastada. Te saate vahetult võrrelda ainete, kasutusala ja kasutustingimuste kohta edastatud teavet.

Teabe koondamisel ja erinevate laiendatud ohutuskaartide andmete ühtlustamisel võib esineda probleeme, eriti REACH-määrusega nõutava tarneahela teabevahetuse esimeses faasis. Probleeme võivad tavaliselt põhjustada kokkupuutes olevad lüngad või vastandlik teave ning ajaline erinevus teabe saamise ja avaldamise vahel.

Allpool on juhised, kuidas selliseid probleeme lahendada. Mõnda aspekti on käsitletud lähemalt 4. peatükis.

7.2.1.1 Teabe koondamise juhised

Allpoolsed juhised on ette nähtud selleks, et abistada tarnijatelt saadud teavet koondada. Kõik juhised ei pruugi sobida igale olukorrale sõltuvalt sellest, milliseid meetodeid te teabe tuvastamiseks ja edastamiseks kasutate.

Tarnijatelt teabe saamine

- i. Kontrollige, kas teie segus olevad ained on registreeritud REACH-määruse kohaselt ja kas teil on vaja saada nende ainete kohta kokkupuutestsenaariumeid.
- ii. Kui te peaksite saama mõnele segu tootmises kasutatavale ainele (nii eraldi kui ka segus olevale ainele) kokkupuutestsenaariume, kuid ei ole neid saanud, võtke ühendust oma tarnijaga.
- iii. Kui te mingil põhjusel ei saa segu tootmises kasutatavatele ainetele ja/või segudele kokkupuutestsenaariume, kontrollige oma tarnija ohutuskaardil olevat teavet, et tuvastada, millist teavet peate oma segu kohta edastama.
- iv. Kui saate kokkupuutestsenaariumi oma kasutusala ühelt tarnijalt, kuid mitte teistelt sama aine tarnijatelt, võite kasutada ühe tarnija kokkupuutestsenaariumis toodud teavet. Kuid kõigepealt tuleb teil veenduda, et erinevatelt tarnijatelt saadud ainete omadused ja ohud

on samad. Veenduge ka selles, kas tarnijad, kes ei ole konkreetset kasutusala lisanud, ei ole seda meelega teatud põhjustel välja jätnud.

Kui peaks esinema vähetöenäoline olukord, et üks tarnija on määranud kasutusala mittesoovitavaks kasutusala, kuid teine tarnija mitte, on teil REACH-määruse artikli 34 punkti b järgi kohustus vahetada tarnijatega teavet.

Saadud teabe koondamine

- v. Koondage saadud kokkupuutestsenaariumid üheks ühendatud stsenaariumiks, kui see on vajalik teabe käsitlemiseks ja/või standardsete kokkupuute koostamiseks. Teil võib olla vaja ühtlustada terminoloogiat ja kombineerida aineid, kasutusalasid ja kasutustingimusi. Kokkupuute ühendamisel võib abiks olla skaleerimisvõimalus. Skaleerimise kohta on kirjutatud lähemalt 4. peatükis ja 2. lisas.
- vi. Kui olete saanud sama aine kohta kokkupuutestsenaariume erinevatelt tarnijatelt, võib olla vajalik nende sisu omavahel sobitada. Kontrollige andmeid klassifikatsiooni kohta, et veenduda ainete ja/või segude ohukirjelduste samasuses. Kui need erinevad omavahel, selgitage välja, kust tulenevad klassifikatsiooni erinevused ja kas see mõjutab lisatud kokkupuute sisu.
- vii. Kui olete veendunud, et aine ja selle omadused on samad, kuid eri tarnijate esitatud riskijuhtimismeetmed erinevad märkimisväärselt, juhendage alajaotises 4.2.3.3 toodud nõuannetest.

Saadud teabe ajakohastamine

Kui olete saanud oma tarnijatelt ajakohastatud laiendatud ohutuskaardi, kontrollige põhjalikult teavet, mida teil tuleb tarneahelas allapoole edastada. Uue teabe kättesaadavaks muutumisel tuleb teil kohe ka oma ohutuskaarte ajakohastada, kui see on teie klientide jaoks asjakohane (nt teave, mis mõjutab riskijuhtimist, uus ohuteave või teave autoriseeringu või piirangu kohta).

7.2.2 Allkasutajatele edastatava teabe identifitseerimine

Kui ainega saadud kokkupuutestsenaariumis toodud teave on koondatud, tuleb segude tootjal identifitseerida vajalik teave, mida segude allkasutajatele edastada.

Teie peamine eesmärk on edastada teavet sobivate kasutustingimuste kohta. Nendeks on käitlemistingimused ja riskijuhtimismeetmed, mis on segu kasutamisel vajalikud tervise ja keskkonna kaitsmiseks. See nõuab süstemaatilist lähenemist, mis on vastavuses riski ulatusega. Arvestada tuleb nii segu koostist, segu kui ka iga koostisaine ohtlike omadusi ja kasutusalasid.

Tööstuslikud ja õiguslikud asutused koostavad ja/või katsetavad praegu erinevaid meetodeid, mis võiksid segude tootjail selle protsessi juures abiks olla. Selles juhendis neid meetodeid ei kirjeldata, kuid nende kohta avaldatakse täpsemat teavet kohe, kui need on lõplikult koostatud. See on veel arengujärgus valdkond ja sobiv meetod oleneb konkreetsest situatsioonist. Selle juhendi avaldamise ajal on paljude selliste meetodite arendamisel lähtunud järgmistest üldistest lähenemisviisidest:

- A. *Kokkupuutestsenaariumil põhinev meetod:* **koostage** saadud kokkupuute põhjal segu kasutustingimused.
- B. *Olemasolevatel ohjemeetmetel põhinev meetod:* **võrrelge** olemasolevaid segu kasutamistingimusi tarnijatelt saadud kokkupuutes toodud teabega.

7.2.2.1 Kokkupuutestsenaariumil põhinev meetod

Kokkupuutestsenaariumil põhineva meetodi lähtepunktiks on, et olete saanud segu koostises oleva ainete kokkupuutestsenaariumid. Nende põhjal tuvastatakse teave toodetava segu kasutustingimuste kohta. Seda meetodit kutsutakse ka „üksikul üldisele“ käsitluseks.

Olenevalt ohtlike ainete arvust ja erinevatest kokkupuuteviisidest, võib ohutu kasutamise teavet koondada mitmel eri moel. Sageli alustatakse sellest, et võetakse arvesse kõige rangemad riskijuhtimismeetmed või tuvastatakse peamised ained, mille põhjal määratletakse sobivad tingimused igale kokkupuuteviisile.

Peamiste koostisainete tuvastamine põhineb praegu peamiselt klassifikatsioonil ja/või eraldi ainete DNEL-/PNEC-väärtustel. Arvestada tuleb ka aine omadusi, mis määravad kokkupuute võimaluse, näiteks aururõhk.

Sellisel moel segu kasutustingimuste määratlemisel tuleb arvesse võtta ka ohtlikke toormaterjale, mille kohta (mis tahes põhjusel) ei ole kokkupuutestsenaariumi saadud. Ohutu kasutamise teave peab vastama ka meetmetele, mis on nõutud segu klassifikatsiooni kohaselt.

7.2.2.2 Segu kasutusosalal põhinev meetod

Segu kasutusosalal põhineva meetodi lähtepunktiks on praegu kehtiv segu ohutu kasutamise teave käitlemistingimuste ja riskijuhtimismeetmete kohta. Tingimused on tavaliselt koostatud segu klassifikatsiooni ja märgistuse, seotud ettevaatusabinõude ning heade tavade nõuannete alusel, mis põhinevad kasutamiskogemustel ja üldhinnangul⁷⁹. Seda kutsutakse ka „üldiselt üksikule“ lähenemisviisiks.

Olemasolevad ohjamismeetmed võib leida järgmistest dokumentidest: ohutuskardi 8. jaos; kontrollitaseme vahendite kontroll-lehed (nagu nt COSHH⁸⁰; BREF-i dokumendid (parima võimaliku tehnika viitedokumendid); sektorispetsiifilised publikatsioonid või valdkonnaorganisatsioonide koostatud üldised kokkupuutestsenaariumid. (Üldistes kokkupuutestsenaariumides on kirjeldatud sektorile omase toote või protsessi tüüpilisi kasutustingimusi. Lähemalt lugege jaotisest 3.3.)

Olemasolevaid ohjamismeetmeid võrreldakse tarnijailt saadud ainete kokkupuutega. Niimoodi kinnitatakse ja dokumenteeritakse, et segude tootja edastatud ohutu kasutamise tingimused põhinevad kokkupuutel, mida segude tootja on oma tarnijatelt saanud. Alternatiivseks võimaluseks on see, et segude tootja teatab oma tarnijatele kõik omalt poolt soovitatavad kasutusosalad ja kasutustingimused ning taotleb nende hõlmamist.

Kui olemasolevad ohjamismeetmed ei vasta kokkupuutes nõutule, tuleb segude tootjal täita allkasutaja kohustusi REACH-määruse artikli 37 nõuete kohaselt, mida on lähemalt kirjeldatud 4. peatükis.

7.2.2.3 Tegurid, mis osutavad põhjalikuma hindamise vajalikkusele

Enamikul juhtudel piisab kättesaadava ohuteabe ja kasutustingimuste lihtsast hindamisest. Sageli võib abi olla selgelt väljendatud segude klassifitseerimis- ja märgistamisreeglitest, mis muudab segude tootjal otsustamise lihtsamaks.

Kuid see protsess võib olla tunduvalt keerulisem, kui on vaja läbi viia põhjalikum hinnang. Peamisi tegureid, mis võivad viidata sellisele olukorrale, on kirjeldatud allpool. Täpsemalt on seda käsitletud lisa 3, kus on välja toodud ka peamised põhimõtted, mida tuleks järgida. Kasutustingimuste koostamise meetod peab sisaldama ka kontrollpunkti, mille alusel hinnatakse põhjalikuma hindamise läbiviimise vajalikkust.

⁷⁹ Segude klassifitseerimise kohta on juhised „CLP-määruse kriteeriumide rakendamise juhendi“ jaotises 1.6. Juhend on kättesaadav veebilehel echa.europa.eu/guidance-documents/guidance-on-clp.

⁸⁰ hse.gov.uk/coshh/.

Mõned olukorrad, kus tuleb kaaluda põhjalikuma hindamise läbiviimist, on järgmised:

- a. Segus olevate **ainete vahel võib esineda vastastoime**, mis võib ohtlikke omadusi suurendada või vähendada.

Seda võib põhjustada ka segu koostises olevate ainete füüsikaline vastastoime (kui segu on näiteks koostatud selleks, et sel oleks teatud tehnilised omadused, mis tahtmatult mõjutavad segu koostises olevate ainete eraldumist segust). Veel võib esineda olukord, et kahe või enama aine kombineeritud kokkupuutel on sünergiline toime (nt inimeste kokkupuude lahustitega).

- b. Segud, mis sisaldavad **märkimisväärsete pikaajaliste ohtudega** aineid kontsentratsioonis, **mis on veidi väiksem kontsentratsioonist, mille korral** segu **klassifitseeruks ohtliku seguna**.

Kuigi segu ei klassifitseerita ohtlikuks, võib olla vajalik kaaluda selliste riskijuhtimismeetmete võtmist, mis vähendaksid kokkupuudet. See kehtib kantserogeensete, mutageensete, toksiliste, reproduktiivtoksiliste või sensibilliseerivate (suu või naha kaudu) ainete korral.

- c. Segud, mis sisaldavad **PBT- või vPvB-aineid** väiksemas kontsentratsioonis kui 0,1 %.

Kuigi kontsentratsioon on väga väike, võib olla vajalik võtta riskijuhtimismeetmed, mis minimeeriksid keskkonda eralduva aine kogust.

- d. **Segu koostisesse kuuluva aine ohud on tuvastatud**, kuid need ei põhjusta kogu segu klassifitseerimist ohtlikuks, seega **ei ole segu klassifitseeritud ohtliku seguna**.

See võib juhtuda näiteks aine korral, mis ohustavad setteid ja pinnast. Tõenäoliselt on sellisel ainel määratletud PNEC-väärtus pinnasele ja setetele ning ka vastavad riskijuhtimismeetmed aine kokkupuutetsenaariumis.

- e. Segu koostisesse kuuluvate ainete puhul on nii klassifikatsioon kui ka PNEC-/DNEL-väärtused teada, kuid need põhjustavad **vastuolulisi järeldusi** ainete peamiste riskijuhtimismeetmete määratlemisel.

- f. Segus olevad ained võivad tõenäoliselt mõjutada eri koostisainete **keskkonnakaitse riskijuhtimismeetmete tõhusust**.

7.2.3 Võimalused, kuidas edastada teavet allkasutajatele

Kui vajalik teave on tarnijatelt saadud ja koondatud ning asjakohane teave tuvastatud, tuleb kaaluda, millisel viisil oleks kõige parem edastada teavet segu asjakohaste käitlemistingimuste ja riskijuhtimismeetmete kohta teist tarneahelas allapoole.

See, kuidas te teavet edastate, oleneb näiteks kasutusalaadest, detailsuse astmest, saajast ja ärielistest kaalutlustest. Erinevate klientide korral on nõuded edastatavale teabele samuti erinevad. Näiteks kui teie kliendid on segude tootjad, on vajalik väga üksikasjaliku teabe edastamine. Teised kasutajad võivad olla lõppkasutajad, kes kasutavad segusid, nagu määrdeained, adhesiivid, puhastus- ja viimistlusvahendid. Lõppkasutajatel ei pruugi kemikaalidest väga häid teadmisi olla ning nad vajavad selget ja täpset teavet. Üldjuhul on konkreetse segu kliendid sageli sarnaste vajaduste ja oskustega.

Kui olete oma segu või selle koostisainete kohta koostanud kemikaaliohutuse aruande, tuleb teil ohutuskaardi lisana lisada ka asjakohased kokkupuutestsenaariumid. Muul juhul võib segude tootja valida kõige asjakohasema viisi teabe edastamiseks, näiteks:

- (i) lisades teabe ohutuskaardi põhiossa; või
- (ii) lisades teabe segu ohutu kasutamise kohta ohutuskaardi lisana; või
- (iii) lisades segu koostisesse kuuluvate ainete kokkupuutestsenaariumid ohutuskaardi lisana.

Segude tootja võib valida kõige tõhusama viisi või edastada erinevatele kliendigruppidele teavet eri viisidel. Teabe edastamine peaks olema võimalikult tõhus, vastama proportsionaalselt riski suurusele ning olema saajatele asjakohane ja arusaadav.

Joonisel 6 on illustreeritud teabe edastamise lihtsustatud otsustuskäik. Allpool käsitletakse täiendavaid aspekte.

7.2.3.1 Teabe lisamine ohutuskaardi põhiossa

Üheks võimaluseks on lisada tarnijatelt saadud kokkupuute asjakohane teave ohutuskaardi põhiossa. See on soovitatav lähenemine teabe edastamiseks lõppkasutajatele (vajaduse korral). Seda võib kasutada juhul, kui segul on suhteliselt vähe kindlaksmääratud kasutusalasid ja/või kasutustingimusi.

Ohutuskaardile lisatud teabe eelis on selle selgus ja täpsus. Kuid see ei ole alati sobiv erinevate käitlemistingimuste ja riskijuhtimismeetmete esitamiseks, kui kasutusalasid on rohkem. Sellisel juhul võib olla sobilikum kasutada järgmistes alajaotistes käsitletud võimalusi.

Teabe lisamine ohutuskaardi põhiossa ei ole lubatud, kui teil oli kohustus koostada kemikaaliohutuse aruanne (kas registreerijana või allkasutajana). Sellisel juhul tuleb esitada asjakohased kokkupuutestsenaariumid ohutuskaardi lisana.

Kui te lisate ohutuskaardi põhiossa tarnijatelt saadud kokkupuutest koondatud teabe, kehtivad teie segu saajatele seaduslikud kohustused, mis on sätestatud REACH-määruse artikli 37 lõikes 4. Neid käsitletakse lähemalt 4. peatükis ja need kohustused on seotud kokkupuutestsenaariumi tingimuste rakendamise või muude tegevustega. Seetõttu on soovitatav, et kokkupuutest saadud käitlemistingimused ja riskijuhtimismeetmed on vastavalt tuvastatavad. Selle saavutamisel tuleb lähtuda tehnilistest ja ärilistest kaalutlustest.

Ohutuskaardil toodud teabe ülesehitus on sätestatud REACH-määruse II lisas. Teave kokkupuute ohjamise ja isikukaitsevahendite kohta esitatakse ohutuskaardi 8. jaos. 15. jaos esitatakse teave reguleerivate õigusaktide kohta ja muuhulgas ka teave selle kohta, kas aine (või segu koostises olevale aine) kohta on läbi viidud kemikaaliohutuse hinnang. Muud teavet, mis võib sisaldada näiteks viiteid andmeallikatele, mille põhjal ohutuskaart on koostatud, teavet skaleerimise kohta jms, võib esitada ohutuskaardi 16. jaos.

7.2.3.2 Ohutu kasutamise teabe lisamine segu ohutuskaardi lisana

Segu ohutu kasutamise teave võib olla tuletatud segu koostises olevate ainete tarnijalt saadud kokkupuutest ja koondatud ühtseks segu ohutu kasutamise kirjelduseks. Selles kajastamist vajav teave identifitseeritakse alajaotises 7.2.2 toodud meetodi kohaselt.

Ohutu kasutamise teave esitatakse ohutuskaardi lisana ja selle juures märgitakse, et tegemist on kokkupuutel põhineva teabega. Selline lisa sisaldab asjakohast teavet ja ohutut kasutamist tagavaid riskijuhtimismeetmeid tarnijatelt saadud kokkupuute alusel. Uurige oma valdkonnaorganisatsioonilt, kas on koostatud ohutu teabe esitamise standardvorm.

Segu ohutu kasutamise teabe esitamine ohutuskaardi lisana võib olla sobiv meetod juhul, kui vajalikku teavet ei ole võimalik otse ohutuskaardi põhiossa lisada. Sageli võivad selle põhjuseks olla segu erinevad kasutusalsad, millele kehtivad erinevad kasutustingimused, ja kui kokkupuutestsenaariumid on komplekssemad.

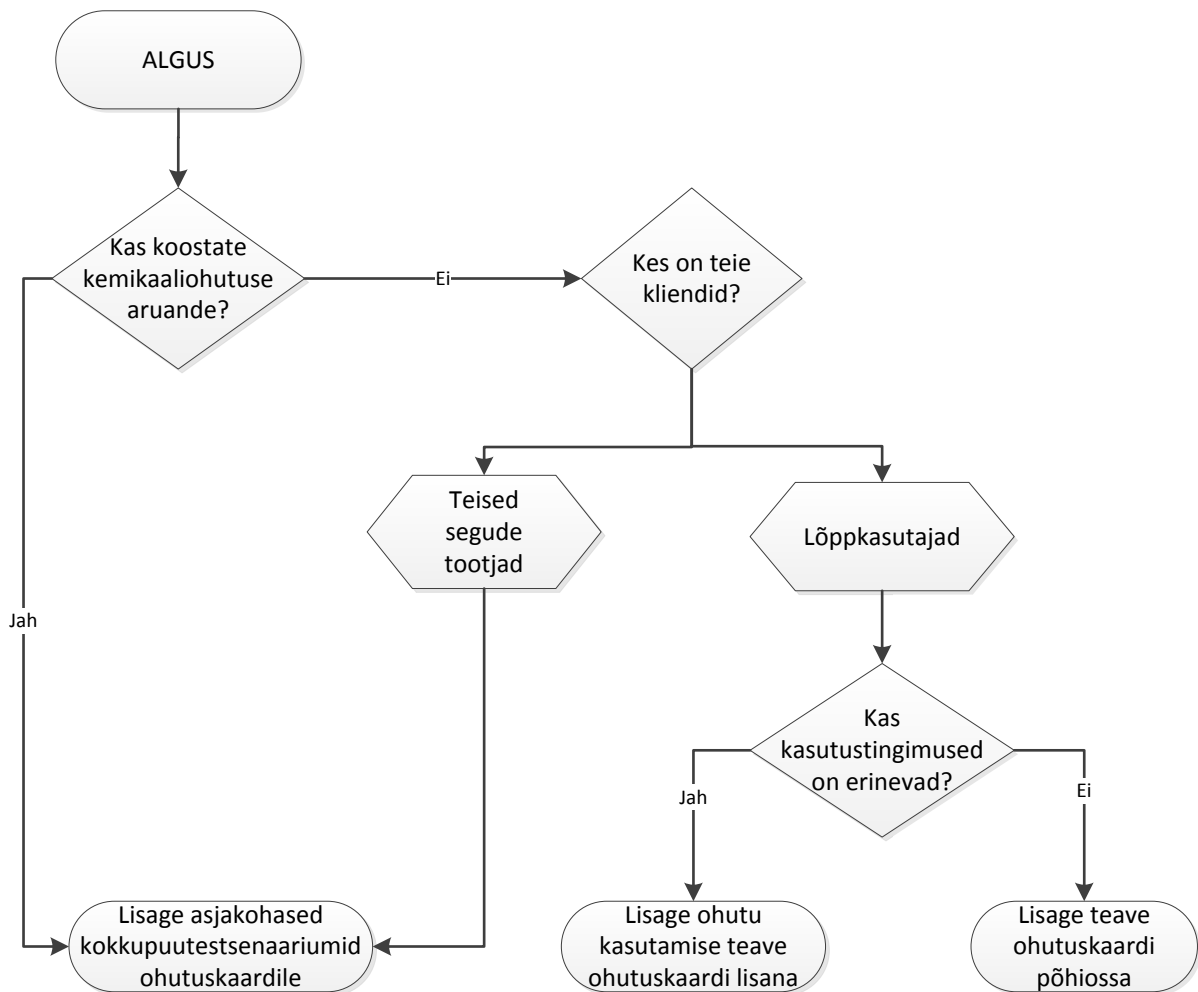
Segu ohutu kasutamise teabe esitamine ohutuskaardi lisana ei ole võimalik, kui teil oli kohustus koostada kemikaaliohutuse aruanne (registreerijana või allkasutajana). Sellisel juhul tuleb esitada asjakohased kokkupuutestsenaariumid ohutuskaardi lisana.

7.2.3.3 Asjakohaste kokkupuute esitamine ohutuskaardi lisana

Segus oleva(te) aine(te) asjakohased kokkupuutestsenaariumid võib esitada ohutuskaardi lisana. See on tõenäoliselt kõige sobivam lähenemisviis selliste klientide teavitamisel, kes on omakorda segude tootjad ja kellel tuleb oma segude kohta samuti ohutuskaardid koostada. See võib olla sobiv viis ka lõppkasutajatele teabe esitamiseks, kui asjakohased kindlaksmääratud kasutusala riskijuhtimismeetmed on iga kindlaksmääratud kasutusala kokkupuutestsenaariumis selgelt välja toodud.

Ohutuskaardile lisatud kokkupuutestsenaarium võib olla see, mille saite oma tarnijalt, või kui teil on sama aine mitu tarnijat, võivad andmed olla kogutud eri kokkupuutestest ja koondatud ühte.

Kui teil oli kohustus koostada kemikaaliohutuse aruanne (registreerija või allkasutajana), peavad asjakohased kokkupuutestsenaariumid olema esitatud ohutuskaardi lisana (REACH-määruse artikli 31 lõige 7). See on ainus olukord, kus segude tootjal ei esine alternatiivseid võimalusi.

Joonis 6. Lihtsustatud otsusepuu segude tootjaile, kuidas edastada teavet oma segude ohutu kasutamise kohta tarneahelas allapoole

7.2.4 Üldised juhised teabe edastamiseks tarneahelas allapoole

Eelmistes alajaotistes toodi välja peamised punktid segude tootja teabe edastamise kohustuse kohta. Siin on kokkuvõtvalt üldised juhised, mida tuleb teabe edastamisel silmas pidada:

- a) Lisatakse ainult asjakohased kindlaksmääratud kasutusalaad.** Näiteks sellised kasutusalaad, nagu segude kohapealne valmistamine ja kasutamine tarbijate poolt ei ole asjakohased, kui tarnite üksnes tööstuslikele/kutsealastele lõppkasutajatele.
- b) Lisatakse ainult seguga seotud kokkupuutestsenaariumid.** Kui edastate oma tarnijalt saadud kokkupuutestsenaariume, ei pruugi olla vajalik lisada kõigi segus olevate registreeritud ainete kokkupuutestsenaariume, vaid üksnes selliste ainete kokkupuutestsenaariume, mis on vajalikud ohutu kasutamise tingimuste määramiseks. Siin tuleb märkida, et saajad, kes tegutsevad omakorda segude tootjatena, võivad eelistada kõikide kokkupuute esitamist.
- c) Esitatavad käitlemistingimused ja riskijuhtimismeetmed on asjakohased ning proportsionaalsed avalduvate riskidega.** Kasutustingimused peavad sobima valmistatud segule, selle kasutusalaadele ja sektorile / kasutajate rühmale. Need peavad tagama piisava kaitse, kuid pea olema liiga ranged.
- d) Olulist teavet on lihtne leida ja see on arusaadav.** Lisage dokumendile teabe leidmist hõlbustavaid elemente, nagu sisukord. Vältige liiga mahuka teabehulga esitamist, sel viisil on tähtsat teavet keeruline eristada. Lisage kokkupuute hindamist ja skaleerimist puudutavat teavet ainult juhul, kui see on asjakohane teie segu saajatele (kes on tavaliselt samuti segude tootjad).
- e) Kasutage võimalikult palju standardseid meetodeid ja kirjeldajaid.** Kasutada tuleb lugejale selgelt mõistetavaid kirjeldusi ja mõisteid. Standardne kasutusala kirjeldussüsteem, standardsed riski- ja ohulaused (EuPhraC-laused⁸¹) ja ühtlustatud kokkupuutestsenaariumi vormid aitavad kokkupuutestsenaariumis toodud teavet läbi töötada, automatiseerida ning tõlkida. Samas tuleks arvestada ka saaja kogemust selle terminoloogiaga ja kasutada vajaduse korral valdkonnaspetsiifilist terminoloogiat.
- f) Kui vähegi võimalik, rühmitage tarnijalt saadud ainete kokkupuutestsenaariumid asjakohaste kindlaksmääratud kasutusalaade või kasutus- ja kokkupuutekategoriate alusel.** Rühmitada võib üldiste kokkupuute või kasutus- ja kokkupuutekategoriate alusel. Kasutus- ja kokkupuutekategorია on kokkupuutestsenaarium, mis käsitleb protsesse või kasutusalasid laiemalt. Selliste rühmitamise tulemusel võib teave olla esitatud selgemalt ja seda on mugavam kasutada, kuid silmas tuleb pidada, et vajalik teave oleks esitatud ja riskid piisavalt ohjatud.
- g) Kokkupuutestsenaariumis esitatud teave on kooskõlas ohutuskaardi põhiosas toodud teabega.** Ohutuskaardi vastavates jagudes võiks olla esitatud kokkuvõtte lisatud kokkupuute peamistest aspektidest ja toodud viited kokkupuutes esitatud täpsustavatele andmetele. ECHA „*Ohutuskaartide koostamise juhendi*“ 2. lisast leiate täpsemaid juhiseid tegutsejale, kellele tuleb lisada kokkupuutestsenaariumis leiduvat teavet ohutuskaardile.
- h) Tarnija kokkupuutest saadud käitlemistingimused ja riskijuhtimismeetmed tuleb vastavalt märgistada** See kehtib nii juhul, kui vastav teave on lisatud ohutuskaardi põhiosas, kui ka juhul, kui see on lisatud ohutuskaardile muul moel. Segude saajatel on seadusandlikud kohustused REACH-määruse artikli 37 lõike 4 kohaselt kokkupuutestsenaariumis väljendatud tingimuste rakendamisel.

⁸¹ esdscom.eu/euphrac.html.

i) Kõik asjakohane saadud teave on lisatud. Te võite saada oma segu koostises olevate ainete ja/või segude kohta teavet erinevatel viisidel, näiteks ohutuskaardil, ohutuskaardi lisana segu ohutu kasutamise kohta või ohutuskaardile lisatud kokkupuutena. Hoolitsege, et klientidele edastatava teabe tuvastamisel pöörate tähelepanu ka muule kui kokkupuute teabele.

j) Ohutuskaardid ja kokkupuutestsenaariumid peavad olema esitatud selle liikmesriigi ametlikes keeltes, kus aine turule viiakse. See nõue kehtib alati, välja arvatud juhul, kui liikmesriik ei ole sätestanud teisiti (REACH-määruse artikli 31 lõige 5). EuPhraC⁸² lausete kasutamine aitab saavutada paremat terminite ühtlustamist ja korrektset tõlget. ECHA-term⁸³ on ECHA koostatud mitmekeelne keemiterminoloogia andmebaas, mis aitab samuti parandada nii tõlgete kvaliteeti kui ka teabe edastamise selgust.

k) Ohutuskaart vaadatakse üle kohe, kui ilmneb uut teavet. Selle nõude võib segude tootjaile keerukaks muuta asjaolu, et uut teavet võib ilmnedagi eri ajahetkedel. Võtke ühendust oma tarnijaga ja hoolitsege, et olete saanud kõik vajalikud uued kokkupuutestsenaariumid. Vastava teabe saamisel tuleb teil ajakohastada ka oma ohutuskaart. Ainete korral, mille kokkupuutestsenaarium ei ole veel kättesaadav, kasutage olemasolevat teavet aine ohutuskaardil, et tuvastada asjakohaseid riskijuhtimismeetmeid. Kui kokkupuutestsenaarium saab kättesaadavaks pärast teie ohutuskaardi avaldamist, tuleb teil seda ajakohastada, kui on vaja muuta ohuteavet või ohutu kasutamise nõuandeid (põhimõtteliselt juhul, kui asjakohane uus teave saab kättesaadavaks, nagu sätestatud REACH-määruse artikli 31 lõikes 9). Kontrollige kogu tarnijatelt saadud teavet, et oleks tagatud vajaliku teabe edastamine tarneahelas allapoole.

l) Kogu protsess dokumenteeritakse. Kõiki selliseid tegevusi nagu teabevahetust tarnijatega, edastatava teabe identifitseerimist ja tarneahelas allapoole edastamist tuleb dokumenteerida ja säilitada REACH-määruse artikli 36 kohaselt.

⁸² eudscom.eu/euphrac.html.

⁸³ echa.cdt.europa.eu/SearchByQueryEdit.do.

8 Autoriseeringute, piirangute ja toote koostises olevate ainetega seotud nõuded

8.1 Autoriseerimisnõuded ja allkasutajad

Selles peatükis kirjeldatakse tegevusi, mis on autoriseerimist nõudvate ainete korral allkasutajatele kohustuslikud. Autoriseerimise süsteem (REACH-määruse VII jaotis) näeb ette, et väga ohtlikud ained tuleb kõigepealt tuvastada ja lisada kandidaatainete loetelu ning seejärel järk-järgult kanda REACH-määruse XIV lisasse („autoriseerimisloetelu“). Kui aine on lisatud XIV lisasse, ei ole ainet pärast nn sulgemiskuupäeva (*sunset date*) võimalik turule viia või kasutada. Tegutseja võib XIV lisasse kantud aine kasutamist jätkata pärast sulgemiskuupäeva ainult siis, kui enne taotluse esitamise viimast kuupäeva on koostatud autoriseerimistaotlus, kuid autoriseerimisotsust ei ole veel tehtud, või kui tema kasutusala on vastavuses talle või temast tarneahelas ülalpool asuval tegutsejale antud selle kasutusala autoriseeringuga. Tootja, importija või allkasutaja võib XIV lisasse kantud ainet jätkuvalt turule viia kasutusala korral, milleks temast tarneahelas vahetult allpool olev tegutseja on saanud autoriseeringu. See nõue ei ole seotud kogustega.

Autoriseerimistaotluse võib esitada tootja, importija või allkasutaja eraldi või üheskoos. EMP-välise tootja määratud ainuesindaja võib samuti esitada autoriseerimistaotluse.

Väga oluline on silmas pidada, et autoriseering antaks konkreetsetele tegutsejatele tarneahelas ja üksnes teatud aine teatud kasutusala(de)ks.

Autoriseering antakse (konkreetsetele) kasutusala(de)le,⁸⁴ mille korral taotuse esitaja näitab, et ainega seotud ohud on piisavalt ohjutud. Autoriseering võidakse anda ka juhul, kui taotluse esitaja suudab näidata, et kasutamisest tulenev sotsiaal-majanduslik kasu kaalub üles kaasnevad riskid ning sobivaid alternatiivseid aineid või tehnoloogiaid ei eksisteeri. Autoriseeringu annab Euroopa Komisjon ja autoriseeringuid kontrollitakse teatud ajavahemiku järel, mis määratakse igal üksikjuhul eraldi. ECHA riskihindamise (RAC) ja sotsiaal-majandusliku analüüsi komiteed (SEAC) esitavad komisjonile autoriseerimistaotluse kohta oma arvamused. Teie kasutusala võib olla lisatud autoriseeringusse, mis on antud teist tarneahelas ülevalpool tegutsejale. Te võite esitada oma kasutusala või teist tarneahelas allpool olevate tegutsejate kasutusala(de) autoriseerimistaotluse kas eraldi või koos tootja/importija, ainuesindaja või teiste allkasutajatega. Kuidas autoriseerimistaotlust esitada, on täpsemalt selgitatud „Autoriseerimistaotluse ettevalmistamise juhendis“⁸⁵. Täpsem teave autoriseerimistoimingute kohta on sellele temale pühendatud jaotises ECHA veebilehel⁸⁶.

Kui aine kuulub autoriseerimisele, tuleb enne autoriseerimistaotluse esitamist esitajal (nt aine tarnija) ja allkasutajatel omavahel aktiivselt teavet vahetada, et kõik vajalikud kasutusala(d) oleksid hõlmatud. Kui autoriseering on antud, peab allkasutaja selle kohta teavet saama oma tarnijalt. Teave esitatakse kas ohutuskaardi alajaos 15.2 või REACH-määruse artiklis 32 määratud korras ning sellest tuleb teavitada ka ECHA-t. Autoriseerimisnumber peab olema märgitud ka turuleviidavate ainete ja segude märgistusel REACH-määruse artikli 65 kohaselt ja saaja peab saama teavet REACH-määruse artikli 32 kohaselt.

⁸⁴ NB! Kuigi registreerimise käigus kirjeldatud kindlaksmääratud kasutusala(d) on autoriseerimistaotluses käsitletud kasutusala(de) määratlemisel heaks aluseks, võib autoriseerimisel olla vajalik neid täpsemalt kirjeldada. Autoriseerimistaotluse esitamisel on soovitatav kasutada kasutusala(de) kirjeldussüsteemi.

⁸⁵ Kättesaadav ECHA veebilehel echa.europa.eu/guidance-documents/guidance-on-reach.

⁸⁶ echa.europa.eu/addressing-chemicals-of-concern/authorisation.

8.1.1 Autoriseerimisest vabastatud kasutusala

XIV lisasse kantud ainete puhul näeb REACH-määrus mõne kasutusala korral teatud tingimustel ette erandeid autoriseerimisnõudest. Enne muude tegevustega alustamist kontrollige, kas mõni nendest eranditest kehtib ka teie aine kohta.

A) **Üldised autoriseerimisnõude erandid:** XIV lisasse kantud aineid võib kasutada autoriseerimisest vabastatud kasutusala korral. Seega, kui teie kasutusala on autoriseerimisest vabastatud, võite pärast sulgemiskuupäeva jätkata aine kasutamist autoriseerimist taotlemata. Sellegipoolest tuleb teil rakendada näiteks ohutuskaardi lisas oleva kokkupuutestsenaariumiga teile edastatud kasutustingimused ja võtta riskijuhtimismeetmed.

Autoriseerimisest vabastatud kasutusala ei ole vaja tarnijaid teavitada. Seega tuleb teil kontrollida, kas teie konkreetne kasutusala on autoriseerimisest vabastatud. Tabelis 15 on loetletud REACH-määrusega autoriseerimisest vabastatud kasutusala. Täpsem teave erandite kohta on autoriseerimistaotluste küsimuste ja vastuste lehel⁸⁷.

Tabel 15. Üldised erandid autoriseerimisnõudest

Erand (lühikirjeldus)	Erandi kirjeldus:	REACH- määruse artikkel
Väljaspool reguleerimisala	Ained, mis on väljaspool REACH-määruse reguleerimisala REACH-määruse reguleerimisalast saate ülevaate ECHA veebilehe navigaatori abil ja „Registreerimisjuhendist” ⁸⁸	Artikkel 2
Vaheained	Kohapeal kasutatavad isoleeritud vaheained ja transporditavad isoleeritud vaheained.	Artikkel 2 lõige 8 punkt b
Inimestele ja loomadele ettenähtud ravimid	Inimestele ja loomadele ettenähtud ravimid kuuluvad määruse (EÜ) nr 726/2004, Euroopa Parlamendi ja nõukogu 6. novembri 2001. aasta direktiivi 2001/82/EÜ veterinaarravimeid käsitlevate ühenduse eeskirjade ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 6. novembri 2001. aasta direktiivi 2001/83/EÜ inimtervishoiu kasutatavaid ravimeid käsitlevate ühenduse eeskirjade reguleerimisalasse.	Artikkel 2 lõige 5 punkt a
Toiduained või loomasööt	Ainete kasutamine toiduainetes või loomasöötas vastavalt määrusele (EÜ) nr 178/2002, sh: - lisaainetena toiduainetes, mis on nõukogu 21. detsembri 1988. aasta direktiivi 89/197/EMÜ (toiduainetes lubatud lisaaineid käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise) reguleerimisalal; - lõhna- ja maitseainetena toiduainetes, mis on nõukogu 22. juuni 1988. aasta direktiivi nr 88/388/EMÜ (toiduainetes kasutatavaid lõhna- ja maitseaineid ning nende tootmiseks vajalikke lähtematerjale käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise korra) ja komisjoni 23. veebruari 1999. aasta otsuse nr 1999/217/EÜ (millega võetakse vastu toiduainetes või nende pinnal kasutatavate lõhna- ja maitseainete register, mis on	Artikkel 2 lõige 5 punkt b

⁸⁷ Kättesaadav ECHA veebilehel echa.europa.eu/support/qas-support.

⁸⁸ Navigaatori töövahendit saate kasutada veebilehel echa.europa.eu/support/guidance-on-reach-and-clp-implementation/identify-your-obligations. Juhenddokumendid on kättesaadavad ECHA veebilehe osal „Abimaterjalid” echa.europa.eu/guidance-documents/guidance-on-reach.

	<p>koostatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 2232/96) kohaselt) reguleerimisalas;</p> <p>- söödalisanditena, mis on Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. septembri 2003. aasta määruse (EÜ) nr 1831/2003 (loomasöötaodes kasutatavate söödalisandite kohta) reguleerimisalas;</p> <p>- loomasöödana, mis on nõukogu 30. juuni 1982. aasta direktiivi nr 82/471/EMÜ (teatavate loomasöötaadena kasutatavate toodete kohta) reguleerimisalas.</p>	
Teaduslik uurimis- ja arendustegevus ⁸⁹	Kasutamine teaduslikus uurimis- ja arendustegevuses on määratletud REACH-määruse artikli 3 lõikes 23 ⁹⁰ .	Artikkel 56 lõige 3
Taimekaitsevahendid	Kasutamine taimekaitsevahendites on nõukogu määruse (EÜ) nr 1107/2009 reguleerimisalas.	Artikkel 56 lõige 4
Biotsiidid	Kasutamine biotsiidides on biotsiidimääruse 528/2011 reguleerimisalas.	
Mootorikütus	Kasutamine mootorikütustes on Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. oktoobri 1998. aasta direktiivi nr 98/70/EÜ (bensini ja diislikütuse kvaliteedi kohta) reguleerimisalas (REACH-määruse artikkel 56 lõige 5 punkt c).	
Põletusseadmete kütus	Kasutamine kütusena mineraalõlitoodete teisaldatavates või statsionaarsetes põletusseadmetes ja kütusena suletud süsteemides (REACH-määruse artikkel 56 lõige 4 punkt d)	
Kosmeetikatooted	Kasutamine kosmeetikatoodetes on nõukogu direktiivi 76/768/EMÜ reguleerimisalas ainete korral, mis tuleb autoriseerida üksnes põhjusel, et need vastavad artikli 57 punktide a, b või c kriteeriumidele, või on artikli 57 punkti f kohaselt tunnustatud inimtervisele ohtlikeks.	Artikkel 56 lõige 5 punkt a
Toiduga kokku puutuvad materjalid	Kasutamine toiduga kokkupuutuvates materjalides on määruse (EÜ) nr 1935/2004 reguleerimisalas ainete korral, mis tuleb autoriseerida üksnes põhjusel, et need vastavad artikli 57 punktide a, b või c kriteeriumidele, või on artikli 57 punkti f kohaselt tunnustatud inimtervisele ohtlikeks.	Artikkel 56 lõige 5 punkt b)
Kontsentratsioonid põhinevad erandid: PBT-, vPvB-ained või sarnaste omadustega ained	REACH-määruse artikli 57 punktides d, e ja f osutatud ained, mille kontsentratsiooni piirväärtus on alla 0,1 massiprotsendi	Artikkel 56 lõige 6 punkt a
Kontsentratsioonid põhinevad erandid: kantserogeensed, mutageensed ja reproduktiivtoksilised 1A ja 1B kategooria ained	Ained, mille sisalduse piirväärtus jääb allapoole väikseimat direktiivis 1999/45/EÜ või määruse (EÜ) nr 1272/2008 VI lisa 3. osas määratletud piirväärtust, mis tingib segu ohtlikuks klassifitseerimise	Artikkel 56 lõige 6 punkt b

⁸⁹ NB! Teaduslik uurimis- ja arendustegevus võib hõlmata ka analüüsidega seotud tegevusi. Vaadake lisaks ka autoriseerimistaotluse küsimuste ja vastuste lehte nr 585, mis on veebilehel: echa.europa.eu/support/qas-support/qas.

⁹⁰ REACH-määruse artikli 3 lõikes 23 on teaduslik uurimis- ja arendustegevus määratletud kui „ainega koguses alla 1 tonni aastas ohjatud tingimustes korraldatud teaduslikud katsetused, analüüsid või keemilised uuringud”.

B) **XIV lisas loetletud erandid:** peale eelnevalt kirjeldatud üldiste erandite võivad REACH-määruse XIV lisas olla järgmised erandid:

- toote- ja tehnoloogiaalases uurimis- ja arendustöös kasutatavad ained allpool teatud maksimumkogust (REACH-määruse artikli 56 lõige 3);
- kasutusala või kasutuskategooriad teatud kindlaksmääratud tingimustel (REACH-määruse artikli 58 lõiked 1 ja 2).

XIV lisast leiate teavet autoriseerimiskohustusest vabastatud kasutusala ja vabastuse aluseks olevate tingimuste kohta. Kui mis tahes XIV lisas toodud teave või tingimus ei ole rakendatud, autoriseerimisest vabastamise erand ei kehti.

Soovitav on dokumenteerida, millistel alustel on teie kasutusala autoriseerimiskohustusest vabastatud, ja hoida seda teavet inspektoritele kättesaadavana.

C) **Segude koostises esinevate ainete** puhul ei esine autoriseerimiskohustust allpool teatud kontsentratsiooni piirväärtust⁹¹.

D) Kuigi aine viimine **toote** koostisesse Euroopa Liidus nõuab autoriseerimist, ei ole see nõutud (imporditud) toodete kasutamise korral⁹².

8.1.2 Autoriseerimisnõuete täitmine

Kui kasutate XIV lisasse kantud ainet, tuleb teil:

- kontrollida aine viimast taotluse esitamise tähtaega⁹³;
- hoolitseda, et tarnija on teie kasutusala (ja/või teie allkasutajate kasutusala) hõlmanud autoriseerimistaotluses või plaanib autoriseerimist taotleda.

Peale selle on teil kohustus:

- veenduda, et kasutusala kohta on teile või teist tarneahelas ülevalpool olevale tegutsejale antud autoriseering (kui soovite jätkata aine kasutamist pärast sulgemiskuupäeva);
- hoolitseda, et autoriseerimisotsuse tingimused oleksid täidetud, ja
- teavitada ECHA-t, kui kasutate ainet tarneahelas ülevalpool oleva tegutseja autoriseeringu alusel⁹⁴.

Autoriseerimist nõudvate ainete loetelu täiendatakse ja kontrollida tuleb, kas teie kasutatavad ained on loetelusse kantud. Loetelu täiendatakse tavaliselt kord aastas pärast Euroopa Komisjoni lõppotsust. Küsimuse all olevad ained on loetletud ECHA otsuse kavandis ja lõplikus

⁹¹ Need on sätestatud REACH-määruse artikli 56 lõikes 6.

⁹² NB! XIV lisasse kantud ainete korral tuleb pärast vastavat sulgemiskuupäeva ECHA-l otsustada, kas aine kasutamine toodetes on ohjamata risk, ja sellisel juhul tuleb ECHA-l koostada ettepanek vastava piirangu tegemiseks.

⁹³ Taotluse esitamise tähtaeg on märgitud XIV lisas. See on viimane kuupäev, millal saab autoriseerimistaotlust esitada, et ainet saaks kasutada ka pärast sulgemiskuupäeva (isegi juhul, kui autoriseerimisotsus ei ole selleks kuupäevaks veel tehtud).

⁹⁴ Kui olete autoriseerimistaotluse ise esitanud, ei ole ECHA-t vaja teavitada.

komisjoni XIV lisa ettepanekus, mis avaldatakse vastavalt kas 1 või 1,5 aastat enne ainete XIV lissasse kandmist.

Kui te kasutate selliseid aineid segude valmistamiseks, võib olla ärielistel kaalutlustel kasulik, kui tagate, et ka teie klientide kasutusala oleksid autoriseerimistaotlusesse lisatud. Kui teie klientide kasutusala ei vasta autoriseeringu tingimustele, tuleb neil lõpetada teie segu kasutamine või tuleb neil esitada autoriseerimistaotlus, mis hõlmab nende kasutusala.

Autoriseerimistaotlus esitatakse ECHA-le ja seda võivad esitada nii aine tootja(d), importija(d), allkasutaja(d) ja/või määratud ainuesindaja(d). Taotlusesse võib lisada nii taotluse esitaja enda kasutusala(d) kui ka kasutusala(d), milleks taotluse esitaja kavatseb aine turule viia.

Autoriseerimistaotluses tuleb märkida, millise kasutusala jaoks autoriseeringut taotletakse, ning kemikaaliohutuse aruandes peab olema kirjas, kuidas kaasnevad riskid on piisavalt ohjatud ja/või miinimumini viidud. Samuti peab olema lisatud alternatiivsete võimaluste analüüs ja sobivate alternatiivide olemasolul ka asendamise kava. Nende ainete autoriseerimistaotlus, millel puuduvad DNEL-/PNEC-väärtused või kokkupuude ületab DNEL-väärtuse, peab sisaldama ka sotsiaal-majanduslikku analüüsi (SEA).

Võtke oma tarnijaga ühendust aegsasti enne taotluse esitamise viimast kuupäeva ja uurige, kas tema või keegi teine tarneahelas ülevalpool tegutseja plaanib autoriseerimistaotlust koostada.

Kui teie tarnija plaanib autoriseerimistaotlust esitada, kontrollige ka seda, millised on tema taotluses märgitud kasutustingimused.

Kui teie kasutusala ei ole tarnija esitatavas autoriseerimistaotluses hõlmatud ja te otsustate ise autoriseerimistaotluse esitada, võite oma autoriseerimistoimiku koostamiseks paluda tarnijalt luba kasutada tema kemikaaliohutuse aruannet. Kui teie tarnija autoriseerimistaotlus hõlmab teie kasutusala(sid), võib ta paluda teie abi asjakohaste käitlemistingimuste ja riskijuhtimismeetmete kirjeldamisel. Ka alternatiivide hindamisel, asendamisplaanide koostamisel ja sotsiaal-majandusliku analüüsi läbiviimisel võib tarnija soovida teiega koostööd teha. Lisateave on „*Autoriseerimistaotluse ettevalmistamise juhendis*” ja „*Sotsiaal-majandusliku analüüsi kui autoriseerimistaotluse osa ettevalmistamise juhendis*”⁹⁵.

8.1.2.1 Hinnake, mis toimingud on seoses teie kasutusala vajalikkude ja taotlege autoriseerimist

ECHA veebilehte jälgides saate hea ülevaate aine XIV lissasse kandmise protsessist ja sel viisil võite ette näha, mida on vaja teha aine kasutusala autoriseerimisnõuete täitmiseks. Kui aine on kantud XIV lissasse ja ükski tarnija ei plaani teie kasutusalale autoriseeringut taotleda, kaaluge kõigepealt, kas aine asendamine ei oleks olemasoleva kasutusala jätkamisest parem lahendus. Alternatiivide hindamist ja asendamisplaanide koostamist on käsitletud lähemalt „*Autoriseerimistaotluse ettevalmistamise juhendis*”.

Kui ükski tarneahelas tegutseja ei ole esitanud autoriseerimistaotlust, mis hõlmab teie kasutusala, võib sellel olla mitu põhjust: näiteks ei pruugi teie kasutusala olla tarnijatele teada, taotluse esitamine ei olnud kasumlik teistele tegutsejatele või kasutusala seotud riskide ohjamist ei olnud võimalik tõendada. Kui olete veendunud, et ainega seotud riske on võimalik teie kasutusala puhul piisavalt ohjata või et teie kasutusala sotsiaal-majanduslikud eelised on suuremad kui riskid, võite otsustada oma kasutusala kohta ise autoriseerimistaotluse esitada.

Autoriseerimistaotluse võib koostada ja esitada rühmataotlusena ühe või mitme kasutusala kohta. Te võite näiteks kaaluda järgmisi võimalusi:

- teavitage tarnijat ja paluge tal autoriseerimistaotlus esitada, või
- esitage autoriseerimistaotlus koos tarnijaga, ja/või

⁹⁵ Mõlemad juhendid on ECHA veebilehe jaotises „Abimaterjalid” echa.europa.eu/guidance-documents/guidance-on-reach.

- esitage autoriseerimistaotlus koos teiste allkasutajatega, kes soovivad sama kasutusala autoriseerida, ja/või
- esitage autoriseerimistaotlus koos oma klientidega (kui nad on samuti allkasutajad), kelle tegevus sõltub ainet või segust mida neile müüte.

NB! Kui teie kasutusala kohta ei esita keegi autoriseerimistaotlust (ei teie ise ega ka teist tarneahelas ülevalpool tegutseja), tuleb teil aine kasutamine sulgemiskuupäevaks lõpetada ning ainet ega segu koostises olevat ainet ei ole lubatud sellest kuupäevast alates teie klientidele tarnida.

8.1.2.2 Sulgemiskuupäev (*sunset date*)

Kui teie kasutatav aine kuulub autoriseerimisele ja ükski eranditest teie puhul ei kehti, võite jätkata aine või segus oleva aine või toote koostisesse lisatud aine kasutamist kuni nn „sulgemiskuupäevani“. Sulgemiskuupäev on märgitud XIV lisas iga aine kohta eraldi. Pärast sulgemiskuupäeva võite ainet, segus olevat ainet või toote koostisesse lisatud ainet kasutada ainult juhul, kui teile või teist tarneahelas ülevalpool olevale tegutsejale on antud autoriseering vastavaks kasutusalaaks ja te täidate kõiki autoriseeringus märgitud tingimusi, või juhul, kui teie tarnija on esitanud autoriseerimistaotluse enne taotluse esitamise viimast kuupäeva, kuid autoriseerimisotsust ei ole veel tehtud.

8.1.2.3 Autoriseeritud kasutusala ja tingimuste võrdlemine teie kasutusala

Kui autoriseering on antud teist tarneahelas ülevalpool olevale tegutsejale, tuleb teie tarnijal edastada teile piisavalt teavet, et ainet oleks võimalik autoriseeringu tingimuste kohaselt kasutada. Tarnija võib teile edastada autoriseerimisega seotud teavet, näiteks seda, millal autoriseering uuesti üle vaadatakse. See teave on ka ECHA veebilehel⁹⁶.

REACH-määruse artikli 31 kohaldumisel tuleb tarnijal edastada autoriseeringule vastavad kasutustingimused ohutuskaardi lisas toodud kokkupuutes.

Autoriseeringule vastavate tingimuste kontrollimine on sarnane tavapärase kontrollimisega, kas kasutusala on kokkupuutestsenaariumis hõlmatud (vt 4. peatükk).

Teile edastatud tingimusi (nt kokkupuutestsenaariumis) tuleb rangelt järgida. Te võite rakendada ka rangemaid tingimusi, mis vähendavad kokkupuudet veelgi (lühem kestus, harvem kasutamine, tihedamalt suletud protsessid jne).

Autoriseeringu tingimustele vastamiseks võib teil olla vajalik oma protsesse täiendada või muuta, et tagada vastavus kokkupuutestsenaariumis toodud tingimustega.

8.1.2.4 – ECHA teavitamine

Kui te tuginete oma tarnijale või teist tarneahelas ülevalpool oleva tegutsejale antud autoriseeringule, tuleb teil sellest ECHA-t teavitada vähemalt 3 kuud pärast esimest autoriseerimisele kuuluva aine või segus oleva aine saamist (REACH-määruse artikkel 66). Teavitatusvorm on olemas veebivormina ja sellele tuleb märkida vähemalt järgmine teave:

- teie isikuandmed ja kontaktandmed;
- autoriseerimisnumber, mis on aine märgistusel ja/või aine või segu ohutuskaardil või REACH-määruse artikli 32 kohaselt esitatud teabes;
- kasutusala lühike üldkirjeldus;

⁹⁶ Adressil echa.europa.eu/addressing-chemicals-of-concern/authorisation/recommendation-for-inclusion-in-the-authorisation-list/authorisation-list.

Kui teie tegevus vastab autoriseerimistingimustele, on soovitatav, et dokumenteerite selle ettevõttesisesteks järelemeetmeteks ja hilisemaks kasutamiseks (näiteks kui teete protsessides muudatusi, tuleb teil nõuetele vastavust uuesti kontrollida).

8.1.2.5 – Asjakohase teabe edastamine tarneahelas allapoole

Kui te olete segude tootja ja tarnite segusid oma klientidele, tuleb teil kliente teavitada autoriseerimisnumbrist ja asjakohastest autoriseerimistingimustest. Autoriseerimisnumber peab olema ka märgistusel (REACH-määruse artikkel 66) ja ohutuskaardi 2. jaos (kui ohutuskaart on nõutud).

Kuna autoriseeritud aine on väga ohtlik aine (SVHC), tuleb teil sellise aine toodetesse lisamisel edastada oma klientidele teave autoriseeritud aine kohta, kui seda leidub tootes kontsentratsioonis üle 0,1 mahuprotsendi. Täpsem teave on jaotises 8.3 ja põhjalikumad juhised on „*Toodetes sisalduvate ainete nõuete juhendis*”⁹⁷.

8.1.2.6 – Tähtajaline läbivaatamine

Autoriseeringud kuuluvad teatud aja tagant läbivaatamisele, mille käigus võib komisjon otsustada autoriseeringu peatada või seda muuta. Samas tuleb märkida, et komisjon võib igal ajahetkel autoriseeringu läbi vaadata, kui autoriseeritud kasutusala seotud üksikasjad muutuvad selliselt, et võivad mõjutada kaasnevaid riske või sotsiaal-majanduslikku mõju või kui ilmneb uut teavet alternatiivide kohta.

Sellest teavitatakse tavaliselt ohutuskaardi või REACH-määruse artikli 32 kohaselt allkasutajatele edastatava teabe vahendusel. Veel on vastavat teavet võimalik leida komisjoni otsusest, mis avaldatakse Euroopa Liidu Teatajas⁹⁸ ja ECHA veebilehel⁹⁹. Autoriseeringute valdajatel tuleb esitada aruanne vähemalt 18 kuud enne läbivaatamise tähtaega.¹⁰⁰

8.1.3 Konsulterimiskorras osalemine

Autoriseerimisprotsessi erinevates etappides on teil võimalik esitada asjakohase aine kohta märkusi.

- Kui on esitatud ettepanek aine tuvastamiseks väga ohtliku aineks: ECHA ootab esmajoonel märkusi seoses aine identifitseerimise ja/või olemuslike omaduste kohta, mille alusel ainet identifitseeritakse väga ohtliku aineks. Märkusi klassifitseerimise ja märgistuse ühtlustamise kohta selles etapis ei käsitleta. Esitada võib ka teist tüüpi märkusi, eriti kasutusala kohta, ja neid võetakse arvesse protsessi järgmises etapis.
- Kui ECHA soovib väga ohtliku aine kanda XIV lisasse: eriti on oodatud teave tarneahela keerukuse kohta. ECHA soovib saada ka märkusi läbivaatamise perioodide, üleminekuperioodi korraldamise ja kasutusala kohta, millele võiks kehtestada erandi autoriseerimisnõudest. ECHA võtab saadud märkusi soovitusel kavandi kaasajastamisel arvesse.
- Kui autoriseerimistaotlust hinnatakse komiteedes arvamuse koostamise etapis: ECHA soovib saada märkusi alternatiivsete ainete või tehnoloogiate olemasolu ja sobivuse

⁹⁷ Kõik juhenddokumendid on kättesaadavad ECHA veebilehe osas „Abimaterjalid” echa.europa.eu/guidance-documents/guidance-on-reach.

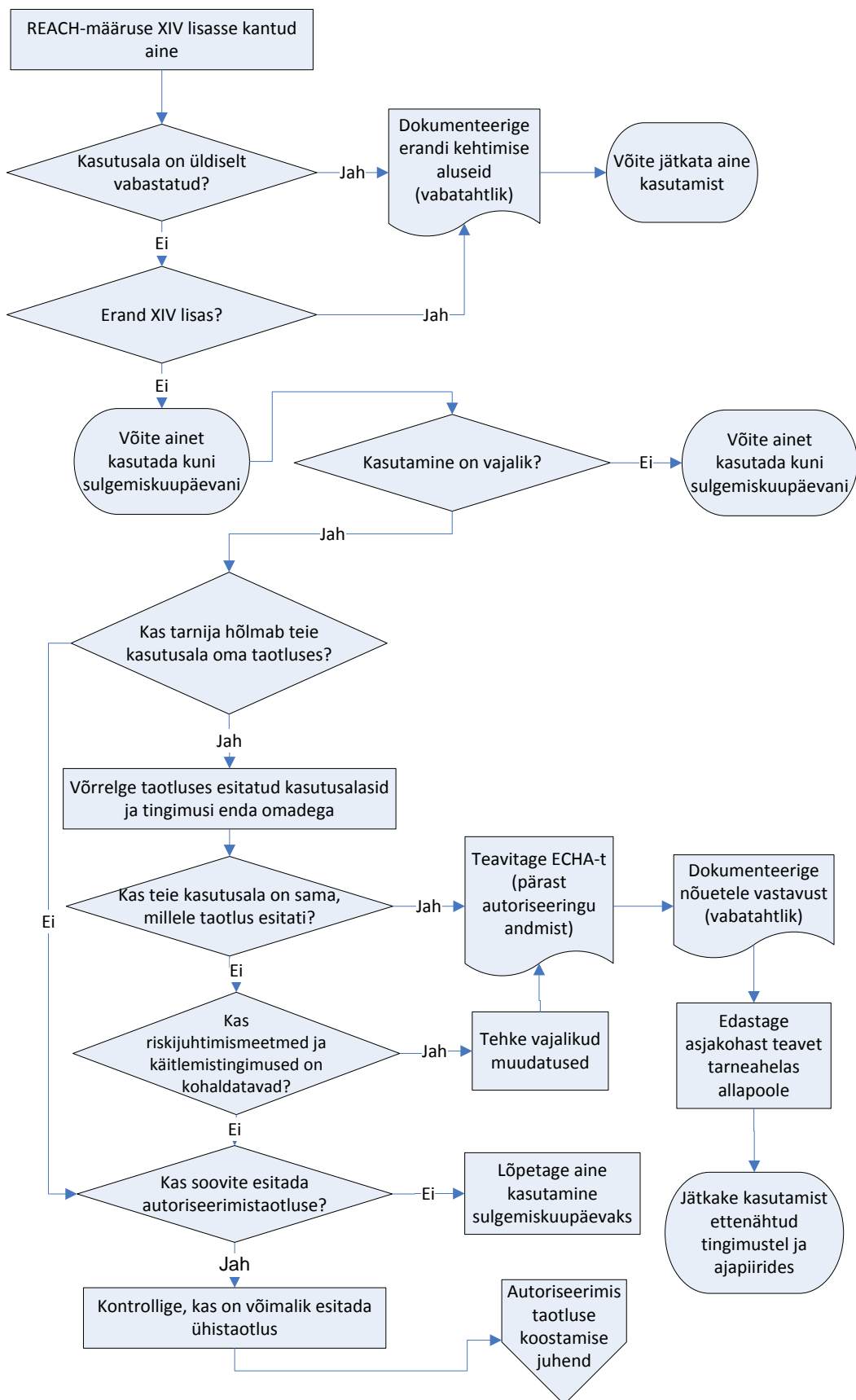
⁹⁸ eur-lex.europa.eu/JOIndex.do.

⁹⁹ echa.europa.eu/addressing-chemicals-of-concern/authorisation/recommendation-for-inclusion-in-the-authorisation-list/authorisation-list.

¹⁰⁰ Täpsemat teavet selle protsessi ja ajaliste piirangute kohta leiate sellele pühendatud ECHA veebilehelt: echa.europa.eu/en/regulations/reach/authorisation/applications-for-authorisation/authorisation-process/steps.

kohta seoses kasutusalaadega, mille autoriseerimist taotletakse. Seejärel hindavad riskihindamise ja sotsiaal-majandusliku analüüsi komiteed uue teabe asjakohasust autoriseerimistaotluse jaoks, võrdlevad seda taotleja hinnanguga ning vastavad märkustele.

- Pärast otsuse tegemist (nt ilmneb uut teavet alternatiivide kohta) konkreetse autoriseerimistaotluse kohta.

Joonis 7. Autoriseerimisnõuete täitmise tööetapid

Täpsem teave autoriseerimistaotluste kohta üldiselt ning tarneahela ja allkasutajate spetsiifiliste küsimuste kohta ECHA veebis küsimuste ja vastuste lehel¹⁰¹.

8.2 Allkasutajad ja kehtestatud piirangud

Selles jaotises käsitletakse REACH-määruse nõudeid kehtestatud piirangute korral ja allkasutajate kohustusi piirangute nõuete täitmisel. Siin on juhised, kuidas allkasutajad saavad piiranguettepanekute ettevalmistamise käigus teavet esitada ja kuidas saada teavet olemasolevate piirangute kohta.

8.2.1 Piirangute lühiülevaade

Artikkel 67

Üldsätted

1. Ainet või segu või toote koostises esinevat ainet, millele kehtivad XVII lisas toodud piirangud, ei toodeta, viida turule ega kasutata juhul, kui aine ei vasta nimetatud piirangu tingimustele. ...

Artikkel 68

Uute piirangute kehtestamine ja kehtivate piirangute muutmise

1. Kui aine tootmisest, kasutamisest või turuleviimisest tuleneb inimeste tervisele või keskkonnale lubamatu risk, millega on vaja tegeleda ühenduse tasandil, muudetakse XVII lisa vastavalt (...), võttes vastu uusi piiranguid või muutes (...) kehtivaid piiranguid nii aine kui ka segu või toote koostises esineva aine tootmise, kasutamise või turuleviimise kohta (...). Selliste otsuste tegemisel võetakse arvesse piirangu sotsiaal-majanduslikku mõju, sealhulgas alternatiivide olemasolu.

REACH-määruse kohaselt võivad piirangud aine kasutamist piirata. Kui piirangud kehtivad teie kasutatavale ainele või segu või toote koostises olevale ainele või on piiratud toote tootmisel aine viimine toote koostisesse, võite aine kasutamist jätkata ainult siis, kui piirangu nõuded on täidetud. REACH-määruses toodud piirangud on väga sarnased kemikaalide turustamise ja kasutamise piirangutega direktiivis 76/769/EÜ, mis kehtis enne REACH-määruse jõustumist. Seetõttu on siinkohal toodud ainult lühikirjeldus. Direktiivis 76/769/EÜ kirjeldatud piirangud kanti üle REACH-määruse XVII lissasse.

Teie Euroopa Majanduspiirkonnas tegutsev tarnija peab edastama teavet tarnitavale ainele kehtivate piirangute esinemisel ohutuskaardi 15. jaos või muus teabes, mida teile REACH-määruse artikli 32 alusel on saadetud. Piirangu kehtestamisel peab tarnija teid sellest kohe teavitama ajakohastatud ohutuskaardi vahendusel või muul moel. XVII lisa piirangute loetelu on ka ECHA veebilehel¹⁰².

Täpsem teave piirangutega seotud protsesside kohta on ECHA veebilehel¹⁰³. Seal on ka teave, mis ainete ja mis tüüpi piiranguid kaalutakse.

Mõnel juhul võib aine kasutamisel kehtiv piirang olla otsene keeld ja sel juhul ei ole teil enam võimalik ainet kasutada. Muudel juhtudel võib olla tegu teatud kasutusala keelustamise või teistsuguste kasustingimuste kehtestamisega, et ohjata ainega seotud riske.

¹⁰¹ echa.europa.eu/support/qas-support.

¹⁰² Vt echa.europa.eu/addressing-chemicals-of-concern/restrictions/list-of-restrictions.

¹⁰³ Vt echa.europa.eu/regulations/reach/restriction.

NB! Kuigi aine võib olla kantud autoriseerimist nõudvate ainete loetellu (XIV lisa) teatud spetsiifiliste olemuslike omaduste tõttu, võib sellele ainele olla piirang kehtestatud teiste olemuslike omaduste tõttu. Peale selle võib piirang olla kehtestatud XIV lissasse kantud ainele juhul, kui ainet kasutatakse toodete koostises. Kui XVII lisa piirangu kohaselt on keelatud kõik aine kasutusala, ei ole vaja ainet lisada autoriseerimist nõudvate ainete loetellu või see eemaldatakse sealt.

8.2.2 Üldised erandid piirangute rakendamisel

Piirangud ei kehti, kui ainet toodetakse, viiakse turule või kasutatakse teaduslikus uurimis- ja arendustöös väiksemas koguses kui üks tonn aastas ning tegevused viiakse läbi ohjatud tingimustes.

Sellist üldise erandi teavet ei pruugi teie tarnijad teile edastada. Seega tuleb teil endal kontrollida, kas teie konkreetne kasutusala on piirangutest vabastatud.

8.2.3 Piirangute nõuetele vastavuse tagamine

8.2.3.1 Teave piirangute kohta

Teie tarnija peab täpsustama ohutuskaardi 15. jaos, kas konkreetse aine kasutamisele kehtib piiranguid. Kui teile ei edastata ohutuskaarti, tuleb tarnijal REACH-määruse artikli 32 kohaselt edastada vastav teave eraldi. Piirangute kohta on teavet ka ECHA veebilehel¹⁰⁴. Täpsemat teavet piirangute käsitlemise kohta on ECHA veebilehe abimaterjalides¹⁰⁵, kus on ka küsimuste-vastuste leht „Piirangud“.

8.2.3.2 Piirangu tingimuste võrdlemine

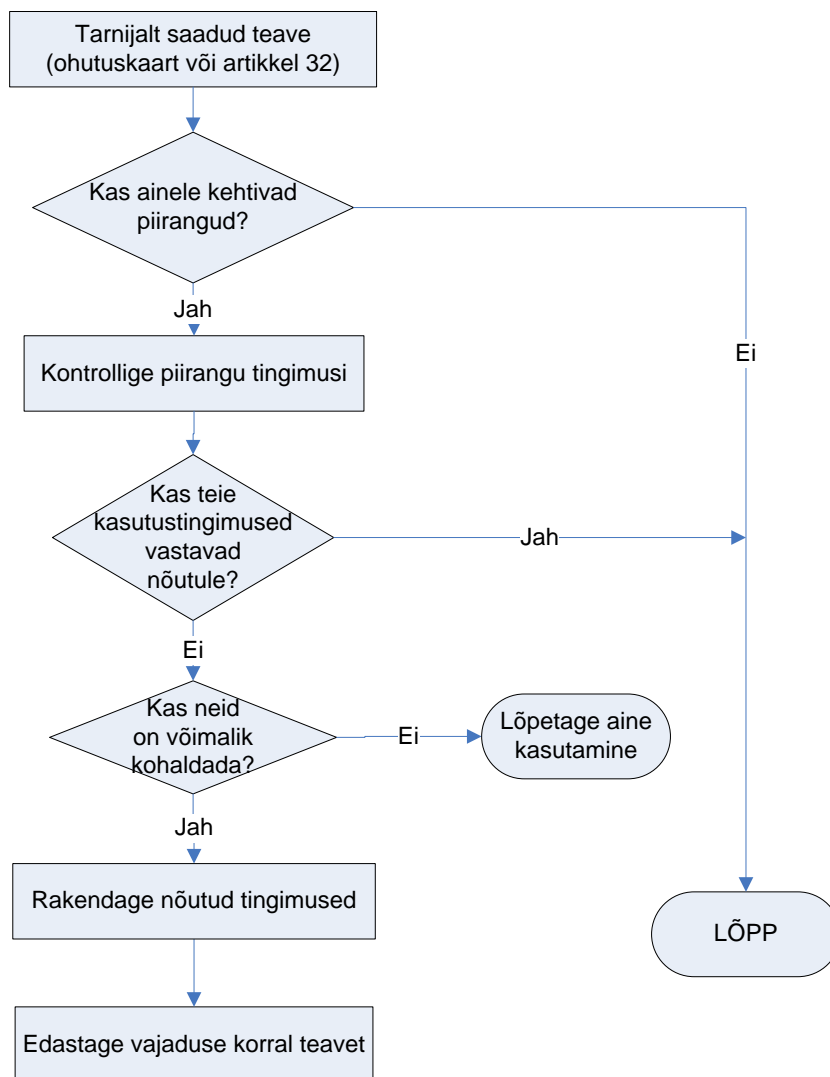
Kui konkreetne kasutusala on piiranguga keelatud, tuleb teil lõpetada aine vastav kasutamine REACH-määruse XVII lisa märgitud kuupäevaks. Kui piiranguga rakendatakse tingimusi kasutamisele, võrrelge piirangu tingimusi, mis on toodud tarnijalt saadud ohutuskaardil või edastatud muul moel, oma kasutustingimuste, riskijuhtimismeetmete ja valmistatavate segude või toodetega.

8.2.3.3 Teabe edastamine tarneahelas allapoole

Kui tegutsete segude tootjana ja kasutate segudes ainet, millele kehtivad piirangud, tuleb teil vastav teave ainele kehtivate piirangute kohta edastada ka oma klientidele ohutuskaardil või muul moel. Täpsem teave, kuidas segude tootja saab teabevahetuse kohustust täita, on selle juhendi 7. peatükis.

¹⁰⁴ Vt echa.europa.eu/addressing-chemicals-of-concern/restrictions/list-of-restrictions.

¹⁰⁵ Vt echa.europa.eu/support/qas-support.

Joonis 8. Piirangute nõuetele vastavuse kontrollimise skeem

8.2.4 Konsulterimiskorras osalemine

NB! Allkasutajad ja ka kõik teised huvitatud osalised saavad piirangute kehtestamise protsessi eri etappides esitada aine kohta teavet ning märkusi:

- kui on esitatud ainele piirangu kehtestamise ettepanek ja ECHA on piirangu aruande avaldanud;
- kui ECHA on avaldanud sotsiaal-majandusliku komitee ettepaneku kavandi (selles etapis võivad kõik huvitatud osalised kommenteerida ainult komitee ettepaneku kavandit);

Avaliku konsulterimiskorra käigus võivad huvitatud osalised esitada märkusi kehtestavate piirangute ja nende aluseks olevate toimikute kohta. Te võite koostada ka sotsiaal-majandusliku aruande või esitada teavet selle koostamise kohta, milles on käsitletud

kehtestavate piirangute eeliseid ja puuduseid. Täpsem teave on juhenddokumendis „Sotsiaalmajandusliku analüüsi juhend - piirangud”¹⁰⁶.

Üldjuhised on sellele teemale pühendatud ECHA veebilehe osas¹⁰⁷.

8.3 Toote koostises olevate ainete nõuetele vastavus

NB! Tooteid tootvatel ettevõtetel¹⁰⁸ võivad olla ka teised rollid peale allkasutaja rolli ja seega ka teised kohustused.

Toodete tootjana, kes viib aineid toote koostisesse, on teil kohustus registreerida ained, mille eraldumist tootest normaalsetel või mõistlikult prognoositavatel kasutustingimustel võib ette näha, kui toodetes sisalduva aine kogus on üle ühe tonni aastas (REACH-määruse artikli 7 lõige 1) ja kui aine ei ole juba varem selleks kasutusala registreeritud¹⁰⁹. Kui kasutatav kogus on aastas 10 tonni või rohkem, tuleb koostada ka kemikaaliohutuse aruanne. Kui aine lisamine tootesse ja toote kasutusala ei ole registreerimises hõlmatud, võite ka aine tootjat või importijat teavitada (vt selle juhendi 3. peatükki). Kui seejärel registreerimistoimikut täiendatakse ning lisatakse aine viimine toote koostisesse ja toote kasutusala, ei ole teil vaja tootes sisalduvat ainet registreerida.

Kui toode sisaldab kandidaatainete loetellu kantud väga ohtlikku ainet kontsentratsioonis üle 0,1 massiprotsendi ja ainet kasutatakse toodetes suuremas koguses kui 1 tonn aastas, tuleb teil teavitada ECHA-t (REACH-määruse artikli 7 lõige 2) 6 kuu jooksul pärast väga ohtliku aine kandidaatainete loetellu lisamist.

Kui toode sisaldab kandidaatainete loetellu kantud väga ohtlikku ainet kontsentratsioonis üle 0,1 massiprotsendi, tuleb teil esitada oma klientidele teavet toote ohutu kasutamise kohta, sealhulgas vähemalt kõnealuse aine nimetus (REACH-määruse artikli 33 lõige 1). Tarbijad võivad teabe saamiseks esitada taotluse toote koostises oleva kandidaatainete loetellu kantud aine kohta (REACH-määruse artikli 33 lõige 2).

Toodetes sisalduvad ained võidakse piirangute kehtestamise käigus ka keelustada. Seetõttu tuleb toodete tootjatel järgida REACH-määruse XVII lisas toodud piiranguid.

Täpsem teave toodetes sisalduvate ainetega seotud kohustuste kohta on „Toodetes sisalduvate ainete nõuete juhendis”, mis on ECHA veebilehel¹¹⁰. Selles peatükis on toodud kokkuvõtte allkasutajatele kõige olulisemast teabest.

8.3.1 Erandid kohustustest

Aineid, mis on selleks kasutusala registreeritud, st mille registreerimistoimik hõlmab aine viimist toote koostisesse, ning kui toote kasutusiga on piisavalt käsitletud ja hinnatud, ei ole REACH-määruse artikli 7 lõike 6 kohaselt vaja uuesti registreerida ega sellest teavitada.

Juba registreeritud ainete korral peavad toodete tootjad olema registreerijat teavitanud oma kasutusalaadest või kontrollinud enne ja pärast registreerimist registreerija edastatud teabe alusel, kas nende kasutusala on hõlmatud. Üldjuhul ei ole toodete tootjal vaja teatada toodetes kasutatavast ainest, mis on kandidaatainete loetelus, ega registreerida ainet, mille eraldumine

¹⁰⁶ Vt echa.europa.eu/guidance-documents/guidance-on-reach.

¹⁰⁷ echa.europa.eu/addressing-chemicals-of-concern/restriction.

¹⁰⁸ NB! Toodete importijaid ei käsitleta REACH-määruses allkasutajatena. Vt tabel 6 ja „Toodetes sisalduvate ainete nõuete juhend”.

¹⁰⁹ Sama kohustus kehtib ka toodete importijatele.

¹¹⁰ Vt echa.europa.eu/guidance-documents/guidance-on-reach.

tootest on ette nähtud. Seega, kui teabevahetus tarneahelas ja kõikide kindlaksmääratud kasutusala(de) hindamine on õigesti läbi viidud, laieneb teile tavaliselt vabastus teavituskohustusest.

Ka juhul, kui toote importija või tootja võib toote normaalsetel või mõistlikult prognoositavatel kasutustingimustel (sh kasutuselt kõrvaldamine) kokkupuute välistada, ei laiene talle teavituskohustus. Sellisel juhul tuleb tootjatel ja importijatel varustada toote saajad asjakohaste juhenditega. Peale selle tuleb tootjatel ja importijatel hoida vastav dokumentatsioon järelevalveasutusele esitamiseks käepärast.

8.3.2 Valmisoleku tagamine

Hoolimata teie rollist tarneahelas, on soovitatav koostada ülevaade oma kasutusala(de)st, milles kasutate kandidaatainete loetelus toodud aineid, sest nende toodetes kasutamisega võivad olla seotud muud kohustused (vt ka järgmine alajaotis 8.3.3). Kandidaatainete loetelu täiendatakse regulaarselt ja seda on võimalik jälgida ECHA veebilehel¹¹¹. Sellel veebilehel on toodud ka kavandatavate toimikute register, milles liikmesriigid, ECHA / Euroopa Komisjon avaldavad, milliseid aineid on plaanis nimetada väga ohtlikeks aineteks ja kanda kandidaatainete loetellu.

8.3.3 Toodetega seotud teabe edastamine

Kui tarnite toodet, mis sisaldab kandidaatainete loetelus olevat ainet kontsentratsioonis üle 0,1 massiprotsendi, on teil kohustus esitada toote saajale toote ohutut kasutamist võimaldav teave (REACH-määruse artikkel 33). Esitatav teave peab sisaldama vähemalt tootes sisalduva väga ohtliku aine nimetust. Toote saajad võivad olla teised ettevõtted, kes toodet kasutavad, või edasimüüjad, kes pakuvad toodet tarbijatele. Samamoodi tuleb ka teile toodet edastaval tarnijal teid teavitada, kui toode sisaldab kandidaatainete loetelus olevat ainet kontsentratsioonis üle 0,1 massiprotsendi. See nõue kehtib ka siis, kui aine on kantud XIV lissasse.

Kõik tegutsejad, toodete tootjad, importijad või levitajad/edasimüüjad peavad esitama selle teabe tarnijatele vastava taotluse korral tasuta ja 45 päeva jooksul.

REACH-määruses ei ole täpsustatud, millises vormis tuleb teave toodete kohta esitada. Te peate teabe edastama sellisel kujul, et see oleks saajale hästi arusaadav.

¹¹¹ echa.europa.eu/regulations/reach/authorisation/the-candidate-list.

Lisa 1 Levitajad ja vastavus REACH-nõuetele

Selles lisas on kirjeldatud peamised REACH-määruse aspektid, mis on tähtsad levitajatele ja sealhulgas jaemüüjatele. REACH-määruse kohaselt ei ole sellised tegutsejad allkasutajad. Enne selle lisa lugemist soovitame määratleda oma roll 2. peatükis toodud teabe alusel, kas teie roll REACH-määruse kohaselt on **levitaja** või **jaemüüja**.

A1.1 Ülevaade levitajatele kehtivatest REACH-määruse nõuetest

REACH-määruse kohaselt on **levitaja** ühenduses asutatud füüsiline või juriidiline isik, kaasa arvatud jaemüüja, kes üksnes ladustab ainet ja viib aine turule aiena või segu koostisainena kolmandate isikute jaoks¹¹² (vt REACH-määruse artikli 3 lõige 14). **Jaemüüja** on REACH-määruse kohaselt tegutseja, kes müüb aineid ja segusid eratarbijatele ja/või kutsealastele kasutajatele jaekauplustes. Jaemüüjad on levitajate alagrupp. **Ladustajad**, kes ainult ladustavad aineid või segusid kolmandate isikute tarbeks, on samuti levitajate alagrupp. Seni, kuni sellised tegutsejad ei tegutse ainete või segudega viisil, mis võiks REACH-määruse kohaselt olla kvalifitseeritud „kasutuselana“ (vt tabel 8), piirduvad nende kohustused teabevahetusega tarneahelas, nagu selles peatükis kirjeldatud.

Oma rolli täpne määratlemine on äärmiselt tähtis. REACH-määruse mõistes võib teil peale levitaja/jaemüüja rolli olla veel teisi rolle. Kõige tavalisemad levitaja lisarollid on järgmised:

- ainete, segude või toodete **importija**. Sellisel juhul võib teil olla registreerimiskohustus ja muud aine/segu või toote importimisega seotud kohustused. Täpsemalt vaadake „Registreerimisjuhendist“ ja „Toodetes sisalduvate ainete nõuete juhendist“¹¹³.
- **Ümberpakendaja**, kes kannab aineid või segusid üle ühest mahutist teise, on allkasutaja ja seega kehtivad talle REACH-määruses sätestatud allkasutaja kohustused.
- Teised **allkasutajate** rollid kehtivad näiteks tegutsejale, kes segab aineid teiste kemikaalidega ja toodab segusid.

Selle peatüki eesmärk on aidata levitajal määratleda oma rolliga seotud kohustusi. Teiste võimalike REACH-määruse kohaste rollidega seotud kohustuste kohta vaadake lähemalt ülaltoodud asjakohastest juhenditest ja selle juhendi 2. peatükist. Üldise teabe saamiseks REACH-määruse eesmärkide ja rakendumise kohta võite kasutada ka REACH-navigaatorit¹¹⁴ või lugeda ECHA veebilehel REACH-määrust tutvustavaid juhendeid¹¹⁵.

A1.2 Levitajate REACH-määruse kohased kohustused

Levitajana on teie peamine REACH-määruses sätestatud kohustus vahendada teavet teie levitatavate kaupade kohta ühelt tarneahelas tegutsejalt teisele. Muuhulgas tähendab see ka ainete ja segude ohutuskaartide edastamist. Peale selle on teil kohustus edastada teatud teavet ainete, segude või toote koostises olevate ainete kohta, kui ohutuskaart ei ole nõutud.

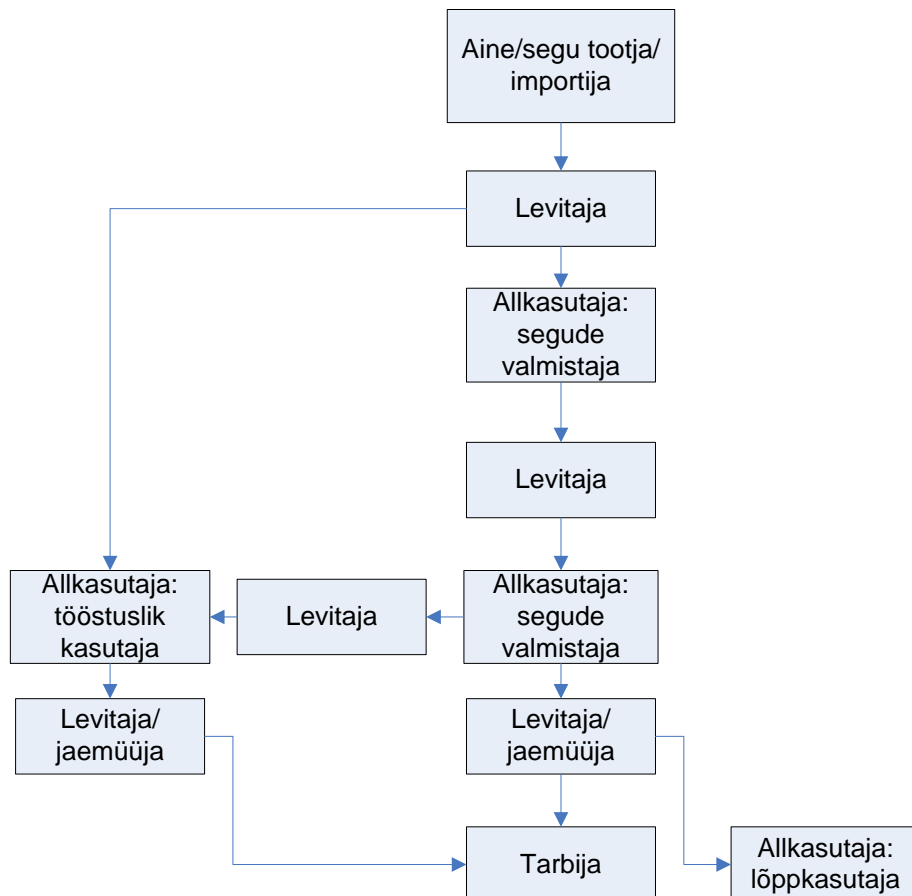
¹¹² Isik, kes ainult ladustab ja viib kolmandate isikute jaoks tooteid turule (st mitte aineid ega segu koostisaineid), ei ole REACH-määruse mõistes levitaja.

¹¹³ Kõik juhendid ja muud abimaterjalid on ECHA veebilehel jaotises „Abimaterjalid“ echa.europa.eu/support/guidance-on-reach-and-clp-implementation/identify-your-obligations.

¹¹⁴ Vt echa.europa.eu/support/guidance-on-reach-and-clp-implementation/identify-your-obligations.

¹¹⁵ echa.europa.eu.

Te ei ole REACH-määruse kohaselt ainete/segude allkasutaja, kuid teil on võtmepositsioon tarneahela teabevahetuse seisukohalt. Teil võib olla vahetu kontakt aine või segu tootja/importija ja lõppkasutajaga, kuid tarneahel võib koosneda ka paljudest tegutsejatest, ja teie võite levitajana asuda tarneahelas kahe allkasutaja vahel. Joonisel 9 on lihtsustatult näidatud, millised on levitajate võimalikud rollid tarneahelas. Põhimõtteliselt on teie roll sama mis enne REACH-määruse jõustumist. Seega saate oma varasemaid kogemusi ja tarneahelas teabe edastamise töömeetodeid kasutada ka REACH-määruse nõuete järgimisel.

Joonis 9. Levitaja ja tarneahel

Mõlemas suunas toimiv teabevahetus tarneahelas on REACH-määruse eduka tööle hakkamise suhtes kriitiline tegur ning paljudes tarneahelates on levitaja väga tähtis lüli tarnijate ja allkasutajate vahel. Teie saate otsustada, millal tuleb alustada aktiivse teabevahetusega aine tootja või importija ja teie klientide vahel, kelleks sageli on allkasutajad. Allkasutajad võivad olla segude tootjad või ainete ja segude lõppkasutajad ning neil võib olla mitmel eri põhjusel vaja tarnijaga suhelda. Sellisel juhul on teie kohustus levitajana edastada vastav kliendipäring edasi oma tarnijale ja saata tarnija vastus samale kliendile (st allkasutajale) tagasi. Selline olukord võib ette tulla näiteks järgmistel juhtudel:

- segude tootja või ainete/segude lõppkasutaja (st allkasutaja) soovib oma õiguse kohaselt teavitada oma kasutusala st tarnijat eesmärgiga muuta oma kasutusala kindlaksmääratud kasutusala;
- allkasutaja esitab oma kasutusala(de) kirjelduse kirjalikult tarnijale, et aidata tarnijat registreerimistoimiku koostamisel;

- allkasutaja võib otsustada koostada ise aine või segu oma (ja/või oma kliendi) kasutusala(de) kohta kemikaaliohutuse hinnangu (kirjeldatud 5. peatükis). Sellisel juhul ei pruugi allkasutaja olla võimeline koostama kemikaaliohutuse hinnangut üksnes talle edastatud ohutuskaardi või kokkupuutestsenaariumi teabe põhjal; ta võib vajada tarnijalt lisateavet näiteks aine ohtlike omaduste või kokkupuute hinnangu kohta.

Olenevalt olukorrast võib teie poolt edastamisele kuuluv teave sisaldada järgmist.

- Kasutusala identifitseerimisega seotud teave kas tootjatelt/importijatelt allkasutajatele küsimustike vormis või allkasutajatelt tarnijatele, nt standardse kasutusala lühikirjeldusena.
- Tervise- ja ohustusteave võimalike tootega seotud ohtude ning riskide kohta tarneahelas nii üles- kui ka allapoole. Teil on kohustus vahendada oma klientidele tarnijalt saadud ohtude ja ohutu kasutamise teavet. See võib olla vajaduse korral ohutuskaardina¹¹⁶ (kokkupuutestsenaariumiga või ilma selleta). Peale selle võib osutada vajalikuks vahendada teavet ainele kehtivate autoriseeringute või piirangute kohta.
- Toote ohutu kasutamist võimaldav teave klientidele, kui toode sisaldab kandidaatainete loetelus olevat väga ohtlikku ainet kontsentratsioonis üle 0,1 massiprotsendi.
- Spetsiifilised teabepäringud allkasutajatelt tarnijatele, kui allkasutaja soovib koostada allkasutaja kemikaaliohutuse aruannet.
- Uus teave ohtlike omaduste või riskijuhtimismeetmete asjakohasuse kohta allkasutajatelt tarnijatele.

Teil võib olla vaja dokumenteerida, et olete esitanud teabepäringu oma tarnijale ja edastanud saadud teabe tarneahelas allapoole ning ka vastupidi. Teil on seetõttu soovitatav saata tarnijale päringuid ja edastada klientidele teavet kirjalikult paber kandjal või elektrooniliselt. REACH-määrusele vastavat teabevahetust ja dokumendihaldust puudutavad toimingud võiksid olla kirjeldatud ja lisatud teie kvaliteedisüsteemi.

NB! Levitajana on teil kohustus talletada aine või segu kohta teavet vähemalt 10 aastat pärast aine või segu viimast tarnet (REACH-määruse artikkel 36).

Näited selle kohta, millist teavet olete kohustatud tarneahelas mõlemas suunas vahendama, on tabelis 16.

¹¹⁶ Levitaja võib tõlkida ohutuskaardi ja kokkupuutestsenaariumi kohalikku keelde ning kohandada seda spetsiifilistele riiklikele eeskirjadele. Levitaja võib lisada ohutuskaardi 1. jakku teavet enda kohta, nt hädaabitelefoni numbri. Vt ka tabelis 16 toodud ülevaadet tarneahela teabevahetuse kohta.

Tabel 16. Teabevoog tarneahelas¹¹⁷

Teema	Saadud teabe liik	Edastatava teabe liik	Märkused
Ettevalmistav tegevus			
Tootja/importija enne aine registreerimist	Tarnija küsimustikud aine/segus kasutusala(de) ja kasutusala(de) käitlemistingimuste identifitseerimiseks.	Vastused tarnija küsimustikele.	Ettevalmistused enne aine registreerimist võivad hõlmata kasutusala(de) ja kasutusala(de) käitlemistingimuste identifitseerimist.
Allkasutaja ettevalmistavad tegevused ja kasutusala muutmise kindlaksmääratud kasutusala ¹¹⁸ .	Vastused tarnija küsimustele ja kasutusala muutmise selgitamiseks esitatud lisaküsimustele.	Aine, segude või toodete koostises oleva aine kasutusala teave, millele võib olla lisatud päring kasutusala kindlaksmääratud kasutusala muutmise kohta, et see oleks hõlmatud tootja/importija registreerimistoimikus.	Ettevalmistavad tegevused peaksid toimuma 11 aasta vältel, mille jooksul tuleb registreerida kõik olemasolevad ained, mida tootja/importija toodab/importib koguses 1 tonn või rohkem aastas.
Ohutuskaart ja muu teave aine ning segu kohta			
Ohutuskaart ja sellega seotud teave	Ohutuskaart koos lisatud kokkupuutega või ilma.	Uus teave ohtlike omaduste kohta, riskijuhtimismeetmete asjakohasust küsitavaks muutev teave ja päring REACH-määrusele vastava ohutuskaardi saamiseks, kui seda ei ole esitatud õigel ajal ¹¹⁹ .	Allkasutajatele tuleb edastada ohutuskaart. Ohutuskaardid peavad olema kohalikus keeles ja sisaldama spetsiifilisi riiklikke sätteid, nt töötõrvisohtu kohta. Edastada tuleb uut ohuteavet ja soovitatud riskijuhtimismeetmeid küsitavaks muutuva teavet.
Ohutuskaart segude ja allkasutaja kemikaaliohutuse aruanne ainele ¹²⁰ .	Allkasutaja vastava päringu korral segu ohutuskaardi koostamiseks vajalik teave.	Allkasutaja kemikaaliohutuse aruande koostamiseks vajalik lisateave aine kohta. Päring ohutuskaardi saamiseks, kui ohtlike ainete kontsentratsioon segus ületab künnisväärtuse, mille	Kui klient koostab aine või segus oleva aine kohta allkasutaja kemikaaliohutuse aruande, võib ta esitada päringu ainega seotud ohtude kohta lisateabe saamiseks. Te võite saada klientidelt päringuid ohutuskaardi saamiseks ohtlikuks

¹¹⁷ Selles tabelis on üldised näited, mis laadi teavet võib olla vaja tarneahelas vahetada.¹¹⁸ Vt 3. peatükk.¹¹⁹ Vt 6. peatükk.¹²⁰ Vt 5. ja 7. peatükk.

		korral ohutuskaardi esitamine on nõutud ¹²¹ .	mitteklassifitseeritud segude kohta. Kui segu sisaldab ohtlike aineid suuremas koguses, kui määratletud REACH-määruse artikli 31 lõikes 3, tuleb teil ohutuskaart esitada.
Teave tarneahelas, kui ohutuskaart ei ole nõutud	Teave: - autoriseerimist nõudva või piiranguga aine kohta - asjakohaste riskijuhtimismeetmete tuvastamiseks vajalik teave.	Teave: - autoriseerimist nõudva või piiranguga aine kohta - asjakohaste riskijuhtimismeetmete tuvastamiseks vajalik teave.	Isegi juhul, kui ohutuskaart ei ole nõutud, võite tarnijalt saada ja talle edastada REACH-määruse artiklile vastavat teavet. Ohtlikuks mitteklassifitseeritud segu võib sisaldada näiteks autoriseerimisele kuuluvat ainet väiksemas koguses kui REACH-määruse artikli 31 lõikes 3 väljendatud kontsentratsioonipiirid. Sellisel juhul on tarnija kohustatud vastava teabe edastama koos registreerimisnumbri (ja autoriseerimisnumbri) ning muu vajaliku teabega, mis võimaldab segu ohutut kasutamist.
Teave tarbijatele	Teave: - vähemalt klassifikatsiooni kohta - samuti peavad olema lisatud soovituslikud ohutud kasutamistingimused.	Teave: - vähemalt klassifikatsiooni kohta - samuti peavad olema lisatud soovituslikud ohutud kasutamistingimused.	Ohtlikuks klassifitseeritud ained või segud, mis tehakse laiemale üldsusele kättesaadavaks, ei nõua ohutuskaardi esitamist, kui on tagatud ohutu kasutamise kohta piisava teabe edastamine.
Autoriseerimine/piirangud¹²²			
Teabevahetus tarneahelas ohtlike	Tarnijate küsimused ohtlike ainete või	Vastused tarbijate küsimustele	Autoriseerimist nõudvate või

¹²¹ Artikkel 31 lõige 3 REACH-määruses (EÜ) nr 1907/2006, Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus 13. detsembrist 2006

¹²² Selle juhendi 8. peatükis on käsitletud lähemalt allkasutajate autoriseerimise ja piirangutega seotud kohustusi.

ainete (SVHC) korral	segudes olevate ohtlike ainete kasutusala(de) kohta.	kasutusala(de) kohta ja lisaküsimused allkasutajatelt segudes (või toodetes) oleva aine kontsentratsiooni kohta.	piirangutega ainete korral (ka alles kavandatava autoriseerimise nõude või piirangu kehtestamise korral) võib eeldada mõlemasuunalist teabevahetust tarneahelas. See võib esineda juhul, kui aine on lisatud kandidaatainete loetellu.
Teave toodete koostises olevate ainete kohta ¹²³ (REACH-määruse artikkel 33)			
Teave toodete kohta tarneahelas	Tooted, mis sisaldavad kandidaatainete loetelus olevat ainet suuremas kontsentratsioonis kui 0,1 massiprotsenti: - olemasolev teave toote ohutu kasutamise kohta. Esitada tuleb vähemalt aine nimetus	Allkasutajad võivad esitada teabepäringu toodetes sisalduvate väga ohtlike ainete kohta.	Teil tuleb vahendada teavet toote tarnijalt oma klientidele (allkasutajad ja levitajad/jaemüüjad). Peale selle tuleb teil edastada kõik päringud ka tarneahelas ülespoole.
Teave toodete kohta tarbijatele	Tooted, mis sisaldavad kandidaatainete loetelus olevat ainet kontsentratsioonis 0,1 massiprotsenti või rohkem: - olemasolev teave toote ohutu kasutamise kohta. Esitada tuleb vähemalt aine nimetus.	Tarbijad võivad esitada teabepäringuid toodete kohta, mis sisaldavad väga ohtlike aineid.	Kui saate tarbijalt sellise päringu, tuleb teil tarbijale edastada tasuta teave 45 päeva jooksul.

¹²³ Vt selle juhendi 8. peatükk ja „Toodetes sisalduvate ainete nõuete juhend“.

Lisa 2 Skaleerimine

Märkus. See lisa on mõeldud ennekõike registreerijatele ja allkasutajatele, kes koostavad allkasutaja kemikaaliohutuse aruande, kuid ei ole aine registreerijad.

Kokkupuutestsenaariumit võib kirjeldada erineval viisil, kasutades kombinatsioone erinevatest käitlemistingimustest ja riskijuhtimismeetmetest. Kui arvutuslikud kokkupuutetasemed põhinevad soovituslikel käitlemistingimustel ja riskijuhtimismeetmetel või on neist veelgi rangemad, ei ole allkasutajal vaja tulemusi täiendavalt kontrollida. Kuid teatud tingimustel (kui kõik parameetrid ei ole täidetavad) võib esineda olukordi, kus muudetud käitlemistingimuste/riskijuhtimismeetmete korral tuleb kokkupuute ulatust täiendavalt kontrollida. Kui tarnija on oma ohutuskardil esitanud skaleerimisvõimalused, saab allkasutaja oma käitlemistingimuste ja riskijuhtimismeetmete kombinatsiooni (mis erineb tarnijalt saadud kokkupuutestsenaariumis väljendatud kombinatsioonist) asjakohasuse kontrollimiseks kasutada skaleerimist, et veenduda, kas võetud meetmetega on saavutatud vähemalt sama ohjatuse tase. Seega ei pea allkasutajad skaleerimist kasutades koostama uusi kokkupuutestsenaariume samade võrrandite alusel, vaid saavad arvutada, kas nende olukord jääb tarnija kirjeldatud kokkupuutestsenaariumi piiresse. Siinkohal tuleb märkida, et skaleerimisvõimalust saavad pakkuda ainult sellised registreerijad või tarnijad, kes on koostanud kemikaaliohutuse aruande ja kui registreerija (või kemikaaliohutuse aruande koostanud tarnija) on kasutanud kemikaaliohutuse hinnangu läbiviimisel kokkupuute hindamise vahendit. Skaleerimine ei ole võimalik, kui tarnija kokkupuutestsenaariumi andmed põhinevad mõõdetud kokkupuutel. Sellisel juhul ei põhine tema hinnang mudelil ja seega ei ole võimalik skaleerimisvalemitega tuleta. Ainult need, kes on kemikaaliohutuse hinnangu läbi viinud ja koostanud kemikaaliohutuse aruande, võivad teada, millises ulatuses on allkasutaja kasutustingimused kemikaaliohutuse hinnangu käigus koostatud kokkupuutestsenaariumis hõlmatud. Aine kokkupuute hindamisel teatud kasutusala suhtes võtavad registreerijad (või teised tarnijad, kes koostavad kemikaaliohutuse aruannet) arvesse mitmeid erinevaid tegureid, mitte üksnes konkreetse kasutusala spetsiifilisi tegureid (nt piirkondlik mõju keskkonnale, tarbijate kokkupuute erinevate kokkupuuteallikatega, töötajate kokkupuute sama ainega erinevate tegevuste käigus, töötajate kokkupuute erinevate ainetega ühe vahetuse käigus jne). Seepärast võivad registreerijad (või teised tarnijad, kes koostavad kemikaaliohutuse aruannet) mõnel juhul identifitseerida ning soovitada käitlemistingimusi ja riskijuhtimismeetmeid, mille korral võivad kokkupuutetasemed tunduda konkreetset kasutusala silmas pidades „väga alalhoidlikud“, kuid mis võivad olla õigustatud laiemas aspektis, mida käsitleb kemikaaliohutuse aruanne, kuid mis ei ole teada allkasutajatele.

Registreerijate (või teiste tarnijate, kes koostavad kemikaaliohutuse aruannet) määratletud skaleerimisvõimalused peaksid olema allkasutajatele lihtsalt rakendatavad. Skaleerimisvõimalused on piiratud lihtsate arvutustehetega, milles on näidatud, kuidas kompenseerida ühe parameetri muutmist teisega, et tulemuseks saadud kokkupuutetase (allkasutaja tingimuste rakendamisel) oleks võrdne või madalam kui tarnijalt saadud kokkupuutestsenaariumis kirjeldatud tingimuste rangel järgimisel. Allkasutajatel peab olema võimalik skaleerimist rakendada ja usaldada skaleerimismeetodi tulemust, et hinnata, kas tema kasutustingimused on kokkupuutestsenaariumis hõlmatud. Kui allkasutaja hinnangul ei piisa skaleerimisvõimaluse kasutamisest veendumaks, et tema kasutustingimused on kokkupuutestsenaariumis hõlmatud, ja leiab, et vajalik oleks läbi viia täpsustav hinnang, võib ta esitada piisavat teavet tootjale, importijale või allkasutajale, kes talle ainet tarnib, et tema kasutusala oleks kokkupuutestsenaariumis hõlmatud (artikkel 37 lõige 2). Kui allkasutaja ei soovi oma kasutusala teatavaks teha, tuleb tal koostada allkasutaja kemikaaliohutuse aruanne või otsida muid võimalusi (vt jaotis 4.4).

A2.1 Skaleerimispiirid

Kokkupuutestsenaariumis on esitatud teatud kasutustingimuste kogum, mida allkasutajad peaksid aine ohutu kasutamise tagamiseks rakendama. See tähendab, et kui allkasutaja

rakendab soovitatud tingimused, ei ole kokkupuutetase aine kasutamisel ohtliku mõjuga inimeste (st töötajate ja tarbijate) tervisele ega keskkonnale. Sellisel juhul on kasutusala kokkupuutestsenaariumis hõlmatud ja allkasutajal ei ole muid sellega kaasnevaid kohustusi (lisateave kokkupuute koostamise ja ohutu kasutamise määratlemise kohta on „Teabele esitatavate nõuete ja kemikaaliohutuse hindamise juhendi“ osast D).

Kui aga üks või enam allkasutaja juures rakendatud kasutustingimustest ületab kokkupuutestsenaariumis määratud piiri, võib kokkupuude olla suurem kokkupuutestsenaariumis ettenähtud tingimuste rakendamisel.

Sellisel juhul on allkasutaja kasutustingimused kokkuvõttestsenaariumi piiridest väljas.

Kui ohutuskaardil on toodud skaleerimisvõimalused, võivad allkasutajad kasutada skaleerimismeetodeid, et hinnata kokkupuutetaset oma kasutustingimuste rakendamisel.

Skaleerimise rakendamisel tuleb arvestada järgmisi põhimõtteid:

- skaleerimist ei saa kasutada selliste kasutustingimuste põhjendamiseks, mis põhjustavad suuremat kokkupuudet kui kokkupuutestsenaariumis kirjeldatud tingimuste rakendamisel;
- keskkonna skaleerimist rakendades tuleb allkasutajatel tagada, et keskkonda eralduva aine kogus ajaühikus (eraldumise kiirus) ei ületa tarnijalt saadud kokkupuutestsenaariumis kirjeldatud tingimuste rakendamisel saavutatavat kogust.

NB! Skaleerimist saab rakendada üksnes kitsastes piirides. Peale eelpool kirjeldatu tuleb skaleerimisel arvesse võtta ka allpool toodud põhimõtteid.

1. **Õiguslike nõuete tõlgendamine.** REACH-määruse artikli 37 lõike 4 punktis d on sätestatud, et allkasutajatel ei ole vaja koostada kemikaaliohutuse aruannet, kui nad on rakendanud ja soovivad **vähemalt** tarnijalt saadud kokkupuutestsenaariumi tingimusi.
2. **Kemikaaliohutuse aruandes toodud teabe usaldusväärsus.** Ohutuskaardilisana esitatud kokkupuutestsenaariumid on kooskõlas kemikaaliohutuse aruandes esitatud teabega, mis on registreerimistoimiku põhielement. ECHA käsitleb kemikaaliohutuse aruandes toodud teavet peamise allikana erinevate REACH-määruses sätestatud protsesside hindamiseks (nt autoriseerimine, aine hindamine, piirangud jne).

A2.2 Skaleerimisvõimaluste määratlemine

Allkasutajatele edastatavate skaleerimisvõimaluste määratlemiseks tuleb registreerijatel (või teistel tarnijatel, kes koostavad kemikaaliohutuse aruannet) hinnata, kas kokkupuutestsenaariumis kirjeldatud tingimusi on võimalik skaleerida. Kui see on võimalik, tuleb määratleda ka skaleerimispiirid, mida ei ole lubatud skaleerimisel ületada, et vältida kokkupuutetaseme tõusu (skaleerimisvõimaluse kasutamisel).

Registreerija (või teised tarnijad, kes koostavad kemikaaliohutuse aruannet) määrab iga asjakohase kokkupuuteviisi korral:

1. etapp

Määratlege käitlemistingimused ja riskijuhtimismeetmed (kokkupuute peamised mõjutegurid) või üldised parameetrid (nt keskkonda eraldumise tegur), mille rakendamisel on võimalik näidata konkreetse kokkupuuteviisi riskide ohjatus. Need käitlemistingimused ja riskijuhtimismeetmed tuleb edastada kokkupuutestsenaariumis.

2. etapp

Hoolitsege, et teavet riski iseloomustava suhtarvu ($R_{CR_{ES}}$) ja/või kokkupuute/eraldumise taseme kohta edastatakse kokkupuutestsenaariumi 3. osas (vt „Teabele esitatavate nõuete ja kemikaaliohutuse hindamise juhendi“ D-osa „Kokkupuutestsenaariumide koostamine”¹²⁴) või tehtud kättesaadavaks muudel asjakohastel viisidel. Riski iseloomustava suhtarvu tuletamise kohta leiab täpsemat teavet „Teabele esitatavate nõuete ja kemikaaliohutuse hindamise juhendi“ E-osast,

3. etapp

Iga asjakohase peamise mõjuteguri korral, mis võivad tegeliku kasutamise käigus olla erinevad, tuleb kaaluda, kas on võimalik rakendada skaleerimist või võib anda tingimustele laiemat vahemikku. Kui näiteks tuletatud kokkupuutetasemed jäävad tunduvalt allapoole künnistasemeid (kui need on määratud) ja võib eeldada, et need jäävad allapoole piire ka teatud mõistlike käitlemistingimuste/riskijuhtimismeetmete järgimisel, ei ole skaleerimiseks vajadust (nt ainet kasutatakse tavaliselt tööstuslikult kontsentratsioonis alla 25% ning 4-tunnise vahetuse jooksul). Töötajate kokkupuute ohjamiseks ei ole vaja võtta spetsiifilisi riskijuhtimismeetmeid. Kui eeldatavad kokkupuutetasemed sama aine eraldi kasutamisel üle 4 tunni / ühe vahetuse vältel jäävad alla künnisväärtuste, võite kaaluda sellise kokkupuutestsenaariumi esitamist, kus on kirjeldatud vastavad kasutustingimused, mitte soovitada skaleerimisvõimalusi). Sellisel juhul tuleb kokkupuutestsenaariumis esitada laiemad käitlemistingimused ja riskijuhtimismeetmed, mis tagavad riskide ohjamise ja võimaldavad samal ajal rakendada allkasutajatel suuremat paindlikkust.

- Loetlege kõik kokkupuutestsenaariumis käsitletud mõjutegurid iga hinnatud kokkupuuteviisi ja sihtrühma suhtes. Esmatasandil võib tavaliselt kasutada skaleerimiseks järgmisi mõjutegureid:
 - töötajad: kokkupuute kestus, kontsentratsioon tegevuse käigus, riskijuhtimismeetmete tõhusus, kasutatav kogus;
 - tarbija: kontsentratsioon/kogus;
 - keskkond: kogus aastas / eralduv kogus päevas, aine eraldumise päevade arv, heitkogused/riskijuhtimismeetmete tõhusus¹²⁵.
- Loetlege käitlemistingimused ja riskijuhtimismeetmed, mis on tõenäoliselt tegeliku kasutamise käigus teistsugused.
- Tuvastage parameetrid, mida on võimalik skaleerida. Need parameetrid tuleb sisestada koos muude mõjuteguritega kokkupuute hindamise vahendisse. Määratlege sihtrühma skaleerimismeetod ja kokkupuuteviis. Skaleerimismeetod peab põhinema tarnija kasutatud kokkupuute hindamise meetodil: see võib olla esmataseme töövahend, algoritm või kõrgema taseme töövahend. Allkasutajad võivad skaleerimisel kasutada kokkupuute hindamise vahendit (esmataseme või kõrgema taseme vahendit) eeldusel, et see on avalikult kättesaadav ja usaldusväärset kasutatav ka eksperditasemeta kasutajatele. Registreerijal tuleb edastada oma kokkupuutes ka teave arvutuste tegemiseks vajalike sisestatavate parameetrite kohta.

¹²⁴ echa.europa.eu/guidance-documents/guidance-on-information-requirements-and-chemical-safety-assessment.

¹²⁵ Keskkonna kokkupuute hindamisel on oluline määrata üldist heitkogust. Üldine heitkogus võib koosneda kahest tegurist: üks tegur tingimuse järgi, et heitkogust ei ohjata (f_1), ja teine tegur ohjemeetodi tõhususe järgi (f_2). Üldine heitkogus arvutatakse järgmiselt $f_1 \cdot (1 - f_2)$ või kui f_2 on väljendatud protsentides: $f_1 \cdot (100 - f_2)$.

- Leidke vahemik, mille ulatuses käitlemistingimused/riskijuhtimismeetmed võivad varieeruda. Need vahemikud on määratletud selliselt, et oleks võimalik näidata, et:
 - tulemusena saadud kokkupuutetase ei ületa kokkupuutestsenaariumis määratud taset;
 - piirkondlikku kontsentratsiooni keskkonnas ei ületata;
 - skaleeritavad käitlemistingimused/riskijuhtimismeetmed on teineteisest sõltumatud, ja
 - tuletatud kokkupuutetase on lubatu piires.
- Vahemiku määramise ja valimise protsessi käigus tuleb teha ka tulemuste määramatuse analüüs (vt *"Teabele esitatavate nõuete ja kemikaaliohutuse hindamise juhend,"* peatükk R.19,¹²⁶ kuidas määramatuse analüüsi läbi viia).
- Kui sama mõjutegur on asjakohane ka teiste kokkupuuteviiside korral, tuleb tagada, et olete määratlenud sobiva vahemiku kõiki kokkupuuteviiside jaoks.
- Kinnitage ja dokumenteerige kemikaaliohutuse aruandes, et kõik soovitatud skaleerimismehhanismid on kehtivad, st riskide ohjatust saab näidata ja kokkupuutestsenaariumis toodud kokkupuutetasemeid ei ületata.

4. etapp

Edastage teavet skaleerimismeetodi ja mõjutegurite kohta kokkupuutestsenaariumis.

Kokkupuutestsenaarium peab sisaldama skaleerimismeetodit (st vastavat algoritmi, linki või viidet veebivahendile või viidet samale vahendile, mida kasutati kokkupuute hindamiseks), skaleeritavaid parameetreid ja väärtuste vahemikke, mille ulatuses skaleerimist võib kasutada. Skaleerimisvõimalusest tuleb teavitada kokkupuutestsenaariumi 4. osas.

Allkasutajad võivad võtta kokkupuutestsenaariumi 2. osas märgitud riskijuhtimismeetmetest erinevaid meetmeid, kui kokkupuutestsenaariumis on skaleerimisvõimaluste all eraldi välja toodud alternatiivsed meetmed (nt 4. osas).

Peale selle tuleb edastada selge teave, kuidas skaleerimisvahendeid kasutada ja millised on mõjutegurite lubatud väärtuste vahemikud.

A2.3 Skaleerimismeetodid

Lihtsat arvutuskäiku, kuidas ühe tingimuse (st kokkupuute peamise mõjuteguri) muutmisega on võimalik kompenseerida teist tingimust, on võimalik kasutada juhul, kui vastavate kokkupuute mõjutegurite ja tuleneva kokkupuutetaseme (ja ka riske iseloomustav suhtarv) vaheline suhe on lineaarne. Sellisel juhul on võimalik tuletada tegelike tingimuste ja kokkupuutestsenaariumis kirjeldatud tingimuste erinevust iseloomustav tegur ning võrrelda seda teiste mõjutegurite kompenseerimisteguritega. Lineaarse skaleerimise korral saab allkasutaja kontrollida nõuetele vastavust, korrutades või jagades tegurit tegelike käitlemistingimuste ja kokkupuutestsenaariumis kirjeldatud väärtustega.

Lineaarset arvutust, mis põhineb kokkupuute mõjuteguri ja kokkupuutetaseme otsesel seosel, ei saa kasutada kvalitatiivsete käitlemistingimuste korral, nt segu füüsilise oleku skaleerimisel (vedel, tahke või gaasiline). Samuti ei ole lineaarset arvutust võimalik kasutada juhul, kui asjakohased parameetrid on teineteisest sõltuvad, nt kaetud pinna suurus ja kasutatud kogus (asjakohane näiteks pindade katmisel).

¹²⁶ echa.europa.eu/guidance-documents/guidance-on-information-requirements-and-chemical-safety-assessment.

Lineaarsed seosed mõjutegurite ja kokkupuutetasemete vahel kehtivad sageli ainult väikeste muutuste korral. Kui sama reeglit rakendatakse suuremale hulgale muutujatele, peab rangelt kehtima lineaarsuse eeldus. Seega peavad mõjutegurite väärtuste vahemikud (mille korral on mõjuteguri ja kokkupuutetaseme lineaarsuse eeldus veel täidetud) kokkupuutestsenaariumi tingimuste lineaarsel skaleerimisel olema selgelt tarnija poolt kokkupuutestsenaariumis määratletud.

Kokkuvõtteks võib lineaarset skaleerimist kasutada suurema paindlikkuse saavutamiseks, kuid selle juures peab olema selgelt välja toodud, et lineaarsed ja muud seosed peavad muutujate puhul olema põhjendatud ja et praktikas arvestatakse piisavalt kokkupuutetaseme varieerumisvõimalusega. Kui sama reeglit laiendatakse suurematele muutustele, tuleb olla veendunud, et lineaarsus on põhjendatud. Selle tagamiseks tuleb lineaarset skaleerimist põhjalikult dokumenteerida kemikaaliohutuse aruandes ja see peab põhinema heakskiidetud kokkupuute hindamise algoritmidel (nt saadud samadest võrranditest, mida kasutatakse esmatasandi vahendites). Peale selle on nõutud, et lineaarset skaleerimist ja selle piire oleks kokkupuutestsenaariumis piisavalt kirjeldatud.

Peale lihtsa lineaarse algoritmi soovitamise võib registreerija (või teised tarnijad, kes koostavad allkasutaja kemikaaliohutuse aruannet) koostada vahendi, mis võimaldab allkasutajal oma kasutusala kontrollida. Sellise vahendi võib esitada algoritmi kujul, lihtsa tabelina, exceli töölehenä, andmebaasina või veebirakendusena (nt koostatud tööstuse organisatsioonide poolt). Selleks võib olla ka kokkupuute hindamise vahend, mida registreerija kasutab kokkupuute arvutamiseks (nt ECETOC TRA ja EUSES). Peale skaleerimiseks ettenähtud vahendi tuleb registreerijal (või teisel tarnijal, kes koostab allkasutaja kemikaaliohutuse aruannet) teavitada kokkupuutestsenaariumis ka sisendparameetrid, mida saab kasutada arvutuste tegemisel, ja väärtuste vahemikud, mille ulatuses skaleerimist võib rakendada (vt jaotis A.2.2).

Tööstuse organisatsioonid on samuti koostanud veebirakendusi, mis võimaldavad allkasutajatel (nt segude tootjatel) skaleerimist rakendada. Selliste vahendite abil on allkasutajatel võimalik kontrollida, kas aine tootja kokkupuutestsenaarium on asjakohane riskide piisavaks ohjamiseks või tuleb neid muuta (allkasutaja teadmiste kohaselt protsesside kohta, kus aineid kasutatakse). Allkasutajad võivad selliseid vahendeid kasutada ka selleks, et kontrollida, kas nad töötavad kasutustingimustes, millega on riskid tarnijate tingimuste järgi ohjatud, või kas teil tuleb kokkupuute hinnangus muuta teatud parameetreid, et näidata riskide piisavat ohjatust (realistlikumad kokkupuute hinnangud).

Selliste vahendite kohta on täpsem teave enamiku suuremate allkasutajate valdkonnaorganisatsioonide veebilehtedel.

Lisa 3 Segude kohta edastatava teabe valimise põhimõtted

Jaotises 7.2.2 on välja toodud erinevad võimalikud lähenemisviisid, kuidas tuvastada tarneahelas allapoole edastatavat vajalikku teavet. Eesmärgiks on valida käitlemistingimused ja riskijuhtimismeetmed, mida tuleb järgida, et segu kasutamisel kaitsta tervist ja keskkonda.

Selles juhendis ei ole kirjeldatud meetodeid, mis aitavad segude tootjatel seda protsessi läbi viia. Kuid meetodite põhimõtteid on lühidalt selgitatud tabelis 17. Nende alusel on võimalik tuvastada tegureid, mida tuleb arvestada kokkupuutest asjakohase teabe valimisel ja mida segu kohta tarneahelas allapoole edastada. Valitud meetodit on võimalik kohandada erinevate kasutajate vajadustele.

Põhimõtted on väljendatud kolmes osas: üldised, inimeste tervis (teave toksilisuse kohta) ja ökotoksilisus. Põhimõtted on loetletud ligikaudses järjekorras, muutudes aina täpsemaks. Lihtsamad olukorrad on toodud iga tabeli vastava osa alguses. Harvemad ja keerukamad olukorrad, mis nõuavad täpsemat hindamist, on kirjeldatud vastava osa lõpus. Esitatud näited on sageli tegelike olukordade lihtsustatud kirjeldused, kuid need on mõeldud peamiselt põhimõtte illustreerimiseks. Väljatoodud lahendus võib olla asjakohane ainult mõne stsenaariumi korral, nt töötaja korral või tööstuslikus lahenduses.

Need põhimõtted ei ole otseselt rakendatavad. Iga põhimõtet ei ole võimalik rakendada igale segule ega igas olukorras. Keerukamatel juhtudel tuleb konkreetse lahenduse väljaselgitamiseks võtta eksperthinnang. Üldise juhisenähtena võib välja tuua selle, et olukorras, kus ei esine ainete vastastoimet, võib seguga kokkupuute mõju tervisele ja keskkonnale sõltuda kogu segu ohtlikest omadustest (nt naha ja silmade ärritus) või iga koostisaine ohtlikest omadustest (nt CMR-ainete korral).

Keskkonnale avalduva mõju hindamisel tuleb arvestada ka seda, et eraldi ainetel võib olla erinev mõju keskkonnale ja ained võivad avaldada seda mõju erinevates keskkonnasfäärides. Segude tootjad ei arvesta tavaliselt koondmõju ja vastastoimel põhinevat mõju keskkonnale.

Kui aine on klassifitseeritud ohtliku ainena tema füüsikalise-keemiliste omaduste alusel, tuleb ohutuskaardi 9. jaos esitada vastav teave, et tagada korrektsete ohjemeetmete võtmine.

Tabel 17. Kokkupuutestsenaariumidest segude kohta olulise teabe valimise peamised põhimõtted

Jrk nr	Põhimõte	Näide (kaks ainet A ja B) / Kommentaar
Üldised kaalutlused		
1	Lihtne käsitus võib olla piisav. Kui eraldi ainete riskijuhtimismeetmed on samad või sarnased, võib neid esitada ka segude käitlemistingimustena, võttes arvesse ainete lisandumisest ja/või kontsentratsioonist tulenevat mõju.	Aine A korral on nõutud kohtväljatõmme (90% tõhususega) toodud käitlemistingimuste korral (kontsentratsioon 15%, kestus > 4 tundi). Aine B korral on nõutud üldventilatsioon (70% tõhususega) samade käitlemistingimuste korral. Segu AB korral on nõutud 90% tõhususega kohtväljatõmme, mis vastab madalamale kokkupuutetasemele.
2	Kui koostisainete riskijuhtimismeetmed on erinevad, on võimalik segu riskijuhtimismeetmed tuletada kõige rangemate riskijuhtimismeetmete alusel, mis on väljendatud iga kokkupuuteviisi kohta erinevatele segus olevatele ainetele samadel käitlemistingimustel. Seda nimetatakse ka „halvima juhu“ lähenemiseks. See on lihtne ja konservatiivne meetod, mis võib olla mõne olukorra puhul sobilik. Kuid samas ei tohiks soovitatavad riskijuhtimismeetmed olla liiga ranged ja ebapraktilised.	Aine A korral on nõutud kohtväljatõmme (90% tõhususega). Aine B korral on nõutud kaitsekindad (80% tõhususega). Eeldades, et mõlema aine käitlemistingimused on samad, on segu AB riskijuhtimismeetmed kombinatsioon riskijuhtimismeetmetest sissehingamisel (kohtväljatõmme) ja kokkupuutest nahaga (kaitsekindad), täpsemalt, kohtväljatõmme 90% tõhususega ja kaitsekindad 80% tõhususega.
3	Valitud riskijuhtimismeetmed, mis põhinevad ainete kokkupuutestsenaariumis toodud teabel, peavad vastama segu klassifikatsioonile ja vastava klassifikatsiooni korral ettenähtud ettevaatusabinõud peavad olema tagatud. Segu lõplikke riskijuhtimismeetmeid tuleb seega alati võrrelda klassifikatsiooni ja märgistuse teabega.	Segu AB korral sõltuvad kokkupuutestsenaariumist valitud riskijuhtimismeetmed tegevuse liigist. Pikaajalise kokkupuute korral on ette nähtud suletud süsteemi või kohtväljatõmbe kasutamine. Lühiajalise kokkupuute korral on ette nähtud hingamisteede kaitsevahendi kasutamine. Segu AB on klassifitseeritud hingamisteede sensibilisaatorina ja kehtib hoiatuslause P261: vältida tolmu/suitsu/gaasi/udu/auru/pihustatud aine sissehingamist. Valitud riskijuhtimismeetmeid võrreldakse klassifikatsiooni ja märgistusteabega. Selle põhjal otsustatakse, et kokkupuutestsenaariumist tuletatud soovitatud meetmete ja klassifikatsiooni vahel vastuolusid ei ole.

Ohud inimese tervisele (toksilisus)		
4	Kui segu on klassifitseeritud ohtliku seguna selle toksiliste omaduste tõttu, peab segu klassifikatsioon vastama valitud käitlemistingimustele ja riskijuhtimismeetetele, et segu kasutamisega kaasnevad riskid oleksid enamikul juhtudel piisavalt ohjatud. Tavaliselt ei ole uusi loomkatseid vaja läbi viia.	Segu AB on klassifitseeritud kui nahka ärritav (ärritava koostisaine kontsentratsiooni alusel). Pikaajalise kokkupuute korral soovitatakse kasutada suletud süsteemi, kuid lühiajalise kokkupuute korral (nt aine ülekandmine või tarbijapoolne kasutamine) soovitatakse kanda kaitsekindaid, et vältida kokkupuudet nahaga. See on kooskõlas ka segu klassifikatsiooniga.
5	Arvestada tuleb ainete teadaolevaid vastastoimeid ja kombineeritud toimeid. Kui segu klassifikatsioon erineb segus olevate ainete klassifikatsioonist, osutab see, et (ühe) aine toksilisust võib mõjutada (suurendada või vähendada) teise aine esinemine segus. Seda tuleb riskide hindamisel ja riskijuhtimismeetmete soovitamisel arvesse võtta.	Selliste vastastoimete ja kombineeritud toimete näited on järgmised: (i) muutuvad keemilised omadused (nt segu pH-väärtus), (ii) muutuvad bioloogilised omadused (nt üks koostisaine võib tõsta teise aine nahka imendumise määra), (iii) rohkem kui üks aine mõjutab sama sihtelundit (nt orgaaniliste lahustite mõju kesknärvisüsteemile).
6	Segude korral, mis sisaldavad kantserogeenseid, mutageenseid, reproduktiivtoksilisi (CMR-aineid) või sensibiliseerivaid (nahk või hingamisteed) aineid isegi väiksemates kogustes kui klassifikatsiooni määravas künniskoguses, tuleb kasutamistingimuste koostamisel arvestada CMR-ainete või sensibiliseerivate ainete poolt tervisele avalduvaid riske: riskid tuleb viia miinimumini. Seega peaks riskide hindamisel ja segu ohutu kasutamise soovituste koostamisel lähtuma koostisainete omadustest, mida esineb segus allpool klassifikatsiooni künniskogust.	Aine A on 1B kategooria alusel kantserogeen. Aine B ei ole klassifitseeritud ohtliku ainena. Segu AB sisaldab vähem kui 0,1% ainet A ega ole seega klassifitseeritud kantserogeense seguna. Sellegipoolset tuleb kaaluda aine A korral kehtivate riskijuhtimismeetmete soovitamist segu riskijuhtimismeetmete osana.
Ökotoksilised ohud		
7	Keskkonnariskid tulenevad segu eraldumisest erinevatesse keskkonnasfääridesse – õhku, vette, pinnasesse. Ökotoksiliste omaduste põhjal antakse klassifikatsioon üksnes selle mõju alusel vesikeskkonnale. Riskijuhtimismeetmed peaksid käsitlema kõiki keskkonnaheiteid ja nendega kaasnevaid riske.	Isegi juhul, kui segu ei ole klassifitseeritud kui vesikeskkonnale ohtlik segu, võib sellegipoolset esineda riske teistes keskkonnasfäärides, näiteks setetele ja pinnasele.

<p>8</p>	<p>Segu mõju keskkonnaga kokkupuutel võib sõltuda kas kogu segu ohtlikest omadustest või selle koostisainete ohtlikest omadustest. Selleks, et hinnata vette ja pinnasesse eralduvaid heiteid, tuleb kõigepealt tuvastada segu kasutamisega kaasnevat keskkonda eraldumist, eriti seda, millistesse keskkonnasfääridesse võib lahjendamata segu või mõni selle koostisaine sattuda.</p>	<p>Näiteks ainetest A ja B koosnev biotsiid on ette nähtud kasutamiseks välistingimustes, kus pinnas ja/või vesi on otseses kokkupuutes lahjendamata seguga. Siin on äärmiselt tähtis ainete A ja B võimalik vastastoime. Kui segu eraldub keskkonda läbi heitveepuhasti, segu lahjendatakse ja aine A võib näiteks jääda veelahusesse ning aine B sadeneda setetesse (või pinnasesse puhastusjaama muda kaudu. Selle tulemusena mõjutavad pärast heitvee töötlemist vastavaid keskkonnasfääre eraldi ained. Algset segu enam keskkonnas ei eksisteeri.</p>
<p>9</p>	<p>Segus olevad ained võivad eralduda keskkonda erinevalt ja avaldada toimet erinevates keskkonnasfäärides.</p>	<p>Segu A + B korral, mis eraldub keskkonda läbi heitveepuhasti, jääb aine A vesikeskkonda ja aine B võib sadeneda setetesse.</p>
<p>10</p>	<p>Ainete teadaolevaid vastastoimeid ja kombineeritud mõju tuleb arvesse võtta, sest need võivad mõjutada eraldi ainetele kehtivate riskijuhtimismeetmete tõhusust ja teostatavust segu korral. Selliseid vastastoimeid tuleb hoolikalt kaaluda, kui erinevate ainete riskijuhtimismeetmeid soovitatakse pidada kogu segu riskijuhtimismeetmeteks.</p>	<p>Kui näiteks aine B (lahusti) suurendab aine A lahustuvust, võib vältida aine sadenemist setetesse.</p>
<p>11</p>	<p>Kui segu koostisainete füüsikalised-keemilised omadused ja/või keskkonda eraldumise viisid on väga erinevad, võib ka eraldi ainete riskijuhtimismeetmete tõhusus olla iga koostisaine kohta erinev. See võib põhjustada iga koostisaine erinevat keskkonda eraldumist ja seega on eralduva segu koostis turuleviidava segu koostisest tunduvalt erinev.</p>	<p>Kui näiteks ainel A ja B on erinevad füüsikalised-keemilised omadused, on riskijuhtimismeetmete tõhusus aine A korral 90% ja aine B korral 10%. Kui segu sisaldab ainet A ja B võrdselt (50% kumbagi), sisaldab keskkonda eralduv segu 5% ainet A ja 95% ainet B.</p>
<p>12</p>	<p>PBT- või vPvB-omadustega aineid sisaldavaid segusid käsitletakse selle järgi, millist ainet segu sisaldab. Segu käitlemistingimused ja riskijuhtimismeetmed peaksid tagama minimaalse PBT-/vPvB-ainete keskkonda eraldumise (ja sellest tuleneva mõju inimeste tervisele). Teiste koostisainete riskijuhtimismeetmed (sh tervist kaitsvad riskijuhtimismeetmed) võivad mõjutada PBT-/vPvB-ainete eraldumist.</p>	<p>Näiteks võib aine A olla väga toksiline sissehingamisel ja riskijuhtimismeetmed soovitavad suure võimsusega väljatõmmet, kuid aine B lenduv PBT-aine ja ventilatsioon suurendab selle eraldumist õhku.</p>

Lisa 4. Euroopa Liidu õigusaktid, mille nõuded on seotud REACH-määrusega

EL direktiiv ^A	Peamised kemikaalidega seotud elemendid	Kuidas see puudutab allkasutajaid?	Kuidas on see seotud REACH-määrusega ^B
<i>Töetervishoid</i>			
Nõukogu 7. aprilli 1998. aasta direktiiv 98/24/EÜ töötajate tervise ja ohutuse kaitse kohta keemiliste mõjuritega seotud ohtude eest tööl (keemiliste mõjurite direktiiv)	<p>Kohustab tööandjaid viima läbi riskihindamist ja tuvastama keemilistest mõjuritest tulenevaid riske. Riske tuleb vähendada asendamise, ennetamise, kaitsmise ja kontrollimise teel.</p> <p>Kui ületatakse riiklikult kehtestatud töökeskkonna piirväärtuseid (OEL), tuleb tööandjal olukorda parandada ennetavate ja kaitsvate meetmete abil.</p> <p>III lisas määratletud teatud keemiliste mõjurite tootmine, töötlemine või tööl kasutamine ja nimetatud mõjuritega seotud tööd on keelatud.</p>	<p>Riskide hindamise nõuet võib olla keeruline täita, eriti kui kasutate paljusid erinevaid keemilisi mõjureid.</p> <p>Teatud tööde kokkupuutes on töökeskkonna piirväärtused väga tähtsad. Kuid kõikide ainete kohta ei ole kokkulepitud töökeskkonna piirväärtused teada, kuigi teatud ainete korral on suunavad väärtused toodud direktiivides 91/322/EMÜ, 2000/39/EÜ, 2006/15/EÜ ja 2009/161/EL</p> <p>III lisas sätestatud keelde võib olla keeruline rakendada ja kontrollida (eriti väiksematel ettevõtetel).</p>	<p>Registreerimisprotsessiga muutub teave aine omaduste ja võimalike ohtude kohta kättesaadavamaks.</p> <p>Ohutuskaardil on esitatud kasutustingimused ja vajalikud riskijuhtimismeetmed, mille võtmisel on riskid ohjatud.</p>
Nõukogu 29. aprilli 2004. aasta direktiiv 2004/37/EÜ töötajate kaitse kohta tööl kantserogeenide ja mutageenidega kokkupuutest tulenevate ohtude eest	Kohustab tööandjaid riske hindama, asendama kantserogeenid ja mutageenid vähem ohtlike ainetega (kui võimalik) ning kasutama tootmisel ja kasutamisel suletud süsteeme. Kui suletud süsteemide kasutamine ei ole tehniliselt võimalik, tuleb kokkupuutetase muuta võimalikult väikseks. Peale selle tuleb tööandjatel kujundada protsesse ja ohjamismeetmeid selliselt, et vältida või viia miinimumini ainete eraldumine töökeskkonda.	Sätted on olulised riskivähendusvahendid spetsiifiliste töö korral, kuid nende rakendamine võib olla väikestes ja keskmise suurusega ettevõtetes keeruline. Ohjemeetmete võtmine nõuab ressursse.	Abiks võivad olla (laiendatud) ohutuskaartidel selgelt väljendatud kõige sobivamad riskijuhtimismeetmed kantserogeensete või mutageensete ainete kokkupuute ohjamiseks.
Nõukogu 19. oktoobri 1992. aasta direktiiv 92/85/EMÜ (sh	Tööandjalt nõutakse kõnealuse toimingu/ettevõtte korral kokkupuute	Sätted on olulised riskivähendusvahendid spetsiifiliste	VKEdele võivad ainete seotud riskide tuvastamisel olla abiks

<p>komisjoni teatis COM(2000) 466 lõplik/2) rasedate, hiljuti sünnitanud või rinnaga toitvate töötajate tööohutuse ja töotervishoiu parandamise meetmete kohta</p>	<p>iseloому, ulatuse ja kestuse hindamist, et hinnata kaasnevaid riske tervisele või ohutusele ning võimalikku mõju rasedusele või imetamisele, ja otsustada, milliseid meetmeid võtta</p>	<p>töö korral, kuid nende rakendamine võib olla väikestes ja keskmise suurusega ettevõtetes keeruline. Ohjemeetmete võtmine nõuab ressursse.</p>	<p>(laiendatud) ohutuskaardid, mis annavad selge ülevaate riskide ohjamiseks vajalikest riskijuhtimismeetmetest</p>
<p>Nõukogu 30. novembri 1989. aasta direktiiv 89/656/EMÜ töötajate isikukaitsevahendite kasutamise kohta seotud tervisekaitse ja ohutusnõuete miinimumnõuete kohta</p>	<p>Tööandjad peavad töötajatele tasuta tagama vajalikud isikukaitsevahendid ja edastama teavet riskide kohta, mille eest isikukaitsevahendid töötajaid kaitsevad. Tööandjad peavad tagama riskianalüüsi alusel, et isikukaitsevahendid vastavad seotud riskidele ega põhjusta suuremat riski.</p>	<p>Direktiiv ei anna üksikasjalikke juhiseid tööandjale, kuidas sobivaid isikukaitsevahendeid valida. Riskihindamissätete rakendamine võib nõuda väikeettevõtelt pingutusi.</p>	<p>(Laiendatud) ohutuskaardil toodud teave võib olla abiks ainetega seotud riskide hindamisel ja anda selgeid juhiseid, milliseid riskijuhtimismeetmeid tuleb riskide ohjamiseks võtta.</p>
<p>Euroopa Parlamendi ja nõukogu 6. veebruari 2003. aasta direktiiv 2003/10/EÜ töotervishoiu ja tööohutuse miinimumnõuete kohta seoses töötajate kokkupuutega füüsilistest mõjuritest (müra) tulenevate riskidega</p>	<p>Tööandjatel tuleb läbi viia riskianalüüs, mis peab käsitlema tehniliste võimaluste piires töötajate tervisele ja ohutusele avalduvaid riske seoses kokkupuutega müra ja tööalaste toksiliste ainetelega</p>	<p>Tööandjal tuleb tuvastada, kas töökeskkonnas esineb ototoksilisi aineid. Isegi juhul, kui selliseid aineid on võimalik tuvastada, on keeruline hinnata nende mõju koos müratasemega .</p>	<p>(Laiendatud) ohutuskaardil toodud teave võib aidata ototoksiliste ainete tuvastamisel ja anda selgeid juhiseid, milliseid riskijuhtimismeetmeid tuleb riskide ohjamiseks võtta.</p>
<p>ATEX 137 (direktiiv 99/92/EÜ) plahvatusohtlikust keskkonnast potentsiaalselt ohustatud töötajate ohutuse ja tervisekaitse parandamise miinimumnõuete kohta ning ATEX 95 (direktiiv 94/9/EÜ) plahvatusohtlikus keskkonnas kasutatavad seadmete ja kaitsesüsteemide kohta.</p>	<p>ATEX 95 on mõeldud seadmete tootjatele ja ATEX 137 kehtib seadmete kasutamise kohta potentsiaalselt plahvatusohtlikus keskkonnas. Tööandjad peavad klassifitseerima potentsiaalselt plahvatusohtliku keskkonnaga tööalad tsoonideks. Iga tsooni klassifikatsioon, suurus ja asukoht sõltub plahvatusohtliku keskkonna tekkimise tõenäosusest ning selle püsivusest. Sellistes tsoonides kasutatavad seadmed ja kaitsesüsteemid peavad vastama direktiivi nõuetele.</p>	<p>Allkasutajatel võib olla vaja läbi viia vastav riskianalüüs ja klassifitseerida tööala (jagada tsoonideks).</p>	<p>REACH-määruse kohaselt peab olema rohkem teavet aine omaduste (näiteks süttivus- ja plahvatusohtlikkus) ja selliste kasutusala kohta, kus võib esineda plahvatusohtliku keskkonna tekkimise oht. Kui olete selle direktiivi alusel juba vastavad abinõud rakendanud, võib see anda vajalikku teavet ja aluse REACH-määrusele vastavate riskijuhtimismeetmete koostamiseks.</p>
<p>Seveso III direktiiv 2012/18/EL, vastu võetud 4. juulil 2012.</p>	<p>Selles direktiivis on sätestatud eeskirjad ohtlike ainete seotud suurõnnetuste</p>	<p>Kui allkasutaja töökeskkond täidab Seveso direktiivi kriteeriume, on</p>	<p>REACH-määrusega on parandatud ainete kohta</p>

<p>aastal ja jõustunud 13. augustil 2012. aastal. Liikmesriikidel tuleb direktiiv siseriiklikusse õigusse üle kanda ja rakendada 1. juunist 2015. aastal.</p>	<p>ennetamiseks ning inimeste tervisele ja keskkonnale avalduva mõju piiramiseks. Ainete künniskoguste alusel tuleb ettevõtete omanikel järgida esitatud kaheastmelist lähenemist riskianalüüsi läbiviimise, hädaolukorraks tegevuse kavandamisel maakasutuse planeerimise jms nõuete täitmisel.</p>	<p>allkasutajal samuti sellega seotud kohustused, nt riskianalüüsi läbiviimise kohustus.</p>	<p>kättesaadava teabe kvaliteeti ja seega on allkasutajatele ainete seotud ohud paremini teada, mis on Seveso riskianalüüsi läbiviimise kohustust silmas pidades eeliseks.</p> <p>Kui olete juba vastava direktiiviga kohalduvad nõuded täitnud, võib see olla heaks teabeallikaks ja alus REACH-määrusele vastavate riskijuhtimismeetmete koostamisel.</p>
<p>Näited tooteohutuse kohta¹²⁷</p>			
<p>Euroopa Parlamendi ja nõukogu 3. detsembri 2001. aasta direktiiv 2001/95/EÜ üldise tooteohutuse kohta</p>	<p>Direktiiv kohustab tarbetoote importijaid ja tootjaid tagama, et nende toodetega ei kaasne vastuvõetamatuid riske inimtervisele või varale tavaliste ja mõistlikult eeldatavate kasutustingimuste korral. Tootjad peavad tarbijatele edastama asjakohast teavet, mis võimaldab neil hinnata tootega kaasnevat riske ja võtta asjakohaseid meetmeid. Kui tootjad või levitajad tuvastavad, et toode on ohtlik, peavad nad sellest teatama pädevatele ametitele ja tegema vajaduse korral nendega koostööd. Sellistest toodetest teatamiseks haldab Euroopa Komisjon kiire teabevahetuse süsteemi RAPEX ja võib kohaldada koostöös liikmesriikidega erakorralisi meetmeid.</p>	<p>Kui usaldusväärne teave tarnijalt puudub, nõutakse tootes sisalduvate kemikaalide riskide rahuldavat hindamist.</p>	<p>(Laiendatud) ohutuskaardil toodud teave võib abistada tootjaid kasutatavate ainete ja segudega seotud riskide hindamisel ja otsustamisel, kas need ained ja segud sobivad tarbekaupades kasutamiseks.</p> <p>REACH-määruses on esimest korda käsitletud toodetes sisalduvatele ainetele esitatavaid nõudeid. Selle abil saate tuvastada, kas imporditavad tooted vastavad üldise tooteohutuse direktiivi nõuetele.</p>
<p>Nõukogu 30. juuni 2009. aasta direktiiv 2009/48/EÜ</p>	<p>Turuleviidavad mänguasjad ei tohi kahjustada kasutajate või kolmandate</p>	<p>Teatud aineid (kantserogeenid, mutageenid või</p>	<p>(Laiendatud) ohutuskaartidel toodud teave võib abistada</p>

¹²⁷ Tooteohutusele kehtib suur hulk sektoripõhiseid õigusakte, selles tabelis on toodud ainult mõned näited. Teised asjakohased õigusaktid võivad olla järgmised: väetised (2003/2003/EÜ), kosmeetikatooted (1223/2009/EÜ), detergendid (648/2004/EÜ), aerosoolid (75/34/EMÜ).

<p>mänguasjade ohutust käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta</p>	<p>osaliste ohutust ja/või tervist. Mänguasjad ei tohi sisalda ohtlikke aineid või segusid sellistes kogustes, mis võivad kahjustada neid kasutavate laste tervist (välja arvatud juhul, kui sellised ained on mänguasja toimimise aluseks, mille korral sisaldus on piiratud maksimumkontsentratsiooniga).</p> <p>Direktiivis on määratletud teatud kemikaalide kogused, mida mänguasjade valmistamisel kasutatud materjalid võivad sisaldada.</p>	<p>reproduktiivtoksilised) ei ole lubatud kasutada mänguasjade juurdepääsetavates osades. Teatud teiste ainete korral on määratud lubatud piirväärtused ja teatud eriti toksilisi raskmetalle ei ole enam lubatud mänguasjade lastele juurdepääsetavates osades tahtlikult kasutada.</p> <p>Kui usaldusväärne teave tarnijalt puudub, nõutakse tootes sisalduvate kemikaalide riskide rahuldavat hindamist.</p> <p>Tarnijate teabe puudumine võib muuta ainete kontsentratsiooni määramise keeruliseks.</p>	<p>tootjaid segudes (või toodetes) sisalduvate ohtlike ainete tuvastamisel. Ettenähtud riskijuhtimismeetmed võivad aidata hinnata, kas aineid saab mänguasjade tootmisel ohutult kasutada.</p>
<p>Ehitustoodete määrus (305/2011/EL – CPR), millega tunnistatakse kehtetuks ehitustoodete direktiiv (89/106/EMÜ – CPD), võeti vastu 9. märtsil 2011</p>	<p>Ehitised peavad olema projekteeritud ja ehitatud nii, et need ei ohusta elanike ega naabrite hügieenitingimusi või tervist. CPR-direktiivi eesmärk on tagada ehitustoodete toimivuse kohta usaldusväärse teabe esitamine. Seda saavutatakse ühtse tehnilise terminoloogiaga, pakkudes ehitustoodete toimivuse ühtseid hindamismeetodeid.</p>	<p>Kui tehnilise toimivuse nõuded on vastuolus vajadusega vähendada ohtlikest ainetest tulenevaid riske, võidakse koostada standardid.</p>	<p>(Laiendatud) ohutuskaart võib aidata ehitusettevõtetel tuvastada segude ohutut kasutamist ja vajalikke riskijuhtimismeetmeid.</p>
<p>Biotsiidimäärus (BPR, määrus (EL) nr 528/2012)</p>	<p>See määrus käsitleb biotsiidide turule viimist ja kasutamist; biotsiidides sisalduvate toimeainete abil kaitstakse inimesi, loomi, materjale ja tooteid kahjulike organismide, nt kahjurite ja bakterite eest.</p>	<p>Ainult biotsiidides kasutatavate toimeainete ja teiste koostisainete tootmisel või importimisel ei ole nõutud kemikaaliohutuse aruande koostamist (REACH-määruse artikli 15 lõige 2), kui neid toodetakse/importitakse väiksemas koguses kui 1 tonn aastas. Kuid REACH-määruse artikli 31 lõike 7 kohaselt tuleb esitada ohutuskaardi lisana kokku puutestsenaariumid toimeainete kohta, mis ei vasta artikli 15 lõike 2 nõuetele, nt mitte-</p>	<p>Lisaks toimeainetele võivad biotsiidide koostises sisalduvad koostisained olla registreeritud REACH-määruse alusel ja nende kohta võib olla teavet, mida tuleb tarneahelas edastada.</p>

Keskkonnakaitse			
		<p>biotsiidides ja biotsiidides kasutamiseks väljaspool Euroopa Majanduspiirkonda.</p>	
<p>Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. jaanuari 2008. aasta direktiiv 2008/1/EÜ saastuse kompleksse vältimise ja kontrolli kohta (asendatud 7. jaanuari 2013. aasta IED-direktiiviga 2010/75/EL, kuid mille sätted kehtivad kuni 6. jaanuarini 2014).</p>	<p>Direktiivi eesmärk on vältida või vähendada saastet, et tagada kõrgeimal võimalikul määral keskkonna kaitsmine, mis tugineb keskkonnanaloo väljaandmisele üksnes teatud keskkonnakaitsetingimustele vastamisel. Keskkonnanaloo taotlemisel tuleb esitada toor- ja lisamaterjalide kirjeldused, ainete eeldatava eraldumise laad ja kogused, eraldumise vähendamiseks ettenähtud tehnika või muude meetodite rakendamise ettepanekud ja eraldumise seireks planeeritavad meetmed.</p>	<p>Kui asjakohastes parima kasutatava tehnika viitedokumentides ei ole mainitud vajadust vähendada kemikaalide eraldumist, tuleb kaasata eksperthinnang, et tuvastada, kas kemikaali võib eralduda märkimisväärsetes kogustes. Peale selle tuleb taotluse esitajatel tuvastada ja hinnata eraldumise vähendamise võimalusi.</p>	<p>(Laiendatud) ohutuskaardil võib olla vajalikku teavet toor- ja lisamaterjalides sisalduvate ainete laadi ning kontsentratsiooni kohta, mis võib olla abiks eeldatava eraldumise määramisel. Selles võib olla ka vajalikku teavet eraldumise ohjemeetmete kohta.</p>
<p>Euroopa Parlamendi ja nõukogu 8. juuni 2011. aasta direktiiv 2011/65/EL teatavate ohtlike ainete kasutamise piiramise kohta elektri- ja elektroonikaseadmetes (uuesti sõnastatud), sh kaasajastatud 2008/385/EÜ, 2009/428/EÜ ja 2009/443/EÜ.</p>	<p>Direktiiv piirab teatavate ohtlike ainete kasutamist elektri- ja elektroonikaseadmetes.</p>	<p>Kui toodate elektri- ja elektroonikaseadmeid, ei pruugi te olla teadlik kasutatavates komponentides sisalduvatest ainetest. Teil võib olla vaja dokumenteerida vastavus direktiivi nõuetele, mis nõuab ka teadmisi komponentide koostisainete kohta.</p>	<p>REACH-määruses on esimest korda käsitletud toodetes sisalduvatele ainetele esitatavaid nõudeid. See võimaldab teil tuvastada, kas imporditavad tooted vastavad direktiivi nõuetele.</p> <p>Selle direktiivi mis tahes uued piirangud on kooskõlas REACH-määruse autoriseerimise ja piirangute sätetega.</p>
<p>Jäätmete raamdirektiiv 2008/98/EÜ, 19. november 2008.</p>	<p>See direktiiv sätestab jäätmekäitluse põhimõtted ja mõisted, nagu jäätmed, ringlussevõtt, taaskasutamine. Direktiiv tutvustab põhimõtteid „saastaja maksab“ ja „tootja laiendatud vastutus“.</p> <p>Direktiivi 91/689/EÜ alusel väljatöötatud ohtlike jäätmete loetelu on endiselt kehtiv. Liikmesriikidel tuleb dokumenteerida ja tuvastada ohtlike jäätmete kõrvaldamiseks</p>	<p>Kõik loetellu lisatud jäätmed on ohtlikud ja nende kasutuselt kõrvaldamisel kehtivad asjaomased nõuded. Kuid te ei pruugi olla teadlik, et teie jäätmed sisaldavad loetelus olevaid aineid.</p>	<p>(Laiendatud) ohutuskaardil toodud teave võib sisaldada vajalikku teavet toor- ja lisamaterjalides sisalduvate ainete laadi ning kontsentratsiooni kohta, mis aitab teil ohtlike jäätmeid tuvastada.</p> <p>Selles võib olla ka vajalikku</p>

	ettenähtud kohad, keelata eri kategooriaga ohtlike jäätmete kokkusegamine ja tagada jäätmete kogumise käigus korrektne pakendamine, märgistamine, transportimine ja ajutine ladustamine.		teavet jäätmete ohutu kasutuselt kõrvaldamise kohta.
Nõukogu 11. märtsi 1999. aasta direktiiv 1999/13/EÜ teatavates toimingutes ja seadeldistes orgaaniliste lahustite kasutamise tulemusena tekkivate lenduvate orgaaniliste ühendite heitkoguste piiramise kohta (asendatud 7. jaanuaril 2013 IED-direktiiviga 2010/75/EL, kuid direktiivi sätted kehtivad kuni 6. jaanuarini 2014).	Direktiiviga on sätestatud lenduvate orgaaniliste ühendite heitkoguste piirmäärad heitgaasides ja heitkoguste maksimumtaseme. See võimaldab tööstusettevõtetel saada piirmääradest vabastuse tingimusel, et nad saavutavad muude vahenditega sama vähendamise kui piirmäärade rakendamisega – näiteks asendades lahustit rohkesti sisaldavad tooted lahustit vähe sisaldavate toodetega või lahustivabade toodetega ning lõpetades lahustite kasutamise tootmisprotsessis üldse. See hakkab olema direktiivi 2010/75/EL keskkonnanõude taotlemise protsessi osa.	Lenduvate orgaaniliste ühendite direktiivi nõuete täitmine on keerulisem väiksematele ettevõtetele, sest paljud lenduvate orgaaniliste ühendite kogumise seadmed on kallid.	Kui võtate juba selle direktiivi rakendamise meetmeid, võib see olla hea teabeallikas ja alus REACH-määrusele vastavateks riskijuhtimismeetmeteks. Eelkõige võite saada kasulikku teavet protsessi integreeritud lahenduste kasutamisel ja seadmete asendamisel, selle asemel et kasutada tekkinud heitmete kõrvaldamise tehnikaid.
Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. veebruari 2006. aasta direktiiv 2006/11/EÜ teatavate ühenduse veekeskonda lastavate ohtlike ainete põhjustatava saaste kohta (kodifitseeritud versioon)	See direktiiv sätestab eeskirjad vesikeskkonda juhitavatest teatud ainetest tuleneva saaste vastaseks kaitseks ja saaste ennetamiseks. Direktiivi kohaldatakse nii maismaa pinnaveele, territoriaalveele kui ka riigisisesele rannikuveele. Direktiivi alusel on koostatud saastega võitlemiseks kaks ohtlike ainete loetelu: - I loetelus toodud ainete juhtimine veekeskonda tuleb lõpetada; - II loetelus toodud ainete juhtimist veekeskonda tuleb piirata.	Iga allkasutaja II loetellu kuuluva aine juhtimisele veekeskonda tuleb eelnevalt taotleda pädevalt asutuselt luba.	Pakkudes rohkem teavet ainete ja nende kasutustingimuste kohta, aitab see allkasutajatel vältida ainete veekeskonda juhtimisest tulenevaid probleeme.
A. REACH-määrus aitab teil täita ka riiklike õigusaktide tötervishoiu, tooteohutuse ja keskkonnakaitsega seotud nõudeid. B. Kuigi REACH-määruse rakendamisest võib olla abi vastavuse saavutamisel õigusakti nõuetele, ei võrdu kokkupuutestsenaariumi tingimuste rakendamine vastavusega muudele õigusaktidele. Teil tuleb järgida ka teiste õigusaktide aspekte.			

Lisa 5 Struktureeritud ülevaade nõutud teabevahetusest tarneahelas

Selle ülevaate eesmärk on esitada kontroll-loetelu kõikidest teabevahetuste kohustustest nii allkasutajate kui ka teiste tarneahela liikmete vahel, samuti allkasutaja ja ametiasutuste vahel. See kontroll-loetelu aitab tagada, et allkasutajale on loodud vajalikud vahendid ja vormid teabevahetuse kohustuse täitmiseks.

Teabevahetuse kohustuste loetelu						
(A) Teema	(B) Saatja	(C) Saaja	(D) Kuupäev	(E) Juhendi peatükk	(F) Olemasolevad vahendid ja vormid	
<i>REACH-määruse rakendamiseks ettevalmistumine</i>						
1.	(Vabatahtlik) teabepäring kasutusala kohta registreerimiseks valmistumisel	Tarnija (tootja/importija, levitajad, allkasutajad)	Kõik allkasutajad	Igal ajal enne registreerimist	3	
2.	(Vabatahtlik) kasutusala kohta teabe esitamine registreerimise toetamiseks (artikkel 37 lõige 1	Kõik allkasutajad	Tarnija (tootja/importija, levitaja, teine allkasutaja)	Igal ajal enne registreerimist	3	<i>Teabele esitavate nõuete ja kemikaaliohutuse hindamise juhendi peatükk R.12 „Kasutusala kirjeldussüsteem” ja peatükk R.13 „Riskijuhtimismeetmed ja käitlemistingimused”</i>
3.	(Vabatahtlik) asjakohase teabe esitamine aine kohta	Kõik allkasutajad	Aineteabe vahetuse foorumi (SIEF) liikmed	Igal ajal	6	<i>Andmete jagamise juhend</i>

4.	(Kohustuslik) teabepäringule vastamine Art. 29 lõige 3	SIEF-i liikmed	Allkasutaja, kes osaleb SIEF-is	Kohe pärast päringut		<i>Andmete jagamise juhend</i>
5.	(Vabatahtlik) päring selle kohta, kas ainet kavatakse registreerida	Kõik allkasutajad	Tarnija (tootja/importija, levitaja, teine allkasutaja)	Igal ajal enne registreerimist		Eelregistreeritud ainete loetelu Registreeritud ainete loetelu
6.	(Vabatahtlik) päring, et tuvastada, kas teatud kasutusala kavatakse kaasata registreerimistoimikusse/kokkupuutestsenaariumisse	Kõik allkasutajad	Tarnija (tootja/importija, levitaja, teine allkasutaja)	Igal ajal enne registreerimist		
7.	(Vabatahtlik) huvi ülesnäitamine aine vastu, mis ECHA eelregistreeritud ainete loetelus puudub	Kõik allkasutajad	ECHA	Pärast eelregistreeritud ainete loetelu avaldamist		REACH IT
Saadud teabest tulenevad toimingud – ained eraldi või segu koostises						
8.	(Vabatahtlik) päring REACH-määrusele vastava ohutuskaardi saamiseks, kui seda ei ole õigeaegselt saadud	Kõik allkasutajad	Tarnija (tootja/importija, levitaja, teine allkasutaja)	Esimesel tarnel pärast registreerimist		<i>Ohutuskaartide koostamise juhend</i>
9.	(Kohustuslik) REACH-määruse nõuetele vastava ohutuskaardi esitamine, kui see on nõutud (Art.31)	Tarnija (tootja/importija, levitajad, allkasutajad)	Kõik allkasutajad	Aine/segu esmakordsel tarnimisel		<i>Ohutuskaartide koostamise juhend</i>
10.	REACH-määruse artikli 32 kohane (vabatahtlik) teabepäring (ohutuskaart ei ole nõutud), kui vastavat teavet ei ole õigeaegselt saadud	Kõik allkasutajad	Tarnija (tootja/importija, levitaja, teine allkasutaja)	Esimesel tarnel pärast registreerimist		

11.	(Kohustuslik) teave aine kohta, kui ohutuskaart ei ole nõutud (REACH-määruse artikkel 32)	Tarnija (tootja/importija, levitaja, teine allkasutaja)	Kõik allkasutajad	Esimesel tarnel pärast registreerimist		
12.	(Kohustuslik) teave ohutu kasutamise ning inimtervise ja keskkonna kaitse võimaldamiseks, kui ohutuskaardi esitamine ei ole nõutud (Art. 31 lõige 4)	Tarnija (tootja/importija, levitaja, teine allkasutaja)	Laiem üldsus	Aine/segu esmakordsel tarnimisel		
13.	(Vastava taotluse korral) teabepäring REACH-määruse nõuetele vastamiseks (Art. 36)	Tarnija (tootja/importija, levitaja, teine allkasutaja)	Ametiasutused	Kohe pärast päringut		
Saadud teabest tulenevad toimingud – toodetes sisalduvad ained						
14.	(Vabatahtlik) teabepäring, kas toode sisaldab aineid, millele on kehtestatud piirangud	Toodet saavad allkasutajad	Toodete tarnija (tootja/importija)	Igal ajal	8	
15.	(Vabatahtlik) teabepäring, kas toode sisaldab väga ohtlikke aineid kontsentratsioonis üle 0,1 massiprotsendi	Toodet saavad allkasutajad	Toodete tarnija (tootja/importija)	Kui aine on lisatud kandidaatainete loetellu	8	
16.	(Kohustuslik) teave nende toodete ohutu kasutamise kohta, mis sisaldavad väga ohtlikke aineid kontsentratsioonis üle 0,1 massiprotsendi (art. 33 lõige 1)	Toodete tarnija (tootja/importija)	Toodete saajad	Kui aine on lisatud kandidaatainete loetellu	8	<i>Toodetes sisalduvate ainete nõuete juhend</i>
17.	(Vastava taotluse korral) teave nende toodete ohutu kasutamise kohta, mis sisaldavad väga ohtlikke aineid kontsentratsioonis alla 0,1 massiprotsendi	Toodete tarnija (tootja/importija)	Tarbija	45 päeva jooksul pärast taotluse saamist	8	<i>Toodetes sisalduvate ainete nõuete juhend</i>

18.	(Kohustuslik) teavitamine toodetes sisalduvate väga ohtlike ainete kohta art. 7 lõige 2	Toodete tarnija (tootja/importi ja)	ECHA	Kui aine on lisatud kandidaatainete loetellu	8	<i>Toodetes sisalduvate ainete nõuete juhend</i> Andmete esitamise juhend „Kuidas koostada ja esitada toodetes sisalduvate ainete teavet IUCLIDI abil“
<i>Kokkupuutestsenaariumi nõuetele vastavuse kontrollimine</i>						
19.	(Kohustuslik) teade, et tarnija kokkupuutestsenaarium ei hõlma ohtliku aine kasutusala (art. 38 lõige 1) (tuleb käsitleda mitmesuguseid erandeid ja seetõttu võib olla vaja mitmesugust teavet)	Allkasutaja	ECHA	Enne kasutamise alustamist, kui aine on registreeritud, ja 6 kuu jooksul pärast ohutuskaardile märgitud registreerimisnumbri saamist.	4	Andmete esitamise juhend „Kuidas koostada ja esitada allkasutaja aruannet IUCLID 5 abil“ Allkasutaja aruannete veebileht
20.	Kokkupuutestsenaariumi nõuetele vastavuse (vabatahtlik) dokumenteerimine, eriti juhul, kui tingimused ei ole täpselt samad.	Kõik allkasutajad	Ametiasutused	Tarnija ohutuskaardi/kokkupuutestsenaariumi saamisel	4	
<i>Allkasutaja kemikaaliohutuse aruande koostamine</i>						
21.	(Vabatahtlik) kontrollimine, kas (valdkonnaühingu poolt) on koostatud üldine kokkupuutestsenaarium	Allkasutaja, kes plaanib läbi viia allkasutaja kemikaaliohutuse hinnangut	Valdkonnaühing või muu asutus	Enne kasutamise alustamist, kui aine on registreeritud		

22.	(Vabatahtlik) tarnijalt lisateabe pärimine eesmärgiga koostada allkasutaja kemikaaliohutuse aruanne	Allkasutaja, kes plaanib koostada allkasutaja kemikaaliohutuse aruannet	Tarnija (tootja/importija, levitaja, teine allkasutaja)	Enne kasutamise alustamist, kui aine on registreeritud, ja 12 kuu jooksul pärast ohutuskaardile märgitud registreerimisnumbri saamist.		
23.	(Vabatahtlik) teabe hankimine aine omaduste kohta eesmärgiga koostada allkasutaja kemikaaliohutuse aruanne	Allkasutaja, kes koostab allkasutaja kemikaaliohutuse aruannet	Allkasutajale aine tarnija, teised aine tootjad/importijad või SIEF	Enne kasutamise alustamist, kui aine on registreeritud, ja 12 kuu jooksul pärast ohutuskaardile märgitud registreerimisnumbri saamist.		Võimaluse korral kontrollida SIEF-i, võib olla arvutipõhine teave
24.	(Vabatahtlik) tarbija kasutusala kohta teabe hankimine eesmärgiga läbi viia allkasutaja kemikaaliohutuse hinnang	Kõik allkasutajad, kuid peamiselt segude tootja	Allkasutajad (kliendid, levitajad)	Enne kasutamise alustamist, kui aine on registreeritud, ja 12 kuu jooksul pärast ohutuskaardile märgitud registreerimisnumbri saamist.		
25.	(Kohustuslik) teatamine, et tuleb koostada allkasutaja kemikaaliohutuse hinnang	Allkasutaja	ECHA	Enne konkreetse kasutamise alustamist või jätkamist ja 6 kuu jooksul pärast ohutuskaardile märgitud registreerimisnumbri saamist.	5	Andmete esitamise juhend „Kuidas koostada ja esitada allkasutaja aruanne IUCLID 5 abil“ Allkasutaja aruannete veebileht

Kasutusala kindlaksmääratud kasutusala muutmise taotlemine

26.	Kasutusala kindlaksmääratud kasutusosalaks muutmise taotlemine (art 37 lõige 2)	Kõik allkasutajad	Tarnija (tootja/importija, levitaja, teine allkasutaja)	Vähemalt 12 kuud enne registreerimistähtaega	3	<i>Teabele esitatavate nõuete ja kemikaaliohutuse hindamise juhend, peatükk R.12 „Kasutusala kirjeldussüsteem“</i>
27.	Teatamine, et kasutusala ei saa inimtervise ja keskkonna kaitsmise tõttu muuta kindlaksmääratud kasutusosalaks, ning põhjendused	Tarnija (tootja/importija, levitaja, teine allkasutaja)	Allkasutaja, kes esitab taotluse muuta kasutusala kindlaksmääratud kasutusosalaks ECHA	kohe		
Kasutusosalade kohta teabe kogumine						
28.	(Vabatahtlik) oma kasutusala kohta teabe hankimine	Kõik allkasutajad, kuid peamiselt tööstuslikud kasutajad	[teised osakonnad/ettevõttesised üksused]	Mis tahes ajal enne registreerimist või allkasutaja kemikaaliohutuse hindamist	3	<i>Teabele esitatavate nõuete ja kemikaaliohutuse hindamise juhend, peatükk R.12 „Kasutusala kirjeldussüsteem“</i>
29.	(Vabatahtlik) kliendi kasutusala kohta teabe hankimine, et koostada allkasutaja kemikaaliohutuse aruanne	Kõik allkasutajad, kuid eelkõige segude tootja	Allkasutajad (kliendid, levitajad)	Enne kasutamise alustamist, kui aine on registreeritud, ja 12 kuu jooksul pärast ohutuskaardile märgitud registreerimisnumbri saamist.	3, 5	<i>Teabele esitatavate nõuete ja kemikaaliohutuse hindamise juhend, peatükk R.12 „Kasutusala kirjeldussüsteem“</i>
Tarnijate teavitamine uuest ohuteabest						
30.	(Kohustuslik) teabe edastamine mis tahes ohtlike omaduste kohta uue teabe ilmnemisel (art. 34)	Kõik allkasutajad	Tarnija (tootja/importija, levitaja, teine allkasutaja)	Igal ajal (ei ole täpsustatud)	6	Vastavat vormi ei ole ette nähtud

31.	(Kohustuslik) teavitamine, kui aine klassifikatsioon erineb tarnija klassifikatsioonist (art 38 lõige 4)	Kõik allkasutajad	ECHA	Igal ajal (ei ole täpsustatud)	6	Allkasutaja aruannete veebileht Andmete esitamise juhend „Kuidas koostada ja esitada allkasutaja aruannet IUCLID 5 abil“
<i>Tarnijatele teabe edastamine, mis võib muuta küsitavaks riskijuhtimismeetmete asjakohasuse</i>						
32.	(Kohustuslik) teabe edastamine, mis võib muuta küsitavaks riskijuhtimismeetmete asjakohasuse. (art 34)	Kõik allkasutajad	Tarnija (tootja/importija, levitaja, teine allkasutaja)	Igal ajal (ei ole täpsustatud)	6	Standardvormi ei ole ette nähtud, kokkupuute hinnangut sisaldav kokkupuutestsenarium (kui on asjakohane)
<i>Autoriseerimisega seotud nõuetele vastavus</i>						
33.	(Kohustuslik) teatamine autoriseerimisele kuuluva aine kasutamisest (art 66 lõige 1)	Allkasutaja	ECHA	3 kuu jooksul pärast esmakordset autoriseerimisele kuuluva aine tarnet	8	Rakendatakse REACH-IT vahendit
34.	(Vabatahtlik) päring, et määratleda, kas tarnija kavatseb taotleda aine kasutusala autoriseerimist	Kõik allkasutajad	Tarnija (tootja/importija, levitaja, teine allkasutaja)	Kui aine on lisatud XIV lisasse	8	<i>Autoriseerimistaotluse koostamise juhend</i>
35.	(Vabatahtlik) pöördumine võimalike partnerite poole, et uurida võimalust esitada aine kasutusala ühine autoriseerimistaotlus	Kõik allkasutajad	Tarnija (tootja/importija, teine allkasutaja); kliendid; konkurendid	Kui aine on lisatud XIV lisasse	8	<i>Autoriseerimistaotluse koostamise juhend</i>

EUROOPA KEMIKAALIAMET
ANNANKATU 18, P.O. BOX 400,
FI-00121 HELSINGI, SOOME
ECHA.EUROPA.EU

LOREN IFSUM DOLOR SIT AMET

ISBN 978-92-9244-151-7